

6 VELIKI INTERVJU
ANA CAJHEN, USTVARJALKA
IZDELKOV IZ SLAME

8 TEMA MESECA
DOMŽALSKI
URBANI VRTIČKI

33 ŠPORT
MATEJ ORAŽEM,
DIREKTOR NK DOMŽALE

SLAMNIK

OBČINA
DOMŽALE

prostor zadovoljnih ljudi

GLASILO OBČINE DOMŽALE

28. JUNIJ 2019 | LETNIK LIX | ŠTEVILKA 6 | IZDAJA KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA DOMŽALE | CENA 1,09 EUR

www.kd-domzale.si/glasilo-slamnik.html

Foto: Peter Dragan

Lipicanci na Univerzi so se predstavili na Krumperku

Šport in kultura, združeno v eno, bi lahko rekli za prireditev, ki je v začetku junija potekala na Krumperku.

Ob stoti obletnici Univerze v Ljubljani so se Lipicanci na Univerzi predstavili v Domžalah v neposredni bližini Pedagoško raziskovalnega centra na Krumperku, ki je tudi organizator prireditve. Letos obeležujemo 439. obletnico začetka reje te plemenite živali - lipicancev. »Ko se dotakneš lipicanca, se dotakneš zgodovine. Konj je vrhunska umetnost narave, pravijo, navdih marsikomu, predvsem pa nekaj, kar si ljudje z veseljem ogledajo,« je uvodoma povedal voditelj prireditve Gregor Trebušak.

Na prireditvi so povezovali univerzo, njene študente in seveda lipicance, ki niso samo konji, ampak so konji, ki so del slovenske identitete, preteklosti in sedanjosti, naš ponos. Manjkalo ni niti kulturnih vložkov, za glasbo je poskrbela Brkinska godba. Prireditve so se udeležili številni visoki gostje, med njimi tudi rektor Univerze v Ljubljani prof. dr. Igor Papič. »Omenili smo, da je dogodek del praznovanja 100-letnice Univerze v Ljubljani, seveda govorimo o 100 letih slovenske univerze, hkrati pa letos praznujemo tudi 400 let visokošolskega iz-

obraževanja na Slovenskem. Univerza v Ljubljani je največja in najbolj uveljavljena univerza, ne samo na pedagoškem, ampak tudi raziskovalnem področju v državi. Biotehniška fakulteta je med največjimi in pomembna članica, ki že več desetletij tvorno prispeva k razvoju slovenske družbe in univerze na področju biotehniških ved. Zgodba o lipicancu pa je zgodba o konju, ki ga pozna ves svet, na žalost pa je bistveno manj tistih, ki vedo, kje je Lipica, govorim predvsem o ljudeh izven Slovenije, zato ima ta dogodek še toliko večji pomen,« je med drugim povedal rektor

ljubljske univerze. Na dogodku niso pozabili niti na prvega vodjo in ustanovitelja Pedagoško raziskovalnega centra za konjerejo Krumperk, Domžalčana prof. dr. Franca Habeta, ki je bil prav tako prisoten na prireditvi. In kot je ob koncu povedal dekan Biotehniške fakultete prof. dr. Emil Erjavec: »Dogodek je postal nekaj več, združuje univerzo, konje in Domžale. Vse, kar se dogaja na Krumperku, je entuziazem študentov in učiteljev.« Omenimo še, da se je na dogodku predstavilo več kot sto nastopajočih.

MATEJA A. KEGEL

Skupaj zmoremo več

40 let Območne obrtno-podjetniške zbornice Domžale

Območna obrtno-podjetniška zbornica Domžale v letošnjem letu obeležuje 40-letnico delovanja. Stanovska organizacija obrtnikov in podjetnikov, ki opravljajo obrtne in obrti podobne dejavnosti ter rokodelske dejavnosti, združuje podjetnike petih občin; poleg Domžal še občine Trzin, Mengeš, Moravče in Lukovica. Ob jubileju je v sredo, 12. junija 2019, v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale potekala slavnostna akademija, na kateri so se sprehodili skozi štiri desetletja delovanja, najzaslužnejšim obrtnikom in podjetnikom pa so podelili priznanja Obrtne zbornice Domžale ter Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije. Obrt in podjetništvo sta imela in imata še danes v Domžalah posebno mesto. Obrtna zbornica Domžale je bila ustanovljena 27. junija 1979, trenutno je vanjo vključenih 590 članov. Njena glavna naloga je zastopanje interesov članov, hkrati pa jim tudi svetuje glede različnih vprašanj, s katerimi se soočajo pri poslovanju, jih seznani z aktualnimi informacijami ter organizira za njih srečanja, izobraževanja in podobne dogodke.

» 2

ROK ZA ODDAJO

Naslednja številka Slamnika izide v petek, **26. julija 2019.**

Rok za oddajo prispevkov je v četrtek, **11. julija 2019, do 12. ure.**

Pri vsakem prispevku mora biti jasno razvidno, kdo je avtor prispevka, podpis fotografa in komentar k fotografiji.

Prispevke lahko v času uradnih ur oddate v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale, zunaj uradnih ur v nabiralniku na stavbi ali na naš e-naslov.

V skladu z Odlokom o javnem glasilu Občine Domžale Slamnik nenaročeni prispevki ne bodo honorirani, končno odločitev o objavi prispevkov in njihovi dolžini pa sprejema uredništvo. Za vsa vprašanja smo vam na voljo na e-naslovu: urednistvo.slamnik@gmail.com

AKTUALNO

Dan za mlade

V Česminovem parku se je v petek, 14. junija, odvijala prireditev Dan za mlade. Postregla je z obilo zabavnih, družabnih in koristnih vsebin. Prireditve, ki se je začela ob 16. uri in je trajala do polnoči, so popestrili mladi glasbeni bandi, za adrenalinski spektakel pa so poskrbeli Dunking Devils. Poskrbljeno je bilo tudi za prijetno osvežitev, saj je bil na voljo tudi bazen. Za organizacijo ustvarjalnih delavnic, druženja in dobre zabave sta poskrbela Center za mlade Domžale in služba za turizem Domžale.

» 5

OBRAZI DOMŽAL

Janez Vizjak, zmajar

Marsikdo je že pogledal v nebo in tam zagledal zmaja, tistega simpatičnega, ki ga v filmu v rokah drži in obvladuje otrok. Kaj vse je potrebno, da zmaja spravimo v zrak in kako nastane velikanski zmaj, nam je razkril Dragomirjan Janez Vizjak, ki je skupaj s kolegom barve človeške ribice in naše države že ponesel na druge celine. To pa je šele začetek. Domžalski zmaji bodo v prihodnje še pogostejše leteli po tujini, obljublja eden od pionirjev ustvarjanja velikanskih zmajev, ki občasno preplavijo nebo nad našimi mesti.

» 13

AKTUALNO

Slamnikarski sejem

Druga junijska sobota je v Domžalah minila v znamenju slame in nekdanje, več kot 300 let stare tradicije slamnikarstva. Slamnikarski sejem je potekal v sodelovanju z občino Domžale in občinsko izpostavo Javnega sklada za kulturne dejavnosti. »Sejem je postal tradicionalna prireditev kot obuditev spomina na dediščino slamnikarstva, ki je desetletja in celo stoletja zaznamovala mesto Domžale in okolico,« je povedala Katarina Rus Krušelj, sodelavka Kulturnega doma Franca Bernika.

» 19

ŽE OD 999,99€

ZADNJI KOSI

TEHNIČNI PREGLEDI TRZIN

motowell.si

*Slika je simbolična

AKTUALNO

Drage bralke,
dragi bralci,

druga junijska sobota je v Domžalah minila v znamenju slame in nekdanje, več kot 300 let stare tradicije slamnikarstva. Slamnikarski sejem, ki je letos potekal že sedmič, je tako postal tradicionalna prireditev ter obuditev spomina na dediščino slamnikarstva, ki je zaznamovala mesto Domžale in okolico. O slamnikarstvu smo se pogovarjali tudi z Ano Cajhen, gostjo našega tokratnega velikega intervjuja, ki je po duši in srcu zgodovinarica, ljubiteljica tradicije in ustvarjalka izdelkov iz slame.

Na isti dan je potekala tudi prireditev Pohod ob reki, ki povezuje, ki se je je udeležilo približno 2500 pohodnikov. Celotno 14-kilometrsko pot ob Kamniški Bistrici, ki povezuje Domžale in Kamnik, je popestrilo 20 zanimivih postojankah, na katerih so se predstavljala lokalna društva, organizacije in podjetja.

V juniju pa ne moremo mimo še enega tradicionalnega dogodka, Lipicanci na Univerzi. Ob stoti obletnici Univerze v Ljubljani so se Lipicanci na Univerzi predstavili v Domžalah v neposredni bližini Pedagoško raziskovalnega centra na Krumperku, ki je tudi organizator prireditve.

Tokratna Tema meseca so urbani vrtniki. Bi ga imeli? Vse več ljudi si namreč želi gojiti svojo, doma pridelano hrano. Zato se danes sodobna mesta prilagajajo z urbanimi, organiziranimi vrtniki, ki ljudi povezujejo in jim dajejo ne le možnost za pridelavo lastne hrane, ampak nenazadnje tudi okolje za sprostitve, mentalni pobeg in počitek od vsakdanjih skrbi. Predstavljamo vam nekaj dobrih praks ter raziskujemo, kakšne so možnosti, da bi se z organiziranimi urbanimi vrtniki lahko pohvalili tudi Domžalčani.

V športnem intervjuju smo se pogovarjali z direktorjem Nogometnega kluba Domžale Matejem Oražmom. Dvakratni državni prvaki so pod vodstvom Simona Rožmana že začeli priprave na tekmovalno sezono. Tokrat z jasnim ciljem ne le napasti Maribor in Olimpijo, ampak znova zasesti vrh prve lige. Pogovarjali pa smo se tudi o odmevnem prestopu talentiranega, 16 letnega Benjamina Šeška iz Domžal v Red Bull Salzburg, ki je z izjemno odškodnino 2,5 milijona evrov dokaz dobrega dela domžalske nogometne akademije.

V rubriki Obrazi Domžal se nam predstavi Dragomljan Janez Vizjak, moški, ki šiva velikanske zmaje. Razkril nam je, kako nastajajo zmaji in kaj vse je potrebno, da zmaja spravimo v zrak, ter obljublja, da bodo domžalski zmaji v prihodnje še pogostejše leteli po tujini.

Želim vam prijetno poletje in veselja polne počitnice.

Špela Trškan,
odgovorna urednica

40 let Območne obrtno-podjetniške zbornice Domžale – Skupaj zmoremo več!

Območna obrtno-podjetniška zbornica Domžale, ki ji najraje rečemo kar Obrtna zbornica Domžale, ta pa predstavlja najboljši servis za obrtnike in podjetnike, v letošnjem letu obeležuje 40-letnico delovanja.

Ob jubileju je v sredo, 12. junija 2019, v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale potekala slavnostna akademija, na kateri so se sprehodili skozi štiri desetletja delovanja, najzslužnejšim obrtnikom in podjetnikom pa so podelili priznanja Obrtne zbornice Domžale ter Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije.

Obrt in podjetništvo sta imela in imata še danes v Domžalah posebno mesto. Tega ne vemo samo v Domžalah in v Sloveniji, temveč tudi po vsej naši nekdanji skupni državi, saj če sta kje, sta obrt in podjetništvo že od nekdaj doma v Domžalah.

Obrtna zbornica Domžale je bila ustanovljena 27. junija 1979, trenutno je vanjo vključenih 590 članov. Njena glavna naloga je zastopanje interesov članov, hkrati pa jim tudi svetuje glede različnih vprašanj, s katerimi se soočajo pri poslovanju, jih seznanja z aktualnimi informacijami ter organizira za njih srečanja, izobraževanja in podobne dogodke.

Obrtna zbornica Domžale, ki je stanovska organizacija obrtnikov in podjetnikov, ki opravljajo obrtne in obrti podobne dejavnosti ter rokodelske dejavnosti, združuje podjetnike petih občin, poleg Domžal še Trzina, Mengša, Moravč in Lukovice. In vsaka izmed njih ima svoje posebnosti, po katerih je še in je bila prepoznana – v Mengšu kraljujejo glasbila, ob harmoniki do kitar, Lukovica je znana po odličnih gostilnah tik ob nekdanji cesti Trst–Dunaj, v Moravčah pa živi poslednji pasar na Slovenskem, ki je krasil krsto maršala Tita, še preden je ta umrl. Trzinci so odlični mesarji, menda so prav oni izumili kranjsko klobaso, danes pa so občina z največ podjetji na prebivalca.

Slavnostne akademije, ki jo je povezoval Toni Cahunek, so se poleg članov Obrtne zbornice Domžale, zaradi katerih so se pravzaprav zbrali na prireditvi, udeležili številni povabljeni gostje, med njimi vodstvo Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, župani občin, kjer deluje domžalska obrtno-podjetniška zbornica, povabljeni iz območnih obrtno-podjetniških zbornic gorenjske regije, gostje iz Koprivnice ter mnogi poslovni partnerji in sponzorji. Slavnostno akademijo je popestril kulturni program, na katerem so nastopili pevka Maja Marinčič, plesalca Tinkara in Brin iz Plesne šole Miki ter glasbena zasedba Aufbiks.

Udeležence slavnostne akademije so pozdravili in nagovorili Zoran Poljšak, predsednik Območne obrtno-podjetniške zbornice Domžale, Branko Meh, predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, Toni Dragar, župan Občine Domžale, in Karolina Vrtačnik, direktorica Območne obrtno-podjetniške zbornice Domžale.

Župan Občine Domžale Toni Dragar je v svojem govoru dejal, da je ena izmed ključnih nalog lokalne skupnosti, ki jih ima znotraj uspešnega gospodarskega središča, da omogoča pogoje za nadaljnji gospodarski razvoj občine. Med ključnimi vzvodi za krepitev go-

spodarske kondicije je izpostavil odkup strateških zemljišč in pripravo ugodnih prostorskih pogojev za investitorje ter ureditev poslovnih con. Pomemben vzvod pa je tudi sofinanciranje dejavnosti, ki jih izvaja Območno obrtno-podjetniška zbornica Domžale in so namenjene domžalskim podjetnikom. Glede načrtov je župan omenil odkup, prenovno in ureditev območja Univerzale v poslovno cono, kjer bi se zagotovili prostori za OOO Domžale, prostori za izvedbo projekta Štartaj Domžale, inkubator in coworking prostori. V sodelovanju z OOO Domžale je v načrtu tudi ureditev Podjetniške svetovalnice in Podjetniške akademije.

»Za gospodarski razvoj je nujno, da sloni na inovativnosti in podjetnosti mladih, kar smo v naši občini prepoznali in v sodelovanju z OOO Domžale do zdaj izvedli že tri serije projekta Štartaj Domžale, prek katerih želimo spodbuditi mlade in podjetne, da zberejo pogum in uresničijo svojo poslovno idejo v domačem okolju. Projekt je doslej k sodelovanju pritegnil več kot sto petdeset nadobudnih podjetnikov,« je o skupnem sodelovanju na projektu Štartaj Domžale povedal župan in ob 40-letnici delovanja slavljenec zaželel, da bi njihova jadra še naprej uspešno plula: »Zoranu Poljšaku in Karolini Vrtačnik izrekam zahvalo za trud in prizadevanje k aktivni vlogi zbornice v naši skupnosti. Kot pravi vaš slogan: Skupaj zmoremo več!«

Na slavnostni akademiji ob 40-letnici Obrtne zbornice Domžale so podelili tri vrste priznanj. Najprej so podelili stanovsko priznanje Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, ki so jih prejemniki prejeli za posebne zasluge – prispevek k vzpostavljanju dobrega podpornega okolja za razvoj obrti in podjetništva, podelil pa jim jih je njen predsednik Branko Meh. Zlati ključ so prejeli: Zoran Poljšak, Andrej Počivavšek ter posthumno Stane Kovač, ki ga je prevzela njegova žena Irena Kovač. Srebrni ključ je prejela Marija Resnik, bronastega pa Dušan Florjančič in Brane Lap.

Sledila je podelitev posebnih priznanj Območne obrtno-podjetniške zbornice Domžale, ki so jih poleg prejemnikov stanovskih priznanj Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije prejeli še Peter Dobravc, Mija Hribar, Jure Hrovat, Marko Peterlin, Sabina Podbregar,

Zvone Škarja, Suzana Majdič, Stanislav Smrkol, Franci Avbelj, Vida Retelj, Marjan Smolnikar in župan Toni Dragar.

Ob zaključku so podelili še jubilejna priznanja Območne obrtno-podjetniške zbornice Domžale, ki so jih prejeli Janez Drolka, Marko Korošec, Žarko Uršič, Marija Miklavčič, Anton Ručigaj, Marija Resnik, Andrej Počivavšek, Anton Zorman Rok Drolka in Peter Strniša. Posebna in jubilejna priznanja Obrtne zbornice Domžale je podelil njen predsednik Zoran Poljšak.

Slavnostne akademije se je udeležila tudi delegacija Obrtničke komore Koprivniško-križevačke županije, njena predsednica Irena Kovačič pa je ob tej priložnosti Zoranu Poljšku izročila darilo.

Osrednje praznovanje 40-letnice Obrtne zbornice Domžale je potekalo v soboto, 15. junija, na domžalskem tržnem prostoru, kjer so obiskovalci lahko spoznali obrtnike in druge podjetnike ter njihovo ponudbo, poskrbljeno pa je bilo tudi za zabaven spremljevalni program s pogostitvijo obiskovalcev.

MIHA ULČAR
FOTO: TADEJ MAJHENIČ

OBČINA DOMŽALE

ZVEZA VETERANOV
VOJNE ZA SLOVENIJO
OZVVS DOMŽALE

DOMŽALE

Vljudno Vas vabimo na odkritje spominskega obeležja
ob obletnici raketiranja RTV-oddajnika Domžale.

Slovesnost bo 2. julija, ob 19. uri, pri oddajniku v Domžalah.

Častni pokrovitelj in slavnostni govornik bo predsednik vlade Republike Slovenije g. Marjan Šarec.

Častitljivi dami sta praznovali

Sanje, ki jih sanjaš sam, so samo sanje. Sanje, ki jih sanjaš še z nekom, postanejo resničnost. Mnogo let nazaj so se zbrali možje, ki so sanjali o tem, da bi v Dobu in na Krtini imeli šolo. Tisti, ki so vedeli, kako pomembno je šolanje otrok za življenje, za prihodnost posameznika in celega naroda.

Stopili so skupaj, vztrajali in sledili skupnemu cilju, imeti šolo. V Dobu so ga uresničili pred 230 leti, v Krtini pred 110. Skozi zgodovino sta doživljali mnogo sprememb, prijetnih in tudi manj prijetnih. Pomembno pa je, da še danes nudita dom učenosti otrokom v njuni okolici.

21. maja je Poletno gledališče Studenec gostilo prav posebno publiko – staro, mlado, starše, učence, dedke, babice, tete in strice, učitelje – mnogo vseh, ki so obe šoli obiskovali v preteklosti ali pa ju obiskujejo še danes. Prireditve je počastil tudi predsednik republike Borut Pahor. Nesporno je, da sta šoli doslegli častitljivo starost; torkova večerna

Danes seveda to ne gre tako. A včasih je bilo marsikaj drugače: peli so druge pesmi, plesali so drugače, predvsem ljudske plese, kar sta pokazali folklorni skupini in sodobna plesna hip hop skupina, tudi pogovori so tekli drugače – morali so se srečati, danes vse teče prek telefona ... Večer so napolnile pesmi štirih pevskih zborov obeh šol – ljudske pesmi, otroške, umetne, sodobne ... in Učilna zidana. Prav poseben pečat so dali prireditvi s svojimi nastopi nekdanji učenci – družina Mežan in violinistka Alenka Mežan, družina Avšič, pevka Vanja Osolnik in harmonikar Anže Osolnik, Toni Omahna s svojim

Šola, naj bo velika ali majhna, nova ali stara, matična ali podružnična, je prostor življenjskih priložnosti, v katerih so glavne osebe učenci in učitelji, ki skupaj odkrivajo poti do znanja. Za uspešno delovanje šole je potrebna tudi podpora širše lokalne skupnosti, kar je v nagovoru poudaril tudi župan občine Domžale Toni Dragar. Ravnateljica Barbka Drobnič pa se je najprej kratko sprehodila skozi čas, končala pa z mislijo, da šolsko delo nima konca ...

Večer se je končal veselo, z glasbo in zahvalo vsem gostom in vsem, ki so večer na kakršen koli način sooblikovali ... in sledila je še torta.

prireditve je bila namenjena spominom na preteklost in predstavitvi trenutnega utripa življenja v OŠ Dob in PŠ Krtina. Poudarek večera je bil na prepletnju preteklosti in sedanjosti in na prijateljstvu, ki pomembno zaznamuje tudi šolske prostore, kar so v pesmi povedali najmlajši.

Eva in Kristian sta nas že zapeljala skozi večer. A najprej učiteljica izpred stoletij, ki se je jezila na otroke, ker niso prišli v šolo – spet so morali pomagati doma na travniku, polju, paziti otroke, in so zamujali k pouku.

harmonikarskim orkestrom in Ema Smolnikar s svojim ansambлом ...

In kaj še ustvarjajo učenci obeh šol? Rišejo, na primer – narisali so sceno, in pišejo: na PŠ Krtina so pripravili glasilo, v Dobu je Teja Nemec izdala pesniško zbirko Zakaj se svet vrti?

Po pesmi Tvoje ime, Slovenija je Eva povabila na oder predsednika republike Boruta Pahorja. Ta je poudaril, kako pomembno je znanje za vse nas in ravnateljici izročil priznanje šolama ob obletnicah.

Ko človek razmišlja o zgodovini, kaj hitro spozna, da se ta zajeda v vse pore našega preteklega in sedanjega pa tudi prihodnjega življenja. Zgodovinska pogojenost in soodvisnost dogodkov, prepletenih z ljudmi, ki so jih sprožali in soustvarjali, ki jih sprožajo in soustvarjajo tudi danes, nas bo spremljala tudi v prihodnje – to je naša dodana vrednost, mi smo tukaj, da tradicijo negujemo, jo vnašamo v sedanjost in ohranjamo za prihodnost.

MARTA KERŽAN

Glasbena spominčica Rotary kluba Domžale in Doma upokojencev Domžale

Rotary klub Domžale in Dom upokojencev Domžale sta letos zasnovala in začela z izvajanjem projekta Glasbena spominčica. Projekt je namenjen izboljšanju zdravstvenega stanja in splošnega počutja ljudi, ki jih je prizadela demenca.

Ob tej priložnosti so v sredo, 12. junija, v Domu upokojencev Domžale pripravili krajšo slovesnost, ki so se je udeležili direktorica Doma upokojencev Domžale mag. Nataša Zalokar, predsednik Rotary kluba Domžale Janko Velkavrh, podžupanja Občine Domžale mag. Renata Kosec, direktor Medgeneracijskega centra Bistrica Primož Cimerman, direktorica Kulturnega doma Franca Bernika Domžale Cveta Zalokar, člani

ca odločili, ko so si člani Rotary kluba ogledali ameriški film Alive Inside, kjer so s predvajanjem glasbe dementsnim osebam povrnili delno komunikacijo in s tem povrnili odzivanje na dogodke. Za to priložnost so spodbudili mlada pripravnika Jureta Miklavčiča in Vida Klopčiča, da sta poiskala kvalitetne slušalke za predvajanje glasbe ter glasbene predvajalnike, ki jih bosta s pomočjo sorodnikov dementsnih oseb naložila z njihovo najljubšo glasbo. V dementsnih ljudeh je v možganih center za glasbo bolj ohranjen kot centri za komunikacijo. Dementsni ljudje ob glasbi zaživijo, začnejo pa počasi komunicirati.

Tjaša Kobol, zaposlena v Domu upokojencev Domžale, je v krajšem govoru dejala, da se bo zavzemala za kvalitetno izvajanje programa za dementsne osebe in bodo skupaj z Juretom in Vidom pripravili glasbene spomine iz mladosti oseb, ki so zdaj dementsne. Seveda verjame v uspeh in s tem boljše odzivnost. Z dementsnimi osebami imajo v domu veliko izkušenj, saj se na tem področju veliko izobražujejo.

Vse zbrane je pozdravila tudi direktorica Doma upokojencev Domžale mag. Nataša Zalokar, ki se je razveselila sodelovanja z Rotary klubom Domžale. Prepričana je, da bo ta projekt vsaj delno ustavil razvoj demence, upa pa tudi v izboljšanje in kvalitetejšo življenje dementsnih oseb in svojcev. Kot je dejala v nadaljevanju, je glasba v človeku močno zasidrana, saj jo poslušamo ob podoknicah, veselicah, porokah, navsezadnje tudi ob pogrebih. Glasba nas druži v veselju, žalosti ali bolečini, znano pa je tudi, da v demenci zmanjšajo verbalne sposobnosti, če jo večkrat vrtite.

BESEDILO IN FOTO: MIRO PIVAR

Rotary kluba Domžale ter zaposleni in oskrbovanci Doma upokojencev Domžale. Na prireditvi, ki jo je povezovala Mojca Kerč iz Doma upokojencev Domžale, je v krajšem kulturnem programu nastopil Godalni kvartet Emona.

Ob tej priliki je Janko Velkavrh, predsednik Rotary kluba Domžale, v okviru izvajanja projekta Glasbena spominčica direktorici Doma upokojencev Domžale mag. Nataši Zalokar izročil pet kompletov slušalk za predvajanje glasbe dementsnim oskrbovancem Doma upokojencev Domžale. V krajših pozdravnih nagovorih so predstavili namen in cilje projekta ter način njegovega izvajanja.

Kot je v nagovoru dejal Janko Velkavrh, so se za akcijo Glasbena spominčica

Ljudje ne poznamo meja

Tako je na Pohodu ob reki, ki povezuje, dejal kamniški podžupan Sandi Uršič, dokazalo pa približno 2500 pohodnikov, ki so se pohoda udeležili.

Pohod ob reki, ki povezuje, je v organizaciji revije Modre novice in ob soorganizaciji Zavoda za turizem, šport in kulturo Kamnik ter Zavoda za šport in rekreacijo Domžale potekal na pešpoti ob Kamniški Bistrici od Glavnega trga v Kamniku do novega parka Martina Krpana v Domžalah oziroma obratno. Udeležilo se ga je več kot 2500 pohodnikov, ki so prehodili le del, v večini pa kar celotno 14-kilometrsko pot, ob tem pa se ustavili na 20 zanimivih postojankah, na katerih so se predstavila lokalna društva in organizacije ter podjetja.

Da je Pohod ob reki, ki povezuje, projekt, ki presega vsa pričakovanja, je poudarila domžalska podžupanja Renata Kosec, medtem ko je podžupan Uršič dodal, da smo ljudje željni tovrstnih dogodkov, oba pa sta se strinjala, da je medobčinsko sodelovanje pomembno, še bolj pa bo v prihodnosti, in da so tudi taki dogodki osnova za nadaljnje sodelovanje.

Pohod ob reki, ki povezuje, je sicer v prvi vrsti namenjen povezovanju in zabavi pohodnikov, pa vendarle je osnovni namen že vsa štiri leta enak – tako organizatorji kot občanke in občani Ka-

mnika in Domžal si želimo, da bi pohod v bližnji prihodnosti lahko potekal od izvira do izliva Kamniške Bistrice, za to pa seveda potrebujemo urejeno pot po celotni dolžini reke. Kdaj lahko pričakujemo premike v tej smeri, smo povprašali kamniškega podžupana in domžalsko podžupanjo. »Projekti so v pripravi,« je povedal Uršič in dodal: »Najprej bo na vrsti tretja faza protipoplavnih ukrepov od nakupovalnega središča Qlandia do Šmarce, intenzivno delamo tudi na pridobitvi kohezijških sredstev. Skupaj s protipoplavnimi ukrepi se bo urejala tudi pot, in sicer tisti del,

ki je najbolj pereč, od Virtusa do Šmarce. V pripravi pa je tudi projekt za kolesarsko povezavo od Kamnika proti Gođiču, s katerim bomo prav tako kandidirali za kohezijška sredstva in upamo, da bomo uspešni.« Kot je dejala podžupanja Renata Kosec, v Domžalah v tem trenutku pridobivajo zemljišča oziroma soglasja države, potem pa naj bi nadaljevali z ureditvijo poti do Dola. Hkrati s tem v Domžalah že povezujejo tudi pritoke, pot že poteka ob Rači do Krtine, po njenih besedah pa se spogledujejo tudi že s podaljšanjem poti ob Pšati do Mengša. »Naš slogan je Prostor za-

dovoljnih ljudi in trudimo se našim občanom zagotoviti čim bolj kakovostno preživljanje prostega časa,« je dejala in poudarila, da ne bodo dodajali samo poti, ampak tudi vsebino: »Pod Homškim hribom imamo v načrtu ureditev športne ploščadi, prav tako v Študi, v končni fazi urejanja pa je park Martina Krpana, ki je bil tudi začetna oziroma končna točka pohoda v Domžalah.«

Še enkrat smo dokazali, da sodelovanje obrodí sadove in z več kot 2500 pohodniki, ki so v večini domov odhajali s prijetnimi vtisi, razširili pozitivno sporočilo – družimo in povezujejo se.

IZ URADA ŽUPANA

Raznoliko in razgibano poletje

Pred dvema tednoma sem podelil priznanja najboljšim učencem v naši občini. Ta dogodek naznanja dolgo pričakovane poletne počitnice ter obdobje dolgih in brezskrbnih dni, po katerih hrepenijo otroci in tudi starši. Dragocen čas, ki ga je vredno izkoristiti v zavetju družine in dobrih prijateljev, za nepozabna skupna doživetja, nova prijateljstva in dragocena znanja. Poletje je asociacija za sprostitve, polnjenje baterij in druženje.

Tudi v naši dragi občini lahko doživite vse to, da vam bodo poletni trenutki ostali v najlepših spominih. Nekaj idej in predstavitev za kakovostno preživljanje prostega časa otrok in mladostnikov najdete v poletnem biltenu Kje bom preživljal poletne počitnice, ki je dostopen na spletni strani [Visit Domžale](#). Dodobra je zaživel tudi domžalski bazen, ki bo poskrbel za osvežitev in zabavo v teh vročih mesecih. Da bo poletje ostalo aktivno še naprej, bo skrbel tudi Zavod za šport in rekreacijo Domžale, in sicer v okviru programa Aktivni skozi poletje in z raznolikimi aktivnostmi na domžalskem kopališču.

Čaka nas tudi izjemno gledališko poletje, polno čustvenih trenutkov in izjemne glasbe v Poletnem gledališču Studenec. Tako bo 12. julija tamkajšnji amfiteater v naravi doživel krstno uprizoritev domače gledališke predstave Lepo je biti muzikant – II. del v sklopu 19. kulturnega poletnega festivala Studenec. Ponovitve ljubezenske igre s petjem se bodo zvrstile vse do sredine avgusta. Ne pozabite tudi na naš Kino v parku, ki se bo odvijal ob koncih tedna med 4. in 20. julijem. Letos nam bodo na prvem večeru Kina v parku zagodli Prijatelji dixielanda s tradicionalno jazz glasbo oziroma dixielandom. Najboljše filme tega leta po izboru Kulturnega doma Franca Bernika boste v Češminovem parku lahko gledali brezplačno.

Da bodo dnevi raznoliki in razgibani, pa se lahko poslužujete naše rekreacijske osi ob Kamniški Bistrici. S kolesom, peš ali vašim zvestim štirinožnim prijateljem. Vmes se lahko tudi razgibate na telovadnih orodjih. Plezalski navdušenci lahko plezate na Knezovih skalah ali pa plezalni steni v središču Domžal. Svežega zraka se lahko naučujete v gozdu na liščikini poti na Šumberk, na poučni poti Blata Mlake ali Homški učni poti. Sredi septembra bomo odprli novo pravljlično-doživljajsko pot Pravljični Šumberk, na kateri se bo lahko učila in hkrati zabavala vsa družina.

Želim vam lepo, mirno in brezskrbno poletje!

Župan Občine Domžale
Toni Dragar

V Vrtcu Domžale vzgojo že desetletja spremljajo knjige

Enota Krtek v Ihanu Vrtca Domžale leži v prijetnem okolju, obdana s travniki in gozdovi, blizu mesta, a ravno dovolj oddaljena od mestnega vrveža.

Velika, sodobna, 11-oddelčna enota otrokom ponuja veliko kotičkov za bivanje v naravi in raziskovanje. Za prijetno vzdušje otrok je poskrbljeno s strani strokovnega kadra in urejenih ter strokovno naravnanih igralnic, od katerih imajo vsaka tudi svoj pokrit atrij, ki omogoča bivanje na prostem tudi ob manj ugodnih vremenskih razmerah. Vsaka oddelčna enota vrtca Krtek pa ima tudi svoj lično postavljen bralni kotiček, kjer z vzgojiteljicami otroci ob knjigi doživljajo ugodje, veselje, zabavo ter pridobivajo pozitiven odnos do literature. Že nekaj let je v navadi, da otrokom, ki prestopijo iz vrtca v osnovno šolo, podarijo knjige, za kar gre zahvala Založbi Miš.

Tako so tudi v ponedeljek, 27. maja 2019, otrokom, ki zaključujejo vrtčevsko življenje v enoti Krtek Ihan ter se podajajo po stopinjah šolarjev, pripravili svojevrsten program, na katerem je vsem malčkom Založba Miš podarila ilustrirano pesmarico Ferija Lainščka Moje najljubše pesmi o živalih. Prireditve, na kateri so otroci iz oddelkov Čebelice, Čmrlji in Žabe z vzgojiteljicami priredili krajši kulturni program, so se udeležili ravnateljica Vrtca Domžale Jana Julijana Pirman, pomočnica ravnateljice Vrtca Domžale Nina Mav Hrovat, podžupanja Občine Domžale mag. Renata Kosec, direktor Založbe Miš Anže Miš in vodja Vrtca Domžale enote Krtek Ihan Andreja Matkovič.

V uvodu je vse zbrane pozdravila in nagovorila Nina Mav Hrovat, ki je iz svoje 'malhe' potegnila Mačka Murija, Pedenjpeda in Muco Copatarico in plišaste živalce, ki so se jih otroci zelo razveselili. V pogovoru so otroci razkrili,

da najraje berejo slikanice, pravljice pa tudi pesmice. Anže Miš je v nadaljevanju podaril knjige vzgojiteljicam, ki so jih ob odhodu domov prejeli vsi otroci, ki jeseni odhajajo v šolo, da jih bodo lahko doma s starši prebirali. Otroci, ki ostanejo v vrtcu še eno leto, pa so tudi prejeli nove knjige, ki jih bodo imeli vsak dan na voljo v knjižnih kotičkih in knjižnici vrtca. Po obdaritvi so si gostje ogledali knjižne kotičke in vrtčevsko knjižnico, otroci pa so se vrnili v igralnice in pogledali, kaj novega jih čaka v njihovih knjižnih kotičkih.

V zvezi s tem, kako v vrtcu skrbijo za pozitiven odnos do knjige, je nekaj besed spregovorila ravnateljica Vrtca Domžale Jana Julijana Pirman, ki je dejala, da v Vrtcu Domžale že nekaj desetletij vzgojo spremljajo s knjigami, zato imajo otroci na voljo knjižne kotičke, v katerih se nahajajo kvalitetne slikanice in knjige: »Izvajamo tudi projekte, ki smo jih v preteklosti pogosto poudarjali, kot so Bralnice pod krošnjami. To je tisto, ko smo želeli knji-

go prinesiti na prosto. Imamo pa tudi druge projekte, s katerimi sodelujemo s Knjižnico Domžale kakor tudi s šolo. Zato smo zelo ponosni na našo knjižno vzgojo, ki je zelo bogata.«

»Na Občini Domžale smo izredno ponosni, da spodbujamo branje z vsemi javnimi zavodi že od vrtca, šol in tako naprej, moram pa izpostaviti zelo tesno sodelovanje z Založbo Miš in pa za izvedbo vsakoletnega dogodka Bralnice pod slamnikom, ki propagira branje ne samo v naši lokalni skupnosti, temveč tudi širše, hkrati smo pred leti z založbo Miš in avtorico Nino Mav Hrovat izdali slikanico Hrošček Simon širi zadovoljstvo, ki jo prejmejo naši prvošolci. Imamo tudi več knjigobežnic na različnih lokacijah, kjer si občanke in občani lahko preberejo marsikatero knjigo. Lani smo sprejeli tudi certifikat Branju prijazna občina, tako da se vsi trudimo po svojih najboljših močeh, da branje ostane tista vrednota, kot smo jo poznali mi kot otroci,« je o tem, kako lokalna skupnost spodbuja

razvoj bralne kulture, povedala podžupanja mag. Renata Kosec.

Direktor Založbe Miš Anže Miš pa je poudaril, da so podarili 380 knjig za bodoče prvošolce iz občine Domžale. »Veseli smo, da občina Domžale in nacionalna komisija za Unesco ta projekt podpirata. Branje je zelo pomembno celo v teh prvih obdobjih odrasčanja in tega se pri naši založbi zelo dobro zavedamo, zato širimo dobre in kvalitetne zgodbe v obliki knjig, pesmaric in slikanic. Bralnice pod slamniki že vrsto let pripravljamo skupaj s Knjižnico Domžale, projekt pa poteka po vsej Sloveniji. Zahvaljujemo se Občini Domžale, ki nam omogoča to na domžalskem območju in nas pri tem podpira,« je dejal Anže Miš.

Vodja Vrtca Domžale enota Krtek Ihan Andreja Matkovič pa je povedala, da so tako kot vsako leto z ustvarjanjem zelo aktivni: »V letošnjem letu je bil v enoti Krtek eden izmed projektov, ki smo ga poimenovali Fizika. Zanj smo se odločili predvsem zato, ker ima danes ekologija – odnos do okolja zelo velik pomen. S projektom smo odpadno embalažo porabili za nove koristne in zanimive izdelke. Pri tem smo na novo zlagali, mečkali, lepili in barvali predmete, ki bi jih sicer zavrgli, in se iz tega marsikaj tudi naučili. Tako smo povzdarili izdelke, ki se fizično premikajo v vetru. Ustvarjali smo vetrnice, zmaje in viseče pojoče izdelke ter jih razstavili na dvorišču vrtca. Cilj projekta je bil doživljanje ugodja, veselja in zabave ob gledanju izdelkov, ki se premikajo v vetru. V enoti Krtek pa si tudi prizadevamo, da otroci ob knjigi pridobivajo pozitiven odnos do literature.«

BESEDILO IN FOTO: MIRO PIVAR

Svet je na tvoji dlani

Konec šolskega leta je čas, ko se sprejema pohvale in podeljuje priznanja najboljšim šolarjem. Župan Toni Dragar je v četrtek, 13. junija, v Kulturnem domu Franca Bernika sprejel najboljše učenke, učence, dijakinje in dijakke ter jim čestital za njihove dosežke.

Na sprejem so bili povabljeni učenci, ki so se uspešno dokazovali vseh devet osnovnošolskih let, najboljši dijaki Srednje šole Domžale in najboljši učenci Glasbene šole Domžale. Povabljeni se ne odlikujejo le kot izvrstni učenci, aktivni in uspešni so tudi na mnogih drugih področjih: na šolskih tekmovanjih, na športnem, glasbenem in drugih področjih. Zato si vsekakor zaslužijo vso našo pozornost in čestitke!

Slovesnost ob sprejemu sta popestrila dr. Igor Saksida in Rok Terkaj s predstavo Kla kla klasika, sprejem pa je vodila Magdalena Tehovnik. Priznanja najboljšim šolarjem so prejeli:

Osnovna šola Rodica: Boni Auda, Miha Praj, Karmen Škrli, Luka Vindšnurer, Tjaša Kovačič, David Aljoša Pavlin, Neža Pogačar, Maja Požek, David Grošelj, Ela Kušar, Katarina Mušič in Laura Osenk.

Osnovna šola Dob: Matic Agnič, Ela Cerar, Zoja Kokalj Osolnik, Julija Novak, Matevž Petrič, Aljaž Marn, Teja Nemec, Nina Zajc, Maja Zorko, Elizabeta Sara Glas, Katja Oražem, Eva Žibrik in Matic Žibrik.

Osnovna šola Domžale: Ajda Vodnjov, Anžej Popelar, Matic Gorenc,

Irena Hribar, Maša Iskra, Žan Mrzlikar, Jaka Strnišnik, Luka Vujič, Tia Kaja Bajuk, Ajda Kričar in Julija Skobe.

Osnovna šola Dragomelj: Luka Drenik, Katja Teja Miklavčič, Laura Savič, Zoja Kocelj, Manca Čelesnik, Žan Grčar in Kristjan Miščič.

Osnovna šola Preserje pri Radomljah: Aja Hrovat, Tim Hrovat, Maša Kosmač, Eva Kapus, Nika Osolin, Tim Ličen, Tadeja Rems, Lea Šemen in Vita Korošin.

Osnovna šola Roje: Denis Đulić in Martin Kocjančič.

Osnovna šola Venclja Perka: Eva Kuhelj, Vid Potočan, Aljaž Praznik, Jakob Kecelj, Julija Medvešek, Aleks Prašnikar, Rok Orešek, Aljaž Šturm in Gal Podjavoršek.

Srednja šola Domžale: Benjamin Peterka, Jan Grčar, Nika Pavlič Hren, Miha Krumpeštar, Leon Stanoevski, Mihaela Šuštar in Katja Stražičar.

Glasbena šola Domžale: Ajda Kričaj in Gal Juvan.

Iskrene čestitke, dragi učenci in dijaki, in veliko prijetnih poletnih trenutkov!

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA
FOTO: VIDO REPANŠEK

Na 25. Podravskega motiva se je predstavila tudi občina Domžale

Minuli konec tedna so v Koprivnici potekali že 25. Podravskega motiva, kulturno-turistična prireditev unikatnih izdelkov naivnega slikarstva, starih običajev, folklorne dediščine, rokodelstva, glasbe podravske ravnine in kulinarika podravske pokrajine, ki se jih vsako leto udeleži tudi domžalska delegacija.

Razlog za vsakoletno sodelovanje na dobro obiskanem festivalu je prijateljstvo med pobratenima občinama, občino Domžale in mestom Koprivnica.

Sobotnega celodnevnega in bogatega programa se je udeležil tudi župan Toni Dragar, ki se je ob tej priložnosti srečal tudi s tamkajšnjim županom (op. p. gradonačelnikom) Mišlom Jakšičem in podžupanjo (op. p. zamjenica gradonačelnika) Ksenijo Ostriž. Podravskega motiva so potekali po vsem mestu, glavčina dogajanja se je vršila v mestnem parku blizu osre-

dnjega paviljona pod zelenimi drevesi, kjer so na stojnicah domžalsko slamnikarsko tradicijo predstavile mlada šivilja slamnikov in zunanja sodelavka Slamnikarskega muzeja Domžale Ana Cajhen s šiviljo Joži Košak in pletiljo Milko Breznik, Visit Domžale je zastopala vodja službe za turizem Občine Domžale Mira Bečan, s kaligrafi jo se je predstavila Katarina Rojc (Kaligrafski studio s Katarino Rojc), ansambel Odziv pa so z narodno-zabavnimi zvoki navduševali mimoidoče.

FOTO: OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA

Dan za mlade postregel z obilo dobre zabave

V Češminovem parku se je v petek, 14. junija, odvijala prireditev Dan za mlade.

Postregla je z obilo zabavnih, družabnih in koristnih vsebin. Prireditev, ki se je začela ob 16. uri in je trajala do polnoči, so popestrili mladi glasbeni bandi, za adrenalinski spektakel pa so poskrbeli Dunking Devils. Poskrbljeno je bilo tudi za prijetno osvežitev, saj je bil na voljo bazen s kajakom in supom, pripravili so tudi spopade z vodnimi balončki. Prireditev je povezoval Sašo Stare, udeležila pa se ga je podžupanja Občine Domžale mag. Renata Kosec, ki je skupaj s Tinkaro Koleča, direktorico Centra za mlade Domžale, nagovorila obiskovalce. Za organizacijo ustvarjalnih delavnic, druženja in dobre zabave sta skupaj poskrbela Center za mlade Domžale in služba za turizem Domžale. Mladi in mladi po srcu so se lahko preizkusili v risanju grafitov na folije, izdelali svoje unikatne broške in celo izdelali svoj roll on za nego kože po piku komarjev.

Za glasbene sladokusce je bil na voljo hip hop showcase, v okviru projekta Each One Teach One ga je izvajala ekipa mladih hip hop glav, ki so svoja znanja pridobili z delovanjem pri Javnem zavodu Mladi zmaji v sklopu mestnega inkubatorja. Prikazali so elemente hip hop kulture; hip hop show, rap, dj-ing, beat-making, breaking in grafitiranje. Center za mlade Domžale v okviru projekta kratkoročne prostovoljske službe gosti 11 prostovoljcev, ki so v Domžalah preživeli več kot mesec dni in razvijali aktivnosti za delo z mladimi na ulici. Za mlade so pripravili različne aktivnosti: delavnico grafitiranja, plesno delavnico, t. i. body percussion, kjer so lahko spoznali, kako lahko skozi ples ustvarjajo glasbo, vodne mehurčke, poslikavo obraza, photo booth in različne športne igre, med drugim nekoliko drugačno različico družabne igre tri v vrsto in igre z žogo, kot sta košarka in M6.

Poskrbljeno je bilo tudi za osvežitev, saj je bila na voljo vodna drča in supanje s kajakom, v okviru delavnice vodnih balončkov pa so v ograjenem bojišču potekali trije vodni spopadi z vodnimi balončki. Za pravi adrenalinski spektakel so poskrbeli Dunking Devils, ki so dokazali, da so vrhunski akrobati in zabavljači. Na svoj račun so prišli tudi ljubitelji glasbe. S svojimi nastopi so prireditev popestrili glasbeniki zasedb Band Sortment, M8s band, Imperij band, Band Debeat, D’best band in Before time, prireditev pa je zaokrožil nastop skupine Lusterdam. Sodeč po odzivih obiskovalcev je bila prireditev več kot uspešna, zato se že veselimo njene naslednje izvedbe prihodnje leto.

MIHA ULČAR, URAD ŽUPANA
FOTO: KARIN BOŽIČ

1. Spopad z vodnimi balončki
2. Vodna drča
3. Each one, teach one ekipa
4. Kajak in sup v bazenu
5. Občina Domžale – mladim prijazna občina
6. Mlade sta pozdravili mag. Renata Kosec, podžupanja Občine Domžale, in Tinkara Koleča, direktorica Center za mlade Domžale.
7. Dunking devils
8. Woop trampolini
9. Dunking devils
10. Igrali so mladi bandi.
11. Kajak in sup
12. Ustvarjali smo grafito.

Moja pobuda – participativni proračun v občini Domžale

Poziv za oddajo projektnih predlogov občank in občanov

Participativni proračun je sistem razporejanja dela proračunskega denarja tako, da o njegovi porabi odločajo neposredno občanke in občani, društva, klubi in zainteresirana javnost.

Namen in cilj projekta Moja pobuda

Namen projekta je uresničevati načela participativnega proračuna v občini Domžale, zviševati kakovost življenja občank in občanov, krepi družbeno participacijo in vključenost občanov ter prispevati h gradnji skupnosti. **Cilj tega poziva** je pridobiti projektne predloge na teritoriju občine Domžale.

Postopek izvedbe poziva

Občanke in občani, društva, klubi in zainteresirana javnost s stalnim prebivališčem v občini Domžale lahko projektne predlog oddajo pisno, in sicer najpozneje do **1. septembra 2019 do 24.00** na elektronski naslov piar@domzale.si ali ga oddajo po pošti do 31. avgusta 2019 in pošljejo na naslov: Občina Domžale, Ljubljanska cesta 69, 1230 Domžale. V tem primeru kot datum oddaje šteje poštni žig.

Merila za upravičenost predlogov projektov

Projektne predlog je upravičen, če izpolnjuje naslednja merila:

1. Prispeva k uresničevanju javnega interesa na območju občine Domžale.
2. Prispeva k namenom poziva za projektne predloge: spodbujanje aktivne participacije in vključenosti občanov, dvig kakovosti bivanja v lokalnem okolju in gradnja skupnosti.
3. Je takšne narave, da bo njegova izvajalka lahko Občina Domžale in da ga je mogoče izpeljati v okviru finančnih zmogljivosti.
4. Je skladen z vsaj eno od naslednjih nalog občine:
 - Omogočanje pogojev za gospodarski razvoj občine tako, da v okviru svojih pristojnosti občina opravlja naloge, s katerimi ureja področje
 - Ustvarjanje pogojev za izobraževanje odraslih, pospeševanje raziskovalne, kulturne, mladinske in društvene dejavnosti, razvoj športa in rekreacije.
 - Skrb za varstvo zraka, tal, vodnih virov, virov pitne vode, za zbiranje in odlaganje odpadkov in opravljanje drugih dejavnosti varstva okolja.
 - Izgradnja, upravljanje in vzdrževanje igrišč za šport in rekreacijo ter otroških igrišč, parkov, trgov in drugih javnih površin.
5. Izveden bo na območju občine.

Dodatna merila, vezana na predlagatelje:

1. Predlagatelj projektnih predlogov je lahko posamezni občan/občanka ali skupina občank/občanov, društvo, klub in zainteresirana javnost s stalnim bivališčem v občini Domžale.
2. Predlagatelj v projektne predlogu, ki ga predlaga, ne sme nastopati kot izvajalec (ne kot fizična oseba, ne kot lastnik izvajalca, ne kot oseba, udeležena v poslovanju izvajalca).
3. Posamezni predlagatelj lahko predlaga največ 2 projektna predloga. Če gre za skupine, lahko kot podpisnik ali sopodpisnik nastopa največ v dveh skupinah predlagateljev.
4. Projekti morajo:
 - Do 1. 9. 2019 do polnoči prispeti po elektronski pošti na elektronski naslov piar@domzale.si
 - Ali do vključno 31. 8. 2019 oddani na pošti in poslani na naslov: Občina Domžale, Ljubljanska cesta 69, 1230 Domžale.

Razpoložljiva sredstva

Višina razpoložljivih sredstev, ki bodo zagotovljena za izvedbo izbranih projektov, v proračunu Občine Domžale v letu 2020 in 2021 ter v skladu s proračunskimi možnostmi.

Vlagatelji bodo o sprejetih projektne predlogih obveščeni v glasilu Slamnik in na spletni strani Občine Domžale po sprejemu odlokov o proračunih Občine Domžale za leti 2020 in 2021.

TONI DRAGAR, ŽUPAN OBČINE DOMŽALE

Jubilantka Ivanka Pestotnik

Iskrene čestitke za 90. rojstni dan

V Domu upokojencev Domžale so jubilarntki Ivanki Pestotnik z Vira ob 90. rojstnem dnevu pripravili prisrčno slovesnost, na kateri ji je veliko zdravja, prijetnih trenutkov in sreče zaželel župan Občine Domžale Toni Dragar. Ob prisotnosti nečaka Draga in žene Vesne ter predstavnice doma smo skupaj obudili spomin na njeno življenjsko in delovno pot. Ivanka Pestotnik se je rodila 16. maja 1929 v Gabrju nad Blagovico, po domače pri Pecmanu kot najmlajši – deseti otrok kmečke družine. Otroci so kar kmalu pomagali pri kmečkih delih. »Pasla sem bolj nerada, se pa spominim prijetnega petja na Špilku, kot imenujemo večjo skalo na hribu nad domačijo,« obuja spomine. Obiskovala je osnovno šolo v Blagovici. Peš v vsakem vremenu. Mladost, skoraj še otroštvo, je zaznamovalo izgnanstvo. Aprila 1943 je namreč 19 gestapovcev Ivanko in očeta, potem ko so ju pretepli, odpeljali v Kamnik, nato v zbirno taborišče v Gorici. Posebej se spominja svinjskega kotla juhe, v kateri so plavali grili, tako

da se ob narezanem peteršilju v juhah še danes pomni, kako slabo ji je bilo. Iz zbirnega taborišča so jih okupatorji odpeljali v Burghausen v Nemčiji, kjer je bila vse do konca vojne. Iz taborišča je vsak dan hodila v mesto pospravljat k bogati Nemki, vmes pa se bala bombardiranja. Težko je bilo, svetlih trenutkov skoraj ni bilo, pa vendar eden – ko sta dve taboriščnici raztegnili harmoniko ter so ob plesu in pesmi pozabili na trpljenje. Tik pred koncem vojne je z Nemko nekaj časa hodila delat tudi v bolnišnico, 17. julija 1945 sta z očetom z vlakom prišla na Jesenice, nato s tovornjakom domov, kjer je bila hiša brez stropa, vse uničeno, na pragu pa so ju že čakali vaščani in domači. Začela se je obnova, s sestro sta hodili v tabrh, da so preživeli. Težko je bilo, a z veliko volje je šlo. Leto po vrnitvi si je vsaj majhen zaslužek poiskala na Viru pri družini Mesar, nato pa se zaposlila v Induplati in ji kot tkalka ostala zvesta do upokojitve. Vmes sta si s sestro na Viru na Bukovčevi cesti zgradili hišo. Poročila se je z Janezom Pe-

stotnikom, sošolcem iz osnovne šole, skrbela za dom in vrt, bila članica več organizacij. Z možem sta rada obiskovala sorodnike, ki jih je bilo toliko, da v enem letu niso prišli naokoli, se smeji jubilarntka in se spominja prijetne-

ga skupnega življenja. Mož je leta 1992 umrl, do zdaj tudi že vsi bratje in sestre iz dveh očetovih zakonov. Pred štiri leti se je odločila, da odide v dom, kjer jo obiskujeta nečak Drago in žena Vesna, pa tudi drugi radi pridejo. Zara-

di dveh padcev je na vozičku, rada gre k jutranji telovadbi, se udeležuje drugih skupnih srečanj in je rada stara devet desetletij, čeprav tako visoke starosti ni pričakovala. To je dosegla predvsem z delom, saj je njen moto delat, delat, delat. V domu je zelo zadovoljna, tudi z zdravjem, da le slabše ne bi bilo. Spomini kar vrejo iz nje, letnice, imena, »le včerajšnjega kosila se bolj težko spominim,« se smeji in me vabi, da spomine napiševa ponoči, ko kdaj ne spi in razmišlja o življenju. Dolgčas ji ni bilo nikoli, za to je poskrbelo delo v Društvu izgnancev Domžale, pri Krajevni organizaciji za vrednote NOB Vir, pri invalidih in upokojencih, tudi pri Rdečem križu je pomagala. Veliko prijetnih trenutkov je preživela s prijatelji, ki se jih rada spominja, zato ni prav nič nenavadno, da je praznovanje 90. rojstnega dne trajalo skoraj ves teden. Hvala, gospa Ivanka, za vaše spomine. Iskrene čestitke ob visokem življenjskem jubileju in veliko zdravja vam želimo. VERA VOJSKA

VELIKI INTERVJU

KOMUR JE POD SLAMNIKOM VROČE, NE NOSI PRAVEGA

ANA CAJHEN, USTVARJALKA IZDELKOV IZ SLAME

Si predstavljate, da se mlada, 32-letna ženska v dobi digitalizacije, v času, ko prihajajo na plano nove tehnologije, odloči, da bo svoje življenje posvetila obrti, ki je skoraj izumrla? Domžalčanka Ana Cajhen je naredila prav to.

Mateja A. Kegel
Foto: Iztok Dimc

Že v mladosti jo je privlačila zgodovina, ki se je skozi nje-no delo v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale še poglobljala. Našla je svojo smer in se ji karierno popolnoma posvetila. Postala je 'slamnikarica'. Ana Cajhen se je priučila te nič kaj lahke obrti, kaj vse danes ustvarja iz slamnikov, kako nastajajo, zakaj sta ji tradicija in zgodovina tako pomembni ter kakšna je njena vizija, nam je zaupala v intervjuju.

Slamnikarska obrt je v Domžalah večdesetletna tradicija, mladi so se zanjo redko odločali. Pa vendar je z vašim prihodom zavel nov veter ... Kako, da ste se odločili posvetiti svoje delo slamnikarstvu?

Že od malih nog sem lokalpatriot, zgodovinarica po duši. V osnovni in srednji šoli sem se udeleževala tekmovalstva iz zgodovine in se pozneje odločila tudi za študij zgodovine in sociologije kulture. Zgodovina me spremlja in zanima že ves čas. Sem pa v tem času opazala, da je premalo poznavanja zgodovine Domžal, to je bilo še posebej izrazito pred 15 leti. Že kot gimnazijka Srednje šole Domžale sem v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale začela delati kot hostesa in bila praktično 15 let v zadnjih vrstah kulturnega dogajanja, tudi v času, ko se je leta 2012 odprl Slamnikarski muzej. Ko je Katarina Rus Krušelj odšla na porodniško, sem jo nadomeščala na Menačenkovi domačiji, bila tudi vodja hostes v kulturnem domu, sodelovala z Romanom Kosom v okviru slamnikarske dejavnosti in vodila skupine, kadar on ni mogel. Z veseljem in velikim zanimanjem sem kot goba vpijala znanja od Matjaža Brojana, Igorja Kuzmiča, Roman Kosa, ki je za moje pojme največji strokovnjak vseh segmentov slamnikarstva, Katarine Rus Krušelj, se udeležila tečaja šivanja slamnikov ter opravila tečaj in postala domžalska vodnica po slamnikarski poti. Vse to je pripeljalo do tega, da danes izdelujem izdelke iz slame in z atraktivnim produktom ponudim še našo lokalno zgodbo. Z izdelkom osebo pritegneš, zgodovina Domžal in moja osebna zgodba pa je tista dodana vrednost, ki navduši.

Izdelki iz slame pa niso samo slamniki in cekarji, lahko so še marsikaj drugega. Kaj vse izdelujete iz slame?

Pri izdelavi slamnikov se zelo rada odmaknem od tradicionalnega in se igram z oblikami, barvami, delam različne, širše krajce, rada pravim, da v tradicionalno vnašam modernost. V izziv mi je individualna ideja naročnika, ki jo poskušam realizirati. Kot običajno rečem, najraje izdelujem ekstra slamnike. Delam tudi torbice, cekarje, takšne in drugačne torbe. Ko je imela moja hčerka prvi rojstni dan, mi je dala mati odlično idejo, da bi naredila hranilnik in naredila sem Piggy bank iz roza slame. Pujska lahko namreč krasno narediš s šivanjem krožnih form, ki so osnova našega dela. Oranžna slama pa je rodila lisjaka Eura, to sta torej dve

Sama slama pa je tudi krasen izolator in pod slamnikom je glava v senci in diha. Tisti, ki pravi, da mu je pod slamnikom vroče, je zato, ker ne nosi pravega, ampak papirnatega ali plastičnega, in seveda mu je potem vroče. Če imaš na glavi slamnik iz prave slame, ta diha.

hranilnik figuri za otroke. Izdelujem tudi šatulje iz slame, ki jih lahko uporabimo doma za pospravljanje nogavic, spodnjega perila in ostalih drobnarij. V gospodinjstvu pridejo takšni izdelki zelo prav. Po naročilu pa sem izdelala tudi tabureje, ki so polnjeni z ličkanjem in okrašeni s slamnato kito.

Se mladi danes zanimajo za izdelke iz slame? Narašča povpraševanje?

Imamo srečo, ker to vse bolj postaja modni trend. Že lani se je po modnih revijah za poletje opazalo, da so slamniki modni kos, ki ga enostavno moraš imeti. Ogromno naročnikov je prav mladih, tudi v tujino pošiljam izdelke, ker iščejo pa, kar mi je zelo zanimivo in me veseli, izdelke iz prave slame. V trgovinah se izdelkov iz prave slame praktično ne da dobiti, tam prodajajo poletna naglavna pokrivala iz papirja in poliestra, ki sta znatno pocenila in razvrednotila izdelavo slamnikov in poletnih cekarjev. Slama je še vedno ročno pletena kita in to zelo podraži celoten produkt. Ljudje se danes tega vse bolj zavedajo in želijo ekološki izdelek, torej pravi slamnik, in ne zgolj poletno naglavno pokrivalo, kot pravim vsem tem umetnim in papirnatim industrijskim izdelkom.

Kot ste omenili, izdelki iz slame niso le obujanje nekdanje domžalske obrti, ampak so tudi ekološki, okolju prijazni, kajne?

Tako je, slama je popolnoma naraven material, slamnata kita je v bistvu spletena iz slamnatih bilk. Spretno pletilje slamnatih kit spletejo nekje en meter na uro, če so zelo vešče, kot je recimo naša Milka Breznik, pa

lahko tudi dva do tri metre na uro. A za en slamnik potrebujemo od 20 do 30 metrov. Se pravi je v ročnem delu enega slamnika od 20 do 30 ur, in to če nismo šteli ročne žetve, sušenja, trebljenja slame in kolenčkanj. Če se vrnem nazaj, slama je trajnosten, ekološki material in v izdelavo slamnate kite je vložena ogromno truda, zato so šivani slamniki praktično izumrli, kar je ogromna škoda, saj je le tak slamnik trajnosten izdelek, takemu slamniku se 15 let nima kaj zgoditi. Če recimo počti šiv, se ga prinese k nam in se zašije, popravi. Pri nas imamo primer slamnika iz leta okoli 1890, in če ga ne bi miške malo pojedle, bi bil praktično še za nositi, tako zelo vzdržljiva je slama.

Sama slama pa je tudi krasen izolator in pod slamnikom je glava v senci in diha. Tisti, ki pravi, da mu je pod slamnikom vroče, je zato, ker ne nosi pravega, ampak papirnatega ali plastičnega, in seveda mu je potem vroče. Če imaš na glavi slamnik iz prave slame, ta diha.

Kakšna je vaša vizija slamnikarske obrti?

Zelo si želim postati vsesplošni strokovnjak na tem področju, ne samo v izdelavi, ampak se izobražujem tudi tehnološko in zgodovinsko, raziskujem vse, kar je v povezavi z izdelavo, lokalno zgodovino in nasploh zgodovino slamnikarstva v svetu. S svojo obrtjo, natančneje z izdelkom, si želim predstavljati lokalno zgodovino in prodati celostno zgodbo. Moj cilj je ozaveščanje o naši veličastni zgodovini in ne samo v našem lokalnem okolju, ampak vseslovensko. Želim si tudi izdelovati izdelke po naročilu, nekoč morda imeti ličen butik neke

sredi mesta, ne bi pa želela iti v industrijo, saj potem obrt izgubi svoj čar, sama izdelava slamnikov pa se z maso in industrializacijo razvrednoti.

Ko ustvarjate, tudi spletate kite?

Ne, saj cenovno ne prideš skozi. Že 100 let nazaj je podjetje Univerzale naročalo slamnato kito iz Kitajske, saj so Kitajci še edini na svetovni ravni, ki lahko ročno pletejo za takšno ceno. Žalostno, a realno. Lahko naredim izdelek v celoti 'Made in Domžale', a če računamo na 20 ur ročnega dela in je cena za šivanje kite 10 evrov na uro, je to 200 evrov samo za kito. Izdelek bi tako stal 250 do 300 evrov. Sem pa ravno tak slamnik pred kratkim naredila za Kulturno turistično društvo Slovenske pisanice za razstavo kulturne dediščine na Kitajskem, tako da je moj slamnik trenutno tam kot predstavnik kulturne dediščine.

Kaj pa trendi v svetu na področju slamnikarstva, jih spremljate, kakšni so?

Plažni trendi so, moda narekuje slamnik povsod, obvezna pa je tudi modna okrogla torbica, žal iz 'kvazi slame'. Čakam, da narekovalci mode dojamajo razliko in posežejo po pravi slami.

Slamnikarstvo so nekoč predstavljale cele tovarne, danes je to predvsem domača obrt. Si predstavljate, da bi se ponovno razvil velik obrt, ki bi skrbel za proizvodnjo izdelkov iz slame?

Prav to se je zgodilo v Italiji. Podjetje Montegallo so na podobnih temeljih kot naše Univerzale kapitalizirali, posodobili in danes prodajajo takšne

VELIKI INTERVJU

Vse, kar sem v petih letih zaslužila, sem vložila v to, da se lahko ukvarjam z izdelavo izdelkov iz slame. To me zelo osrečuje in v nekem življenjskem obdobju, ko sem bila melanholična, me je slamnikarstvo rešilo. To, da se usedem za stroj, me sprošča. Vedno sem rada ustvarjala in tukaj res lahko nekaj ustvarjam, ne gre za industrijsko panogo, ampak gre za umetnost.

prave slamnike kot mi, le da je njihova cena od 300 do 500 evrov. Torbice, ki so podobne mojim, imajo pa še usnjene dodatke, stanejo od 800 evrov naprej. To je zgodba o uspehu, potreben pa je začetni kapital, da se to izvede. Vemo, da je znanje k nam prišlo iz Firenc, in njim je v zibelki slamnikarstva uspelo narediti tako uspešen projekt. Danes jih je moč najti v vseh revijah visoke mode in zdaj, ko je slamnik ponovno popularen, je Montegallo Bentley v svetu mode, če naredim prispodobo. Torej je realno, menim pa, da sama obrt z maso in industrializacijo izgubi pomen in svojo originalnost v današnjih kapitalističnih časih.

Če se vrneva k ustvarjanju. Kakšna je vaša oprema, s čim ustvarjate izdelke?

Najpomembnejša je slamnata kita, zelo pomemben je stroj za šivanje slame, ki pa ni podoben stroju za šivanje tekstila, ampak je narejen na eno nitko, ki spodaj dela zanke. To so posebni stroji, ki so bili izdelani za naše tovarnarje. Nekje od leta 1880 pa do 1910 sta jih izdelovali dve podjetji in jih danes ne izdelujejo več. To je res eksotika in zbiratelji jih zelo cenijo. V našem muzeju imamo šest primerkov teh strojev, sama sem v petih letih uspela najti in kupiti dva, kar je res podvig, pa tudi cenovno velik zalogaj. Stroj je pri delu zelo pomemben, tukaj pa so še kalupi, modeli za oblikovanje, sicer se da tudi peš, a je veliko merjenja, računanja. Pa potem oprema, kot sta notranji in zunanji trak, pri tem mi z opremo pomaga Roman Kos, ki to res uredi tako, kot je treba. Na koncu pa še z likalnikom zgledim, zlikam in je izdelek končan.

Koliko časa povprečno potrebujete za izdelavo enega izdelka?

Odvisno, a če rečem povprečno, je to nekeje 45 minut do ene ure za večji izdelek. Seveda pa moraš slamo namočiti en dan prej, jo zlikati, potem pa naslednji dan šivaš. Če dodajam okraske in kupujem za to še dodatno blago, lahko tudi tri dni delam slamnik, da je res tak, kot sem si ga zamislila. Samo šivanje pa mi vzame približno 20 minut.

Kje pa lahko kupimo vaše izdelke?

Večinoma so izdelani po naročilu, nekaj jih lahko vidite na družbenih omrežjih, nekaj pa tudi v Slamniskarskem muzeju v naši trgovinici, kjer me najdete vsako sredo, četrtek in petek popoldan ter ob sobotah dopoldne. Imam pa na ogled in seveda prodajo dva modela – ženski in moški slamnik – tudi v Arboretumu, čez poletje pa bodo moji izdelki na voljo v stari Ljubljani v trgovini Vezenina. Pri njih smo se dogovorili za sodelovanje, jaz izdelam slamnike, oni pa dodajo vezenino. Opazili smo namreč, da je slamnik z napisom prodajni hit. Moj slamnik z napisom Ana Cajhen je postal cela atrakcija in na sejmiš so ljudje začeli naročati tak slamnik, zato sem se povezala z Vezenino. Njihova zgodba je zelo podobna moji.

Kako zelo pa na vaše delo vpliva vaša mentorica, kjer ste se priučila šivanja slamniskarskih izdelkov, Joži Košak?

V bistvu me je naučila vseh osnov in vse, kar znam. Brez njenega mentorstva ne bi imela znanja izdelave. Še danes, če se mi kje ustavi, jo pokličem in povprašam. Je mnogo več kot mentorica, je super človek, jo nadvse spoštujem in cenim.

Ukvarjate se s slamnikarstvom, pa tudi delate v Slamniskarskem muzeju, kar je verjetno dodaten plus. Če ne bi bila toliko časa prisotna tukaj, mislite, da bi lahko živela to slamniskarsko zgodbo?

Dvomim, saj gre eno z drugim. Tudi moja tema diplome je slamnikarstvo v sklopu industrijske dediščine in samo vprašanje časa je bilo 'zakaj pa ne še šivati'. Če ljudem nekaj predstavljáš v teoriji, kot vodič, zakaj ne bi izdelkov še šival in celostno predstavil celotno zgodbo v teoriji in praksi. Če ne bi delala v muzeju, kulturnem domu, najbrž ne bi nikoli niti pomislila na kaj takega.

Danes vas ljudje, ki jim je slamnikarstvo blizu, vidijo kot osebo, ki bo tudi v prihodnje ponašala to obrt med ljudi. Ste ena najmlajših na tem področju, kajne?

Zelo se trudim, da bi bilo temu tako in to je tudi moj cilj. Vse, kar sem v petih letih zaslužila, sem vložila v to, da se lahko ukvarjam z izdelavo izdelkov iz slame. To me zelo osrečuje in v nekem življenjskem obdobju, ko sem bila melanholična, me je slamnikarstvo rešilo. To, da se usedem za stroj, me sprošča. Vedno sem rada ustvarjala in tukaj res lahko nekaj ustvarjam, ne gre za industrijsko panogo, ampak gre za umetnost. Šivalke slamnikov so zame umetnice in jih iskreno spoštujem, da so bile to sposobne početi po 8 do 10 ur na dan, na normo in v nehumanih pogojih. Vse segmente slamnikarstva bi rada združila, in delam na tem, da bi bila ambasador oziroma novi veter slamnikarstva.

Če bi želeli več mladih pripeljati v slamnikarstvo, kako jih privabiti?

Mladim je slamnikarstvo zelo zanimivo. Veliko mladim sem že predstavljala, jim omogočila, da poskusijo šivati na stroj. Sploh mladi oblikovalci me pogosto kontaktirajo, a ko vidijo, da ni tako preprosto, da ni materiala, strojev, se hitro obrnejo k nečemu lažjemu, recimo h klasičnemu šivanju. Pomembna je tudi vztrajnost. S tečajem pod vodstvom Joži Košak, ki smo ga organizirali v muzeju in ki sem se ga udeležila, dobiš znanje iz spoznavanje stroja in poskus šivanja. Vse, kar sem delala naprej, pa je bila moja samoiniciativa v času dežurstva v Slamniskarskem muzeju, vsako možnost sem izkoristila za vajo. Marsikateri slamnik je šel res v nič, ker sem trenirala, zato razumem, da je slamnikarstvo težko približati mladim,

saj smo v pomanjkanju sredstev za dejavnost (slamnate kite, stroji), pa tudi potrpežljivosti med mladimi opažam, da ni.

A če se nekdo udeleži tečaja in bi želel nadgrajevati svoje znanje, lahko to počne v Slamniskarskem muzeju?

Tečajnice, ki so se doslej izšolale, imamo to možnost. Katarina Rus Krušelj in direktorica kulturnega doma sta nam omogočili, da lahko pridemo in tudi dobrodošlo je, da vadiamo. Vključujemo jih v demonstracijo dejavnosti, tudi na sejmu smo jih želeli čim bolj vključiti. Vse tečajnice imajo isto možnost za vadbo, tako kot jaz.

Pa če se vrneva k osnovnemu izdelku iz slame – slamniku. Ne gre le za prijetno pokrivalo, pač pa je tudi zdrav za nošnjo, diha in zaščiti naš obraz, kajne?

Slama je krasen izolator in ne samo, da nam dela senco, pač pa nas tudi hladi, diha in ustvarja prijetno ozračje, da nismo neposredno na soncu. Zanimiva je zgodba s panamskimi slamniki, ki so narejeni iz palmovih vlaken in super izgledajo, a so primerni za tropsko podnebje. Pri nas bi se pod takim slamnikom spotili, čeprav je enako naraven material, saj palmina vlakna ustvarijo mikroklimo in te nato lasten pot hladi. Tisto je res le za tropsko podnebje. Slama pa je primerna za naše podnebje, ker diha.

V Domžalah se je dobro prijel Slamniskarski sejem. Ali tudi to pomaga pri promociji izdelkov iz slame? Ali opazite razliko v povpraševanju v času, preden se je začel sejem in danes?

V bistvu se vsako leto povečuje povpraševanje, pa ne samo zaradi sejma, ki je res česnja na torti, da se dobimo in družimo, ampak zaradi vseh dejavnosti v muzeju. Ogromno ljudi tudi pride k nam, ker nas najdejo na instagramu, facebooku in želijo videti celotno zgodbo. Z vso promocijo, ki jo izvajamo v okviru kulturnega doma, se dviguje prepoznavnost. Ljudje so se v zadnjih petih letih še bolj začeli zavedati svojih korenin ter naravnih in zdravju prijaznih materialov. Vse več je zanimanja tudi za ekološko gradnjo hiš iz slame. Sicer pa je zanimivo to, da veliko Domžalčanov misli, da so bile Domžale industrijsko mesto zaradi Heliosa, Tosame in podobno, potem pa izvedo, da so te tovarne nastale na temeljih slamniskarskih tovarn. Jezi me, da živim v okolju, ki je imel leta 1900 okoli 25 slamniskarskih obratov in tega ne veš. Na tem moramo delati.

Kaj pa širjenje ideje o slamnikarstvu izven naših meja – najprej občine, nato pa tudi države?

Se mi zdi, da vse več delamo tudi na tem, odkar imamo TIC, a lahko bi še mnogo več. Se pa zavedam, da je z omejenim kadrom težko. Tudi ko sem začela z delom v kulturnem domu pred 15-imi leti, so bili za vse programe trije ljudje. Sama kultura je v tem času eksplodirala, kadra pa je še vedno premalo. Zelo preobremenjena je Katarina, tudi Roman, sploh v času sejma, pa tudi Mira Bečan, vodja turizma. Opažam velik napredek v zadnjih letih in menim, da smo na dobri poti.

Če bi iz enačbe vašega življenja popolnoma odvzeli slamnikarstvo, kdo je Ana Cajhen, ko ne ustvarja slamniskarskih izdelkov?

Prva v mojem življenju je dveletna hči. Sicer pa so kultura, kulturni dom, Slamniskarski muzej in slama moje delo in moje veselje. Pa seveda partner Miha, kakšen dober film in ... slamnikarstvo (smeh). Ugotavljam pa, da odkar imam majhnega otroka, zmorem veliko več kot prej. Imam srečo, da je moj hobi postal tudi moje delo. ☐

Mestni Kino Domžale

družinska pustolovščina / *The Lion King* / režija: Jon Favreau / scenarij: Jeff Nathanson, Brenda Chapman, Irene Mecchi, Jonathan Roberts, Linda Woolverton / glasovi: Seth Rogen, Donald Glover, Chiwetel Ejiofor, James Earl Jones, Billy Eichner, Keegan-Michael Key, Beyoncé / 2019, ZDA / distribucija: 2i film / 118' / sinhronizirano, 6+ / podnapisi, 8+

Na filmska platna prihaja srčna in večna zgodba, ki smo jo v animirani verziji vzljubili leta 1994. Spet se bomo podali v osrčje afriške savane, kjer se rodi bodoči kralj živali. Po smrti svojega očeta Mufase želi mladi Simba prevzeti prestol, čemur nasprotuje njegov zlobni stric Scar, ki ima povsem svoje načrte. Začne se borba z že znanim izdajstvom, dramo in strašno tragedijo. S pomočjo prijateljev mora Simba hitro odrasti in si priboriti tisto, kar mu pripada.

Športni dokumentarni film / *Diego Maradona* / režija: Asif Kapadia / scenarij: Asif Kapadia / naslovo: Diego Armando Maradona, Alberto Bigon, Daniel Arcucci, John Foot, Dalma Maradona, Giannina Maradona, Diego Armando Maradona ml. / 2019, Velika Britanija / distribucija: Fivia / 130'

Diego Armando Maradona velja za enega najboljših nogometašev vseh časov. Bil je mojster navdih, nogometaš umetnik. Vseskozi je razburjal tudi s svojim temperamentnim obnašanjem. 5. julija 1984 je Diego prispel v Neapelj za takrat rekordni honorar in sedem let vladal »v peklu«. Najbolj slavni svetovni nogometni genij in najbolj nefunkcionalno mesto v Evropi sta se odlično ujemala! V mestu, kjer bi hudič potreboval telesne stražarje, je Maradona postal večji od samega Boga. To je divja in nepozabna zgodba o božanskem talentu, slavi, obupu in izdaji, korupciji in odrešitvi.

komična kriminalka / *La chute de l'empire américain* / režija: Denys Arcand / scenarij: Denys Arcand / igrajo: Maxim Roy, Maripier Morin, Vincent Leclerc, Éric Bruneau, Juliette Gosselin, Alexandre Landry, Rémy Girard, Ayana O'Shun / 2018, Kanada / distribucija: Famous Fox / 127'

Pierre-Paul Daoust, 36-letni intelektualac z doktoratom iz filozofije, za zagotavljanje dostojnega preživetja dela kot dostavljalec paketov. Med eno od dostav se zaplete v ponesrečeni oboroženi rop, pred njim pa na tleh ležijo dve trupli in vreče, polne denarja. Pierre-Paul se kar na enkrat sooča z odločitvijo ali naj denar vzame ali pa naj zbeži praznih rok? Novi film režiserja Denysa Arcanda se komično, a tudi smrtno resno sprašuje o prevladi denarja v družbi, kjer so se vse vrednote sesule v prah.

drama / *Utøya: July 22* / režija: Erik Poppe / scenarij: Siv Rajendram Ellassen in Anna Bache-Wiig po zgodbi Erika Poppeja / igrajo: Andrea Berntzen, Aleksander Holmen, Solveig Koløen Birkeland, Brede Fristad / 2018, Norveška / distribucija: Cinemania / 90'

22. julija 2011 se v poletnem taboru na otočku Utøya zbere približno petsto otrok, med njimi devetnajstletna Kaja in njena mlajša sestra Emilie. Brezskrbno druženje z vrstniki se nepričakovano spremeni v hladnokrven pokol - otroci in najstniki postanejo tarče oboroženega morila, ki je tistega jutra podtaknil bombo v središču Osla. V enem samem kadru posneta rekonstrukcija zloglasnega poboja devetinšestdesetih članov podmladka norveške socialdemokratske stranke je radikalni filmski dosežek, ki pretrse za ostrino dokumentarističnega naturalizma.

MESTNI KINO DOMŽALE

Ljubljanska 61
1230 Domžale

rezervacije: t. 722 50 50
blagajna@kd-domzale.si

www.kd-domzale.si/kino

TEMA MESECA

DOMŽALSKI URBANI VRTIČKI

Bi imeli sredi Domžal svoj vrtiček?

Mateja A. Kegel
Foto: Iztok Dimc

Že večkrat smo v Domžalah govorili o tem, dobili pobude in sploh občani želijo, da bi v vse bolj mestnem življenju imeli možnost pobegniti in ustvarjati v naravi. Si sami pridelati nekaj hrane ali pa le uživati v vrtnarjenju. Kdor ima hišo, si vrtiček ustvari neposredno ob svojem domu, a priznajmo si, v našem mestu je ogromno blokovskih naselij in tam si vsakdo res ne more omisliti vrtička ob bloku. Čeprav sem in tja kakšnega 'divjega' kje že zasledimo.

Domžalski vrtički iz leta 2013

Ideja o urbanih vrtičkih torej ni rojena danes, smo pa o njej lahko slišali tudi na eni od letošnjih sej občinskega sveta, saj je bila podana pobuda, da se ponovno vzpostavijo. Še več, izvedeli smo za enega od projektov, ki je bil v preteklosti ponujen Domžalčanom.

Pa poglejmo, o čem je bilo govora oziroma kaj je bilo navedeno v ponudbi. »Zemljišče, na katerem bodo postavljeni vrtički, se nahaja v neposredni bližini mestega centra.« Natančneje v katastrski občini Depala vas, lahko preberemo v ponudbi, kjer so bile tudi konkretno označene parcele, kjer naj bi se vrtički nahajali.

Oprema? Na vsaki parceli naj bi bila postavljena vrtna lopa, v kateri

Poletne počitnice v srcu narave

Kraj sprostitve in odličnega počutja, s tradicijo delovanja, ki sega v leto 1403. Bližina neokrnjene narave nudi obilo priložnosti za aktiven oddih vseh generacij. Termalna voda z bogato mineralno sestavo, za revitalizacijo in zdravje telesa.

Poletne počitnice

28. 6. - 1. 9. 2019

1 x polpenzion že od 41,90 €

na osebo na noč (min. 2 noči)

Do 2 otroka bivata brezplačno, počitniški klub.

Senior oddih

28. 6. - 29. 12. 2019

5 x polpenzion že od 205,00 €

na osebo za 5 noči

Brezplačen prevoz do Term Dobrna in nazaj.

TERME DOBRNA
HOTELS, SPA & MEDICAL CENTRE
SINCE 1403

080 22 10

info@terme-dobrna.si / www.terme-dobrna.si

bi bile nameščene skladiščne police in podobno. Na celotnem zemljišču je bila predvidena postavitev 96 vrtičkov. Urejen pa naj bi bil tudi dostop do vode s sistemom ročnih vodnih črpalk, ki bi jih razporedili po zemljišču. Cena najema za tak vrtiček? Od 98 evrov (za 63 m2) do 152 evrov (za 117 m2) na leto. In kdaj naj bi ta projekt zaživel? Glede na dokumentacijo, ki je dosegljiva med pobudami občinskega sveta na spletni strani www.domzale.si, naj bi bil projekt zaključen aprila 2014.

Zanimivo je, da je bilo vprašanje posredovano na občinskemu svetu, sploh glede na odgovor, ki ga je podala Občina Domžale: »Pri projektu, opisanem v prilogi k svetniškemu vprašanju, gre za zasebno pobudo, s katero Občina Domžale ni povezana. Od podpisnika razpisa smo pridobili informacijo, da projekt trenutno ni aktualen,« je zapisal **Jure Košutnik, vodja oddelka za urejanje prostora na domžalski občini**. Projekt torej v praksi ni zaživel. Škoda.

A to ni bila edina pobuda v preteklih letih. Kot smo izvedeli, se je pred več leti tudi na Občini Domžale govorilo o tem, da bi se pripravil projekt, kje bi naši občani in občanke lahko najeli vrtičke. Govora je bilo, da se k izvedbi projekta pristopi načrtno, da se zagotovijo površine, tipska, mestotvorna oprema, pri čemer bi občina zagotovila zemljišča za organizirano izvedbo projekta. Žal je ostalo le pri željah in idejah, do realizacije pa (še) ni prišlo.

Množičen odziv Domžalčanov

O ideji urbanih vrtičkov v našem mestu smo povprašali tudi vseslovenskega strokovnjaka na tem področju, sicer Domžalčana Antona Komata. »Kljub prizadevanjem nekaterih posameznikov in množičnemu odzivu ljudi v Domžalah še nimamo organiziranih skupinskih vrtov. Vedno se najde priročen izgovor, da ni primernih zemljišč v lasti občine in Sklada kmetijskih zemljišč,« nam je zaupal.

A ker vedno rad poišče rešitev, jo ima tudi za to področje. »Obstoji druga pot, ki se je izkazala kot uspešna po vsej Evropi. V Domžalah v blokih živi mnogo ljudi, ki si želijo vrtnariti.

Naj se organizirajo v društvo vrtičkarjev in sklenejo dolgoročno pogodbo s kmetom. Na enem hektarju travnika ali njive lahko prideluje svojo hrano 85 vrtičkarjev, vsak na površini okrog 100 m2, preostalo površino zasedajo hiške za orodje, mizice in klopi, zbiralniki deževnice, kompostniki in razmejilne poti. Če vsak vrtičkar za najem plača letno 100 evrov, to kmetu prinese vsako leto 8500 evrov na hektar. Izračun je torej za kmeta zelo spodbuden, manjka le organizirana pobuda ljudi brez zemlje, ki želijo imeti svoj vrt,« pravi **Anton Komat, slovenski svobodni raziskovalec, pisatelj, publicist in seveda naravovarstvenik**. Ob tem dodaja, da Evropo vse bolj pretresajo prehranski škandali in afe-re, povezane z industrijsko pridelano in procesirano hrano, zato se ljudje vse bolj zavedajo dragocenosti zdrave hrane, ki jo lahko sami pridelajo. »Že Hipokrat je zapisal: 'Naj bo hrana tvoje zdravilo!' Vse več je društev vrtičkarjev in vse več je posameznikov, ki bi želeli postati njihovi člani. Naj navedem primer, da je v Angliji povprečna čakalna doba za vstop med članstvo okrog pet let.«

Da je v Domžalah vrtnarjenje lahko več kot samo uspešno, potrjuje tudi Komat, ki je ustvaril permakulturni vrt. Seveda nas je zanimalo, kako uspeva, zakaj mu toliko pomeni in zakaj permakulturno vrtnarjenje. »Vrt mi pomeni živeti po Ciceronovem reku: 'Če imaš ob knjižnici vrt, ti ne bo nič manjkalo.' In resnično, moj način življenja je razpet med študij, pisanje, predavanja in delo na vrtu. Permakulturni način pridelave mi je najbližje, ker temelji na posnemanju narave, zato zahteva pozorno opazovanje in nenehno učenje. Naravo vodijo kreativne sile, ki nenehno tvorijo vzorce, podobne preko meril, zato se pri oblikovanju vrta zgledujem po njej. V permakulturi obstojijo le splošna pravila, ni pa natančnih navodil za pridelavo, kajti vsak vrt je nekaj posebnega glede na geološko matično podlago, vrsto, strukturo in poroznost tal, globino talne vode, kvaliteto humusa, sestavo mikrobiote in edafona, mikroklimatskih pogojev, itd. Za zdaj mi pridelava uspeva, saj pridelam večino hrane za domačo porabo.«

TEMA MESECA

Dobre prakse iz drugih krajev v Sloveniji

Zakaj sploh razmišljamo o vrtničkih sredi mesta? Odgovor na to vprašanje je preprost – ker se da. V Sloveniji imamo že kar nekaj dobrih praks. Kar nekaj občin je namreč v naši deželi, kjer so urbani vrtnički občanom na voljo. Eden od takih primerov je Ajdovščina, kjer imajo vrtničke za občane v naselju Kresnice že kar nekaj let. Sicer pa so se prav v Ajdovščini preizkusili tudi v vzgajanju eksotičnih in nenavadnih zelenjadnic, in to uspešno.

Pred skoraj 50 leti pa je ob Velenjskem jezeru nastalo nenavadno vrtničkarsko naselje, ki so ga poimenovali Kunta Kinte. Na zemljišču, kjer stoji 250 tipskih hišic, vsaki pa pripada še približno 200 kvadratnih metrov zemlje, ljudje vrtnarijo in preživljajo svoj prosti čas. V lanskem letu je Občina Velenje, skupaj z najemniki oziroma lastniki, uredila tudi javno razsvetljavo na tem območju, kjer so si nekateri ustvarili kar mini vikende. Kot pravijo nekateri, Kunta Kinte predstavlja vasico domišljijjskih bitij ...

Ohranjati stik z zemljo in nečim globljim v sebi

Vrtnarjenje pa ne predstavlja le gojenje rastlin, hrane konec koncev, ampak tudi sprostitev, pobeg od vsakdanjih skrbi. Kaj vrt v resnici daje posamezniku v današnjem hitrem svetu, nam je zaupal eden najbolj znanih slovenskih 'vrtnarjev'. »Naši predniki so dobro vedeli, da na vrtu doživljamo enost s stvarstvom, si pozdravimo duše in obnovimo radost do življenja. Nič čudnega torej, da so že Rimljani na vrtu spoznali spomine na izgubljene raj. Starodavnim zamislim je sledil Carl G. Jung, ki je zapisal: 'Vsak bi moral imeti košček vrta, pa naj je še tako majhen, da bi lahko ohranjal stik z zemljo in torej nečim globljim v sebi.' Vrt in človekovo nezavedno imata mnogo skupnega, nekaj posvečenega, kar nas osvobaja, kar prinaša samozavedanje. V jedru samozavedanja človeka je stik z zemljo. Z vstopom na vrt se umaknemo hudournikom vsakodneвне zmede in v njem najdemo varno zatočišče. Vrt je azil pred norostmi tega sveta, kjer si opomoremo od zlorabljenega upanja

občinske zemlje poleg visokih stolpnic. Zanimanje ljudi je presegalo vsa pričakovanja, saj smo za 85 vrtov prejeli okrog 240 prijav,« dodaja Komat.

Občani so za

Povprašali smo tudi nekaj občanov, če bi se odločili za vrtniček, če se pokaže priložnost, in odgovori so bili zanimivi. Majda nam je tako zaupala, da je nekoč že imela vrtniček, tik pred vstopom v Mačkovce (za bloki na Krakovski ulici), a zadnjih 15 let se s tem ne ukvarja več. »Bi pa z veseljem imela košček zemlje, kjer bi lahko posadila nekaj zelenjave, pa kakšne jagode. Predvsem pa bi bilo fino posedeti 'na svoji zemlji', ob vrtničku. Ker živimo v bloku, te možnosti žal nimamo.«

Marjan se z vrtnarjenjem sicer ne bi ukvarjal sam, bi pa z veseljem to priporočil svojim odraslim otrokom. »Jaz sem že malo prestar za to, a ta mladi bi se lahko ukvarjali tudi s tem, da ne visijo samo za računalniki in v službah. Tudi vnučka bi z veseljem pomagala staršem na vrtu, tako bi še nekaj prostega časa preživeli skupaj zunaj.«

Še ena Domžalčanka, ki sicer živi v hiši in ima svoj vrt, je pozdravila idejo o urbanih vrtničkih. »To bi bilo res super, če bi jih imeli. Sama imam sicer svoj vrtniček, kjer se vsak dan najde nekaj dela, a poznam veliko ljudi, ki živijo v bloku blizu naše hiše, pa si tega ne morejo privoščiti, ker ni prostora. Le dajte narediti kaj takega, da si tudi oni lahko privoščijo nekaj dela v naravi, z zemljo,« pravi Ana.

Povezani v Društvo vrtničkarjev

Zamisel skupinskih vrtov je Anton Komat sicer povzel po izkušnjah iz Anglije, Švice, Nemčije in skandinavskih dežel ter dodal tradicionalne slovenske posebnosti. Vrtničkarji so se organizirali v društvo in temu je bil prilagojen tudi načrt skupinskih vrtov, pravi. »Člani društva imajo skupen objekt z manjšo kuhinjo, prostorom za druženje in predavanja, zunaj pa je nadstrešek z žarom in manjše otroško igrišče. Povezava v društvo vrtničkarjev je navdušila člane, saj so se poprej odtujeni stanovalci stolpnic osebno spoznali, se skupaj izobražujejo, organizirajo potovanja in ogleda ter prireajo razna družabna tekmovanja, npr. za največji paradiznik, najtežjo bučo ali najlepšo vrtnico. Povedali so mi, koliko jim pomeni druženje in medsebojno sodelovanje tudi v vsakdanjem življenju,« dodaja sogovornik.

Pozneje so ga poklicali tudi župani šestih občin Zgornjesavske doline (Bled, Bohinj, Kranjska Gora, Gorje, Jesenice, Žirovnica), ki so želeli večjo stopnjo samooskrbe z lokalno hrano in osnovnih šolah in vzgojno varstvenih zavodih. Nalogo je opravil skupaj z Razvojno agencijo na Jesenicah, potekajo pa tudi pogovori za druge podobne projekte. Seveda bi si želeli, da bi šli ti pogovori tudi v smeri z Občino Domžale.

Sicer pa je vrtnarjenje nekaj, kar bi in tudi počnejo danes praktično vsi – moški, ženske, otroci – družine skupaj, pari, zaposleni in nezaposleni. Vsak po svojih zmožnostih. Vse pogosteje se dogaja, da tudi vrtci in šole ustvarjajo vrtničke, kjer se otroci preizkušajo v prvih vrtnarskih veččinah. V mestih se ljudje, ko imajo možnost, odločajo za visoke grede na terasi ali vsaj nekaj lončkov na balkonu, kjer gojijo začimbe. Vse več si jih želi gojiti svojo, doma pridelano hrano. Zato se danes sodobna mesta prilagajajo z urbanimi, organiziranimi vrtnički, ki ljudi povezujejo in jim dajejo ne le možnost za ustvarjanje lastne hrane, ampak nenazadnje tudi okolje za sprostitev, mentalni pobeg in počitek od vsakdanjih skrbi. Vsak umik od vsakodnevnih skrbi, sploh če je to mogoče v naravi, lahko predstavlja uravnoteženje v življenju posameznika. Gre za povezovanje fizičnega in duševnega zdravja in miru v eni tako na videz preprosti, starodavni veččini. Ja, včasih so stvari lahko res čisto preproste, če se povežemo, organiziramo in – izvedemo. □

KOLUMNA • MEDSEBOJNI ODNOSI LIDIJA BAŠIČ JANČAR

OH, TI NAJSTNIKI!

Prav vsi, ki kakor koli prihajamo v stik z otroki, se hote, zelo načrtno ali neformalno ukvarjamo s tem, kako jih vzgajati. Pogovori, navodila, razmišljanja in razglabljanja o vzgoji so postali tako rekoč naš vsakdan.

Vzgoja ni lahka naloga, in ko postanemo starši, smo to za vedno. Ta naloga neskončna. Têrmin, da je vzgoja naloga, mi pravzaprav ni ljub, ker se naloga nekje/nekoč konča. Zato bi raje uporabila izraz, da je vzgoja poslanstvo, ki ga starši živimo vse življenje.

Rada opazujem najstnike. Doma imam dva. Kakovosti, ki jih oni imajo, so tako mogočne, da bi spremenile svet, politiko, skupnost. Drznost, komunikativnost, vedoželjnost, fleksibilnost, izražanje svojega mnenja, širina ... Vse to takoj podpišemo za svoje zaposlene, sodelavce, nadrejene itn. Življenje z najstnikom pa je marsikomu pretežko, zato jih hitro omejijo, zatredo, dajejo v nič, ponižajo. Spomnila sem se zanimive primerjave. Opazovali so mlade antilope v savanah. In prav v času svojega najstništva so bile izredno izzivalne do svojih najhujših sovražnikov: levov. Od svoje črede so se oddaljile ravno toliko, da so po izzivanju levov do njihovega roba še pravočasno ušle nazaj. Preizkušale so skrajnost meja. Znanstveniki so ugotovili, da so bile te antilope v prehodu v odraslo dobo in da je bil to njihov razvojni moment, s katerim razvijajo svoj lastni občutek, ki je pozneje pomemben za njihovo preživetje: do kam še smejo, da preživijo. Predvsem pa se tako urijo v pridobivanju poguma. To počnejo tudi človeški najstniki. V varnem zavetju staršev preizkušajo meje, kar je temeljnega pomena za njihovo poznejše samostojno življenje.

Vzgoja včasih in danes se zelo razlikujeta. Pomembne spremembe so se zgodile s spoznanjem, da je avtoritativna vzgoja povzročila veliko škode, vzorci nasilja so se intenzivno prenašali v naslednjo generacijo. Starši so začeli razmišljati, da si za svoje otroke želijo boljše otroštvo, kot so ga imeli sami. Vzgoja izpred 50 let in več nazaj je temeljila na strahu in moralnih standardih, podkrepljena pa je bila z nasiljem. Temeljnega znanja o vzgoji ni bilo. Sodobni starši spoznavajo, da sta tako represivna kot permissivna vzgoja škodljivi. Obe sta skrajni, ena podkrepljena z nasiljem, druga z zanemarjanjem.

Karakteristika današnjih staršev je zaskrbljenost glede svojih otrok, želijo si vedeti veliko o zdravem razvoju in na to temo iščejo znanje. Izobražujejo se, so aktivni na raznih forumih. Zavedamo se problemov sedanjega časa, in prav čas je tisti, ki ga je vedno premalo in ki nam krati skupne trenutke. Današnji starši so velikokrat zaskrbljeni, negotovi, nemočni, preganjeni jih občutek krivde, če se otrok vede nesprejemljivo, je vedenjsko težaven ali čustveno nerazumljiv. Postavljanje meja, ki je tudi glavna razmejitev med permissivno in represivno vzgojo, je postalo eno glavnih vodil, s katerim se starši ukvarjajo. Očitno se nam zdi postavljanje meja ena najtežjih, a vendar neizogibnih nalog.

Meni je pomagalo vodilo, da meje lahko postavljam sama sebi in ne

otroku. Otrok si jih ob mojem lastnem postavljanju začne oblikovati sam. Na primer ob odločitvi, da sin lahko igra računalniške igrice le enkrat tedensko. S tem svojim prepričanjem moram vzdržati sama, in sicer tako, da najprej zelo trdno verjamem v to, nato znam to vodilo oziroma prepričanje svojemu sinu predstaviti na zelo odločen, a še vedno prijazen način, predvsem pa tako, da bo tudi on razumel, zakaj sem se tako odločila. Vidite, v tem postavljanju meja ni tako lahko vztrajati. Vendar sem zato odgovorna le sama. Sem za temeljito, odločno, a prijazno postavljanje meja. Ker sem se že pred leti odločila, da bom prijazna mamica.

Meni je pomagalo vodilo, da meje lahko postavljam sama sebi in ne otroku. Otrok si jih ob mojem lastnem postavljanju začne oblikovati sam.

Starši imajo še vedno veliko težav zaradi prepričanja, da se morata oba starša v vzgoji vedno strinjati. Le kako? Menim, da je to mogoče le tako, da se eden prilagaja in je drugi nadrejen. Družino ustvarita oče in mama z rojstvom prvega otroka. Dva posameznika, zelo različna že zato, ker sta moški in ženska, pa tudi zato, ker prihajata iz različnih družin z različnimi izkušnjami, vzorci in prepričanji. Resnica je, da morata tako mati kot oče dati otroku vedeti, da sta onadva tista, ki vodita, in ne obratno. Verjetno se zato vsak od staršev boji zagovarjati svoja prepričanja, da ne bi pred otroki izpadla dovolj močna. To dvojje je potrebno razmejiti in razumeti: torej oče in mama, ki delujeta različno v svoji lastni različnosti, vendar skupno v tem, da vodita družino in ne otrok njiju. Edino, s čimer se je treba strinjati, je odsotnost nasilja. To polagam na srce vsem parom, ki si družino šele ustvarjate, da to preverite med seboj: Kakšno toleranco imata do nasilja?

Na strahu temelječ pogled na vzgojo je že za nami. Vemo, da je prinesel preveč gorja. Dobra vzgoja je tista, kjer si starši dovolimo, da smo lahko sočutni do sebe in naših otrok. Da smo prijazni. Dobro vzgajamo takrat, ko smo tako rahločutni do sebe, da znamo slišati svoje lastne občutke o tem, kaj je dobro za našega otroka. To pomeni, da znamo slišati tiste drobne glaske v nas samih, ki nam govorijo, kako smo se mi počutili ob naših starših. In hočeš nočeš nam bodo otroci vedno postavljali ogledalo: videli bomo, česa sami še nismo dovolj dobro ozavestili iz svoje lastne družine. Ker vzgoja pomeni (pre)vzgojiti nas same v boljšo različico. Kakor vse v zgodovini, tudi vzgoja poteka kot spirala navzgor, v boljše čase in razvoj. Zato je prav, da se vzgoja razvija z vsako naslednjo generacijo in da vsaka generacija vzgaja boljše. V to verjamem! □

Kolumna: medsebojni odnosi – stiska ali izziv je namenjena osvetlitvi izzivov v odnosih in podajanju novih pogledov ali rešitev za vsakodnevne situacije. Lidija Bašič Jančar je terapevtka zakonske in družinske terapije pri študijsko-raziskovanem centru za družino in nosilka programa Naj noben otrok ne izostane – takojšnja psihosocialna pomoč otrokom in mladostnikom iz ogroženih družin, ki ga sofinancira občina Domžale, ter predstavnica LAS (Lokalna akcijska skupina za boj proti zasvojenosti). Dobrodošla so tudi vprašanja bralcev, na katera bo avtorica z veseljem odgovorila (info@lidijabjancar.com, lidijabjancar.com).

NOVICE

Rotary klub Domžale in projekt Bike for babies

Rotary klub Domžale je prejel pobudo Rotary kluba Pančevo iz Srbije za udeležbo v njihovem projektu Bike for babies.

Osrednji akter je kolesar Dušan Milojkov, ki se je po mnogih prejšnjih kolesarskih podvigih odločil, da bo v dveh mesecih prekosaril Srbijo, Črno Goro, Republiko Srbsko, Slovenijo, Italijo, Španijo, Portugalsko, Francijo in Belgijo, vse do Bruslja, skupaj okoli 8000 km. Na poti mu bomo gostoljubje nudili rotarijci več kot 60 evropskih mest, skozi katera bo potoval in zbiral donacije. Namen tega kolesarskega podviga je obisk rotarijskih klubov na poti s ciljem zbiranja sredstev za nabavo inkubatorja za otroško bolnišnico v Pančevu.

Rotary klub Domžale se je odločil, da akcijo finančno podpremo, ker se nam zdi njen cilj plemeniti, spodbuja pa tudi odnose med različnimi državami oziroma rotarijskim klubi in njihovimi člani, ki jih bo Dušan na poti obiskal. Dušan je v Slovenijo prispel 8. junija 2019 in prikolesaril do Celja, od koder je v nedeljo, 9. junija, nadaljeval pot v Domžale. Na kolesu ga je od Lukovice do Domžal spremljal predsednik Rotary kluba Domžale Janko Velkavrh.

Dušana in njegovega spremljevalca na delu poti, našega rojaka in člana Rotary kluba Pančevo Franca Presetnika, ki živi v Somboru, smo nato sprejeli v restavraciji Park, kjer smo ju tudi pogostili, izmenjali rotarijske izkušnje in ju pospremili na nadaljevanje poti do Ljubljane. Od tam je v ponedeljek, 10. junija, nadaljeval etapo do Sežane, kjer ga je sprejel Rotary klub Ajdovščina.

Dušan si vestno beleži vtise, snema filme in fotografije, tako da bo po končani akciji izdal zapis projekta, ki je res zanimiv in edinstven. Na ta način je o svojih podvigih izdal že vrsto knjig.

Rotarijski prijatelji iz Pančeva nas bodo o poteku in zaključku projekta obvestili.

ROTARY KLUB DOMŽALE

Za Mihov in Aljin barvitejši jutri

»Vaš pogled na nas nam daje še dodatno moč in energijo, da vztrajamo na tej naši črno-beli poti! Ne znam opisati, koliko nam to pomeni: vaše razumevanje, vaše tople in prijazne besede podpore, vaše zaupanje pa tudi vaše molitve za Mihov in Aljin barvitejši jutri!

Če si česa zares srčno želiva, si želiva tega, da bi Miha in Alja lahko tako, kot vsi mi, videla: gore v daljavi, jadrnice na obzorju, majcene živalce na gozdnih tleh in vse odtenke čarobno barvitih letnih časov,« je v Športni dvorani Domžale ob koncu dobrodelnega koncerta, katerega prihodek je bil namenjen Mihi in Alji, povedala njuna mami Lucija Grat in se skupaj z možem Janijem zahvalila vsem, ki so (in še bodo) njunima otrokoma,

katerega izkupiček je namenjen nakupu pripomočkov, ki bodo malčkomo olajšali življenjske poti.

V nepozabnem glasbenem večeru so ob Gamsih nastopili še: pevski in instrumentalni zborček Vrtca Urša, Kvatropirci, Ansambel Jureta Zajca, Ansambel Svetlin, Ansambel Vikend, Mjav, Nastja Omahna in Manca Špik, skozi dobrodelni koncert in zgodbo o Mihi in Alji pa je obiskovalce vodil znani Boštjan Romih.

Če se niste mogli udeležiti dobrodelnega koncerta za Miho in Aljo, še vedno lahko pomagate, s tem da sredstva prispevate na transakcijski račun, odprt pri območnem združenju Rdečega križa Domžale: TRR: 02300-0010083262; sklic: 967006

šestletnemu Mihi in triletni Alji, pomagali pri blaženju posledic genetske bolezni akromatopsije, zaradi katere pravzaprav živita v črno-belem svetu in imata z vidom precejšnje težave. Opredeljena sta kot težko slabovidna do slepa otroka z okrog 5 odstotkov ostanka vida. V vrtcu potrebujeta stalne prilagoditve, oba imata spremljevalki.

Pobudo za organizacijo dobrodelnega koncerta za njiju je dal sokrajan in prijatelj njunih staršev Tone Omahna, harmonikar in vokalist skupine Gamsi, ki je tudi nastopila na odlično obiskanem dobrodelnem koncertu,

Ob koncu pa še enkrat k besedam staršev malih dveh junakov: »Ogromno se vas je ponudilo, da nama za to priložnost pomaga na najrazličnejše možne načine. Ker ne bi rada koga izpustila, se na tem mestu zahvaljujem prav vsem, ki ste kakorkoli pomagali, da je današnji dogodek uspel v vsej svoji veličini. Iskrena hvala! Hvala tudi mnogim donatorjem in še posebno hvala voditelju Boštjanu in vsem nastopajočim, ki so se za današnjo priložnost odpovedali svojemu honorarju.«

VERA VOJSKA
FOTO: KARIN BOŽIČ

Filmski večeri konec avgusta tudi v Arboretumu

V edinstvenem okolju Arboretuma Volčji Potok bomo lahko to poletje gledali tudi filme, začenši 29. avgusta s slovensko klasiko Dolina miru.

Prvi od treh filmskih večerov v obljemu dreves bo posvečen digitalno restavrirani verziji filma Dolina miru iz leta 1956, ki je bil deloma posnet tudi v Arboretumu, na kar obiskovalce parka že nekaj časa opozarjajo tudi posebni panoji. S tem se bodo v Arboretumu Volčji Potok v sodelovanju z Mestnim kinom Domžale poklonili tudi režiserju Francetu Štiglicu, ki bi letos dopolnil 100 let in ki mu bo novembra letos posvečen prav poseben Slovenski teden filma. Pred projekcijo se boste lahko pod strokovnim vodstvom sprehodili po snemalnih lokacijah v parku in se na lastne oči prepričali, koliko se je čez desetletja spremenila njegova podoba. Obenem pa boste lahko izvedeli tudi, kako je potekala digitalna obnova Doline miru, ki je bil eden izmed prvih slovenskih klasičnih filmov, ki je zaradi kvalitete restavracije gledalcem znova dostopen na velikem platnu. Vstop na projekcijo filma Dolina miru bo brezplačen, prav tako bo prost vstop tudi na vodstvo po snemalnih lokacijah.

Naslednja filmska večera, 30. in 31. avgusta, bosta posvečena aktualnim kino uspešnicam, na točne naslo-

ve filmov pa bo treba počakati do sredine julija. Objavljeni bodo tudi v naslednji številki glasila Slamnik. Gotovo gre za lepo popestritev poletne filmske ponudbe v naših krajih, predvsem zaradi edinstvenega okolja Arboretuma, ki kar kliče po filmskih doživetjih. Projekcije filmov se bodo začele ob 20.30, platno pa bo postavljeno v južnem delu parka, v neposredni bližini otroškega igrišča, med elegantno oblikovanimi zavoji novega francoskega vrta. Za film Dolina miru 29.

avgusta ne boste potrebovali vstopnice, saj bo vstop prost, za naslednja dva večera, 30. in 31. avgusta, pa boste lahko vstopnice po ceni 5 evrov kupili na blagajni parka. V Arboretumu in Mestnem kinu Domžale pravijo, da bodo Filmski večeri v Arboretumu postali tradicionalni, saj si lepše prilagoditve, oba imata spremljevalki.

JJ

NOVO V PARKU - CVETLIČNE ILUZIJE

Arboretum Volčji Potok vabi!

Odprtje razstave mladih ustvarjalcev Centra za mlade Domžale

V četrtek, 20. junija, je potekalo odprtje razstave Toplo, hladno in nekaj vmes, kjer je svoja dela na ogled postavilo 20 mladih ustvarjalcev Centra za mlade Domžale. Obiskovalci so si ogledali tudi projekcijo, kjer so bila prikazana vsa likovna dela, nastala skozi vse leto, utrinke iz ustvarjalnih delavnic in likovne ekskurzije, čemur so sledili podelitev priznanj, ogled razstave in prijetno druženje.

Ustvarjalne delavnice so namenjen mladim, ki jih zanima kreativno izražanje in potekajo skozi vse šolsko leto pod mentorstvom Mateje Absec. Mladi ustvarjalci se preizkušajo v različnih tehnikah in slogih, pri čemer ne manjka zabavnih trenutkov in prijetnih pogovorov. V juniju je potekala že tradicionalna ekskurzija mladih umetnikov, ki so se jim letos v Bohinju pridružili še mladi fotografi.

Dela, ki so nastajala tekom celega leta in tudi tista ustvarjena na ekskurziji, si lahko ogledate v prostorih Centra za mlade Domžale vse do konca poletja.

Lepo vabljeni na ogled razstave!

Dobrote slovenskih kmetij

V naši občini se s certifikatom kolektivne tržne znamke Srce Slovenije lahko pohvali le Ivanka Brodar, ki so ji omenjeni certifikat podelili za Ivankine kvašene flancate, orehovo, bezgovo in zeliščno potico ter špehovko, letos pa se je številnim priznanjem in nagradam pridružila vrsta novih, saj so dobrote Ivanke Brodar s Hudega znova prepoznali na vseslovenski razstavi Dobrote slovenskih kmetij na Ptuj in jim podelili več priznanj, med njimi tudi zlato za hruškovo potico.

Še pred to vseslovensko razstavo, letos 30. po vrsti, se je gospa Ivanka s svojo orehovo potico uvrstila v finale projekta Mojster potice – Fala kraljice, kjer izbirajo najboljše klasične in najbolj kreativne potice. Nad uspehom je

bila prijetno presenečena, še posebej pa nad srečanjem pekov potic kraljic, ko so le-ti pokramljali o peki in ostalih radostih življenja.

Podeželje je bilo in je steber slovenske kulturne in narodnostne identitete, je bil slogan 30. razstave Dobrote slovenskih kmetij, kjer vsako leto strokovne komisije ocenijo več tisoč izdelkov, ocene pa razstavljavcem ne pomenijo le priznanja ali potrditve kakovosti, pač pa dobijo tudi strokovno utemeljene smernice za izboljšave, hkrati pa svoje izdelke primerjajo z drugimi ter dobijo še kakšno zamisel za nov izdelek ali izboljšavo obstoječega.

Ivanki Brodar zamisli ne zmanjka. Rodijo se v različnih trenutkih, veliko tudi ponoči, ko ne more spati in razmišlja,

kaj dobrega iz lokalnih sestavin bi lahko še spekla. Tako so se porajali recepti za orehovo potico in krofe, pozneje zeliščno potico in špehovko, rodila se je kamilična in bezgova potica, letos hruškova, pa najbrž sem še kakšno pozabila, množila pa so se tudi priznanja, za katera je na stenah že zdavnaj zmanjkalo prostora. Gospa Ivanka peče s srcem in ljubeznijo, po starih in novih receptih, vedno znova razmišlja, kako bi naredila še boljše in vedno znova preseneča z dobrotami. Letos je strokovnjake ptujske razstave slovenskih dobrot navdušila s hruškovo potico, nagrajeno z zlatim priznanjem, srebrno so namenili orehovi potici in špehovki, bronasto pa krofom. Ima pa gospa Ivanka tudi znak kakovosti, saj je bila njena orehova potica trikrat zapovrstjo zlata. Čestitamo! In če niste vedeli, tudi listi vrtnic so čudovito 'polnilo' za raznovrstne manjše izdelke, in gospa Ivanka je poskrbela, da jih ob slovenskem dnevu vrtnic v arboretumu ni manjkalo.

Srce Slovenije je znamka, ki pripada ljudem, tistim, ki jo ustvarjajo, tistim, ki jo izberejo, zato ker se lahko zanesejo na njeno pristnost in srčno poteklo, so za dobrote gospe Ivanke zapisali v Srcu. Če ste tudi vi ljubitelj le-teh, potem na domžalski tržnici ob koncu tedna poiščite gospo Ivanko, njeno vnukinjo Vesno in dobrote ter se prepričajte, da so vsi izdelki Ivanke Brodar s Hudega res dobri.

VERA VOJSKA

Tudi letos akcija NVO gre v šolo bo!

Že četrto leto organiziramo akcijo NVO gre v šolo, kjer lahko otroci na interaktiven način spoznajo okoliške nevladne organizacije. V tednu otroka, letos bo to med 7. in 11. oktobrom, bomo na določenih šolah organizirali

dan dejavnosti za otroke, ki bo potekal na isti način kot pouk, samo da bo vsebina drugačna. Do zdaj je v akciji sodelovalo 18 šol in več kot 160 nevladnih organizacij osrednjeslovenske regije.

Namen akcije je predstavitev nevladnih organizacij in njihovih dejavnosti, programov in projektov učencem in učiteljem, seznaniti učence z različnimi priložnostmi dejavnosti z možnostjo aktivnega vključevanja v lokalno okolje ter vključitev dejavnosti oziroma programov nevladnih organizacij v izvajanje šolskega učnega načrta. Na ta način spodbujamo medsektorska sodelovanja, družbeno odgovornost in krepimo razvoj celotne lokalne skupnosti.

Če se želite akciji pridružiti ali kaj več o njej izvedeti, nam pišite na info@consulta.si ali pokličite telefonsko številko 01 320 94 84.

NINA GROBLJŠEK

FOTO: ARHIV STIČIŠČA NVO OSREDNJE SLOVENIJE

Že 70 let šaha na Domžalskem

»Začetek organiziranega šaha sega v leto 1946, ko so v Domžalah ustanovili Šahovski odsek Prosvetnega društva Domžale, začetnik je bil prof. Anton Bukovec,« je pod naslovom Domžale vrsto let kraljevale v Sloveniji zapisal eden od soavtorjev knjižice Že 70 let šaha na Domžalskem, tudi sam odličen šahist in glavni kronist društva, Jože Skok. S knjižico šahisti ohranjajo zapise o šahovski tradiciji in uspehih domžalskih šahistov, ki so vsa leta krojili tudi vrh slovenskega šaha, posamezniki pa so posegali tudi po evropskih in svetovnih lovorikah. Že omenjeni Jože Skok, tudi zvesti dopisnik lokalnega glasila, je napisal večji del knjige, med drugim tudi začetno razmišljanje Ob izdaji edicije – Že 70 let šaha na Domžalskem, delček v zapisano zgodovino pa so prispevali še: Boštjan Grošel, zdajšnji predsednik ŠD Domžale (Uvodne misli) in Letne dejavnosti ŠD, ter Špela Orehek, ki piše o izobraževanju mladih v ŠD Domžale.

Sicer pa listanje po prispevkih pomeni sprehod po zgodovini Šahovskega društva Domžale, na katerem se Jože Skok, sicer tudi podpredsednik društva, spomni prav vseh, ki so ime društva ponесли po Sloveniji in svetu ter v posameznem obdobju zgodovine društva pustili neizbrisen pečat. Tako v prispevku Marjan Karnar več kot 50 let steber

ekipe, izvemo, kako so Domžale igrale v zveznih ligah, v prispevku mojstrica Pavla Košir, zanesljiva prinašalka točk; nekdanja odlična šahistka mlajše generacije šahistov ocenjuje kot zelo dobre; v prispevku Bojan Osolin, deset let na čelu ŠD Domžale, izvemo, da so bile Radomlje pomemben zameetek šaha na Domžalskem, prispevek Marjan Šemrl, svetovni prvak v dopisnem šahu, pa v pogovoru prinaša zgodovino in uspehe tovrstnega šaha na Domžalskem; o življenjski in šahovski poti enega najboljših domžalskih šahistov lahko beremo v pogovoru z naslovom: Luka Lenič, najboljši slovenski šahist; prispevek Zakonca Petra in Boštjan Grošel,

igralka in predsednik društva, pa prinaša pogled v šahovsko družino Grošel; prispevek Jure in Špela iz generacije izvrstnih uspehov pa prinaša pogled v uspešno novejšo zgodovino šaha. Avtor se spomni tudi velikega prijatelja Iva Bajca in nas spomni na prireditve ob 70-letnici šaha na Domžalskem.

Posebno mesto ima v knjigi Vide Vavpotič, saj v prispevku In memoriam Vid Vavpetič (1934–2016) Boštjan Grošel, Jože Skok, Marjan Šemrl in Bojan Osolin strnejo svoje misli o velikem šahistu in med drugim napišejo: »Dragi Vide, pogrešamo te in ti obljubljamo, da te ne bomo pozabili. Ostal boš z nami, v naših mislih, srcih, molitvah in na srečanjih, organiziranih v tvoj spomin.« Šahisti zadnje sporočilo uresničujejo, saj so v letošnjem letu pripravili že tretji memorial Vida Vavpetiča.

Šahistu in novinarju ali novinarju in šahistu Jožetu Skoku ter sodelavcem iskrene čestitke ob izdaji zbornika, ki ohranja zgodovino ŠD Domžale in najpomembnejše šahiste za prihodnost, v kateri mu želimo veliko uspeha. Zbornik boste našli tako v Knjižnici Domžale, Mestni knjižnici Ljubljana pa tudi Knjižnici Franceta Balantiča v Kamniku, saj je društvo doniralo knjižnicam po nekaj izvodov zbornika.

VERA VOJSKA

Pravi junaki darujejo

Četrty junij je dan slovenskega krvodajalstva, v spomin na dan leta 1945, ko so v Sloveniji odvzeli in shranili prve enote krvi, ki so vsebovale konzervans ter so jih tako lahko tudi shranjevali. Krvodajalstvo kot prostovoljna aktivnost se je skozi 55 let nepretrganega izvajanja programa izoblikovalo v slovensko krvodajalsko izročilo, ki je tesno povezano z dejavnostjo Rdečega križa Slovenije in Zavoda RS za transfuzijsko medicino. Od prve organizirane krvodajalske akcije s strani RKS, ki je bila 9. marca 1953 v Zagorju, pa do danes, je kri darovalo že veliko več kot 5,5 milijona krvodajalcev, krvodajalstvo pa ostaja v Sloveniji najbolj množična solidarnostna akcija državljanov. Upravičeno smo ponosni na vsakega

medijem in vsem, ki po svojih najboljših močeh podpirajo, ohranjajo, spodbujajo in širijo vrednote prostovoljnega krvodajalstva v Sloveniji.

14. junija obeležujemo tudi svetovni dan krvodajalcev. Letošnji slogan je Varna kri za vse, tema pa univerzalen dostop do varne transfuzije krvi za vse ljudi, ki jo potrebujejo. Slogan spodbuja zavest o univerzalni potrebi po varni krvi in o ključni vlogi, ki jo ima prostovoljno krvodajalstvo za splošno zdravstveno zavarovanje. Svetovni dan želi spodbuditi ljudi po vsem svetu, naj v večjem številu postanejo krvodajalci in redno darujejo kri ter tako pomagajo – gre za graditi trdne temelje za trajne nacionalne zaloge krvi, ki je bo dovolj za vse, ki bodo potrebovali transfuzijo.

krvodajalca, glavna naloga RKS pa ostaja vključevanje mladih v program rednih krvodajalskih akcij. To je pomemben dogodek za vsako polnoletno osebo, saj poleg aktivnega udeleževanja pomeni tudi širjenje načel humanosti in solidarnosti med ljudmi.

Dan slovenskega krvodajalstva je RKS obeležil s tradicionalno novinarsko konferenco Daruj energijo za življenje v Šoštanju, in krvodajalsko akcijo tabornikov ob 60-letnici domačega društva. Že deveto nadaljevanje uspešne krvodajalske iniciative Daruj energijo za življenje, v kateri sodelujeta tudi Zavod za transfuzijo krvi in Petrol, poteka letos pod sloganom Pravi junaki darujejo!. Namen akcije je spodbujanje krvodajalstva in iskrena zahvala vsem krvodajalkam in krvodajalcem, tisočim prostovoljcem in prostovoljcem, ki prispevajo, da vir varne krvi nikoli ne presahne. Iskrena hvala strokovnemu osebju,

Kot smo že večkrat pisali, v območnem združenju RK Domžale aktivno delujeta dve ekipi prve pomoči (PP). Njihovo delo zajema: pomoč ob naravnih in drugih nesrečah, nudenje prve pomoči na javnih prireditvah, preventivno dejavnost, izobraževanja in drugo. Redno se udeležujejo vaj zaščite in reševanja ter sodelujejo na tekmovanjih in preverjanjih znanj. Uspešno so nastopili in zaključili preverjanje na XXIV. regijskem preverjanju usposobljenosti ekip prve pomoči civilne zaščite in Rdečega križa 25. maja v Medvodah, je povedala Majda Mirnik, sekretarka OZ RK Domžale, ki ekipi v sestavi: Ajda Lalič, Jasmin Veladžić, Jure Dežman, Viktorija Capuder, Peter Nemec in Lidija Blažej, čestita ter se zahvaljuje Občini Domžale in Petru Gubancu za vso podporo.

VERA VOJSKA
FOTO: OZ RKS DOMŽALE

www.maksi-servis.si 070 718 718

maksiSERVIS
Vaša varnost - naša prioriteta

- PROTIVLOMNA VRATA
- OKNA
- ALU VRATA
- PVC VRATA
- NOTRANJA VRATA

Hitra dobava in montaža

Protitrušno okna & vrata

Toplotna & zvočna izolacija

Z VIZITKO 10% POPUST!

ZDRAVSTVENA NEGA STOPAL
Pančur d.o.o.

(v stavbi zdravstvenega doma Domžale)

Krajsanje nohtov ter odstranjevanje trde kože na bolnih in zdravih nogah.
Zaupajte našim strokovnjakom.

Optika Škofic že od 1975

Ljubljanska 87, Domžale
T: 01 721 40 06

delovni čas:
pon.-pet.: 8-12 in 16-18
sobota: 9-12

NOVICE

Literarni večer z Valerijo Skrinjar Tvrz

Bošnjaško kulturno društvo RUH iz Domžal je 12. junija gostilo bosansko-slovensko pisateljico Valerijo Skrinjar Tvrz.

Rodila se je 8. novembra 1928 v Zagorju ob Savi. Otroštvo je preživela v rojstnem kraju in se še kot dijakinja pridružila partizanom. Med drugim je bila partizanska učiteljica, nato šifrantka v operativnem štabu Šlandrove in Zidanškove brigade pri komandantu Franti. Sodelovala je v hudih bojih na planini Menini, ko se je 500

1992 je z možem prispela v Ljubljano, kjer tudi danes živi.

Napisala je več kot 30 knjig, med katerimi so: Na svoji na plemeniti, Jutro v Bosni, Bosna in Soča, Sonce ima pege, Dolina crne reke, trilogija Zmajeva kri, Kjer oljke cveto. Pisala je pesmi, ki jih lahko najdemo v zbirki pesem Sarajevske grafike, Potonuli kamen šuti in Iskanje bližine. Več kot deset knjig je iz bosanskega jezika prevedla v slovenski jezik. Pisala je tudi radijske igre za otroke.

ne Jugoslavije, ko je kot šolarka pisala prve zgodbe. Opisala nam je strahote druge svetovne vojne iz prve roke. Nekaj časa po drugi svetovni vojni je preživela kot Tanjugova dopisnica, v coni B svobodnega tržaškega ozemlja. Pred kratkim je izšel njen roman Kjer oljke cveto, v katerem opisuje usode Istranov in agrarno reformo tega časa. Predstavila nam je roman Na svoji, na plemeniti, ki je sestavljen iz dveh plasti. Prva plast je običajla v srednjeveški Bosni, v času bosanske cerkve, v času stečkov in kraljestva bosanskega. Iz tega časa Valerija vleče paralelo z Bosno, ki trpi pod agresijo sosedov, ki ji je bila tudi sama priča. Dotaknili smo se romana Bosna i Soča, v katerem Valerija opisuje dva sveta, življenje vojakov doma in na fronti. Govori o skupnem trpljenju Slovencev in Bošnjakov, ki na Rombonu prenašajo grozote prve svetovne vojne. Kljub strahotnemu trpljenju navadnih ljudi, zgodba se na koncu konča lepo, ljubezen Semka in Jožice zmaguje, ognjišče se ne gasi, življenje teče naprej. Uradni večer se je končal z izjemnimi deklamacijami Valerijinih pesem, iz zbirke Iskanje bližine, ki so se dotaknile vseh prisotnih. Sledila je pogostitev, ki so jo pripravile gospe iz bošnjaškega kulturnega društva RUH.

Valerija Skrinjar Tvrz je še zmeraj zelo aktivna. Pravkar je dokončala knjigo, ki jo že ima pri lektorju in bo kmalu dostopna ljubiteljem njene besede. Bošnjaško kulturno društvo RUH je hvaležno Valeriji, da v svojih knjigah promovira ljubezen, piše o absurdu vojskovanja ter na zelo pozitiven in lep način govori o Bosni in Bošnjakih.

A group of people are seated in a room, facing a large mural of a historical cityscape. Two individuals are seated on a small stage in front of the mural, one holding a book. The room has a bookshelf on the right and a potted plant on the left. The floor is covered with a patterned rug.

Dobila je nagrado za življenjsko delo v književnosti (BiH), Grunovo plaketo, je nosilka ordena bratstva in enotnosti, ordena s srebrnim vencem, je najstarejša članica društva piscev BiH. V Sloveniji je zastopana v antologiji moderne književnosti piscev, ki pišejo v več jezikih.

Večer z 91-letno pisateljico Valerijo je bil nekaj posebnega. Pogostila nas je s svojimi spomini še iz časa kraljevi-

Razstava v službi miru

Slovenska vojska je leta 2017 obeležila 20-letnico sodelovanja v prvi mednarodni misiji (MOM) v Albaniji. Slovenski vojaki so po tej odpravi sodelovali še v misijah na Cipru, v Bosni in Hercegovini ter Afganistanu. Leta 1997 je Republika Slovenija sprejela pomembno politično odločitev. Pripadnike Slovenske vojske je prvič napolnila v mednarodno operacijo, in sicer v Albanijo, v operacijo Alba, ki je potekala pod vodstvom Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi. Obenem se je na civilno misijo, prav tako v Albaniji, prvič vključila tudi slovenska Policija. Letos tako praznujemo že 22 let sodelovanja Slovenije v mednarodnih operacijah in misijah.

Na OŠ Venclja Perka v Domžalah je v ponedeljek, 6. maja 2019, potekalo odprtje razstave s pomenljivim nazivom Razstava v službi miru – Republika Slovenija v mednarodnih operacijah in na misijah. Odprtja razstave so se udeležili podžupanja Občine Domžale mag.

Renata Kosce, major Zvezdan Marković iz Vojaškega muzeja Slovenske vojske in Združenja slovenskih mirovnikov, štabni vodnik Bojan Dorič, član Združenja slovenskih mirovnikov, Moravčan in udeleženec mirovnih misij in operacij, ki je prevzel organizacijo dogodka, ter častnika Območnega združenja slovenskih častnikov Domžale, major Milan Narat in stotnik Marjan Galien.

Za uvod v odprte razstave je otroški Cici zbor pod vodstvom zborovodkinje Katje Erban zapel šolsko himno, zatem pa je vse navzoče pozdravila ravnateljica Osnovne šole Venclja Perka mag. Petra Korošec. V nadaljevanju je nekaj besed spregovorila tudi podžupanja Občine Domžale mag. Renata Koscec, ki je zbranim učencem osmih in devetih razredov, kakor tudi gostom, ki so se udeležili odprtja razstave, med drugim predstavila svoj pogled na vojaška usposabljanja, ki jih je sama preživela na nekaterih tovrstnih taborih, in če

je ne bi 'pritegnila' politika, bi verjetno odšla v Slovensko vojsko, saj podlago za šolanje na tem področju ima.

»Mednarodno okolje doživlja neprestane spremembe in skladno s tem je Slovenska vojska v MOM vseskozi uresničevala zunanjo politiko, ki jo je določila Slovenija in izpolnjevala zaveze, ki jih je dala mednarodni skupnosti. Vseskozi so naši vojaki in civilni strokovnjaki v MOM delovali tudi v dobro civiliztov, med katerimi so najbolj ranljivi otroci, ženske in starejši ter spoštovani vrednote in kulturo območij, na katerih so delovali. Zgodovina je postavila temelj naši sedanjosti. Zato je prav, da tudi zapisi, izkušnje in spomini, ki so jih pripadniki prinesli iz prvih MOM, ostanejo zapisani, so nam v poduk in nas ženejo k izboljšavam. Temu je namenjena razstava, ki jo je pripravil Vojaški muzej Slovenske vojske,« je na odprtju in vodenem ogledu razstave dejal major Zvezdan Marković.

BESEDILO IN FOTO: MIRO PIVAR

Tečem, da pomagam – Arboretum 2019

THE LIONS CLUBS INTERNATIONAL Za nami je še en izjemen dogodek. Lions klub Domžale in Lions klub Kamnik sta 1. junija v Arboretum Volčji Potok privabila prek 170 tekačev in številne druge obiskovalce na tradicionalni 7. humanitarni tek Tečem, da pomagam. Najprej so se na pot podali najmlajši, ki so tekli na razdalji 600 m, ob 10.00 pa je bil skupni start na razdalji 5,9 km in 11,5 km. V odličnih pogojih je vsem uspelo srečno priti do cilja. Za posebno vzdušje je poskrbela Mestna godba Kamnik s Kamniškimi mažoretkami, odličen spremljevalni program pa so še dopolnili Folklorna skupina Komenda in plesalci plesnega kluba Šin Šin.

Tek je imel tudi letos dobrodelni cilj. Zbrana sredstva, to je kar 2400 evrov, smo namenili otrokom iz domžalske občine, ki zaradi zelo omejenega vira nujno potrebujeja operacijo v tujini, in Gorski reševalni službi Kamnik, ki se je znašla v veliki prostorski stiski in bo sredstva namenila za ureditev novih prostorov. Tako starši otrok kot predsednik GRS Kamnik so izrazili veliko hvaležnost za izročeni donaciji.

Poseben pečat je dogodku dala hoja z zavezanimi očmi, ki so se je udeležili viceguvernerka Zveze Lions distrikta 129 Slovenija Nadja Pahor, conski predsednik Gorenjske cone Marko Kuliš, župan občine Kamnik Matej Slapar, župan občine Trzin Peter Ložar, podžupani iz občine Domžale Renata Kosce, iz Komende Igor Štebe, iz Kamnika pa Jernej Markelj. Z zavezanimi očmi so jih na 95,6 m (frekvenca medijskega pokrovitelja Radia Hit) dolgo pot pospremile mažoretke. Povedali so, da je izkušnja res nekaj posebnega, ko se zaveš, kako je živeti z omejenimi čuti, še bolj srčno podpreš pomoč tistim, ki se s to vrstnimi izzi- vi srečujejo vsak dan.

Iskrena hvala vsem sponzorjem in donatorjem, ki so na različne načine doprinesli k uspehu dogodka, lepa hvala tudi vsem nastopajočim, posebno pa vsem tekačem, ki so tekli, da bo svet lepši za vse dobitnike donacij.

POLETJE

v Knjižnici Domžale

urnik: julij, avgust

P 12.00 - 20.00
T 7.00 - 15.00
S 12.00 - 20.00
Č 12.00 - 20.00
P 7.00 - 15.00
S 7.00 - 12.00

Želvino poletno bralno popotovanje

Beri, izpolni zgibanko in osvoji nagrado!

otroci: 3-10 let

Poletje s knjigo

Beri, izpolni zgibanko in osvoji nagrado!

otroci, mladostniki: 10-15 let

Odklopi se!

Družabne igre, vsak torek in petek: 10.00 - 12.00!

otroci, mladostniki: 6-15 let

Bralno-spodbujevalni projekti

☀ Čudežni kovček ☀ Pravljična lutkarija ☀ Zvedavček

otroci: 3-10 let

Zaklad se skriva v knjigah

V knjigah poiščite „zaklad“ in osvojite nagrado!

otroci, mladostniki: 3-15 let

Bralni zaklad

Izposodite si vrečko presenečenja!

otroci, mladostniki: 3-15 let

S knjigo v ... / knjigobežnice

Branje knjig na prostem ...

otroci, odrasli

Obrazi knjig (bookface)

Sodelujte v fotografskem natečaju!

otroci, odrasli

Knjižničarji priporočamo

Kakovostna literatura po izboru knjižničarjev.

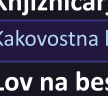
odrasli

Lov na besede

V knjigah poiščite razglednico in osvojite nagrado!

odrasli

www.knjiznica-domzale.si

T 01 724 12 04

MOŠKI, KI ŠIVA VELIKANSKE ZMAJE

JANEZ VIZJAK

Marsikdo je že pogledal v nebo in tam zagledal zmaja, tistega simpatičnega, ki ga v filmu v rokah drži in obvladuje otrok. A v resnici je to le delna slika tistega, kar ustvarjanje in spuščanje zmajev predstavlja.

Besedilo: Mateja A. Kegel
Foto: Iztok Dimc

Kaj vse je potrebno, da zmaja spravimo v zrak, kako nastane velikanski zmaj in kako je biti začetnik na tem področju, nam je razkril Dragomljan Janez Vizjak, ki je skupaj s kolegom barve človeške ribice in naše države že ponesel na druge celine. To pa je šele začetek. Domžalski zmaji bodo v prihodnje še pogostejše leteli po tujini, obljublja eden od pionirjev ustvarjanja velikanskih zmajev, ki občasno preplavijo nebo nad našimi mesti. A spuščanje zmajev ni le zabava, ampak je lahko tudi terapija ...

Začniva pri vašem najbolj udarnem delu – od kod ideja, da sešijete in v zrak spravite prav človeško ribico?

Vse skupaj se je začelo, ko sem svoji hčerki kupil prvega zmaja, na katerem je pisalo, da je namenjen otrokom od 14. leta dalje. Bil sem prepričan, da ga bo lahko uporabljala, a izkazalo se je, da je prevelik zalogaj zanjo, zato sva ga začela uporabljati skupaj s prijateljem. Ustanovila sva društvo KapJasa, na zmaja navezala fotoaparata in začela fotografirati iz zraka. Hitro sva ugotovila, da to ni najboljši način, zato sva začela iskati po internetu, kaj se dejansko lahko fotografira z zmajem. Sledila je izdelava enovrvičnega zmaja, ki je bil velik približno 2 krat 2 metra, nato pa sva počasi začela objavljati fotografije in se spoznavati z ostalimi ljudmi. Ugotovila sva, da obstajajo zelo različni zmaji in zgodba se je začela razvijati.

Torej ste se zelo hitro začeli ukvarjati z aerofotografijo, ki pa jo kljub sodobnim pripomočkom kot so droni in podobno, izvajate tako rekoč s pomočjo 'zraka'. Kako to?

Ker pri tem ostaja trenutek presenečenja, saj ne veš, kaj slikaš in moraš počakati, da dobiš fotoaparata in fotografije iz zraka. Fotografiranje je nastavljeno na časovnik, ki slika vsakih 30 sekund ne glede na to, kje se zmaj nahaja.

Za kakšne namene ustvarjate takšne fotografije?

Konkretno je ena od fotografij objavljena na tabli na Sveti Ani, saj zmaje najpogostejše spuščamo v zrak na Barju. V tujini pa tovrstne fotografije uporabljajo tudi ljubiteljski arheologi, kajti zmaj je v zraku dlje časa, opremijo ga tudi s termokamera-mi. Prednost je, da je bistveno ceneje, lahko narediš sam in, kot rečeno, zmaj ostaja v zraku dlje časa.

Tudi vi ste z zmajem iz zraka že posneli potencialno arheološko najdišče, kajne?

Tako je. Na Primorskem nedaleč od izvira reke Pivke je grad Kalec, o čemer sva veliko pisala tudi v blogu.

Kot pravite, ne gre le za preprosto spuščanje zmajev. V čem je čar tega športa, umetnosti?

Bolj sprostitev. Na eni strani gre za spuščanje, na drugi strani pa šivanje zmajev, saj se ti zmaji večinoma ne šivajo proizvodno – jaz jih recimo šivam sam.

Od kod pa ideja sešiti največjo človeško ribico na svetu?

Kolegi iz hrvaškega društva Zmajeljubi ci so nas priporočili na festival zma-

jev v Indiji, ki je bil januarja letos in so nas nato organizatorji tudi povabili. Zato smo potrebovali zmaja, s katerim bi dobro predstavili Slovenijo, in odločila sva se, da sešijeva človeško ribico.

Kako veš, na kaj biti pozoren pri šivanju zmajev?

Ne veš. Sam sem v Indiji po dveh letih ustvarjanja prvič v živo videl kakršenkoli drug izdelek. To, kar se vidi s fotografij na internetu, je bilo do takrat vse, kar sem poznal.

Torej lahko zašijemo karkoli in bo to letelo?

Da, če je pravilno vpeto. Od tega, kako se vpne, je odvisno, kakšno je težišče, da je pravi kot. Pravijo, če bi stol pravilno pripel, bi letel.

Če se vrneva na festival v Ahmedabadu v Indiji, kjer ste v začetku leta na 30. mednarodnem festivalu v spuščanju zmajev človeško ribico tudi predstavili. Kakšni so bili odzivi?

Predvsem niso vedeli, kaj je to, navdušeni pa so bili nad velikostjo. Sicer pa, kot omenjeno, so nas kontaktirali Hrvatje, ki so o nas izvedeli prek naše facebook strani. Ugotovili smo, da si oboji želimo srečanja, saj v Sloveniji poleg nas ni nikogar, ki bi se ukvarjal s tem, na Hrvaškem pa jih je tudi samo nekaj. Obstajajo pa močni zmajarski festivali v Italiji, Avstriji in širše, kjer bi lahko skupaj nastopili, zato smo se povezali. Oni so tisti, ki nam odpirajo vrata na festivale, tako indijskega kot tudi druge.

Morava se še enkrat vrniti k šivanju največje človeške ribice na svetu, saj je to potekalo v našem okolju, pravzaprav na Osnovni šoli Dragomelj, kajne?

Res je, na Osnovni šoli Dragomelj so nam odstopili prostor v večnamenski dvorani, kjer smo zašili zmaja človeško ribico. Ta je namreč dolg dobrih 20 metrov, zato res ni mogel nastajati doma v kuhinji, kjer sicer nastajajo vsi ostali zmaji. Na Osnovni šoli Dragomelj smo v zahvalo pripravili tudi delavnico izdelovanja zmajev.

Kako sploh spraviti tako velikega zmaja v zrak?

Najprej je treba v zrak dvigniti nosilnega zmaja (pilot kite), nato pa se na vrstico nosilnega zmaja pripne drugega zmaja (človeško ribico). Ti zmaji se imenujejo 'laundrykites', saj se pripnejo na vrh glavnega zmaja, kot perilo na vrv za obešanje perila. Glavni zmaj je pilot, ta, ki stoji v zraku in ima močnejšo vrv.

Kakšne vse oblike zmaje spuščajo ljudje v zrak? Navajeni smo bili le teh klasičnih, otroških zmajev ...

Ogromno jih je in veliko jih izhaja iz tradicionalnih japonskih, kitajskih, indonezijskih ter podobnih dežel, kjer je to dolgoletna tradicija. Obstajajo torej različne oblike, večina glede na tradicionalne običaje, nekaj pa se jih da ustvariti tudi s preračunom na aerodinamiko. Na internetu se najde določene načrte, nekatere naredijo sami zmajarji iz vsega sveta in potem je treba

kupiti ves material, ki je večinoma na žalost samo v tujini in nato sam sešiti.

Če se vrneva na festivalsko dogajanje, letos ste se predstavili na še enem večjem mednarodnem festivalu, v Italiji. Kaj pa kakšen slovenski festival, ga načrtujete?

Tako je in ker smo zelo mlada ekipa, obstajamo šele dve leti, je to velik uspeh. Drugi se po deset, petnajst let ukvarjajo s tem, preden pridejo kamorkoli. Enkrat v prihodnosti bo zagotovo tudi slovenski festival, a kolikor vemo, je v Sloveniji z vetrom bolj naključna sreča. Če ne drugega bomo festival pripravili vsaj za druženje.

Veter je torej pomemben, ne le, če ga ni, najbrž tudi, če je premočan?

Najbolj idealen veter je od 10 do 30 kilometrov na uro. Enkrat je bil premočan, 50 kilometrov na uro, in nam je odtrgalo vrvi. Zmaja se na ta način lahko tudi izgubi in ja, veliko se jih izgubi. Kakšnega se potem najde na kakšnem drevesu ...

Sicer pa je v nastajanju že nova 'lokalna leteča žival', kaj pripravljate tokrat?

Zmaji se delijo na dve vrste, 'flat', ki imajo palice, in napihljive. Človeška ribica je napihljiva, ta, ki ga zdaj delam, pa je kot krilo, klasični zmaj, ki ima všito sliko. Gre v bistvu za aplikacijo. Zmaj bo torej v obliki krila, klasičnega zmaja, povečanega približno 6 krat 1,5 metra, zadaj pa bo imel še 15 metrov repa. Gre za zmaja s sliko psa.

Kolegi iz hrvaškega društva Zmajeljubi ci so nas priporočili na festival zmajev v Indiji, ki je bil januarja letos in so nas nato organizatorji tudi povabili. Zato smo potrebovali zmaja, s katerim bi dobro predstavili Slovenijo, in odločila sva se, da sešijeva človeško ribico.

Zdaj smo izvedeli kar nekaj o zmajih, kdo pa je Janez Vizjak, s čim se sicer ukvarjate, ko se ne ukvarjate z zmaji?

Po izobrazbi sem sicer tehnik tiska, zadnjih 20 let pa delam v oglaševanju kot oblikovalec in v pripravi za tisk. Ljubiteljsko imam tudi dva tiskarska stroja, ki sta trenutno v skladišču in čakata na svojo priložnost. Sicer pa kuham, pripravljam marmelade, ukvarjam se s psom, imam otroka, avtodom in ko vse to seštejem, mi ostane zelo malo časa. Če pa že, pa gre seveda za zmaje.

Koliko sešitih zmajev je danes že za vami?

Se mi zdi da kakšnih 15, različnih velikosti. Največji zmaj je seveda človeška ribica, ostali pa so večinoma takšni, da nosijo fotoaparata, kar je bila osnovna ideja.

Vsi zmaji za fotografijo ali kaj drugega?

Danes se bolj nagibam k temu, da se spuščajo zmaje za sprostitev. Tako kot nekateri delajo modele letal in podobno za sprostitev, jaz ustvarjam in spuščam zmaje. Obstajajo recimo tudi zmaji, ki letijo v zaprtem prostoru, samo na poteg vrvice, kar daje več možnosti in je lahko ena od metod za blaženje depresivnih, anksioznost stanj, saj se osredotočiš samo na zmaja, nisi v drugih distrakcijah, zato imajo zmaji lahko tudi terapevtski učinek. Danes po svetu že obstajajo takšne terapevtske delavnice in tudi mi jih imamo v načrtu v prihajajočih letih.

To je najbrž primerno tudi za otroke, ki se soočajo z izzivi v svojem življenju?

Tako je, za recimo avtistične otroke in podobno. Treba se je namreč umiriti in potem voditi zmaja. Ali pa delavnice ustvarjanja zmajev za upokojece, ki dobijo material, stroje in jih ustvarjajo, otroci pa jih potem spuščajo. Gre recimo za medgeneracijsko sodelovanje, kjer lahko skupaj ustvarjajo in sodelujejo.

Kaj pa odzivi na vaše spuščanje zmajev, se vam pridružijo opazovalci?

Enkrat smo z društvom KapJasa in s kolegi iz Zagreba organizirali druženje, spuščanje zmajev in napovedali po svojih kanalih, kje jih bomo spuščali in je prišlo 15 ljudi, ki so si ogledali dogajanje in nas spremljali na blogu. Nekateri so nas prišli vprašati, kako se šivajo zmaji, nekateri opazovati ...

Kje pa vas lahko srečajo Domžalčani z zmaji, po možnosti celo človeško ribico v zraku?

Na Barju, kjer je najbolj konstanten veter. V Domžalah pa imamo žal problem, da smo v liniji letališča.

Se lahko ustvarjanja in spuščanja zmajev v zrak na varen način tudi priučimo?

Seveda, kontaktirate nas lahko prek društva KapJasa, prek e-pošte: janez.vizjak@gmail.com ali pa me najdete na facebooku. Sicer pa smo v preteklih mesecih že pripravljali delavnice za otroke, tako v Dragomlju v šoli kot tudi na Vodnikovih domačiji. Jeseni pa bi lahko že pripravili tudi kakšno s specialnimi veščinami, morda akrobatskimi zmaji. Imamo namreč eno-, dvo- pa tudi štirivrvične zmaje in tudi zmaje, ki ne potrebujejo vetra za letenje. Za vsakogar nekaj. □

DRUŠTVA

Poročilo o delu

V obdobju med 20. majem in 20. junijem smo opravili kar 38 posredovanj, od tega so jih 27 opravile dnevne izmene, preostalih enajst pa nočne. Največ dogodkov, devet, se je zgodilo v času med osmo in pol deseto zjutraj. S po šestimi dogodki sta dokaj obremenjeni uri v dnevu tudi med pol tretjo in pol četrto uro popoldne in med pol deseto in pol enajsto zvečer. Največ dela je imela naša druga izmena, saj je opravila kar 18 intervencij, ostale tri izmene pa med šest in osem.

Med orisom intervencij moramo žal začeti pri prometnih nesrečah. Bilo jih je res precej, nekatere so bile še posebno tragične. Pogostejše kot pretekle mesece smo odhiteli na avtocestni odsek, za katerega smo odgovorni. Najhujša nesreča se je pripetila 5. junija okoli pol devete ure zjutraj, ko je voznik z večjim kombiniranim vozilom trčil v stoječi kombi v koloni, pri čemer je bilo poškodovanih pet oseb, ena pa je na kraju nesreče poškodbam podlegla. Poleg tega je bilo še nekaj trčenj, tudi eno v predoru. Prevrnilo se je tudi tovorno vozilo. Zagorela so kar tri vozila, med njimi eno v predoru, a ob hitrem in prisebnem ravnanju prisotnih ni bilo hujših posledic – gasilci smo le natančno preverili vozilo ter zavarovali kraj dogodka. Posredovali smo tudi, ko je neznan predmet na cestišču terenskega vozila prebil rezervoar za gorivo in je bil voznik pas v dolžini 300 metrov polit z gorivom. Očistili smo cestišče in s tem verjetno preprečili kakšno hujšo nesrečo.

Na lokalnih cestah smo posredovali v štirih prometnih nesrečah: po dve osebni vozili v Turnšah pri Dobu in na Viru (po dve poškodovani osebi), čelni trk osebnega vozila v avtobus pri Trojanah (ena poškodovana oseba) ter pri trku tovornega in osebnega vozila (brez poškodovanih).

Dve intervenciji sta nam povzročila udara strel. V Ihanu je udarilo v transformatorsko postajo, v Kokošnjah pa v stanovanjsko hišo in povzročilo pravo razdejanje. Strela je uničila celotno električno in telekomunikacijsko napeljavo, odkrila del strehe ter povzročila celo nekaj razpok na stenah v notranjosti hiše. Na kraju smo posredovali skupaj z gasilci PGD Studenec in PGD Žeje - Sveta Trojica.

V Domžalah na Cankarjevi ulici je zagorelo osebno vozilo, na Viru pri banki je zagorel komunalni zabojnik, na Homcu pa je na zasebnem zemljišču prišlo do samovžiga kopice sena. V vseh treh posredovanjih so se nam pridružili gasilci lokalno pristojnih prostovoljnih gasilskih društev.

Trikrat smo iz garaže odhiteli zaradi živali. Dvakrat smo reševali ujete oziroma poškodovane ptice in enkrat odstranili sršenje gnezdo. Tri intervencije je povzročilo deževje oziroma visoke vode – podrto drevo v Pšati, vejevje pod mostom pri Šentpavlu in nadzor visokega vodostaja Radomlje. Pri Dobovljah smo izvlekli v blatu običano terensko vozilo, na Šaranovičevi cesti na Viru pa preprečili okoljsko škodo zaradi iztekanja goriva iz tovornega vozila.

Tri intervencije so bile bolj preventivne narave: preverili smo vonj po plinu v Trzinu, vonj po dimu na Homcu in vzrok za stalno javljanje požarnega alarma v objektu na Karantanski v Domžalah. Dvema občanoma smo omogočili vstop v stanovanje (ključ!). Šestkrat smo reševalcem NMP ZD Domžale pomagali pri prenosu obolelih oziroma poškodovanih oseb, med njimi tudi delavca, ki se je poškodoval pri obnovi železniškega mostu čez Kamniško Bistrico.

Za nova znanja in druženje

Konec šolskega leta je na vseh stopnjah izobraževanja povezan s prijetnimi ekskurzijami, izleti ali le druženji, na katerih se v pogovorih oceni minulo šolsko leto, predstavi pridobljena znanja, predvsem pa s prijetnimi trenutki, ki tudi študentom in študentkam v Univerzi za tretje življenjsko obdobje – društvu Lipa Domžale bogatijo in lepšajo življenje.

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE – DRUŠTVO LIPA DOMŽALE Ena tovrstnih koristnih in prijetnih zgodb se vedno zapiše na ekskurziji, s katero spoznavajo tuje države oziro-

Edinburga, ko so še zadnjič v tej zanimivi državi začutili starodavni utrip mesta. Skupna ugotovitev ob koncu skoraj tedenskega obiska Škotske: nepozabno!

ma območja, ki so jih prej spoznavali v okviru posameznih predmetov – največkrat pri geografiji, umetnostni zgodovini, tujih jezikih in še kje. Skozi vse zadnje šolsko leto je bila rdeča nit Škotska, ki so jo obiskali konec maja, in med letom pridobljena znanja preizkusili v praksi.

Šarmantni in očarljivi Edinburg – Severne Atene, tudi Škotska v malem, mogočni gradovi z idiličnim Eilean Donan na čelu, pa obisk skrivnostne pošasti Nessie in otoka Bogov – Skye so le najznačilnejše točke obiska Škotske, vse dni pa niso pozabili niti na značilnosti, ki jih pozna vsak: viski, kilt in dude. Vseskozi jih je na potovanju po deželi na skrajnem severu Velike Britanije spremljala divja, neokrnjena in nepojmljivo lepa narava. Podobno kot v Edinburgu, enem najlepših in najbolj šarmantnih mest v Evropi, so se tudi v drugih delih srečevali s pravljčnostjo, mešanico tradicije in sodobnosti ter z edinstveno staro arhitekturo, ki jo lahko občuduješ v vrsti starih gradov ali na podeželju, ki je še posebej očarljivo. Ob zgodovini – npr. obisk gradu Stirling, kjer so kronali več škotskih kraljev in kraljic, pa se vedno znova pojavlja tudi sedanjost, pa naj bo to rojstni kraj klonirane ovce ali po zaslugi knjige Da Vincijeva šifra vse bolj obiskana kapela Eoslyn.

Občudujoče poglede je vzbujal vsak delček Škotskega višavja, do jezera Loch Ness, ki že dolga leta buri domišljijo z legendarno pošastjo iz pradavnine Nessie, ki je tudi tokrat ni bilo doma. Seveda ni šlo brez obiska jezera Loch Lomond, kraljice škotskih jezer, ter sprehoda in spoznavanja zgodovine Glasgowa, ki mu je pred odhodom domov sledil še obisk

Ker dva avtobusa študentov in študentk pa sta se prav tako konec šolskega leta odpravila na spoznavanje jezera na drugi strani Karavank. Prvi postanek je bil ob Millstätterskem jezeru in v turističnem središču Millstatt z ogledom samostanske cerkve, kjer so odkrili tudi Domicijanov grob, sledila je vožnja ob Brennsee in Afritzersee, nato pa v Osojah ogled najstarejše samostanske cerkve na Koroškem in obisk groba poljskega kralja Boleslava, povezanega z legendo Mutec osojski. Pot jih je nato peljala do Šentvida ob Glini, mimo Gospe sve-te do Celovca, od koder ni bilo daleč do Vrbskega jezera, največjega jezera na avstrijskem Koroškem, in nato domov. Vmes pa številni zgodovinski podatki, postanki, polni občudujočih pogledov na jezera in mesta ter domačije ter veliko prijateljskih pogovorov, katerih rdeča nit je bila tudi, ali se v šolskem letu 2019/2020 spet vidimo v Lipi in preživimo še eno prijetno leto.

Predsednik društva Lipa Marjan Ravnikar želi prav vsem starim in novim slušateljem prijetne počitnice ter jih vabi, da se tudi v prihodnjem šolskem letu priključijo Univerzi za tretje življenjsko obdobje Domžale.

VERA VOJSKA

FOTO: MARJAN LEVSTEK

OBČINA DOMŽALE

prostor zadovoljnih ljudi

Vabimo k sodelovanju

Društvo Sinica vabi k sodelovanju občanke in občane s prošnjo, da društvu odstopijo oblačila, ki se jim kopičijo v omarah.

Oblačila bomo s pridom uporabili za izdelavo unikatno predelanih oblačil in izdelkov za dom. Izdelki bodo na voljo za nakup v prostoru šivalnice. S sredstvi bomo krili stroške za izobraževanje tečajnikov iz ranljivih skupin.

Že vnaprej se vam zahvaljujemo in upamo na vašo pomoč. Kontaktne oseba: Joži Kokalj, predsednica društva, telefonska številka: 068 602 136

Po Koroškem

Člani in članice krajevne organizacije borcev za vrednote NOB Dob, Krtina tudi v letu 2019 uresničujemo program, sprejet na občnem zboru.

KO BORCEV ZA VREDNOTE NOB DOB, KRTINA Po udeležbi na številnih slovesnostih, na katerih smo se spominjali dogodkov iz narodnoosvobodilne borbe, sodelovanju v čistilni akciji KS Dob, je bil prvi dan junija 2019 namenjen tradicionalnemu izletu, ki nas je letos na predlog Braneta in Marije odpeljal na Koroško, kjer imata veliko prijateljev.

Najprej smo se povzpeli na Kope, kjer smo bili gostje krajevne organizacije za vrednote NOB Šmartno pri Slovenj Gradcu ter skupaj z njimi na slovesnosti počastili spomin na Zidanškovo brigado in njeno vlogo v drugi svetovni vojni. Slavnostni govornik je bil predsednik Vinko Vrčkovnik, ki je opozoril na današnji pogled, tudi medijev do dogodkov med NOB, ob njem pa je predsednik območnega združenja borcev za vrednote NOB Slovenj Gradec Jožef Vrabčič na kratko opisal delovanje Zidanškove brigade. Avtorica prispevka je kot predsednica KO za vrednote NOB Dob, Krtina pozdravila prisotne, na kratko predstavila Dob in Krtino, delo organizacije in povabila gostitelje, da se udeležijo spominske prireditve na Hrastovcu v začetku avgusta. V kulturnem programu je ob oktetu, harmonikarju in učencih svojo pesem recitiral tudi Jože Lončar. S spominskega srečanja nas je pot vodila v Šmartno, kjer je bilo prijeto

tno druženje, na katerem smo podrobneje spoznali del domače organizacije za vrednote NOB, in se hkrati seznanili tudi z novejšo zgodovino tega prijetnega kraja. Sledil je ogled gasilskega muzeja PGD Šmartno pri Slovenj Gradcu, kjer smo spoznali njihovo zgodovino in sedanost njihovega dela, ki je tako kot pri naših gasilskih društvih povezana z veliko prostovoljnega dela in ljubeznijo do gasilstva. Nato smo si v cerkvi sv. Jurija na Legnu pod steklenim tlakom ogledali arheološke ostaline, poslušali pa tudi zgodbo sv. Jurija. Na posebno vabilo PGD Legen smo obiskali tudi njihov gasilski muzej in regijsko tekmovalne navdušenih mladih gasilcev.

Sledil je kratek obisk Slovenj Gradca, tipičnega srednjeveškega mesta, centra Mislinjske doline, in se seznanili z njegovo zgodovino, soboto pa smo zaključili s prijetno vožnjo domov.

Ob obisku Koroške smo spoznali številne prijazne in odprte ljudi, ki so ponosni na kraje, v katerih živijo, in se, podobno kot naša organizacija, zavedajo pomembnosti zgodovine in potrebe, da jo posredujemo mladi generaciji. Naslednja večja aktivnost bo slovesnost na Hrastovcu v začetku avgusta, septembra pa bomo obiskali kraje snemanja prvega slovenskega filma Na svoji zemlji.

VERA VOJSKA

Vojni invalidi Slovenije v Litiji

20. srečanje vojnih invalidov, družinskih članov ter svojcev, umrlih vojnih invalidov je bil 25. maja v Kulturnem domu Litija velik dogodek tudi za sekcijo Domžale, ki spada v okvir Društva vojnih invalidov Zasavje.

Zakonca Novak s predsednikom ZD vojnih invalidov Slovenije Janezom Podržajem.

DRUŠTVO VOJNIH INVALIDOV Skupaj z drugimi smo se v Litijo pripeljali z avtobusom. Janez Podržaj, predsednik slovenske organizacije vojnih invalidov Slovenije, je spomnil na pomembne dogodke iz naše zgodovine, med njimi 25-letnice ustanovitve ZDVIS, 100-letnice ustanovitve Združenja vojaških vojnih invalidov Kraljevine SHS (Jugoslavije), hkrati pa letos mineva že 145 let od začetka organiziranja vojaških invalidov na Slovenskem in 15 let članstva Slovenije v EU. Predsednik je pozdravil vse prisotne, še posebno goste, med katerimi so bili župan Občine Litija Franci Rokavec, generalmajor SV Alenka Ermenec, Dejan Židan, predsednik slovenskega parlamenta, in drugi. Posebej je pozdravil praporščake, zastavonoše in veterane ter zaželel prijetno srečanje. Župan občine Franci Rokavec je izrazil zadovoljstvo, da je srečanje v njegovi občini, Dejan Židan, slavnostni govornik, pa je pohvalil delovanje tako zveze kot društev vojnih invalidov po Sloveniji. Vsi govorci so bili deležni burnega aplavza.

Med aktivnostmi naših društev in zveze sta posebej pomembna šport in rekreacija, saj smo bili pobudniki in začetniki invalidskega športa: streljanja z zračno puško, kegljanja, pikada, balinanja, šaha in ribolova. Športne igre potekajo po vsej Sloveniji, najboljši pa so nagrajeni s priznanji in kolajnami. Dejavnost naših društev in zveze se financira s sredstvi FIHO, iz državnega proračuna in z lastnimi sredstvi.

Po uradnem delu srečanja smo imeli skupno kosilo, med njim pa pogovore, utrjevanje starih in navezovanje novih prijateljstev. Naša sekcija si je skupaj z DVI Zagorje ogledala Sitarjev rudnik ter muzej na romantičnem gradu Bogenšperk. Z ogledi, nekateri so si grad ogledali prvič, pod vodstvom vodičev smo bili zelo zadovoljni. Po ogledih smo se še zadržali na prijetnem srečanju, polnem prijetnega počutja, dobre volje in zabave, kjer so gostitelji pripravili prijetno vzdušje, nepozabno za vse udeležence. Vidimo se spet na 21. srečanju!

JOŽE NOVAK

FOTO: VIDA ROSULNIK

Tradicionalni izlet, namenjen spoznavanju novih krajev

Od Gore Oljke do Dobrne in Polž

DRUŠTVO PODEŽELSKIH ŽENA DOMŽALE Letošnji hladni in deževni maj ni bil najprimernejši za ekskurzije in izlete, pa so se vendarle dekleta iz Društva podeželskih žena Domžale odločile, da bodo kljub ne najboljnim napovedim v maju organizirale tradicionalni izlet, namenjen spoznavanju novih krajev, vselej pa obiščejo tudi eno od kmetij ter skušajo pridobiti čim več novih strokovnih znanj, ki jih potem lahko uporabljajo pri vsakdanjem delu.

Pot jih je najprej vodila na Goro Oljko, ki jo je večina doslej opazovala le z avtoceste. Prijazna vodička je obiskovalke najprej seznanila z zgodovino cerkve sv. Križa. Izvedele so, da je nekdanja Križna gora svoje novo ime dobila po sliki znanega Fortunata Berganta, ki je upodobil Jezusa na Oljski gori. Še za-

nimivejši je bil ogled podzemnega svetišča z božjim grobom pod samo cerkvijo, kjer smo zvedeli veliko tudi o zgodovini malteškega viteškega reda, ki je tesno povezan s tem območjem. Prijeten je bil tudi obisk bližnjega planinskega doma.

Z Gore Oljke nas je pot vodila do Term Dobrna, kjer smo bile presenečene nad izvorom imena kraja, ki je povezan z našim domžalskim Dobom. Obisk je bil namenjen predvsem druženju, v njegovem okviru pa nas je turi-

je sprejel Oton Samec in nam pripravil skoraj dvourni pripoved o štiri generacijah Samčevih, ki so pomembno zaznamovale ta del. Domačija Soržev mlin se nahaja ob reki Hudinji, del domačije je na majhnem otoku, kar štirje objekti domačije pa so razglašeni za kulturni spomenik: mlin, žaga, kozolec in Mlinarjeva hiša. Vsi objekti so obnovljeni in se še vedno uporabljajo za prvotni namen. Tako so nekatera dekleta ob obisku mlina, v katerem pridobivajo kar 11 vrst moke, marsikatera je našla pot v torbice obiskovalk, obujala spomine na nekdanje mline, ki jih tudi v naši občini ni manjkalo. Ob ogledu smo občudovala največje kolo v Sloveniji, ki še poganja žago, občudujoče pogleda pa je vzbujala zlasti lepo urejena okolica in domačija, v kateri so urejeni tudi apartmaji. Zvedele so tudi marsikaj o več kot tridesetletnem sonaravnem ekološkem kmetovanju, katerega zagovornik je Oton Samec le v praksi, ne mara pa številne birokracije, ki je povezana z njim. Spoznale so tudi doma pridelane čudovite likerje, prav pa jim bodo prišli številni nasveti in izkušnje, ki jim jih je posredoval sogovornik.

Med prijetnim spoznavanjem novih zanimivosti je bilo seveda dovolj časa tudi za izmenjavo izkušenj o vsakodnevnem delu na polju in kmetovanju, ki ga letos žal v veliki meri ovirata dež in mraz. Dekleta upajo, da bo v prihodnje vreme bolj prišluhnilo njihovim željam in potrebam.

VERA VOJSKA

stični vodič David kljub dežju popeljal po parku ter nam pokazal najpomembnejše zanimivosti in znamenitosti Dobrne. Zanimiva, humorno obarvana zgodba je navdušila vse, kakor tudi prijaznost gospe Andreje.

Zadnja postaja prijetnega dne je bil Soržev mlin v vasi Polže, kjer nas

Končni dvodnevni izlet ŠD Krti Kranjska Gora 2019

Na zadnjo soboto v marcu smo se članice ženske sekcije Športnega društva Krti odpravile na zasluženi dvodnevni končni izlet.

ŠD KRTI Tokrat je bila naša želja izlet v okolico Kranjske Gore. Že prekrasno jutro je obetalo sončen in nepozaben dan. Da pa ne bi bilo kakšne pomote, da se morda odpravljamo na oddih, nam je organizacijski odbor pripravil odhod avtobusa že ob 6.45. Vseeno smo se polne pričakovanj po druženju, razgibanju

In nato je sledilo presenečenje večera. V sobi za druženje so nam naše izvrstne organizatorice postregle z živopisnim koktajlom. Ob srkanju smo se dodobra nasmejale, naučile nekaterih trikov, razmislile o prihodnjih načrtih ... in večer je še prehitro minil.

Naslednje jutro smo se po ogrevanih vajah odpravile do Belopeških je-

Krtke v Planici po prihodu iz Tamarja

in klepetu odpravile s Krtine proti Planici.

Pred nordijskim centrom pod Poncami se nas je vseh 52 udeleženk dobro ogrelo in nato smo jo mahnile v dolino Tamar. Pričakala nas je prava zimska idila, kjer so nam dereze in pohodne palice še kako prav prišle. V domu v Tamarju so nam pripravili odlično joto, žgance in čaj, kar nam je vlilo moči za povratek. Po namestitvi v hotelu Špik smo se nekatere odpravile na plavanje, druge spet na hojo do Kranjske Gore ali do martuljskih slapov ali se odločile za počitek na terasi hotela. Vsakemu pač tisto, kar mu srce najbolj poželi. Imele smo srečo, da nas je oba dneva spremljalo toplo sonce, brez oblaka.

Večerne toalete smo zamenjale za prikupne Krtkove majice z napisom Migam s Krtkami in sem vedno fit ter se odpravile na okusno večerjo. In imele smo se o čem pogovarjati! Ravno tisti dan so namreč v hotelu snemali oddajo The biggest loser in tako smo lahko opazovale udeležence pri različnih vajah. Čeprav so opravljali kar naporne vaje, smo bile mnenja, da smo tudi me dovolj fit in da zmoremo opraviti enake vaje po zaslugi naše super vaditeljice Tine. Na naše veliko veselje in za razliko od njih pa smo si me lahko privoščile sladico ali dve.

zer. Dan je bil prečudovit in vse smo bile očarane nad okolico in prebujajočo naravo. Jezero s svojo zeleno-modro barvo vode in pogledom na veličastni Mangart pač nikoli ne razočara. Večina se nas je odpravila okoli jezera, kjer nam je poledenela pot povzročila kar nekaj preglavic. Vse pa smo se ob jezeru pozabavale s fotografiranjem, delanjem selfijev, sladkanjem z domačim pecivom in krepčilnimi pijačami.

Po povratku je sledilo kosilo s kavico na hotelski terasi in prav težko je bilo naše ude spet spraviti v pogon. Spet smo se lahko odločile med plavanjem, savno, sprehodom do Kranjske Gore in jezera Jasna ali počitkom v parku. Kjerkoli smo bile, povsod smo se dobro počutile in dobro razpoložene nas je spremljalo še vso pot domov in še kak dan potem.

Poleg druženja in športnih aktivnosti je vsaka izmed nas lahko izkusila kanček razigranosti, se naužila klepeta, pridobila kakšen nov recept in slišala kako odštekano šalo. In vse smo se zedinile v mnenju, da se je resnično vredno truditi na vajah vse leto, kajti takšni izleti so čudovita nadgradnja vloženega truda. Obenem iskrena hvala vsaki izmed nas, da je to, kar je, in vsem tistim, ki so kakorkoli pomagale pri izpeljavi super končnega izleta.

POLONA LEVAČIČ

Prostovoljno delo, pa tudi druženje

Čas neizmerno beži in tako so tudi v Društvu upokojencev Domžale zakorakali v vroče poletje.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV DOMŽALE Delo društva poteka po načrtani poti, kot so si jo za leto zastavili. To pomeni, da se s člani in članicami redno srečujejo v času uradnih ur, hodijo na poučne ekskurzije, srečanja in druženja, ne manjka različnih delavnic, obiskovanja lokalnih prireditev, srečevanj in sodelovanje z drugimi društvi, ki se vsako zase pa tudi vsi skupaj trudijo, da bi polepšali jesen življenja svojim članom.

omenjenih naslovih, tako da vas bodo posamezne institucije lahko usmerjale k nam, mi pa vam bomo skušali pomagati pri lajšanju in premagovanju tegob, ki jih prinašajo leta, ki smo si jih že naložili,« pove Marija in opozori tudi na pomoč pri preganjanju osamljenosti, zagotavljanju družabništva, drobnih opravilih, sprehodih in obiskih zdravnikov, poskušajo pa najti tudi razne druge rešitve za dobrobit starejših

»Prav tako pa se pospešeno nadaljuje projekt Starejši za starejše, z delom je začela skupina za socialna vprašanja,« je povedala Marija Radkovič in predstavila aktivnosti, ki so jih že izpeljali. Tako so začeli obiske in razgovore z institucijami, kot so: Center za socialno delo, Patronažna služba, Občina Domžale, Institut za socialno varstvo, RK in Karitas. Informacije, ki jim bodo pomagale pri njihovem delu, skušajo dobiti tudi od drugih društev, skratka, radi bi se povezali z vsemi, ki v Domžalah skrbijo za dobrobit starejšega prebivalstva. Z njihovim sodelovanjem in strokovno pomočjo lažje pridejo do ljudi, ki nas mogoče potrebujejo, vendar ne vedo, kam bi se lahko obrnili za pomoč. »Naši kontakti bodo na voljo na vseh

in jim tako poskušajo omogočiti lažjo, bolj kakovostno jesen življenja.

Ker pa je za tak projekt potrebno večje število prostovoljcev, le-te še vedno iščejo. Zato vsi, ki bi bili radi prostovoljno in dobrovoljno koristni, vljudno vabljeni, da pridete med njih: DU Domžale, Ulica Simona Jenka 11. Domžale, vsak ponedeljek in petek od 9. do 12. ure, telefonska številka: 01 724 19 04 ali 031 523 114 (Marija). Naj vas vodi misel: Ko pomagam drugim, pomagam tudi sebi!

Prijetno in velikokrat tudi vsebinsko bogato sodelovanje društev upokojencev, ki se združujejo v okviru Gorenjske regije, se vsako leto posebej množično zgodi na njihovem tradicionalnem srečanju, ki je vsako

leto v drugem kraju. Letos so se odločili, da se v začetku junija srečajo že na 28. tradicionalnem srečanju v Termah Snovik, kjer so našli več kot 1700 članov društev upokojencev Gorenjske, med katerimi so bili tudi člani društev iz naše občine: Dob, Domžale, Vir in Radomlje. Organizatorji srečanja, pokrajinska zveza društev upokojencev Gorenjske v sodelovanju s Termami Snovik in Turističnim društvom Tuhinjska dolina, sodelovali pa so tudi prostovoljci iz projekta Starejši za starejše, so pripravili bogat kulturni program, v družabnem srečanju pa omogočili vsem udeležencem prijetno preživeti dan, k čemur je prispevalo tudi lepo vreme in ansambel Špica.

Hausmart!

vrhunska okna, vrata, senčila

Izkoristite brezplačne izmere!

Ob 10. obletnici podjetja Vam podarimo dodatni 10% popust na okna, vrata in storitev.

Akcija velja do 31. 8. 2019.

Sveti Duh 139, 4220 Škofja Loka, info@hausmart.si www.hausmart.si

MODRA ŠTEVILKA
080 87 74

VELIKA PONUDBA
PVC, PVC/ALU,
ALU OKEN, VRAT
TER SENČIL

DRUŠTVA

Invalidi radi tudi zapojejo

V soboto, 11. maja, so se člani Medobčinskega društva invalidov Domžale podali na enodnevno ekskurzijo v Črnomelj, tokrat s prav posebnim razlogom.

MEDOBČINSKO DRUŠTVO INVALIDOV DOMŽALE Poleg vseh aktivnosti, ki jih namreč izvaja Medobčinsko društvo invalidov Domžale, je pred dvema letoma na svoj seznam dodalo še eno. Pod vodstvom Erike Rode je v društvenih prostorih pričel delovati ženski invalidski pevski zbor, ki ga sestavljajo članice društva, z željo po druženju, veseljem do petja in smislom za humor. Po dveh letih zahtevnih vaj in nekaj nastopih na domačih tleh se je zbor na pobudo predsednice Vide Perne odločil, da se udeležijo 21. revije pevskih zborov društev invalidov Zveze delovnih invalidov Slovenije. To je bil za ta sestav prvi nastop izven meja domžalske občine, zato je bil še toliko bolj poseben, poleg tega pa je revijo snemala celo slovenska nacionalna televizija, kar je dodalo še poseben pečat.

V Črnomelj se je z njimi podala številčna 'navijaška ekipa', ki jo je bilo za cel avtobus oziroma bi je bilo še več, če ne bi zmanjkalo sedežev. V belokranjski konec so se podali kar zgodaj, saj so morale pevke opraviti še dve tonski vaji. Seveda pa tudi ostali člani društva niso le posedali naokrog. Medtem ko so pevke pridno pilile še zadnje detajle, so si drugi invalidi ogledali tipično belokranjsko hišo, se sprehodili do izvira reke Krupe, ki velja za najlepši izvir v Beli krajini, se spoznali z lokalno kulinariko

na kmečkem turizmu Cerjanec in si nazadnje ogledali še nekaj črnomaljskih znamenitosti, med katere zagotovo spada tudi črnomaljsko tromostovje, odličen lokalni vodič pa jim je tekom ogleda postregel z bogato zgodovino tega mesta. Po končanih ogledih so vsi invalidi odšli v Srednjo šolo Črnomelj, kjer je potekala revija, in prisluhnili programu, v katerem je sodelovalo 19 invalidskih pevskih zborov, vsak z dvema pesmima. Prireditve se je, kot je v navadi, začela z govori, kjer so se na odru zvrstili Srečko Matkovič, predsednik DI Črnomelj, Andrej Kavšek, župan občine Črnomelj, Ivan Kostrevec, podpredsednik ZDIS, slavnostni govornik pa je bil Miran Kranjc, član programskega odbora RTV Slovenija za problematiko programskih vsebin za invalide. Domžalske pevke so bile na vrsti četrte in so zapele dve ljudski: Sijaj mi, sončece in Igraj kolo, jabuko, na koncu pa so se pridružile tudi preostalim zborom, ko so skupaj zapeli ljudski skladbi Rasti rožmarin in Pastirče mlado.

Prireditve je ob ubranem petju minila hitro in člani MDI Domžale so bili neizmerno veseli, da so se je udeležili. Pevkam ženskega pevskega zbora MDI Domžale je bil nastop v veliko veselje in prijetna spodbuda za nadaljnje pridno obiskovanje pevskih vaj in prizadevanje k pevskemu napredku.

ZA MDI DOMŽALE, NEJC LISJAK

Obisk Goriških Brd

Z začetku maja nas je pot vodila v Goriška Brda.

TD JARŠE - RODICA Grič pri griču in vinograd pri vinogradu. Pokrajina se lahko brez slabe vesti ob bok postavi znameniti Toskani. Prva postaja je bila Vila Vipolže. Nekoč mogočen lovski dvorec je bil v prvi svetovni vojni spremenjen v vojaško bolnišnico, ki jo je najprej poškodovala bomba, pozneje pa še požar. Leta 2015 je bila obnovljena.

Po čudovitih razgledih smo se napatili v Šmarno. Starodavna vasica skriva za svojim obzidjem zgodbe preteklih beneško-habsburških vojn, nato pa je na njenih ostankih nastala srednjeveška utrdba s protiturškim taborom. Šmartno je vasica, ki je vredna postanka, saj je sprehod med lepo urejenimi ozkimi ulicami in ganki prav prijetno potovanje skozi čas. V Gonjačah smo se ustavili zaradi

spomenika 315 žrtvam druge svetovne vojne in 23 m visokega razglednega stolpa, ki nam je pričaral najlepši možen razgled na okolico. Na vrh vodi 144 stopnic.

V Brdih so tudi zgodbe, ki jih znajo povedati le domačini. O tem, kako so Brici znali opiti že rimsko vojsko, kako je Brda v svoje obrambne načrte vključil že slavnici da Vinci, zakaj so Šmartanci veljali za pretepače in kako je za martinčcem (jabolkom) napovedati, kakšno vino jim bo prinesel sv. Martin.

Po odličnem kosilu v gostilni Bizjak smo odšli proti domu. Bilo je polno smeha in zabave, saj nas je vso pot spremljal ansambel Gamsi. Drugo leto gremo spet na pot. Izlet, ki ga ni mogoče pozabiti.

VIDA STRAJNAR

Gasilci PGD Radomlje meljejo že 90 let

Gasilci PGD Radomlje v letošnjem letu obeležujejo 90-letnico delovanja.

PGD RADOMLJE Znano je, da so se v Radomljah svoje dni vrteli mlini, a so se pred desetletji skorajda vsi ustavili. To pa ne velja za radomeljske gasilce, ki meljejo že devet desetletij in tako bo tudi v prihodnje, saj v kraju ves ta čas opravljajo gasilsko dejavnost in skrbijo za požarno varnost. Tako kot pred 90 leti jih tudi danes združuje skrb za kraj, ljudi in imetje. Zgodba o radomeljskih gasilcih se je začela 27. januarja 1929, ko je 30 mož in fantov iz Radomelj, Škrjančevega in Hudega ustanovilo Gasilsko društvo Radomlje, in sicer kot odgovor na čedalje več požarov v Radomljah in okolici. Od takrat dalje so gasilci nepogrešljiv in pomemben člen kraja. V vseh teh letih se je nabralo veliko spominov in stkanih prijateljstev.

90-letnico bogatega delovanja društva, ki je nastalo leta 1929, so radomeljski gasilci obeležili v petek, 24. maja 2019, s slavnostno akademijo, na kateri so se sprehodili skozi devet desetletij delovanja, najzaslužnejšim članom društva ter podpornikom pa so podelili tudi gasilska odlikovanja, plakete in zahvale. Slavnostne seje, ki jo je vodil Igor Jeretina, so se poleg domačih gasilcev, predstavnikov gasilskih društev Gasilske zveze Domžale in sosednjih gasilskih društev ter podpornikov društva udeležili tudi podpredsednik Gasilske zveze Slovenije in predsednik Regije Ljubljana III Slavko Jalovec, predsednica GZ Domžale Marjeta Kristan, poveljnik GZ Domžale Matjaž Merkužič, direktor CZR Domžale Andrej Jarc in predsednica KS Radomlje Sonja Jerman. Program slavnostne akademije je popestril moški pevski zbor Radomlje.

Zbrane je nagovoril predsednik PGD Radomlje Primož Urbanija, ki je povedal, da vse od ustanovitve pa do danes društvo deluje nepretrgoma, kar gre zahvala vsem požrtvovalnim članom skozi vsa ta leta. Ves čas so člani skrbeli za opremljenost in usposabljanja gasilcev, prav tako so vse do danes znanje prenašali na naslednje generacije. Med drugim je Urbanija dejal, da se gasilci v Radomljah in na splošno v Gasilski zvezi Domžale lahko pohvalijo z odlično opremljenostjo in dobrim gasilskim kadrom, za kar gre zahvala Občini Domžale in Gasilski zvezi Domžale, ki jim finančno pomagata, da so lahko še boljši. »Zahvala gre tudi našim krajanom Radomelj, Hudega in Škrjančevega, ki jih vsako leto obiščevo v decembrskem času in seveda tudi našim zvestim donatorjem, ki nas ves čas podpirajo pri

našemu poslanstvu. Hvala lepa vsem, radomeljski gasilci pa obljubljam, da bomo vedno tam, ko nas boste potrebovali. Naj bo to v dobrem ali slabem,« je še povedal Urbanija.

Sledila je podelitev zahval in plaket PGD Radomlje, ki sta jih podelila predsednik Primož Urbanija in poveljnik Borut Kaplja, priznanj GZ Domžale, ki jih je podelila predsednica Marjeta Kristan in gasilskih plaket Gasilske zveze Slovenije, ki jih je podelil podpredsednik GZ Slovenije Slavko Jalovec. Za dolgoletno vestno delo in tesno vpetost v razvoj društva je Matiji Kosmaču podelil gasilsko odlikovanje III. stopnje, Martinu Šraju pa gasilsko odlikovanje II. stopnje. Ob 90-letnici delovanja je društvo s strani Gasilske zveze Slovenije prejelo gasilsko plamenico I. stopnje.

BESEDILO IN FOTO: MIHA ULČAR

Skupaj 160 let in skoraj 40 čebeljih panjev

Življenjska jubileja čebelarjev Antona Moneta in Poldeta Oražma

ČEBELARSKO DRUŠTVO KRTINA, DOB Letošnje, za vse čebelarje na našem območju jubilejno leto, je jubilejno tudi za člane Čebelarskega društva Krtina, Dob, ki praznujejo visoke življenjske jubileje. Jubilanta Franca Hribarja in Frančiško Cencelj smo že predstavili, danes pa sta na vrsti dva mladostna osemdesetletnika. V začetku maja smo z jubilantom Antonom Moneto in Poldetom Oražmom, skupaj z Marjanom Kodermanom, predsednikom ČD Krtina Dob, in članico ČD Vero Lap v prijetnem pogovoru, ki je sledil čestitkam in dobrim željam, obudili spomine na njuni življenjski, delovni in čebelarski poti.

Ob tem smo našli tudi skupne točke: oba sta obiskovala nekdanjo vajeniško lesarsko šolo v Domžalah, skupaj odšla v JLA in čeprav sta služila v različnih kasarnah, isti dan z istim vlakom, le v različnih vagonih, prišla domov. Skupno jima je tudi, da imata oba rada čebele in že desetletja pridno delata v čebelarskem društvu.

Jubilant **Anton Moneta** je bil rojen 2. maja 1939 v Zgornjem Petelinjku na manjši kmetiji v družini petih otrok. Starša sta ob tem skrbela še za nečaka, ki so mu umrli starši, na domači sta bili še teta in stara mama. Življenje ni bilo lahko, posebej v drugi svetovni vojni ne, ko se jubilar spomni ukrajinskih vojakov, ki jih je okupator naselil po domačijah. Tako so pri Monetovih vojaki preživeli kar nekaj mesecev v letu 1944 in življenje, ki nikoli ni bilo lahko, še otežili. Rad se spomni ene od sosed, ki mu je, ko je hodil k njim po vodo, tedaj vodovoda ni bilo, rada namazala kruh z medom. Joj, kako je bilo to dobro! Po osnovni šoli v Blagovici in na Brdu, je obiskoval vajeniško šolo za lesarje v Domžalah, leta 1954 pa se je šel učiti za mizarja, mizarstvo mu je bilo všeč iz otroštva, v Dob k Mrtnačevim in tam ostal dvanaest let. Krajši čas je delal v Leku, nato v različnih privatnih mizarških delavnicah. Za čebelar-

jenje se je odločil leta 1987 in od tedaj so čebele njegove najzvestejše prijateljice, še posebno ko jih je večje število dobil po smrti enega od čebelarjev. Danes z velikim veseljem skrbi za 20 čebeljih družin. Pravi, da so čebele ena sama ljubezen. Čebelnjak ima v bližini Trojan, kjer je narava še čista in lepa. Tudi sicer probleme čebelarstva dobro pozna, saj je kar tri mandatne dobe opravljal v društvu tajniška dela ter je ponosen na dobro delo in odlično organiziranost pa tudi prostovoljstvo. Med drugim je kar

ko sta starša z veliko odrekanja na Viru zgradila hišo, zato je vesel, da jo danes igrata vnuka. Najdlje je delal v Papirnici Količevu, z ženo Marinko sta na Količevem obnovila njen dom, v katerem sta se jima rodila sin in hčerka. Žal je žena 2017. umrla. Jesen življenja preživlja v lepo urejeni hiši s sinovo družino, z velikim vrtom in sadnimi drevesi ter čebelnjakom. Ima štiri vnuke in pravnuka.

S čebelarjenjem se je začel ukvarjati na pobudo Staneta Žavbija, s katerim sta že prej sodelovala pri razvoju bali-

300 prostovoljnih ur opravil pri gradnji društvenega čebelnjaka na Brdu. Z ženo Stanko sta na Rodici zgradila hišo, topel dom za hčerki Irjo in Nado. Jesen življenja jima ob čebelarjenju lepšajo vnuki, skrb za vrt in okolico, druženje v Čebelarskem društvu Krtina, Dob in prijetna praznovanja, kakršno je bilo tudi praznovanje 80. rojstnega dneva jubilara.

Jubilant **Poldet Oražem** se je rodil 9. maja 1939 v Šolski ulici v Domžalah. Ime je dobil po očetu, pa tudi ljubezen do mizarstva. Dobro se spomni, kako prašna je bila maja 1945 cesta iz Stoba proti Domžalam, ko so v naše mesto prišli osvoboditelji, iz otroštva in mladosti pa so spomini na otroške igre v Hudljah, na plezanje v današnjem kulturnem domu, oponašanje filmskega Tarzana, učenja harmonike pri Tončku Semji in še kaj. Harmoniko so prodali,

narskega športa na Količevem. Jubilar je eden od ustanovnih članov Budničarja. Velikokrat balinišče obišče še danes. Čebele so postale njegove prijateljice in veselje v letih 1977, 1978. Danes ima 18 panjev. Na vse pozabiš, ko si z njimi, pravi in upa, da bodo čebele ostale pri hiši tudi v prihodnje. Prijatelji v ČD Krtina, Dob, kjer dela že vrsto let, ga poznajo kot prizadevnega člana, predvsem pa dolgoletnega praporščaka. Kljub visoki starosti je še zelo čil in zdrav.

Beseda obeh jubilarntov nanese tudi na delo v ČD Krtina, Dob. Ne bi moglo biti bolje, pohvalita vodstvo, oba rada sodelujeta v društvu, predvsem pa imata rada čebele – eno samo veselje in ljubezen. Srečno ter veliko zdravja in veselja še najprej s čebelami, spoštovana čebelarja!

VERA VOJSKA

Na Češko in Poljsko

Skupni izlet Društva upokojencev Naš dom Dob in TRD Turnše - Češenik

DU NAŠ DOM DOB IN TRD TURNŠE - ČEŠENIK Brez pretiravanja lahko rečemo, da je Moravska prelepa in Krakov zares magično mesto, kot je napovedovala Turistična agencija Zvezdica zaspanka, ki je odlično organizirala naš izlet. Udeležilo se ga je 41 članov obeh društev in težko je opisati, kaj vse smo videli, slišali in doživeli v štirih dneh med 15. in 18. majem.

Vožnja v avtobusu v prijetni družbi, ki jo je popestril vodič z izčrpnimi informacijami o pokrajini, zanimivostih, ljudeh in njihovih običajih, je hitro minila. Spoznali smo Brno, elegantno zgodovinsko mesto, prestolnico pretežno ravninske, a zelene Moravske z lepo obdelanimi polji rumene oljne repice in žiti, pa Olomouc, prelepo mesto fontan, s

Oswiecim (Auschwitz), eno najbolj žalostnih obeležij druge svetovne vojne. V dvournem ogledu nas lokalni vodnik popelje po taborišču smrti in nas globoko pretrese z opisi in prikazom mučenja in trpljenja tisoče Poljakov, Židov, Romov in slovanskih narodov (tudi Slovencev) in grozovitih smrti v tovarni za genocid celih narodov, v plinskih celicah bližnjega taborišča Birkenau.

Po lepi avtocesti smo se nato mimo Katovic pripeljali do Czestahowe, prestolnice nekdanjega Šlezjskega vojvodstva, 100 km severno od Krakova. Velja jo posebej omeniti zaradi izjemnega svetišča s podobo črne Marije na Jasni gori, ki jo letno obišče milijone romarjev, zlasti globoko vernih Poljakov. Svetišče izjemne lepote z mogočno cerkvi-

kovu, tudi kraljevem mestu, ker so na gradu Wavel kronali poljske kralje, ter njegovih kulturnih in zgodovinskih znamenitostih bi lahko napisali cele strani. Mi smo se sprehodili po poti kraljevskih družin ob mnogih pomnikih poljske zgodovine, ob obzidju z utrdbo Barbikon, skozi Vrata časti, pokukali smo v znano kavarno Jama Michalika, kjer so se zbiralne slavne krakovske osebnosti, do čudovite tržnice Sukenice, pa na enega največjih in najlepših srednjeveških trgov s spomenikom Mickijevega, začetnika poljskega jezika in veličastno katedralo, na kateri vsako uro v stolpu v živo zaigra trobentač. Na trgu, med množico študentov v prelepih nošah in elegantnih oblekah, si lahko privoščiš kako od njihovih nacionalnih jedi, npr. pieroge, poljske cmoke in čašo dobrega piva. Sicer pa je največja krakovska znamenitost mogočni grad Wavel s katedralo in kraljevsko kapelo z zlato streho, ki so ga morali poljski rodoljubi odkupiti od Habsburžanov za neznanse denarje.

Zadnji, četrti dan je bil kar naporen, saj je bilo po ogledu rudnika soli Wielizka in rojstnega kraja Janez Pavla II. treba priti še domov. Prav na rojstni dan Karla Wojtyły 18. maja (1920) smo nazadnje obiskali še Wadowice, rojstni kraj papeža Janeza Pavla II., gotovo najbolj priljubljene in čaščene osebnosti med Poljaki, ki je poleg Leha Walense najzaslužnejši za demokratizacijo Poljske in velike korake v razvoju do moderne, razvite države.

Na koncu še tole: Zvezdica zaspanka z vodičem Sebastjanom se je zares izkazala z odlično organizacijo in brezhibnim vodenjem. Sebastjan pa nas je navdušil še s svojo skrbnostjo za izletnike, ki težje pešačijo in izjemnim poznavanjem zgodovine, pa Češke in Poljske nasploh. Hvala!

Gotovo gremo na podoben izlet tudi prihodnje leto. No, če bomo zdravi in pri močeh v teh naših letih.

MAKS JERAN

V spomin in opomin

Društvo izgnancev Domžale v Brestanici

DRUŠTVO IZGNANCEV DOMŽALE Sedmi junij – spominski dan slovenskih izgnancev je Društvo izgnancev Slovenije 1941–1945, ustanovljeno leta 1991, obeležilo z veliko spominsko prireditvijo, z brezplačnim obiskom bližnjega Muzeja slovenskih izgnancev v gradu, hkrati pa je bil petek, 7. junij, tudi dan odprtih vrat največjega taborišča za izgon Slovencev med drugo svetovno vojno, ki je bil v hlevih in konjušnicah gradu Rajhenburg v Brestanici. V okviru programa raznarodovanja in genocidne politike so okupatorji izgnali na tisoče Slovencev, saj je bil cilj fašistov in nacistov izbrisati Slovenijo in Slovence z zemljevida Evrope, iz hlevov in barak pri grajskih objektih nad Brestanico, kjer je bilo največje prehodno zbirno taborišče za izgon Slovencev, pa je šlo na trnovo pot izgnanstva 63.000 Slovencev. Od teh 45.000 v nemška izgnanska taborišča na ozemlju Hitlerjevega tretjega rajha, 10.000 na Hrvaško in 7500 v Srbijo.

Letošnje slovesnosti smo se z avtobusom udeležili tudi člani in članice Društva izgnancev Domžale, ki smo prisluhnili besedam predsednice društva Ivice Žnidaršič, posebej toplo pa so številni izgnanci pozdravili besede Marjana Šarca, predsednika slovenske vlade, ki je obsojil obujanje fašizma v slovenski sosesčini in med drugimi dejal: »Slep je tisti, kdor ne vidi, da se nacizem in fašizem spet rojevata

tudi v slovenski sosesčini. Slovenija želi vedno živeti v dobrososedskih odnosih in biti prijatelj z vsemi. Ne samo s sosedi, ampak z vsemi evropskimi in svetovnimi državami. Ne moremo pa in ne smemo biti tihi, kadar se spet rojevajo takšne ideje. Kajti tisti, ki mislijo, da bi slovenski narod kar tako preživel, brez odpora, brez žrtev, so v veliki zablodi.« Vsi pa smo se strinjali z njegovimi besedami, da naj bi bila v prihodnje zgodovina predvsem zgodovina ustvarjalnosti, v kateri bi živeli tako, kot si želimo. Organizatorji so pripravili tudi bogat kulturni program, obiskovalci pa so srečanje izkoristili tudi za obujanje spominov in pogovore o časih, ki so bili za vse zelo težki. Mnogi izgnanci so se v Brestanici srečali tudi z dolgoletnimi prijatelji, s katerimi so skupaj preživljali čase izgnanstva.

Po spominski slovesnosti smo se člani in članice domžalskega društva ustavili še v eni od največjih bazilik – baziliki Lurške Matere božje ter se seznanili z njeno zgodovino, predvsem pa s časi njene gradnje pred prvo svetovno vojno.

Prvi del letošnjega programa društva bomo zaključili z obiskom Lendavskih gor, kjer bomo obiskali stolp Vinarium, najvišji razgledni stolp v Sloveniji, zgrajen leta 2015, ki v višino meri 53,5 metra. Vsi naši člani in članice ter vaši prijatelji dobrodošli, vsem skupaj pa želimo prijazno poletje.

VERA VOJSKA

Upokojenci pred čudovitim znamenjem Sv. Trojice v Olomouci

fascinantno katedralo, ki je pod zaščito Unesca. Večerja v bližnjem hotelu vključuje obvezne češke knedličke.

Naslednje jutro prestopimo mejo s Poljsko in se namenimo v mestoce

jo je prevzelo tudi vse nas in je bilo prav blagodejno po groznem taborišču.

Po nočitvi v prijetnem hotelu nas je tretji dan našega potovanja pred Krakovom pozdravilo tudi sonce. O Kra-

Balinarski uspeh Medobčinskega društva invalidov Domžale

Medobčinsko društvo invalidov Domžale že 44 let izvaja invalidsko dejavnost, kar pomeni, da skrbi za eno najbolj ranljivih skupin – invalide.

MEDOBČINSKO DRUŠTVO INVALIDOV DOMŽALE Njihova glavna dejavnost je izvajanje osmih posebnih socialnih programov, med katere spadata tudi 'rekreacija in šport'. V okviru tega programa društvo izvaja različne športne dejavnosti, kot so balinanje, pikado, streljanje z zračnim orožjem ter šah posamezno in šah skupinsko. Že vrsto let je najbolj obiskan šport balinanje. Društveni balinarji in balinarke redno, dvakrat tedensko trenirajo na balinišču Budničar Količevo pod vodstvom trenerja Stanislava Žavbija ml., ki je društveni referent za športno dejavnost. Ima široko znanje vseh tehničnih pravil, ki so potrebna za tekovanje, saj ima tudi licenco za sodnika balinanja.

Društvo se je prijavilo za izvedbo območnega tekmovanja v gorenjski regiji, a niso bili uspešni. Tekmovanje je bilo tako na Jesenicah, udeležili pa sta se ga tudi dve ekipi MDI Domžale – moška in ženska, v sestavi 3+1. Navkljub veliki konkurenci sta obe ekipi zasedli prvo mesto in se uvrstili na državno prvenstvo. Balinarji so s tem dobili še večjo motivacijo in pridno vadili.

Državno prvenstvo je potekalo 1. junija v Trbovljah pod okriljem Zveze za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijskega komiteja. Nastopilo je šest ženskih in kar devet v moških ekip. Balinalo se je na dveh ločenih baliniščih.

Moško ekipo MDI Domžale so sestavljali Jože Bedič, Roman Borec, Mar-

jan Dolinar in Franci Hribar, žensko pa Lojzka Hribar, Urška Kovač, Tatjana Žmavc in Pavla Hrovat. Vsi člani, ki so se udeležili tekmovanja, imajo status delovnega invalida, kot zahtevajo pogoji za udeležbo.

Tekmovanje je potekalo v skladu s splošnim pravilnikom za izvedbo tekmovanj v ZŠIS-PK, tehničnim pravilnikom za organizacijo in izvajanje tekmovanj v balinanju-ekipno, mednarodnim tehničnim pravilnikom v balinanju, ki ga uporablja tudi Balinarska zveza Slovenije, in določili tega pravilnika.

Tekma je bila napeta in vsaka vržena krogla bi bila lahko odločilna. Invalidi in invalidke MDI Domžale so bili zato še toliko bolj napolnjeni s tekmovalnim duhom in željo po uvrstitvi med najboljše. Prevladalo je neskončno navdušenje, ko so se jim želje uresničile. Obe ekipi sta se v svojih kategorijah uvrstili na izjemno 2. mesto. Tako so balinarji MDI Domžale postali državni podprvaki, ter prejeli medalje in pokale. Ves njihov trud je bil poplačan.

Šport in rekreacija invalidom veliko pomenita, saj jih družita, obenem pa jim želja po zmagi za trenutek pomaga pozabiti tudi na vse bolezenske težave, ki jih dnevno spremljajo od nastanka invalidnosti.

Obema ekipama iskreno čestitamo, trenerju pa želimo še veliko potrpežljivosti in volje pri treniranju.

MDI DOMŽALE

ŠOLA ZDRAVJA IN VRTEC PIKAPOLONICA DOB Radi prihajajo na dobro urico rekreacije, kjer z več kot tisoč gibi razmigajo svoja telesa. Med gibi, s katerimi razgibajo glavo, roke, noge, kolena, posebej hrbtenico, pa do lastovke in poklona soncu, jih navadno vodita Mojca ali Feliks, včasih na pomoč priskoči Tatjana. Ob rekreaciji se seveda čas tudi za kratek klepet, sprehod med novicami v društvu in krajevni skupnosti, praznovanje rojstnih dni in drugih praznikov, samo da smo veseli in prijatelji.

Prijatelje pa je Šola zdravja Dob našla tudi med malčki iz Vrtca Urša, enota Pikapolonica Dob, ki radi telovadijo z njimi in jim vselej zapojejo tudi kakšni pesmico ter presenetijo s svojimi dogodbivščinami. Njihovih

vih obiskov v Športnem parku Dob so starejši vselej veseli.

Tako je bilo tudi tik pred prazniki, ko je Šola zdravja Dob obiskala svoje mlade prijatelje v njihovem vrtcu. Otroci so jih bili veseli, pripravili so jim kratek kulturni program in v njem zapeli pesmice. Sicer pa Šola zdravja Dob, ki se iskreno zahvaljuje Športnemu društvu Dob za igrišče in v manj prijetnih razmerah za koriščenje prostorov balinišča, Društvu upokojencev Naš dom Dob pa za finančno pomoč, vabi vse, ki bi želeli kaj več storiti za svoje zdravje, da se jim pridružite – vsak dan, razen sobote in nedelje ob 8.30. Veseli vas bodo!

VERA VOJSKA

FOTO: VRTEC PIKAPOLONICA

PISMA BRALCEV

PISMA BRALCEV

Uredništvo si pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov, v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Izjema so odgovori in popravki objavljenih informacij, ki bi lahko prizadeli posameznikovo pravico ali interes, kot to določa zakon. Prispevki za rubriko Pisma bralcev morajo biti opremljeni s polnim imenom in naslovom odgovorne fizične osebe (tudi v primeru institucij, organizacij, strank, društev ipd.) ter kontakt, na katerem je mogoče preveriti avtentičnost avtorja.

Odmev na Odziv na imenovanje Marjana Ravnikarja na podžupansko mesto Občine Domžale

Volitve Občinskega sveta Občine Domžale so Socialnim demokratom prinesle zelo dober rezultat, saj se je število dosedanjih članov Občinskega sveta Občine Domžale iz stranke Socialni demokrati povečalo za sto odstotkov, kar je bila zasluga dobrega dosedanjega dela ter vodenja SD, ki sem ga kot v. d. opravljal v zadnjem obdobju.

Po volitvah smo v začetku leta 2019 z županom začeli pogovore za sklenitev koalicije in pripravili koalicijsko pogodbo, ki naj bi jo z vodstvom občine uskladila pogajalska skupina, katere predsednik sem bil. Skupaj z županom smo ugotavljali, da je predlog pogodbe zanj sprejemljiv, saj najpomembnejše programske točke: ureditev varnega železniškega prehoda pri železniški postaji Domžale, ureditev prometa v Domžalah, subvencioniranje mesečnih vozovnic dijakom in študentom brez dohodkov-

nega cenzusa, ureditev problematike SPB in druge podobne programu, kot ga predlaga župan, soglasja pa nismo dosegli pri imenu in priimku kandidata za podžupana, kar je bilo med drugim tudi pogoj za sklenitev pogodbe. Ob tem je bila pogajalska skupina opozorjena na 39. člen statuta Občine Domžale, ki določa: »Za pomoč pri opravljanju nalog župana ima občina najmanj enega in največ tri podžupane. Podžupana imenuje izmed članov občinskega sveta župan, ki ga lahko tudi razreši.«

Predlog, da postanem podžupan, sem sprejel iz razloga, da tako lahko več storim za občane in občanke, posebno na področju, za katerega bom zadolžen, hkrati na tak način omogočam SD, da lažje uveljavlja svojo politiko v občini Domžale, Ostro pa zavračam zapisano, da mi gre pri imenovanju za podžupana samo za mojo osebno in celo materialno korist, kar

dokazuje moje dosedanje prostovoljsko delo na različnih področjih – tudi v SD. Ne nazadnje, kar pa ni razvidno niti iz prispevka, na katerega odgovarjam, mi ni jasno, v čem bi bila razlika uveljavljanja idej SD v domžalski politiki, če bi bil za podžupana imenovan kandidat, ki ga SD podpira.

Na takšne ali podobne provokacije s strani članov SD odgovarjam zadnjič, saj podobni (nepodpisani) prispevki ne bodo v ničemer prispevali k uveljavljanju SD politike v domžalskem prostoru.

MARJAN RAVNIKAR

Preprosta rešitev

V občinskih proračunih za leta 2019 do 2021 se vidi, da za obljubljeni podhod pri železniški postaji ni nobenih sredstev. Lahko sklepamo, da vsaj do leta 2025 podhoda ne bo.

Predlagam preprosto, cenejšo ter za večji del občanov na zahodni strani proge sprejemljivo rešitev. V podaljšku pločnika in kolesarskih poti ob parkirni hiši bi se izvedla izravnava in utrditev površine med tiri ter povezava z javno prometno površino na obeh straneh proge. Za varnost prehodov bi zadostovala svetlobna signalizacija skupaj z avtomatskimi zapornicami. Eventualna povezava z energetskimi in signalnimi kablji do železniške postaje bi bila med tiri in obstoječo betonsko ploščadjo.

Če bo volja pri občinskih službah, bi bila še letos zgrajena povezava, predvidena tudi v veljavnem občinskem prostorskem načrtu.

JOŽE NEMEC
DOMŽALE

POLETJE

v krajevni knjižnici Ihan

urnik: julij, avgust

P

14.00 - 19.00

zaprto

S

7.00 - 12.00

zaprto

Č

7.00 - 12.00

zaprto

P

7.00 - 12.00

zaprto

S

7.00 - 12.00

zaprto

Bralni zaklad

za otroke in odrasle

Bralci si v poletnih mesecih lahko izposodite vrečko presenečenja, ki skriva zanimivo gradivo po izboru knjižničarja.

Igre na prostem

za otroke in mladostnike

... v času odprtosti knjižnice!
... v primeru lepega vremena!

Družinski paket revij

za starše in otroke

Lahko si izposodite družinski paket revij, v katerem boste našli veliko zanimivih, poučnih vsebin in tudi zabavnih rubrik za starše in otroke.

www.knjiznica-domzale.si

T 08 205 01 73

NK DOMŽALE

1920

NK RUDAR

VELENJE

BALZAN F.C.

1937

NŠ MURA

Rumena družina vabi ...

Rudar V. - 14. julij

Balzan (Malta) - 18. julij

Mura - 28. julij

20% popust ob nakupu sezonske vstopnice NK Domžale

Kupon za

www.nkdomzale.si

f

NK Domžale

Y

NK Domžale

o

NK Domžale

o

NK Domžale

o

NK Domžale

SEZONSKÉ VSTOPNICE NK DOMŽALE

Ž eno vstopnico na vse domače tekme v novi sezoni.

Cena:
70 EUR // 40 EUR
za dijake, študente in upokoјence

Naprodaj v NK Baru (Kopališka 4)
od 1. julija dalje ...

NICHOLSON

26

12

ODPRLI SO SEZONO NOŠENJA SLAMNIKOV

Druga junijska sobota je v Domžalah minila v znamenju slame in nekdanje, več kot 300 let stare tradicije slamnikarstva.

Primož Hieng
Foto: Primož Hieng

Ksreči in še pravi čas so se Domžalčani začeli zavedati pomena te dediščine, tako da z oživljanjem več dejavnosti za zdajšnji čas in poznejše rodove ohranjajo nekdanjo slamnikarsko obrt in industrijo, med drugim s Slamnikarskim sejmom. Prvič so ga pripravili pred šestimi leti.

Slamnikarski sejem je potekal v sodelovanju z občino Domžale in občinsko izpostavo Javnega sklada za kulturne dejavnosti. »Sejem je postal tradicionalna prireditev kot obuditev spomina na dediščino slamnikarstva, ki je desetletja in celo stoletja zaznamovala mesto Domžale in okolico,« je povedala Katarina Rus Krušelj, sodelavka Kulturnega doma Franca Bernika. »Tudi letošnji sejem je bil tematski, torej slama in vse, kar iz nje naredimo, seveda pa v prvi vrsti slamniki in prikaz pletenja kit iz slame. Poleg predstavitev slamnikarstva in slamnatih izdelkov domačih in tujih razstavljavcev je potekal še bogat spremljevalni program.«

Marsikaterega obiskovalca je zanimalo, kaj s slamo delajo tujci. Iz hrvaške Koprivnice so prišli predstavniki tamkajšnje turistične skupnosti in prikazali, kako pri njih ustvarjajo slamnate izdelke, članice slamarske sekcije HKPD Matija Gubec iz srbskega Tavankuta pa med drugim iz slame izdelujejo slike. Izdelke iz slame so pokazali še nizozemski rokodelci. Vsi so dokazali, da je slama zelo uporabno gradivo, ne le za slamnike, ki jih sicer poleti radi nosimo, če ne v mestu, pa na polju ali ob morju. Prav poletje je spodbudilo modno oblikovalko Matejo Kozina, ki je pripravila imenitno modno revijo v znamenju najbolj vročega letnega časa. »Letos so moderne bela, rdeča, zelena in črna ter seveda pisana oblačila,« je povedala Mateja. »Ob pripravi modne revije sem se med drugim zelo poglobila tudi v samo simboliko barv. To je zelo pomembno, ko izbiramo oblačila in pokrivala.«

Slama se ne uporablja samo za slamnike, temveč je zelo primerna tudi za prekrivanje streh. Primož Marchel je zaposlen v podjetju Golnar, kjer ohranjajo tovrstno tradicijo. Z izumiranjem slamnatih streh so izumirali obrtniki, ki so s slamo prekrivali strehe. Eden od redkih, ki se ukvarja s to dejavnostjo, je Anton Golnar iz Sovjaka pri Svetem Juriju ob Ščavnici. Teoretično znanje, ki ga je pridobil na tečaju, je utrjeval z občasnim popraviljanjem starih s slamo kritih streh. »S pravo slame za prekrivanje je zelo veliko dela,« je povedal Primož. »Za vse poskrbimo sami,

1. Ana Cajhen (levo) je postala sodobna slamnikarica.
2. Klobučarski mojster Sergej Pajk
3. Primož Marchel s slamo prekriva strehe.
4. Joži Košak (desno) še vedno šiva slamnike.
5. Odprli so sezono nošenja slamnikov.
6. Z modernimi klobučki v vroče poletje
7. Beti in Jani Jakob izdelujeta doužnjeke.
8. Slamnike nosijo tudi domžalski godbeniki.
9. S klobučki so se pokrili otroci iz vrtca Urša.
10. S slamo se ukvarjajo tudi na Nizozemskem.

Na sejmu je potekal bogat spremljevalni program z različnimi glasbenimi, plesnimi in pevskimi nastopi domžalskih skupin. Nastopili so Godba Domžale, Domžalski rogisti, Folklorna skupina Groblje, otroška folklorna skupina KD Domžale, Plesna skupina Česminke, Banda citrarska, pevski zbor Šole zdravja Domžale, mešani pevski zbor Drouz Radomlje in drugi.

Slamnikarski sejem je otrokom prijazna prireditev. V slamnikarskem kotičku za najmlajše je bilo zabavno in ustvarjalno, saj so pripravili tekmovanje za slamnikarski zaklad, slamnikarsko ustvarjalno delavnico Pravlјice iz žitnih polj, sprehod po labirintu iz slamnatih bal, tovarno milnih mehurčkov, atraktivne športne aktivnosti in ustvarjalne delavnice, starodavne igre za otroke, mega sestavlјanko in žongliranje, na obisku pa je bil tudi Grini, maskota podjetja Prodink.

Prireditvev so zaključili s srečanjem pihalnih orkestrrov Gorenjske v soorganizaciji z JSKD OI Domžale. Nastopili so: Mladinski pihalni orkester Glasbene šole Domžale, Pihalni orkester Lesce, Kulturno društvo Godba Komenda, Mestni pihalni orkester Škofja Loka, Pihalni orkester občine Šenčur in Godba Domžale.

od setve do žetve, čiščenja ali skupanja slame, priprave snopov in podobno. Slamnate strehe so debele približno 25 cm in vsak centimeter pomeni eno leto njene življenjske dobe.«

V Slamnikarskem muzeju so v zadnjih letih pripravili več tečajev pletenja kit in šivanja slamnikov, zadovoljni pa so bili tudi z udeležbo tečajnic in tečajnikov. Med temi je izjemen korak naprej napravila Ana Cajhen, ki je po duši in srcu, kot pravi, zgodovinarica, ljubiteljica tradicije in zgodb, ki se dedujejo po ustnem izročilu. »Šivanje slamnatih kit me izpolnjuje in mi je hkrati v veliko veselje,« pravi Ana. »Ukvarjanje s slamo se je začelo iz gole radovednosti, ko sem se na tečaju šivanja v praksi podučila o tem, kar kot sodelavka

muzeja v teoriji podajam obiskovalcem. Odločila sem se, da prispevam k obuditvi tradicije izdelovanja slamnikov in drugih izdelkov iz slame, da ponese star način izdelovanja in nove čase, da obudim delo rok Domžalcev, ki je bilo predolgo razvrednoteno. Zdaj kupce razveseljujem z mojimi cekarčki, pujski, škaticami ter torbicami in torbami.«

Nekaj pred poldnevom so pripravili še vrh letošnjega Slamnikarskega sejma, ko so tudi uradno odprli sezono nošenja slamnikov. S slamnikom sta se tokrat pokrila domžalska podžupanja mag. Renata Kosec in novi ambasador nošenja slamnikov dr. Noah Charney, profesor umetnostne zgodovine in publicist, ki že nekaj časa živi in dela v Kamniku. Ob tem je direktorica KD

Franca Bernika Cveta Zalokar povedala, da so Charneyja izbrali zaradi tega, ker ima izjemno lep in prijazen odnos do slovenske dediščine, da jo zelo ceni in spoznava. Poleg tega piše o tem, verjetno pa je beseda o slamnikih in Domžalah že pohitela prek meja. »Šele zdaj se zavedam, da so bile Domžale svetovna prestolnica slamnikov,« je med drugim povedal Charney.

Organizatorji so bili z obiskom sejma zagotovo nadvse zadovoljni. »Upam, da so prebivalci Domžal slamnike v resnici vzeli za svoje, prav tako slamnikarstvo,« je dejala Cveta Zalokar. »To smo si s trudom priborili, zato smo veseli, ker vse več ljudi nosi slamnike, vse več je takih, ki obiskujejo muzej in vse več je zavedanja o pomenu naše tradicije.« □

DOGAJA SE ...

Druženje ob družabnih igrah: Odklopi se

Knjižnica Domžale, 2. julija

Strokovni prikaz: Poletna nega vrtnic

Rozarij, Arboretum Volčji Potok, 3. julija

Film: Bohemian Rhapsody

Kino v parku, 4. julija

Film: Rocketman

Kino v parku, 12. julija

Predstava: Lepo je biti muzikant II. del

Poletno gledališče Studenec, 12. julija

Muzikal: Mary Poppins se vrača

Kino v parku, 23. junija

2. julij, torek

Knjižnica Domžale

10.00-12.00 | **ODKLOPI SE!**

Druženje ob družabnih igrah / za osnovnošolce / od 10.00 do 12.00 / vstop prost / org.: Knjižnica Domžale.

3. julij, sreda

Rozarij, Arboretum Volčji Potok

18.00 | **POLETNA NEGA VRTNIC**

Strokovni prikaz / vodi: Matjaž Masnak, strokovnjak za vrtnice / na delavnici boste izvedeli, kako pravilno poskrbeti za vrtnice v poletnih mesecih / plača se vstopnino v park / obvezna prijava na prireditve@arboretum.si do torika, 2. 7., do 12. ure / prosimo, da ob prijavi pripišete še številko svojega mobilnega telefona (le za obveščanje o odpovedi dogodka).

7. julij, nedelja

Pri otroškem igrišču Arboretum Volčji Potok

17.30 | **JOGA V PARKU**

Vadba po sistemu Joga v vsakdanjem življenju / je sistematična in stopenjska vadba, ki omogoča vzpostavitev in ohranitev zdravja, notranjega mira, telesne in duševne vitalnosti in duhovni razvoj / vodi: Društvo Joga v vsakdanjem življenju / plača se vstopnino v park, rekreacija je brezplačna / več informacij na www.jvvz.org/domzale / ponovitve 14. 7., 21. 7., 28. 7.

15. julij, ponedeljek

Park Arboretum Volčji Potok

7.00-16.00 | **INDIJANSKE POČITNICE**

Počitniško varstvo / vodi: ŠAD Mavrica / naučili se bomo izdelati lok, nadeli si bomo indijanska ime in izdelali perjanico / varstvo otrok z animacijo je plačljivo, obstaja tudi možnost dnevnih počitnic / obvezna prijava na info@sadmavrica.si, na 031 314 870 ali preko SMS: ime in priimek otroka, letnica rojstva, naslov delavnice, vaš elektronski naslov / več informacij o počitnicah: http://sadmavrica.si/nova/poletne-pocitnice-2019/

24. julij, sreda

Mestni kino Domžale

20.30 | **PROPAD AMERIŠKEGA IMPERIJA**

Komična kriminalka / scenarij: Denys Arcand / igrajo: Maxim Roy, Maripier Morin, Vincent Leclerc, Éric Bruneau, Juliette Gosselin, Alexandre Landry, Rémy Girard, Ayana O'Shun / 127' / komična kriminalka o dostavljavcu paketov z doktoratom iz filozofije, ki se zaplete v oborožen rop in se sooči z dilemo, ali naj denar vzame ali ne.

Kopališče Domžale

21.30 | **LEVIJ KRALJ**

Družinska pustolovščina / 118' / podnapisi, 6+ / na filmska platna prihaja srčna in večna zgodba, ki smo jo v animirani verziji vzljubili leta 1994 – spet se bomo podali v ostrje afriške savane, kjer se rodi bodoči kralj živali Simba, ki mora s pomočjo prijateljev hitro odrasti in si priboriti tisto, kar mu pripada.

21.00 | UTØYA, 22. JULIA

Drama / režija: Erik Poppe / scenarij: Siv Rajendram Eliassen in Anna Bache-Wiig po zgodbi Erika Poppa / igrajo: Andrea Bernitzen, Aleksander Holmen, Solveig Koløen Birkeland, Brude Fristad, Elli Rhiannon Müller Osbourne, Jenny Sverreuveig, Ingeborg Enes, Sorosh Sadat / 90' / na norveškem otočku Utøya, na katerem je nastanjen mladinski poletni tabor, se med terorističnim napadom najstnica bori za preživetje in mrzlično išče izgubljeno sestro.

KLEKLJARSKA SKUPINA SLAMICE, LIPA DOMŽALE: ČIPKASTI KAPNIKI

Razstava izdelkov bo na ogled od 16. do 30. julija.

KNJIŽNICA DOMŽALE: POČITNICE SO ČAS ZA ...

Razstava knjig s počitniško tematiko bo na ogled od 31. julija do 30. avgusta.

DR. BOJAN KNIFIC: PEČE, RUTE IN AVBE

Razstava pokrival slovenskih žena bo na ogled do 17. avgusta.

9. julij, torek

Knjižnica Domžale

10.00-12.00 | **ODKLOPI SE!**

Druženje ob družabnih igrah / za osnovnošolce / od 10.00 do 12.00 / vstop prost / org.: Knjižnica Domžale.

11. julij, četrtek

Kino v parku

19.00 | **SEJEM PLAKATOV**

Poleti v Mestnem kinu Domžale počistijo arhiv filmskih plakatov in jih dajo brezplačno na voljo filmoljubom. Sejem se bo odvijal ob paviljonu v Češminovem parku. Kdor prvi pride, prvi melje!

21.30 | NE BOM VEČ LUZERKA

Komična drama / režija: Urša Menart / scenarij: Urša Menart / igrajo: Eva Jesenovec, Živa Selan, Saša Pavček, Branko Završan, Špela Rozin, Jurij Drevenšek, Tina Potočnik Vrhovnik, Lara Vouk, Timon Šturbej, Aljaž Ivanovič, Matic Lukšič / 88' / 29-letna Špela je diplomirala iz umetnostne zgodovine, kar pomeni, da še nikoli ni imela redne službe, a se želi osamosvojititi in odrasti, namesto da bi še naprej podaljševala svojo že tako ali tako deset let predolgo adolescence.

16. julij, torek

Knjižnica Domžale

10.00-12.00 | **ODKLOPI SE!**

Druženje ob družabnih igrah / za osnovnošolce / od 10.00 do 12.00 / vstop prost / org.: Knjižnica Domžale.

25. julij, četrtek

Mestni kino Domžale

20.30 | **DIEGO MARADONA**

Športni dokumentarni film / režija: Asif Kapadia / scenarij: Asif Kapadia / nastopajo: Diego Armando Maradona, Alberto Bigon, Daniel Arcucci, John Foot, Dalma Maradona, Giannina Maradona, Diego Armando Maradona ml. / 130' / dokumentarec, sestavljen iz 500 ur nikoli videnega gradiva, se osredotoča na kariero slavnega nogometaša Diega Maradone, ki je zaslovel v osemdesetih letih, ko je igral za nogometni klub iz Neaplja.

28. julij, nedelja

Mestni kino Domžale

18.15 | **LEVIJ KRALJ**

Družinska pustolovščina / 118' / podnapisi, 6+ / na filmska platna prihaja srčna in večna zgodba, ki smo jo v animirani verziji vzljubili leta 1994 – spet se bomo podali v ostrje afriške savane, kjer se rodi bodoči kralj živali Simba, ki mora s pomočjo prijateljev hitro odrasti in si priboriti tisto, kar mu pripada.

Izobraževanja

Knjižnica Domžale

OTROCI

Varna in pametna raba pametnih telefonov, varno obnašanje na internetu, kaj je res in kaj ni res – za otroke med 6. in 13. letom. Bodi KUL in pridi na delavnico. Tvoj pametni telefon ti bo hvaležen, mami in oči pa še bolj.

NAJSTNIKI

Digitalni najstniki med 14. in 17. letom vabljene na workshop svetovalne delavnice: seksing, bullying, trolling, cyberhate, flaming, chatting, seljiji, zasvojenost ... Kul pogovori, zaupanje, primeri, rešitve.

STARŠI

Analogni zbežani starši in digitalni otroci: delavnice za starše, ki bi radi izvedeli osnove: kaj moj otrok dela na spletu, kje so meje, kako ohraniti nadzor in kako mu pomagati.

4. julij, četrtek

Kino v parku

20.30 | **PRIJATELJI DIXIELANDA**

Letos nam bodo na prvem večeru Kina v parku zagodli Prijatelji dixielanda s tradicionalno jazz glasbo oziroma dixielandom / njihov repertoar zajema gospel, priredbe ameriških ljudskih pesmi, blues, uspešnice iz zlatega obdobja jazzu in priredbe šansonov, seveda v dixieland aranžmajih / zasedbo sestavljajo: Matija Gregorka (klarinet), Matevž Zlatnar (trobenta), Klara Lavriša (saksofon), Nina Merkoci (saksofon), Andraž Gnidovec (pozavna), Luka Gnidovec (kitara), Gašper Bernot (bobni) in Eva Mavsar (bas kitara).

18. julij, četrtek

KD Miran Jarc, Poletno gledališče Studenec

21.00 | **LEPO JE BITI MUZIKANT, II. DEL**

Domaća gledališka predstava – krsna izvedba / vstopnice: Poletno gledališče Studenec / krsna izvedba predstave Lepo je biti muzikant, II. del je sicer nadaljevanje lanskeletne, pa vendar je to povsem nova, samostojna, komična zgodba, prepletana z melodijami bratov Avsenik.

21.30 | BOJEVNICA

Drama / režija: Benedikt Erlingsson / scenarij: Benedikt Erlingsson, Ólafur Egill Egilsson / igrajo: Halldóra Geirharðsdóttir, Jóhann Sigurðarson, Davíð Þór Jónsson, Magnús Trygvason Eliassen, Ómar Guðjónsson, Iryna Danyileko, Galyna Goncharenko, Susanna Karpenko, Jörundur Ragnarsson, Juan Camillo Roman Estrada / 101' / petdesetletna Halla, energična in neodvisna ženska, živi dvojno življenje – priljubljena vodja pevskega zbora je skrivaj namreč strastna okoljevarstvena aktivistka.

18. julij, četrtek

KD Miran Jarc, Poletno gledališče Studenec

21.00 | **LEPO JE BITI MUZIKANT, II. DEL**

Domaća gledališka predstava – krsna izvedba / vstopnice: Poletno gledališče Studenec / krsna izvedba predstave Lepo je biti muzikant, II. del je sicer nadaljevanje lanskeletne, pa vendar je to povsem nova, samostojna, komična zgodba, prepletana z melodijami bratov Avsenik.

26. julij, petek

Knjižnica Domžale

10.00-12.00 | **ODKLOPI SE!**

Druženje ob družabnih igrah / za osnovnošolce / od 10.00 do 12.00 / vstop prost / org.: Knjižnica Domžale.

30. julij, torek

Knjižnica Domžale

10.00-12.00 | **ODKLOPI SE!**

Druženje ob družabnih igrah / za osnovnošolce / od 10.00 do 12.00 / vstop prost / org.: Knjižnica Domžale.

SENIORJI

1) Brezplačni računalniški tečaj za začetnike (osnovna uporaba računalnika in interneta).

2) Brezplačni nadaljevalni računalniški tečaj, kjer boste spoznali pametni telefon, e-pošto, facebook ... **Za vse delavnice se prijavite na: helena.prelc@dom.sik.si ali 01 724 12 04.**

COBISS – Virtualna knjižnica Slovenije

Brezplačno izobraževanje za otroke in mlade: vsa ko sredo med 12. in 14. uro. Prijave: 01 724 12 04.

21.30 | BOHEMIAN RHAPSODY

Biografska glasbena drama / režija: Bryan Singer / scenarij: Anthony McCarten, Peter Morgan / igrajo: Joseph Mazzello, Rami Malek, Mike Myers, Aidan Gillen, Lucy Boynton / 134' / film spremlja strm vzpon skupine Queen skozi legendarne pesmi in revolucionaren zvok, njihov grozeči konec, ko je Mercuryjev življenjski slog

12. julij, natek

31. julij, sreda

Mestni kino Domžale

10.00 | **SKRIVNO ŽIVI IJENJE HIŠNIH**

31. julij, sreda

Mestni kino Domžale

10.00 | **SKRIVNO ŽIVI IJENJE HIŠNIH**

30. julij, torek

Knjižnica Domžale

10.00-12.00 | **ODKLOPI SE!**

Druženje ob družabnih igrah / za osnovnošolce / od 10.00 do 12.00 / vstop prost / org.: Knjižnica Domžale.

SENIORJI

1) Brezplačni računalniški tečaj za začetnike (osnovna uporaba računalnika in interneta).

2) Brezplačni nadaljevalni računalniški tečaj, kjer boste spoznali pametni telefon, e-pošto, facebook ... **Za vse delavnice se prijavite na: helena.prelc@dom.sik.si ali 01 724 12 04.**

COBISS – Virtualna knjižnica Slovenije

Brezplačno izobraževanje za otroke in mlade: vsa ko sredo med 12. in 14. uro. Prijave: 01 724 12 04.

ušel z vajei, ter njihovo zmagovalno ponovno združitv na večer Live Aida, ko je Mercury, so- očen s smrtonosno boleznijo, povedel bend v enega največjastnejših nastopov v zgodovini rock glasbe.

5. julij, petek

Knjižnica Domžale

10.00–12.00 | ODKLOPI SE!

Druženje ob družabnih igrah / za osnovnošolce / od 10.00 do 12.00 / vstop prost / org.: Knjižnica Domžale.

Kino v parku

21.30 | VDOVE

Kriminalna drama / režija: Steve McQueen / scenarji: Steve McQueen, Gillian Flynn, Lynda La Plante / igrajo: Viola Davis, Elizabeth Debricki, Michelle Rodriguez, Cynthia Erivo, Jon Bernthal, Liam Neeson, Colin Farrell, Robert Duvall, Daniel Kaluuya, Brian Tyree Henry / 128' / z oskarjem nagrajeni režiser Steve McQueen (12 let suženj) in pisateljica Gillian Flynn (Ni je več) predstavljata žensko kriminalno zgodbo o zločinu, korupciji in strasteh / film pripoveduje o štirih ženskah, ki nimajo nič skupnega – razen dolgov, ki so jim ostali za zločinskimi dejavnostmi njihovih so-progov.

6. julij, sobota

Otroško igrišče Arboretum Volčji Potok
10.00 | SPOZNAVANJE EKSOČIŇNIH ŽIVALI

Otroška delavnica / ponovitev 20. 7. / vodi: Bio-exo / na delavnici eksočitnih živali boste lahko spoznali malgaškega sikačočega ščurka Štefana, ptičjega pajka Rozi, bradato agamo Magdo in káčjega mladička Fonžija / plača se vstopnino v park, delavnica brezplačna / obvezna prijava na prireditve@arboretum.si do petka pred napovedanim datumom do 12. ure / prosimo, da ob prijavi prpišete še številko svojega mobilnega telefona (le za obveščanje o odpovedi dogodka).

Kino v parku

21.30 | MANASLU

Gorniški biografski film / režija: Gerald Salmina / scenarij: Gerald Salmina / igrajo: Christian Bianco, Marco Boriero, Sarah Born, Verena Buratti, Simon Gietl, Werner Herzog, Hans Kammerlander, Michael Kuglitsch / 120' / film temelji na življenjski zgodbi Hansa Kammerlanderja, ki je zaslovel leta 1996 z najhitrejšim vzponom na Everest: 16 ur in 40 minut, nato pa se je še kot prvi s smučni spustil z najvišjega vrha sveta.

Koncert: Prijatelji dixielanda

Kino v parku, 4. julija

12. julij, petek

Knjižnica Domžale

10.00–12.00 | ODKLOPI SE!

Druženje ob družabnih igrah / za osnovnošolce / od 10.00 do 12.00 / vstop prost / org.: Knjižnica Domžale.

KD Miran Jarc, Poletno gledališče

Studenec

21.00 | LEPO JE BITI MUZIKANT,

II. DEL – PREMIERA

Domača gledališka predstava – krstna izvedba / vstopnice: Poletno gledališče Studenec / krstna izvedba predstave Lepo je biti muzikant, II. del je sicer nadaljevanje lanskeletne, pa vendar je to povsem nova, samostojna, komična zgodba, prepletena z melodijami bratov Avsenik.

Kino v parku

21.30 | ROCKETMAN

Biografska drama / režija: Dexter Fletcher / scenarji: Lee Hall / igrajo: Taron Egerton, Jamie Bell, Richard Madden, Gemma Jones, Bryce Dallas Howard / 121' / biografska zgodba o angleškem glasbeniku Eltonu Johnu prikazuje njegove začetke na londonski Kraljevi akademiji za glasbo in njegovo pot do zvezdnika, ki je polnil štadione po vsem svetu.

13. julij, sobota

Kino v parku

21.30 | 100 STVARI

Komedija / režija: Florian David Fitz / scenarij: Florian David Fitz / igrajo: Florian David Fitz, Matthias Schweighöfer, Miriam Stein, Hannelore Elsner / 111' / najboljša prijatelja med proslavljanjem dobre kupčije stavita, da se bosta za sto dni odrekla vsej lastnini, a ko se po zabavi najdeteta v svojih stanovanjih, čisto brez vseh stvari, ter gola do kože – vsak dan pa lahko dobita nazaj le eno samo samcato stvar, naenkrat vsakodnevno življenje postane zapleteno.

14. julij, nedelja

KD Miran Jarc, Poletno gledališče

Studenec

21.00 | LEPO JE BITI MUZIKANT, II. DEL

Domača gledališka predstava – krstna izvedba / vstopnice: Poletno gledališče Studenec / krstna izvedba predstave Lepo je biti muzikant, II. del je sicer nadaljevanje lanskeletne, pa vendar je to povsem nova, samostojna, komična zgodba, prepletena z melodijami bratov Avsenik.

Film: Vdove

Kino v parku, 5. julija

19. julij, petek

Knjižnica Domžale

10.00–12.00 | ODKLOPI SE!

Druženje ob družabnih igrah / za osnovnošolce / od 10.00 do 12.00 / vstop prost / org.: Knjižnica Domžale.

KD Miran Jarc, Poletno gledališče

Studenec

21.00 | LEPO JE BITI MUZIKANT, II. DEL

Domača gledališka predstava – krstna izvedba / vstopnice: Poletno gledališče Studenec / krstna izvedba predstave Lepo je biti muzikant, II. del je sicer nadaljevanje lanskeletne, pa vendar je to povsem nova, samostojna, komična zgodba, prepletena z melodijami bratov Avsenik.

Kino v parku

21.30 | COMIC SANS

Komedija / režija: Nevio Marasović / scenarij: Nevio Marasović / igrajo: Janko Popović Volarić, Zlatko Burić, Nataša Janjić, Alma Prica, Inti Šraj, Miha Rodman, Jette Ostan Vejrup, Tanja Ribič, Domen Valič / 103' / uspešni grafični oblikovalec Alan si zaman prizadeva zakrpati težavni odnos z dekletom, vendar se vse skupaj konča s čustvenim zlomom.

20. julij, sobota

KD Miran Jarc, Poletno gledališče

Studenec

21.00 | LEPO JE BITI MUZIKANT, II. DEL

Domača gledališka predstava – krstna izvedba / vstopnice: Poletno gledališče Studenec / krstna izvedba predstave Lepo je biti muzikant, II. del je sicer nadaljevanje lanskeletne, pa vendar je to povsem nova, samostojna, komična zgodba, prepletena z melodijami bratov Avsenik.

Kino v parku

21.30 | MARY POPPINS SE VRAČA

Družinski muzikal / režija: Rob Marshall / scenarij: David Magee, po knjižni predlogi avtorja P. L. Traversa / igrajo: Emily Blunt, Meryl Streep, Colin Firth, Emily Mortimer, Angela Lansbury / 130' / do bri dve desetletji po prvem obisku se Mary Poppins (Emily Blunt) vrača na pomoč družini Banks, ki žaluje po izgubi ljubljene osebe.

23. julij, torek

Knjižnica Domžale

10.00–12.00 | ODKLOPI SE!

Druženje ob družabnih igrah / za osnovnošolce / od 10.00 do 12.00 / vstop prost / org.: Knjižnica Domžale.

Vadba: Joga v parku

Arboretum Volčji Potok, 7. julija

LJUBLJENČKOV

Animirana komedija / režija: Chris Renaud, Jonathan Del Val / scenarij: Brian Lynch / slovenski glasovi: Jure Mastnak, Jernej Kunther, Jose Nzonbandora, Gregor Skofir, Ajda Toman, Vid Valič, Lana Hribar, Tjaša Železnik, Andrej Murenc, Uroš Smolej / 86' / sinhronizirano, 6+ / potem ko smo v prvem delu spoznali hišne ljubljence, ki so nepričakovano zapustili varen in toplem dom ter se preganjali po ulicah New Yorka, se bomo v drugem delu bolj poglobili v njihove osebnosti.

18.30 | LEVIJ KRALJ

Družinska pustolovščina / 118' / podnapisi, 6+ / na filmska platna prihaja srčna in večna zgodba, ki smo jo v animirani verziji vzljubili leta 1994 – spet se bomo podali v osrčje afriške savane, kjer se rodi bodoči kralj živali Simba, ki mora s pomočjo prijateljev hitro odrasti in si priboriti tisto, kar mu pripada.

21.00 | SPIDER-MAN: DALEČ OD DOMA

Akcijska pustolovščina / režija: Jon Watts / scenarji: Steve Ditko, Stan Lee, Chris McKenna, Erik Sommers / igrajo: Zendaya, Jake Gyllenhaal, Cobie Smulders, Samuel L. Jackson, Tom Holland / po dogodkih z Maščevalci gre Peter Parker s prijatelji na počitnice v Evropo, toda njihov mirni oddih bo prekinil nevarni Misterio.

27. julij, sobota

Mestni kino Domžale

16.45 | SVET IGRAČ 4

Animirana družinska pustolovščina / 100' / sinhronizirano, 6+ / režija: Josh Cooley / Scenarij: John Lasseter, Andrew Stanton, Pete Docter, Lee Unkrich / slovenski glasovi: Aljaž Jovanovič, Gasper Jarni, Nina Valič, Jure Mastnak, Goran Hrvačarin, Gorazd Žilavec, Uroš Potočnik, Tanja Potočnik, Jan Bučar / igrače se z Bonnie in njeno družino odpravijo na potovanje, na katerem Jelko po spletu okoliščin naleti na staro prijateljico in simpatijo - porcelanasto punčko Bo Peep, ki je bila nekdaj del lučke v sobi Andyjeve mlajše sestrice. Na poti, na kateri se jim pridruži tudi nova igrača Vilko, ki je sestavljena iz odpadkov, se jim pripeti kup dogodivščin in katastrof, ki jih družina pravih prijateljev reši pogumno in s humorjem, ki ga tudi v novem delu ne manjka.

18.30 | DIEGO MARADONA

Športni dokumentarni film / režija: Asif Kapadia / scenarij: Asif Kapadia / nastopajo: Diego Armando Maradona, Alberto Bigon, Daniel Arcucci, John Foot, Dalma Maradona, Giannina Maradona, Diego Armando Maradona ml. / 130' / dokumentarec, sestavljen iz 500 ur nikoli videnega gradiva, se osredotoča na kariero slavnega nogometaša Diega Maradone, ki je zaslovel v osemdesetih letih, ko je igral za nogometni klub iz Neaplja.

Film: Ne bom več luzerka

Kino v parku, 11. julija

Mestni kino Domžale

20.30 | DIEGO MARADONA

Športni dokumentarni film / režija: Asif Kapadia / scenarij: Asif Kapadia / nastopajo: Diego Armando Maradona, Alberto Bigon, Daniel Arcucci, John Foot, Dalma Maradona, Giannina Maradona, Diego Armando Maradona ml. / 130' / dokumentarec, sestavljen iz 500 ur nikoli videnega gradiva, se osredotoča na kariero slavnega nogometaša Diega Maradone, ki je zaslovel v osemdesetih letih, ko je igral za nogometni klub iz Neaplja.

Kino v parku

Mestni kino Domžale se julija že tradicionalno seli na prosto v Česminov park, kjer bomo tri konce tedna uživali v poletnih filmih in super sprošeni atmosferi.

Na voljo je 250 sedežev, sedežnega reda in rezervacij ni, dobrodošli pa so tudi vaši ležalniki in piknik odej! V služaju slabega vremena se projekcija prestavi v Mestni kino Domžale (Ljubljanska 61). Česminov park se nahaja ob Plečnikovi ulici v Domžalah. Parkiranje je omogočeno tik ob parku (omejeno število mest), na parkirišču OŠ Domžale in pri stanovanjskem naselju Bistra. V parku je odprta tudi filmska kavarna (Kavarna Česmin), ki bo na dneve projekcij obratovala še eno uro po zaključku filma. Vse projekcije Kina v parku so brezplačne.

Razstave

MENAČENKOVA DOMAČIJA
O KMEČKO-OBRTNIŠKI DRUŽINI AHČIN IN STALNA KIPARSKA POSTAVITEV DEL FRANCETA AHČINA
Stalna razstava.

SLAMNIKARSKI MUZEJ

300 LET SLAMNIKARSTVA NA

SLOVENSKEM

Stalna razstava.

TOKO DOMŽALE: (NE)POZABljena

USNjeno-GALANTERijsKA DEDIščINA NA DOMŽALSKEM

Razstava o nekdanji pomembni usnjeno-galantetrijski tovarni v Domžalah bo na ogled do 31. decembra 2019.

KNJIŽNICA DOMŽALE

PETER GEDEI: PODZEMNI SVETovi

Fotografska razstava bo na ogled od 1. do 31. julija.

UDELEŽENCI PROJEKTA ČUDEŽNI

KOVČEK: ČUDEŽNI KOVČEK

Razstava likovnih izdelkov bo na ogled od 2. do 15. julija.

Film: Levji kralj

Kopališče Domžale, 24. julija

Predstavitve aplikacij

V Knjižnici Domžale vam lahko po pokazemo delovanje mCOBISSa, DomLiba, Biblosa ... Prijave: voljka.susnik@dom.sik.si ali petra.strajnar@dom.sik.si.

Prva računalniška pomoč

Vsak drugi petek v mesecu med 12.00 in 14.00 brezplačna pomoč pri uporabi računalnika. Prijave: 01 724 12 04 (Gorazd Jesihar, Janez Dolinšek).

Info

Galerija Domžale

Mestni trg 1, Domžale (trgovski kompleks Vele)
Odprta v času razstav: od torika do petka od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00, ob sobotah od 10.00 do 12.00; ob praznikih, nedeljah in ponedeljkih zaprto.

Knjižnica Domžale

Cesta talcev 4, Domžale
T 01 724 12 04 ali 01 722 50 80, info@dom.sik.si, www.knjiznica-domzale.si

Kulturni dom Franca Bernika Domžale

Ljubljanska 61, Domžale
T 01 722 50 50, info@kd-domzale.si, www.kd-domzale.si

Menačenkova domačija

Cankarjeva ulica 9, Domžale
T 01 722 50 50
Poleti zaprta zaradi obnovitvenih del. S programom nadaljujemo oktobra 2019.

Slamnikarski muzej Domžale

Kajuhova 5, Domžale (domuje v Godbenem domu Domžale)
T 01 724 84 08

Muzej bo poleti zaprt od 15. julija do vključno 15. avgusta 2019.

V tem času je možna predhodna najava obiska na telefon 01 722 50 50 ali 040 722 831 ali 041 809 667 ali na e-naslov: info@kd-domzale.si.

Galerijski atelje

Ulica Matije Tomca 6, Domžale

Koledar dogodkov

Zbral in uredil: **Matija Kralj**

Fotografije: **promocijsko gradivo**

Koledar kulturnih prireditev izhaja v glasilu Slamnik. Za točnost informacij odgovarja prijavitelj dogodka. Uredništvo ne odgovarja za spremembe programov in si pridržuje pravico do krajsanja prispelih informacij. Informacije o dogodkih v **avgustu 2019** pošljite do **18. julija** na naslov: **koledar@kd-domzale.si**.

* Dogodki, ki niso kulturne narave, so objavljeni samo v primeru, če prvih ni dovolj.

Film: Skrivno življenje hišnih ljubljencev

Mestni kino Domžale, 26. julija

IZ NAŠIH VRTCEV IN ŠOL

Recept 1, da si privoščite dan brez televizije in računalnika doma

Tudi ali predvsem brez telefona. Kako? Z glavo, premišljamo, zavzeto in z namenom. Drugače v tem času ne bo šlo.

Načrtujte ta dan v tednu kot nekaj posebnega, izjemnega, doživetega in aktivnega. To je za vašo družino lahko res enkratno doživetje.

Z družino se dogovorite, da boste vsaj enkrat v mesecu preživeli dan brez IKT, skupaj in premišljeno. Želite načrt? No, zagotovo bodo imeli otroci veliko predlogov in idej vam ne bo zmanjkalo. Z naše strokovne plati pa lahko predlagamo:

- skupni jutranji zajtrk,
- čas za gibanje, sprehod, kolesarjenje,
- skupni opravki (trgovina, vrt, priprava obeda, pospravljanje stanovanja ...),
- skupni obed (dovolite oziroma usmerite otroke v pomoč, kot je priprava solate, lupljenje krompirja ...),
- čas za poležavanje, pogovore, premlevanje lepih in pozitivnih misli in celo načrtov za prihodnost, osebne izpovedi ali pregledovanje družinskih albumov,
- čas za ponovno gibanje v naravi,
- skupni večerni obed (naj ga pripra-

vijo otroci, ta veliki si vzemite čas za tople besede),

- družabne družinske igre (monopoly, pantomima, igra gluhih, človek ne jezi se, skrivalnice ...),
- družinska večerna pravljica ali igrana igra,
- tople besede pred spanjem in
- ne pozabite na objeme, poljube, stiske, s tem bo dan garantirano enkratno.

Z vsem srcem si želimo, da bi vsaj nekdo preizkusil naš predlagani recept in verjamemo, da tudi deluje. Če je temu res tako, vas vabimo na opis 'dneva brez računalnika in televizije' na info@sadmavrica.si, zelo bomo veselili odzivov.

Pri nas poskrbimo, da otroci čez počitnice ne bodo pred ekrani, da bodo aktivni, veseli, zdravi in v dobri družbi. Poleg tega se bodo še veliko življenjskega naučili. V tem je čar naše velike in enkratne Mavrice. Več na www.sadmavrica.si

**ZA ŠAD MAVRICA
MOJCA GROJZDEK
PRESEDNICA DRUŠTVA**

Učenje programiranja na Osnovni šoli Rodica

Na topel jesenski dan 7. novembra 2018 so se na Osnovni šoli Rodica začela predavanja o programskem jeziku Python z uporabo Code Combata, ki pa je način učenja programiranja s pomočjo igranja igre.

OŠ RODICA Predavanja sva vodila dijaka 4. letnika tehnika računalništva Urban Juras in Benjamin Čehič Limoni. Za naju predavanja v sklopu 4. predmeta mature so bili za učence zadnje triade izbirni predmeti. Udeležba je bila konstantna, saj je večina učencev, ki se je udeležila začetka predavanj, ostala tudi do konca. Večina pa so bili to dijaki 7. in 8. razreda. Namen predavanj je bil, da učencem predstavimo delo programerja in načina razmišljanja, ki je potreben za reševanje teh nalog. Potrebno je bilo veliko poskušanja logičnega razmišljanja, ki so ga učenci vsaj v osnovi pridobili, poleg tega pa so se naučili osnovne strukture jezika Python,

njegove sintakse in semantike. Predvsem pa je rešitev naloge predstavljala veliko veselja za učence. Pri vsaki nalogi pa so učenci morali prikazati že pridobljeno znanje in ga nadgraditi tako, da so dobili rešitev naloge. V teh 15 urah predavanj so se učenci naučili veliko novega in pridobili nove logične poglede na vsako zastavljeno nalogo. Čeprav so učenci še mladi, so prikazali veliko zagnanosti, vneme in znanja v poteku naših predavanj. Za njih je bilo to nekaj povsem novega in mislim ter upam, da smo vsaj kakšnega izmed njih navdihnili za nadaljevanje šolanja v tej smeri.

**BESEDILO IN FOTO: URBAN JURAS,
CODE COMBAT**

**POIŠČITE NAS TUDI
NA FACEBOOKU**

SLAMNIK
GLASILO OBČINE DOMŽALE

Mednarodna izmenjava učencev OŠ Domžale in PŠ Ihan v Grčiji

Osnovna šola Domžale sodeluje v Erasmus+ projektu Kalos Kagathos že drugo leto.

OŠ DOMŽALE IN PŠ IHAN S partnerskimi šolami s Švedske, Poljske in iz Grčije oblikujemo skupni projekt izmenjave dragocenih izkušenj s področji, kjer je šola najmočnejša. Zadnja mobilnost z 8 učenci iz matične in podružnične šole v Ihanu je potekala v Grčiji, v mestu Trikala. Osrednja tema je bilo zdravo življenje, šport in olimpijski duh.

Učenka Julija Skobe iz 9. i je tako povzela svoje vtise: Prvi teden v aprilu 2019 smo izbrani učenci odpotovali v Grčijo s projektom Erasmus+. Tam smo si že hitro našli grške, poljske in švedske prijatelje in se skozi teden še bolje povezali z njimi. Stanovali smo vsak pri svoji družini, ki so nas velikodušno sprejele v svoje domove. Vsak dan nas je čakala nova dejavnost, polna zanimivih

in prijetnih izkušenj. Vse dejavnosti so potekale v angleškem jeziku. Potekale so sproščeno in prijetno, pogovarjali smo se o različnih kulturah, šegah in navadah, o načinu življenja najstnika in drugih temah. Tako smo se lažje sprejemali med seboj in spoštovali. Vsak večer smo se družili in imeli čas za klepet. Grški učenci so nas popeljali po sončni Trikali in nam jo prikazali v prelepi luči. Ljudje v mestecu so bili zelo prijazni in sproščenega duha. Na olimpijskih igrah smo še bolj okrepili prijateljske vezi in sodelovanje. Naučili smo se grški ples, prehodili labirint z 'vročo lavo' in odtekli poligon. Obiskali smo tudi šolo z učenci s posebnimi potrebami, ki so se nas s svojimi velikimi srci zelo razveselili. Prav tako smo imeli piknik, na katerem je vsaka dr-

žava predstavila svoje značilne jedi. Zadnji dan smo končali s predstavitvami držav (petje, videi, slike ...), se v solzah poslovili drug od drugega in obdržali spomin na novo dogodivščino globoko v srcu.

Glavni cilj Erasmus+ mobilnosti je omogočiti udeležencem, da pridobijo nove spretnosti in mednarodne izkušnje ter nadgradijo komunikacijske veščine v angleškem jeziku, ki prinašajo dodatno vrednost njihovemu nadaljnjemu izobraževanju. Najpomembnejše pa je spoznavanje novih kultur in raznolikosti evropskega prostora, kar spodbuja mlade k strpnemu sobivanju v EU. Veseli smo, da smo lahko del tega projekta.

**KOORDINATORICI
NINA VALENČIČ IN
MAG. KATARINA VODOPIVEC KOLAR**

Erasmus+ na Srednji šoli Domžale

Zaključek projekta Muzeji strpnosti na Portugalskem

SREDNJA ŠOLA DOMŽALE V torek, 28. maja 2019, se je zgodaj zjutraj ekipa dveh dijakin in treh profesorjev odpravila proti Portugalski na zadnje projektno srečanje v okviru projekta Erasmus+, Muzeji strpnosti. Cilj je bilo mesto São Brás de Alportel v najjužnejši portugalski pokrajini Algarve. Portugalska nas je sprejela s sončnim in vročim vremenom, naši gostitelji, dijaki in učitelji portugalske šole Agrupamento de Escolas José Belchior Viegas, pa so se potrudili, da smo se udeleženci vse dni bivanja pri njih dobro počutili.

Prvi dan je bil namenjen zaključnim predstavitvam aktivnosti, ki so

potekale v sodelujočih šolah v tem dvoletnem Erasmus+ projektu. Predstavitev so potekale v Museu do Traje, muzeju oblačil, kjer nas je pozdravil direktor muzeja, pozneje pa še župan. Vse sodelujoče države so najprej postavile razstavni pano ter ga opremile z informacijami o šoli in kraju, iz katerega prihajajo. Poleg tega smo v okviru naše predstavitve predstavili še gorenjsko narodno nošo. Prikazali smo tudi dva filma, ki sta nastala v projektu, in sicer film, ki prikazuje nastajanje našega šolskega virtualnega muzeja, in film Ljubljanska ulica nekoč in danes. Vse predstavi-

tve so bile nagrajene z glasnim aplavzom, udeleženci pa smo dobili veliko informacij o poteku projekta in vseh sodelujočih državah.

Naslednji dan smo obiskali mesto Portimao s številnimi hoteli in res lepimi razgledi na ocean in široke peščne plaže. V mestu smo si ogledali muzej Museu de Portimao, ki je urejen v bivši tovarni ribjih konzerv. To je tudi glavna tema muzeja, manjši del pa je namenjen predstavitvi prvotnih naseljencev pokrajine Algarve in njihove kulture. Popoldne smo se odpravili na krajši trekking po kličih v okolici mesta. Vročina in močno sonce sta marsikoga prepričala, da si je poiskal osvežitev v sicer še nekoliko hladnem morju.

Zadnji dan je bil najprej namenjen sestanku mentorjev, dijaki pa so si lahko ogledali mesto Faro, v katerem smo bili nastanjeni in ki je zaradi mednarodnega letališča najpomembnejše mesto na jugu Portugalske. Popoldne smo se odpravili v mesto Tavira, kjer smo si ogledali stari del mesta. V eni od cerkev smo imeli priložnost poslušati koncert fada. To je tipična portugalska glasbena zvrst, ki ima korenine v Lizboni, glavnem mestu Portugalske, in je prepoznan kot del Unescove kulturne dediščine.

Projekt se zaključuje, vendar smo v času trajanja tega projekta dobili številne nove prijatelje, spoznali kolege in kolege iz sodelujočih držav in spletli močne vezi, ki nas bodo povezovale tudi v prihodnje. Prepričani smo, da se bomo z nekaterimi srečali v kakšnem drugem projektu.

PRIMOŽ ŠKOFIČ

Drugo Brainobrain šolsko leto je za nami

Kaj smo počeli? Seveda smo računali z našimi starodavnimi računalniki – abakusi.

Starejša skupina je prišla do tretje stopnje, kar pomeni, da so hitri pri računanju več zaporednih dvomestnih števil, pri nareku oziroma razvijanju slušnih zaznav se spopadajo s kombinacijo eno- in dvomestnih števil, vizualno pa prepoznavajo že trojestna števila. Abakus pa ni naš edini pripomoček za računanje, na drugi stopnji smo se že srečali z začetki vizualizacije in mentalne aritmetike: računamo s pomočjo mentalne kartice. Do konca junija bomo spoznali tudi množenje na abakus.

Pri računanju z abakom poskrbimo za celostni razvoj naših možgančkov, kar pa še zdaleč ni edino, kar počnemo. Mali 'bobki' vas lahko presenetijo s poznavanjem angleških pregovorov. Pri razvijanju življenjskih veščin s pomočjo NLP tehnik smo letos obravnavali svoje idole in se po njih zgledovali, se učili pripovedovati zgodbe ter pripravili govorni nastop, na tretji stopnji pa trenutno spoznavamo priprave na odličnosti, ki nas usmerjajo k pozitivnemu pogledu na svet in pomagajo pri načrtovanju ciljev. Poleg pregovorov smo raziskovali tudi čudežne besede, kot so predanost, odpustanje, dolžnosti, idr. Vmesni čas smo popestrili z različnimi poskusi, urili pozornost in hitrost s 'speed testi', se povezovali in učili sodelovanja s socialnimi igrami ter na različne druge načine 'kravžljali' mlade možgančke.

Tudi najmlajši (4 do 6 let) so prišli do tretje stopnje, kar pomeni, da že znajo seštevati in odštevati do petdeset. Glede na razvojne značilnosti je pri njih velik poudarek na učenju prek gibanja, tako da večino dejavnosti povezujemo z gibanjem. Preštevati so do sto, se učili pravila računanja na abak, vizualno prepoznavali dvomestna števila, razvijali grafomotoriko ter vadili zapisovanje števil in črk. Na tretji stopnji so že začeli razvijati slušne zaznave s pomočjo nareka. Poleg celostnega razvijanja možganov s pomočjo računanja so širili besedni zaklad prek gibanja, se pogovarja-

li o čudežnih besedah, kot so prosim, oprostite, hvala, obravnavali pregovore, opazovali in izvajali poskuse, se igrali socialne in gibalne igre, ustvarjali, idr. Kar je pa najbolj neverjetno, tudi naši štiri-, pet- in šestletniki že računajo mentalno s pomočjo mentalne kartice.

Razvijanje življenjskih veščin pomeni tudi, da se zavedamo, da nismo sami, da so okrog nas tudi drugi, ki morda potrebujejo našo pomoč. Tako smo se decembra povezali z Društvom Verjamem vate in njihovo Našo trgovin'co, ki so z veseljem sprejeli našo pobudo, da bi za njih zbirali ohranjena rabljena oblačila, igrače in knjige. Člane društva smo povabili tudi na naše srečanje, kjer smo izvedli skupno ustvarjalno delavnico. Mladostniki s posebnimi potrebami so nam tudi predstavili svoje življenje, značilnosti, potrebe in želje, pri čemer smo spoznali, da sploh niso tako drugačni od nas, kot smo si mislili in da imajo pravzaprav enake želje in potrebe kot mi vsi.

V soboto, 11. maja, so se najpogumnejši brainobrain tečajniki oziroma

'bobki' pomerili na 1. dobrodelnem medobčinskem tekmovanju v Brainobrainu, ki je potekalo v Ljubljani. Pomerilo se je 60 'bobkov', ki v letošnjem letu obiskujejo tečaje, prihajajo pa iz Brainobrain centrov Ljubljana, Kranj, Domžale in Brezovica. Prireditev je potekala v prijetnem in sprošče-

nem vzdušju, s ščepcem tekmovalnosti. Tekmovalki iz Brainobrain centra Domžale, Kaja (10 let) in Nia (5 let) sta bili zelo uspešni, saj sta se uvrstili na prvo in četrto mesto v svojih kategorijah. Čestitamo! Veselile se bodo tudi živali, saj je prireditev imela še dobrodelni pečat: otroci so namesto kotizacije zbirali denar za Društvo za zaščito živali Lajka iz Ljubljane.

Za aktivnost naših možgančkov bomo skrbeli še do konca junija, nato pa se tudi Brainobrain odpravi na zaslužene počitnice. Nekateri abakusi se z najbolj motiviranimi odpravijo tudi na morje, drugi pa počivajo v predalu do septembra, ko se ponovno srečamo.

TANJA IN UROŠ, BRAINOBRRAIN
DOMŽALE

Domžalski rogisti predstavljajo najmlajšim občanom občine Domžale slovensko lovsko kulturo

Člani KD Domžalski rogisti smo v sredo, 15. maja 2019, obiskali dva vrtca v občini Domžale (vrtec Dob in vrtec Češmin), v torek, 28. maja, vrtec Bistra v centru Domžal, razveselili pa smo tudi otroke v vrtcu v Trzinu.

Našim najmlajšim občanom smo s pomočjo lovskih rogov pričarali lovstvo skozi glasbo. Na posebno željo vzgojiteljic smo predstavitev opravili tudi v vrtcu Vodmat v Ljubljani. Vsako leto poskušamo s podobnimi nastopi prikazati in približati lovsko kulturo otrokom, ki vse to z veseljem sprejemajo. Mirno lahko rečemo, da so oni naša najzahtevnejša in najiskrenejša publika.

Tako smo jim tudi letos s pomočjo različnih skladb (fanfare, valček, pol-

ka, marš ...) uspeli pokazati, kaj vse se da zaigrati na takšne instrumente in kakšne zvrsti pesmi se v lovstvu igrajo. Naš dirigent Daniel Savnik pa jim je tudi z različnimi zgodbami in zvoki predstavil ozadje vsake skladbe. Tako smo skupaj preživeli po 45 minut in se odlično zabavali. Seveda pa jim je velik pečat pustila že sama naša uniforma, saj je edinstvena in hitro prepoznavna. Svojo hvaležnost so otroci izrazili z risbami, ki so nas navdušile.

Naslednje leto pa seveda vse skupaj ponovimo. Hvala vsem vzgojiteljicam za dobro voljo, še posebno pa vzgojiteljici Petri Mlakar za vabilo in organizacijo. Lepo se zahvaljujemo tudi Občini Domžale, ki je sponzorirala izvedbo kulturnih dogodkov in tako omogočila izvedbo teh nastopov.

JERNEJ HRIBAR,
PREDSEDNIK KD DOMŽALSKI ROGISTI

Zaključek likovnega in literarnega natečaja Voda je svoboda

Že šesto leto zapored je Center za mlade Domžale pripravil vseslovenski likovni in literarni natečaj, ki se letos lahko pohvali z rekordno udeležbo – 446 sodelujočih.

CZM DOMŽALE Tokratni natečaj je potekal pod naslovom Voda je svoboda, prispevki na natečaju pa so opozorili na pomen vode v vsakdanjem življenju in potrebo, da le-ta ostane čista, brez plastike in drugih virov onesnaževanja. Tematika natečaja je bila izbrana tudi zaradi sodelovanja pri projektu Evreka (Ekološko izobraževanje na poREčju Kamniške Bistrice).

Prispela dela je ocenila strokovna žirija v sestavi: Maja Maselj (dipl. oblikovalka vizualnih komunikacij) in Urška Grošelj (akademsko restavratorka), Tatjana Kokalj (pisateljica in učiteljica) ter Jaka Tomc (pisatelj, pesnik in založnik). Na natečaju so bili uspešni tudi domžalski predstavniki, in sicer iz Vrtca Domžale, OŠ Rodica, OŠ Domžale, OŠ Roje in Centra za mlade Domžale.

Za zaključek natečaja je bilo organizirano slavnostno odprtje razstave,

ki je potekalo v četrtek, 16. maja 2019. Razstavo si je bilo moč ogledati do 14. junija, zdaj pa prostore Centra za mlade Domžale krasi že nova razstava. Hvala vsem za sodelovanje!

* Projekt Evreka je financiran v okviru LAS Za mesto in vas – Javnega poziva za izbor operacij za uresničevanje Strategije lokalnega razvoja. Sredstva zagotavlja Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo in EU – Evropski sklad za regionalni razvoj.

Osnovna šola Roje gostila 16. MATP igre gorenjske regije

V četrtek, 18. aprila 2019, so na OŠ Roje potekale 16. MATP igre gorenjske regije.

OŠ ROJE Zbralo se je 43 športnikov in spremljevalcev iz Radovljice, Kranja, Kamnika in Domžal. Najprej je na naši šoli potekalo slovesno odprtje tekmovanja, vključno s himno Specialne olimpijade Slovenije in dvigom zastave. Naši instrumentalisti so poskrbeli za živahno glasbeno točko, zaplesala pa sta nam tudi mlada plesalca Valentin in Aneja iz Plesnega kluba Miki. Zapisrego tekmovalcev sta prebrala učenca Marko in Žan, tekmovanje pa je uradno odprla naša v. d. ravnateljica.

spretnosti in vsi uspešno opravili z zastavljenimi nalogami. Pokazali so pravi športni duh in aktivno navijali za tekmovalce iz različnih ustanov. Da ne bi med zavzetim bojem za dobre rezultate prišlo do kakšnih poškodb, je pazil član ekipe prve pomoči Rdečega križa Domžale, ki nam vedno rada priskoči na pomoč ob takšnih priložnostih. Kot se spodobi za takšno tekmovanje, je seveda sledil tudi slavnostni zaključek iger in podelitev medalj. Medalje je vsem tekmovalcem podelil

ljice mag. Andreja Škrli. Tekmovalci so se nato v spremstvu prostovoljcev iz OŠ Rodica in Srednje šole Domžale odpravili na tekmovalno prizorišče – v telovadnico OŠ Rodica. Tekmovali so v okviru programa MATP (Motor Activities Training Program), ki je namenjen osebam z zmerno in težjo motnjo v duševnem in gibalnem razvoju in poteka pod okriljem Specialne olimpijade Slovenije. MATP je panoga, v kateri lahko tekmuje praktično vsak, ki si želi tekmovali. Naloge so prilagodljive glede na sposobnosti tekmovalca, glavni cilj pa je, da so na koncu zmagovalci prav vsi, ki so se potrudili po svojih najboljših močeh. Na postajah z gibalnimi nalogami s področja brcanja, plazenja, udarjanja itd. so tekmovalci pokazali svoje

domžalski šampion in svetovni prvak v kickboks Marjan Bolhar. Po podelitvah so naši učenci še spustili tekmovalno zastavo in jo predali organizatorju naslednjih iger. Ker pa se naši športniki radi še malo povesejijo, so se vsi skupaj odpravili na zaslužen kosilo v restavracijo Park, kjer so nas kot vedno lepo sprejeli in nam dovolili, da smo si pripravili pravo malo zabavo. Ob glasbi Tjaše Hrovat in Uroša Steklase so zapeli in zaplesali, še enkrat znova pa dokazali, da so najlepša in najsrečnejša športna tekmovanja tista, na katerih sta velikost srca in trud pomembnejša od barve medalje. Hvala vsem donatorjem, ki ste pripomogli k izvedbi tekmovanja. Športnikom pa še enkrat iskreno čestitamo!

OŠ ROJE

KULTURA

Spet uspešno zaključeno izobraževalno leto likovnikov Lipe Domžale

Tudi to leto, tik pred prenovo galerijskih prostorov, je bila v Galeriji Domžale na ogled zaključna razstava likovnikov društva Lipa – Univerze za tretje življenjsko obdobje Domžale.

LIPA DOMŽALE Odprtje je potekalo na četrtek večer, 16. maja. Kulturni program so izvedli kitaristi pod vodstvom prof. Damjane Praprotnik, prav tako člani Lipe Domžale. Zbrane ljubitelje likovne umetnosti pa je nagovoril predsednik društva Marjan Ravnikar, medtem ko je razstavljena likovna dela podrobneje predstavila mentorica dipl. slikarka Marija Mojca Vilar. Sodelovalo je 21 ljubiteljskih slikark in slikarjev: Joži Anžin, Breda Cerar, Angelca Dovžan, Dorena Garc, Mira Jarc, Vlasta Janžekovič, Franci Kerč, Dušan Klopčič, Angela Kralj, Gregor Kralj, Brigitta Leskovar, Nuša Lojen, Marjeta Ložar, Meta Ogrinc, Irena Osolnik, Iva Petek, Veronika Strašek, Dragica Šetina, Joži Tomšič, Ana Volgemut in Tatjana Žnavec. Razstava je bila odprta do 25. maja.

V letošnjem izobraževalnem programu je bil osrednja tema akt, ki je ustvarjalcem predstavljal pomemben ustvarjalni izziv. S slikanjem golih ženskih podob (bodisi v realističnih bodisi idealiziranih različicah) v oljnih barvah, tehniki, ki zahteva več časa in potrpežljivosti, so slikarke in slikarji nadgradili svoje likovno znanje. Razstavljena cvetlična tihožitja pa so motivi, ki jim niso tuji, temveč so vsako leto bolj dovršeno ustvarjeni. Poleg akvarelnih različic so tokrat izstopala tudi tihožitja v oljni tehniki. Vsekakor se drugo leto že veselimo novih ustvarjalnih preizkusov, ki bodo hkrati obeležili poseben jubilej likovne skupine Lipe Domžale.

KATARINA RUS KRŠUŠLJ
FOTO: MIRO PIVAR

Ob koncu šolskega leta kar dve razstavi

Čipkasti kapniki in razstava likovnikov

Ob koncu šolskega leta se aktivnosti v Univerzi za tretje življenjsko obdobje Domžale – v društvu Lipa zaključujejo, študentke in študentje pa želijo svoje ustvarjanje prikazati na razstavah. To velja predvsem za skupine ročnodelk in likovni krožek, ki sta tudi letos razveselila ljubitelje njihovega ustvarjanja z dneva razstavama: razstavo čipk vezenin in Unicefovih punčk v prostorih društva Lipa in umetniških del v Galeriji Domžale.

Klekljarska skupina Slamice, vezile iz Domžal in skupina prostovoljk Unicefovih punčk so na prijetnem odprtju razstave najprej prisluhnile Marjanu Ravnikarju, predsedniku društva Lipa, ki je med pozdravom vseh prisotnih po-

jem za pomoč pri spoznavanju kapnikov, hkrati pa povabile Aleša Stražarja iz Društva za raziskovanje jam Simon Robič, ki se jim je zahvalil za promocijo jam in posebej pohvalil njihovo vztrajnost pri klekljanju in lepoto izdelkov.

Posebej so ob vseh čudovitih izdelkih klekljaric in vezilij, njihova mentorica je Vida Burnik, na razstavi sijali izdelki, narejeni v okviru projekta V čipke ujeta svetloba, ki jih je predstavila mentorica klekljarskega krožka Marija Rupert, tudi sama članica skupine slovenskih klekljaric, ki so se na Nizozemskem v okviru 18. generalne skupščine Mednarodne organizacije za klekljano in šivano čipko OIDFA in čipkarskega dogodka Radi imamo čipke predstavile klekljarice in izdelovalke šivane čipke iz vsega sveta. Slovenke so se predstavile s projektom V čipke ujeta svetloba, v okviru katere je postavitve predstavljalo 50 čipkastih lučk, ki so izdelane iz pecljatega kozarca za vino, čajne lučke, ščitnika iz pavs papirja in čipkastega senčnika. Predstavitev Slovenije – članic OIDFA, je zasedla prvo mesto, za kar vsem članicam skupine, posebej pa naši Mariji Rupert, iskreno čestitamo.

Odprtje razstave so s svojim igranjem popestrile citrarke društva Lipa, ki jih vodi Damjana Praprotnik, o dobrotelnosti izdelovalk Unicefovih punčk in projektu Posvoji punčko in reši otroka pa je spregovorila Metka Peternoster. Razstava je bila dobro obiskana in je očarala obiskovalce, ki so svoje vtise o nepozabnih izdelkih vpisovali tudi v posebno knjigo.

sežno dobrodoščilo namenil gostom iz Varstveno delovnega centra Tončke Hočevar iz Ljubljane, ki so si tudi letos z velikim zanimanjem ogledali razstave. Pohvalil je vse, ki s spretnimi prsti in rokami ter posebno ljubeznijo izdelujejo ročna dela in Unicefove punčke ter jim tudi v prihodnje zaželel veliko uspeha. Klekljarice so predstavile čipkaste kapnike in se zahvalile jamar-

Za nami je že dvestoti nastop ...

Folklorna skupina Groblje v letošnjem poletju nastopa vsak teden, včasih tudi po dvakrat na dan, kot je se zgodilo v soboto, 8. junija 2019, ko so najprej zaplesali na letošnjem Slamnikarskem sejmu, nato pa z avtobusom odpotovali v Bistrico ob Dravi.

FOLKLORNA SKUPINA GROBLJE, DOMŽALE Družbo so jim delali plesalci iz Folklorne skupine DU Moravče. Čudovito sončno vreme je bilo naklonjeno tako sodelujočim plesalcem in plesalkam kakor obema organizatorjema, KUD Svoboda iz Bistrice ob Dravi in JSKD Območna izpostava Ruše, ki sta pripravila 21. srečanje veteranskih in upokojenskih folklornih skupin Slovenije – srečanje je edino te vrste v Sloveniji. Kot nam je povedal dr. Franc Hribovšek, vodja FS Groblje, Domžale, je srečanje pisano na kožo starejšim plesalcem in ni tekmovalno. Na dvodnevem srečanju so gostili dvajset skupin iz vse Slovenije; FS Groblje, Domžale in DU Moravče sta obiskovalcem zaplesali v soboto. Za Folklorno skupino Groblje, Domžale, ki se je odlično predstavila s spletom koroških plesov Jutranjica je bil nastop še posebno slovesen, saj je bil to njihov dvestoti nastop.

Nastopanje grobeljskih folkloristov se je nadaljevalo pravzaprav ves junij. Najprej so jim 21. junija zaploskali na Pšati, kjer so plesali na tradicionalni prireditvi Pr' Slovinc, v torek, 25. junija, so sodelovali v kulturnem programu osrednje občinske proslave ob dnevu državnosti v Dobu. Nič manj 'delovni' ne bo julij, ko jih čaka nastop v Ihnu, kjer bodo zaplesali na prireditvi (12. julija) ob krajevnem prazniku, nadaljevali pa bodo tudi z mednarodnimi nastopi. V Vidri vasi pri Pliberku bodo

v juliju z dvema spletnoma plesov popestrili njihov 18. kmečki praznik. Prireditve, kjer so vedno dobrodošli, organizira Skupnost južnokoroških kmetov in kmetov, med gosti pa bo tudi ministrica za kmetijstvo dr. Aleksandra Pivec.

sv. Notburgi, ki bo letos že drugič in je lani privabilo veliko ljudi. Pristrčno vabljeni na romanje, ki bo 15. septembra 2019 v Grobljah.

S tem pa njihovih nastopov v letošnjem letu še ni konec: novembra

Počasi pa se bliža tudi september, ko vas že danes vabijo, da si rezervirate čas in obiščete njuni tradicionalni prireditvi. V soorganizaciji z Občino Domžale bodo pripravili 11. mednarodni gala folklorni večer v soboto, 7. septembra 2019, skupaj s Turističnim društvom Jarše - Rodica pa bodo v Grobljah pripravili romanje k

bodo plesali na festivalu v Italiji, v programu pa imajo tudi nastope v domovih starejših občanov.

Že sredi leta lahko zapišemo, da bo leto 2019 v kroniko Folklorne skupine Groblje, Domžale zapisano kot zelo uspešno.

VERA VOJSKA
FOTO: VILJEM KAKER

Kdor poje rad, ostane vedno mlad

Ženski pevski zbor Stane Habe DU Domžale se predstavlja

ŽENSKI PEVSKI ZBOR STANE HABE DU DOMŽALE V letu 1979 je bil na pobudo Ivana Redenška v okviru Društva upokojencev Domžale ustanovljen Ženski pevski zbor, ki ga je kar 20 let vodil Stane Habe. Pevski zbor je s številnimi nastopi postajal vse bolj prepoznan in priljubljen. Od 27. marca 1998 se zbor na pobudo Ilonke Šarc imenuje Ženski pevski zbor Stane Habe in ga že dvajseto leto vodi Marika Haler. Kvaliteta zbora je vsako leto višja, pojejo slovenske narodne pesmi, lotevajo se narodnozabavnih in zabavnih skladb ter spadajo med najboljše upokojenske zборе, kar so dokazale že na številnih koncertih in revijah. Brez nastopov ŽPZ Stane Habe bi bilo kulturno, predvsem pevsko življenje v občini siromašnejše, enako tudi življenje sodelujočih pevk, saj pojejo z ljubeznijo in iz srca.

To bi bilo na kratko o zboru, ki se je v tednu ljubiteljske kulture ter v okviru Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti predstavil 23. maja v Knjižnici Domžale. Dekleta so se obiskovalcem predstavila na vaji, med njo pa v

pogovorih z avtorico prispevka povedala marsikaj zanimivega o 40-letni zgodovini zbora. Izvedeli smo imena posameznih pevk, nato pa je Ilonka Šarec, dolgoletna predsednica zbora, tudi dobitnica plakete občine, povedala, da se je za petje v zboru odločila po upokojitvi, da je v njem prežive-la številne prijetne trenutke, spomnila pa nas je tudi na dolgoletno, žal že pokojno predsednico Marijo Robida. Zanimiv je bil pogovor s pevovodjo Mariko Haler, ki je za svoje življenjsko delo letos prejela srebrno plaketo občine. Na kratko je predstavila svojo pevsko pot, ki jo je začela kot študentka, posebej nas je spomnila na začetke vodenja ženskega pevskega zbora, ki ga je prevzela od pevovodje Staneta Habeta, nas spomnila na sodelovanje z njim, pa s skladateljci Matijem Tomcem, Slavkom Mihečičem in posebej Tomažem Habetom. Darja Grčar, sedanja predsednica zbora, nas je seznanila s poslanstvom zbora, ki je v štiriglasnem pe-tju predvsem slovenskih ljudskih pe-smi, nastopanju in lepšanju jeseni ži-

vljenja pevk in vseh, ki jim radi prisluhnejo. Na kratko je predstavila prireditve v jubilejnem letu, še posebej že 22. sodelovanje na Taboru slovenskih pevskih zborov v Šentvidu. Metka Avsec nas je seznanila z dolgoletnim delom blagajničarke in solistke v zboru. Alma Bizjak je predstavila družinsko tradicijo petja v zboru, v katerem je pela mama, zdaj pa tri sestre, in prijetne izlete, Lidija Konda pa spremljanje zgodovine in sedanjosti zbora in opravljanje funkcije blagajničarke.

Vmes so dekleta pod vodstvom Marike Haler predstavile najbolj znane pesmi, posebej pa opozorile na pomoč prof. Tomaža Habeta. Ta je dekleta pohvalil in jim zaželel prijetno sodelovanje med zbori v Šentvidu, kjer se bodo zanesljivo spomnili tudi prispevka njegovega očeta in prvega pevovodje Staneta Habeta.

Pevski večer je bil lep kamenček v mozaiku prireditev Ženskega pevskega zbora Stane Habe DU Domžale v jubilejnem letu.

VERA VOJSKA

poletni filmi v Češminovem parku

4 ČET	20.30 PRIJATELJI DIXIELANDA <i>otvoritveni koncert</i> 21.30 BOHEMIAN RHAPSODY
5 PET	21.30 VDOVE
6 SOB	21.30 MANASLU
11 ČET	19.00 SEJEM PLAKATOV 21.30 NE BOM VEČ LUZERKA
12 PET	21.30 ROCKETMAN
13 SOB	21.30 100 REČI
18 ČET	21.30 BOJEVNICA
19 PET	21.30 COMIC SANS
20 SOB	21.30 MARY POPPINS SE VRAČA

Mestni kino Domžale se julija že tradicionalno seli na prosto v Češminov park, kjer bomo tri konce tedna uživali v poletnih filmih in super sproščeni atmosferi. Na voljo je 250 sedežev, sedežnega reda in rezervacij ni, dobrodošli pa so tudi vaši ležalniki in piknik odeje! V slučaju slabega vremena se projekcija prestavi v Mestni kino Domžale (Ljubljanska 61). Vse projekcije so brezplačne.

MestniKino
Domžale

www.kd-domzale.si

IZBR@NO V KNJIŽNICI DOMŽALE

Izbral in uredil: Janez Dolinšek

knjige za odrasle

Jani Virk

Brez imena

MLADINSKA KNJIGA, 2018

Jani Virk nas subtilno popelje v svet odraščajočega fanta, ki se sooča z novonastalimi razmerami in okoliščinami, potem ko je oče nenadoma odšel z mlajšo žensko in ju z materjo pustil sama. Hišo, v kateri so živeli, so prodali, oče se je z novo partnerico preselil na Primorsko, z materjo pa sta se morala preseliti v manjše stanovanje visoko v ljubljanski stolpnici. Mati je po ločitvi zapadla v depresijo in alkoholizem, tako da ji ostaja bore malo volje in energije za ukvarjanje s sinom, ta pa svoje upe polaga v očeta, s katerim na začetku še preživlja en vikend na mesec, vendar je jasno, da je njegovi novi partnerki odveč, zaradi česar ima oče zanj čedalje več izgovorov in čedalje manj časa. K sreči ima nogomet, v katerem je zelo dober in veliko obeta, in ki v njegovem podirajočem se življenju predstavlja neko konstanto, stabilnost, rutino in upanje. Pogosto sanjari, da ga bo odkril kakšen znan in dober klub iz tujine, kjer bo uspel in pustil za sabo vse trenutne tegobe. Žal pa prihod novega trenerja, ki se nanj osredotoči iz povsem napačnih razlogov, usodno in nepovratno zaznamuje njegovo življenje, ter ga porine v brezno, iz katerega ne najde rešitve ... Neizprosno realističen in mračen roman je v ožjem izboru za letošnjega kresnika.

Rachel Cusk

Obris

BELETRINA, 2019

Roman Obris je enkratno napisano 'avtobiografsko' delo kanadsko-britanske pisateljice Rachel Cusk, ki je bila gostja na letošnjem festivalu Fabula. Roman spada v trilogijo, ki jo pomembni svetovni mediji uvrščajo v sam vrh literarne umetnosti. Kot je povedala, ne gre za roman o njej, ampak piše o stvareh, ki jih dobro pozna, ki jih je doživela na svoji koži in tega ne skriva. Pronicljivost svojih pogledov na različne življenjske teme je položila v usta protagonistki Faye, le ta skozi pripovedovanje izrisuje zgodbe drugih in s tem razkriva avtoričine nazore o družini, ločitvi, službi in karieri, stiskah in strahovih. Roman je prava poslastica in bralski užitek, zlasti ženski del bralstva se verjetno zlahka istoveti z uvidom v globino in s pestrostjo izbora tematike.

Éric Vuillard

Dnevni red

BELETRINA, 2019

Ko je leta 2017 Dnevni red prejel prestižno nagrado Goncourt, ki je najuglednejša francoska književna nagrada, je ta novica dvignila nemalo prahu. Očitali so mu, da delo ni pravi roman, pač pa besedilo z dokumentarno vsebino. Knjiga Dnevni red je res kratka pripoved, obsega nekaj več kot sto strani, vendar pa je njegova tematika tako zelo močna in težka, da si zasluži katerokoli nagrado. Ravno v današnjem času, ob ponovnem pojavu in vzponu fašizma, nas knjiga opozarja, kako zlahka in naivno se lahko spregledajo nevarni družbeni pojavi, čeprav se dogajajo tukaj in zdaj, pred našimi očmi. Osrednja tema je priključitev Avstrije Nemčiji, pod pretvezo, da gre v bistvu za mirovno posredovanje. Vedno bolj se zdi, da se nismo ničesar naučili in kako se s koncem druge svetovne vojne v resnici ni prav nič spremenilo. Knjiga si zasluži vso pozornost tega sveta. Vsem nam v razmislek o povezavi med kapitalom in politiko. Ali je kdo izmed 24 glavnih akterjev-poslovnežev, industrialcev, bogatih lastnikov, ki so se 20. februarja 1933 prišli poklonit Hitlerju in mu obljubili podporo pri prihajajočih volitvah z velikimi vsotami denarja, razmišljal in vedel, kakšni črni, grozeči oblaki se zgrinjajo nad njihovo državo in Evropo? Zagotovo so vedeli, da bodo njihova podjetja in koncerni preživeli, kajti to so bili lastniki podjetij, ki so še med nami: BMW, Opel, Siemens, Bayer itd. Knjiga je predvsem kritika pomirjevalni politiki, ki je v imenu navideznega miru pripravljena barantati sebi v korist. Veliki premiki se napovedujejo z majhnimi znaki – zadostuje, da jih tisti, ki imajo moč, znajo pravočasno prepoznati. Kot je pokazala zgodovina, pa to ni vedno vsem v interesu: vojna je pač za nekatere predvsem dober posel.

Igor Karlovšek

Sodišče

Miš, 2019

Po kriminalnem romanu Petra Čeberina smo dobili še eno delo s podobno tematiko. Tokrat izpod peresa pisatelja in odvetnika Igorja Karlovška. Zgodba naj bi, prav tako kot pri Čeberinu, temeljila na resničnem primeru Kar-

lovškove odvetniške prakse. V majhnem štajerskem kraju pride do streljanja, glavni osumljenec pa postane računalničar Peter Prah, čeprav ima za tisto noč trden alibi. Prah si za odvetnika izbere Domna Dimca, ki je dober prijatelj s tožilcem. Sodni proces se vleče kar dvajset let, za Praha pa se ne konča dobro. Ob osrednji zgodbi spoznavamo še druge sodne zgodbe, ki jih doživljajo tožilec, odvetnik, politik ... Vse te zgodbe pa so zelo domače slovenskemu bralcu, saj gre za primere denacionalizacije, korupcije, bančne luknje ... Karlovšek nam prikaže delovanje sodnega sistema, kjer je meja med prav in narobe včasih zelo tanka ...

knjige za otroke in mladino

Annet Schapp

Lučka

SANJE, 2019

Lučka je svetilničarjeva hči, ki z očetom, nekdanjim gusarjem, živi v svetilniku. Vsak dan se povzpne po enainšestdesetih stopnicah, da prižge luč v svetilniku. Nekega nevihtnega dne nima vžigalice, da bi prižgala luč, zato se ob skalah razbije ladja. Lučko odvzamejo očetu in jo pošljejo za pomoč v Admiralovo Črno hišo, o kateri se govori, da tam živi pošast. Lučka se spoprijatelji s skrbničnim sinom, ki je zaznamovan z drugačnostjo. Odkrije pa tudi pošast, ki ni prava pošast. Kdo je? Tu se zgodba preplete z znamenito pravljico o mali morski deklici in admiralovo ljubezensko zgodbo. V mladinskem romanu se prepleta pravljичnost s pustolovsko zgodbo. Lučka je zgodba o morju, ljubezni, prijateljstvu, odpuščanju in upati si biti, kar si. Knjiga je dobitnica več prestižnih nizozemskih nagrad za književnost.

Wojciech Grajkowski

Drevesa

MLADINSKA KNJIGA, 2019

Vsak dan hodimo mimo dreves, pa kdaj poglobljeno razmišljajo o njih? Poučna knjiga Drevesa nas vabi na svojevrstno potovanje, v katerem zagledamo drevesa v vsej njihovi raznoterosti. Knjiga nas povabi med drevesna debla, liste in korenine, spregovori o drevesih v različnih letnih časih, o endemitih, kruhovcih, drevesih, ki nudijo hrano različnim živalim, o drevesih, ki živalim nudijo dom, o prastarih drevesih, o najvišjih drevesih ... Predstavi nam čudovite lesene zgradbe, spregovori o rezbarstvu, o lesenih glasilnih hišicah na drevesih ... Besedilo bogatijo čudovite ilustracije, prave umetnine. Knjiga je hvalnica drevesom in naravi, je knjiga, ki nas spodbuja k razmišljanju, kako ohraniti svet tudi za naše zanamce.

Rocio Bonilla

Bratec in sestra

MOHORJEVA ZALOŽBA, 2018

Katalonska slikarka Rocio Bonilla je uspela navdušiti s še eno slikanico. Bratec in sestra in z druge strani slikanice Sestrica in bratec je slikanica, ki govori o težavnosti odnosa med sorojenci v obdobju odrasčanja, ko se zdi, da so nam bratci in sestre v napoto in povzročajo samo težave, kar je avtorica humorno ponazorila z živalskima podobama (mala opica in dolgočasna nosoroginja), kot naj bi drug drugega videla naša bratec in sestra. Vendar pa, ko bolje pomisliha, oba ugotovita, da je pravzaprav več tistih lepih stvari, ki jih drug drugemu prinašata, in tako se knjiga na sredini združi, ko bratec in sestra simbolično spet dobita človeški podobi. Toda čakajo ju novi izzivi. Pridružil se jima bo namreč še tretji ...

medioteka

DVD

Ana, ljubezen moja
(Ana, mon amour)

FIVIA, 2018

Ta nadvse zanimiv romunski film prikazuje sodoben zaljubljen par od začetka romance do njenega razkroja. Po izsekih počasi spoznavamo njun različni družinski izvor, šibkost, bolezen, odvisnost in ne nazadnje rast. Tudi otrok ju bistveno ne poveže, saj kot vedno 'zahteva' svoj čas in požrtvovalnost. V mučnem vrtincu vzpostavljanja odnosa med njima samima, okolico in vseskozi prisotnimi terapevtskimi seansami se jima sreča, razumevanje in mir prav žalostno izmikajo. Samo zdi se, da je on tisti, ki trdneje stoji na tleh. Da se dogajajo časovni preskoki, je uspešno nakazano tudi s stilskimi preobrazbami frizur in oblačenja, ne le z rastjo njunega sina. Zgodba je odličen prikaz tanke meje med norostjo in 'normalnostjo'. In kam pelje, če nisi slišan ... razumljen ... če se ustaviš ... Filmska študija mentalnega zdravja je požela val odličnih kritik, nominacij in nagrad.

Lipov drevored v Grobljah je gostil rezbarje in rokodelce

Lipov drevored v Grobljah pri Domžalah, ki naj bi ga zasadili že v Napoleonovih časih, je v soboto, 18. maja 2019, spet postal imeniten atelje za številne rezbarje in rokodelce, torej vse tiste, ki pri svojem delu uporabljajo les.

KULTURNO DRUŠTVO GROBLJE Druženje pod lipami, kot se uradno imenuje vsakoletno srečanje, je bilo letos že 15. po vrsti, izpeljalo pa ga je Kulturno društvo Groblje.

Predsednik Kulturnega društva Groblje Anton Košenina, ki že vsa leta vodi organizacijo druženja po lipami,

Tudi letos so se druženja pod lipami udeležili številni rezbarji in rokodelci domače obrti iz bližnje in daljne okolice, ki so obiskovalcem etnološko-kulturne prireditve Druženje pod lipami pokazali, kako nastajajo izdelki domače in umetnostne obrti. Kot je že običaj, so rezbarjem in rokodelcem, mno-

kulturni program, ki so ga so z nastopi obogatile posamezne pevske, glasbene in plesne skupine ter posamezniki. Na letošnji prireditvi so nastopili: Godalni orkester Mihaelove strune iz Mengša, Sejmarji iz Mengša, Mešani pevski zbor DU Moravče, Ljudske pevke Domžale, Folklorna skupina Groblje – FD Groblje, Bogdana Herman, pesnica, raziskovalka in pevka ljudskih pesmi ter Ljudski pevci iz Tuhinjske doline. Pozabili pa niso niti na najmlajše obiskovalce, saj so bile za njih na voljo ustvarjalne delavnice.

Prireditev je potekala v okviru Tedna ljubiteljske kulture, ki letos v organizaciji Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti (JSKD) in Zveze kulturnih društev (ZKDS) poteka že šestič. Teden ljubiteljske kulture je predstavitev ustvarjalnosti v sodobni družbi. Gre za promocijo ljubiteljske kulture v celoti, ki je tako globoko vtkana v našo družbo, da si tovrstno produkcijo vsak državljan ogleda dvakrat letno. Vseslovenska akcija je namenjena podpori ljubiteljskim ustvarjalcem ter promociji ljubiteljske kulture po vsej Sloveniji in zamejstvu. Več kot 107.000 prebivalcev Slovenije ustvarja v kulturnih društvih, med njimi so tudi naša kulturna društva, šole in vrtci.

BESEDILO IN FOTO: MIRO PIVAR

je povedal, da je vesel srečanj z rezbarji, ki pred obiskovalci klešejo v les. »Po zaslugi domžalskega rezbarja in mentorja Marijana Vodnika, ki že vrsto let vodi tečaje v trzinski osnovni šoli, smo dobili nove generacije rezbarjev,« nam je zaupal Košenina. »Zanimivo je, da so se mnogi za rezbarsko delo odločili šele po upokojitvi, vendar so že v nekaj letih z vztrajnim delom lepo napredovali.«

gi med njimi se na grobeljsko prireditev vračajo vsako leto, družbo delale znamenite lipe, saj so svoje ateljeje postavili pod njimi. Mogočne lipe so jim nudile prijeten senčni hlad in svoj vonj, ki se je mešal z vonjem razstavljenih lesenih izdelkov. Dleta in leseni bati rezbarjev in rokodelcev pa so na intimen način prireditvi pridodala svoj poseben zvok.

Prireditev, ki jo je povezoval Žiga Bunič, je spremljal pester in zanimiv

Recenzija gledališke predstave Lijevo, desno, glumac

Vsakič ko se odpravimo gledat določeno gledališko predstavo, nas prežema določena oblika pričakovanja in rahlega vznemirjenja pred tem, kar nas čaka. Moram priznati, da sem sam tiste vrste človek, ki se silno težko spravi v teater, če pa že, mora iti za res preverjeno varianto na podlagi meni zanesljivih virov, ali pa gre pač za osebo, ki že za časa svojega življenja velja za legendo. V tem primeru je šlo za slednje, saj je Zijah A. Sokolović igralec, ki sem ga občudoval še kot otrok. Hecno pri vsem skupaj pa je nemara dejstvo, da se zanj zdi, da se v tem času sploh ni postaral, čeprav tudi sam danes nisem več najmlajši.

Na predstavo sem povabil še dva prijatelja, na moje veliko veselje pa smo dobili tri mesta kar v prvi vrsti; in to kljub temu, da je bila dvorana praktično razprodana. Kdo ve, morda je domžalska publika trepetala pred tem, da bi Zijah koga povabil kar na oder, saj je poznan prav po podobnih vragolijah. Na presenečenje mnogih se je potem večina 'akcije' dogajala kar pred oziroma pod odrom, vsega kakšnega pol metra od nas. Dejansko je oder izkoristil le v trenutku, ko je demonstriral hojo človeka, ki ga tišči lulat. Vse ostalo se je torej dogajalo tik pred našimi očmi. En človek. Brez mikrofona. Sam. Razgaljen. S svojimi zgodbami. Težko bi tudi rekli, da je šlo za kakšno predstavo, bolj nekakšno MasterClass delavnico s pridihom duhovne izkušnje. Po svoje pa je šlo tudi za zelo jasno in preprosto demistifikacijo igre in igralskega poklica, kar pomeni, da njegovo izvedbo lahko samo še toliko bolj občudujemo. Nemara igralcu v prid govori tudi dejstvo, da prav v letošnjem letu praznuje že 50-letnico svojega delovanja. Nastopal je praktično povsod: v gledališču in na filmu, v serijah in reklamah, na ulici, v mladinskih centrih in zakajenih klubih, na privatnih zabavah, celo v cirkusu. S tako bogatim igralskim opusom se lahko pohvali le redkokateri igralec, kar pa se nedvomno pozna tudi v njegovi pripovedovalski veščini. Deluje pristno ponižno, skorajda obdan z avreolo modreca, kar je nemara lahko celo za-

igrano, vendar je v igralskem kontekstu potem še toliko bolj vredno. Vselej je v stiku z gledalci in pripravljen na komunikacijo, kar nas seveda vse sprošča in čedalje bolj vodi po poteh, ki še nikoli niso bile raziskane, saj se vse odvija kar sproti. Vsaj takšen je občutek. Čeprav je zgodba polna klišejev, ki resda tvorijo naša življenja, jih izvede brezhibno in z minimalnimi sredstvi, tako da poante ne more zares zgrešiti prav nihče od prisotnih. Plujemo po nam najbolj znanih in domačih temah: odnosi, zakonsko življenje, politika, šport, prostor in čas, kar je vse skupaj vselej vpeto v dane okoliščine. Ker se tudi naša življenja ves čas nahajajo znotraj nekaj 'danih okoliščin', ni nič obveza, ampak je prav vse 'vloga', ki nam je dodeljena in jo drug pred drugim tudi igramo. »Če ti kaj v življenju ni všeč, zamenjaj vlogo,« pravi. Iz njegovih ust se sliši tako preprosto, vendar vsi vemo, da ni. Čas, prostor in dane okoliščine, to je gledališče in to je tudi življenje. S takšnim nastavkom nas lahko hitro odpelje prek meja družbenih konvencij v svet možnosti. V svet, ki osvobaja in navdihuje. Vse skupaj

pa podkrepi še s primeri iz prakse, katerih podlaga so kar najbolj minimalne geste, saj se praktično ne premakne s svojega mesta. Kljub temu pa v času dveh slabih ur drži maksimalno pozornost dvestoglave publike, ki s pristnim zanimanjem čaka na njegovo naslednjo potezo. Ga ni politika na svetu, ki bi mu uspevalo kaj podobnega.

Dogodek mine kot sanjski utrinek, ki je za spremembo nadvse prijeten. Na koncu publika med seboj išče celo stik in priložnost za krajšo izmenjavo besed. Slednje je samo po sebi dokaz, da smo bili priče nečemu nadvse plemenitemu. Nečemu, kar osvobaja človeško dušo in krepi njegovega duha. Sledi predstave znotraj nas ostanejo še dolgo, nam pa se ni treba počutiti prav nič neumno, ko zapuščamo teater, saj v zraku ni čutiti podcenjujočega odnosa, na čigar osnovi večina režiserjev danes opravičuje svojo (ne)vrednost, temveč zgolj pristen človeški stik.

Hvala ti, Zijah!

ŽIGA ČAMERNIK

OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

Lunina čarobna flavtica v izvedbi Orkestra flavt GŠ Domžale

V petek, 31. maja 2019, je v osrčju gradu Tuštanj v izvedbi Orkestra flavt GŠ Domžale pod vodstvom prof. Andreje Marčun Kompan zazvenela glasbena pravljica Lunina čarobna flavtica.

GŠ DOMŽALE Glasbena pravljica je v celoti, tako glasba kot besedilo, delo priznanega skladatelja in pedagoga Blaža Puciharja. Devetnajst nadobudnih flavtistik in flavtistov je izvedlo 11 skladbic z zanimivimi zvočnimi efekti, Lunino pesem pa je s svojim čudo-

Lederer, ki sta s svojo otroško interpretacijo izvedbi pravljice dodali piko na i.

Orkester flavt GŠ Domžale pod vodstvom Andreje Marčun Kompan v letošnjem letu obeležuje peto leto delovanja. S svojimi izvirnimi nastopi vselej navduši. Tokratni nastop ozi-

Orkester flavt GŠ Domžale pod vodstvom dirigentke Andreje Marčun Kompan ter pripovedovalki Ivona in Sofija Lederer med izvedbo glasbene pravljice

vitim in nežnim glasom ob spremljavi orkestra zapela Melani Benček.

Pravljica govori o dobrotljivi in neustrašni deklici Luni, ki se s svojo čarobno flavtico poda na zanimivo popotovanje, med katerim spozna nove prijatelje, ki jim pomaga v stiski, ti pa jo pozneje, ko se znajde v zmajevih krempljih, s skupnimi moči rešijo ter ji vrnejo izgubljeno flavtico. Pripovedovalki napete zgodbe sta bili Ivona in Sofija

roma projekt je bil nedvomno njihov presežek, ki si zasluži še kakšno ponovitev, saj je izvedba glasbene pravljice popestritev tako za otroke kot tudi malo starejše. Organizatorjem in nastopajočim je bilo naklonjeno tudi vreme, ki je po dolgem času dopustilo, da smo lahko v imenitnem glasbenem večeru uživali zunaj.

MAJA KERŽIČ
FOTO: FOTONEMEC

POČITNICE

POLETNE POČITNICE Z MAVRICO				
Julij, avgust	Dni	TEMATSKÉ POČITNICE Domžale, Kamnik, Vodice	Lokacija	Cena
vsak teden	3-5	INDIJANSKE, NARAVOSLOVNE, MOJSTRSKE, POKLICNE, GUSARKE, KUHAJSKE, OD BAZENA DO BAZENA, NARAVOSLOVNO-TEHNIČNE, AKTIVNO VARSTVO	Domžale, Kamnik, Vodice, Višnja Gora	od 75 do 135€

POČITNICE NA MORJU				
10. 8. - 16. 8.	7	GREMO NA MORJE	Punat (HR)	350€
16. 8. - 23. 8.	8	GREMO NA MORJE	Punat (HR)	398€

POČITNICE V NARAVI				
7. 7. - 12. 7.	5	POČITNICE V GOZDU	Lukovica	280€/275€
18. 8. - 23. 8.	5	POČITNICE V HRIBIH	Šija	280€/275€

PLAVALNI TEČAJ bazen Domžale				
bazen DOMŽALE, otroci 3.5 - 12 let (za otroke od 11 let dalje možno varstvo v terminih plavanja)				
različni termini	5	TEČAJ PLAVANJA Z LEGO ROBOTIKO	Domžale	115€/110€

POLETNI TEČAJ ROLANJA Domžale				
Datum	Dni	AKTIVNOST	Ura	Cena
različni termini	5	TEČAJ ROLANJA	10:00 - 11:30	55€

VADBE med poletnimi počitnicami				
Dan	AKTIVNOST	Ura	Cena	
ponedeljek	REKREACIJA ZA VSE	18:00 - 19:00	BREZPLAČNO	
torek	ŠPORTAJMO SKUPAJ	18:00 - 19:30	4,99€	
četrtek	KOLESARIMO IN SE IGRAMO	18:00 - 19:30	6,10€	

PRILJAVE IN INFORMACIJE

+386 31 314 870
info@sadmavrica.si
www.sadmavrica.si/nova

PRIVOŠČITE SI DAN BREZ TELEVIZIJE IN RAČUNALNIKA!

KULTURA

Kje lepše je kot doma

Tradicionalni letni koncert MPZ TRD Turnše-Češenik

MPZ TRD TURNŠE-ČEŠENIK Najbrž skupina pevcev in pevk, ki je svojo pevsko pot v okviru Turistično re-kreativnega društva Turnše-Češenik začela pred dobrimi desetimi leti iz velikega veselja do slovenske pesmi, ni vedela, s koliko prijetnimi nastopi bodo obogatili prireditve društva in drugih organizacij – posebej v KS Dob, in s koncerti polepšali življenja v nekaterih domovih počitka, posebej pa vsako leto razveselijo ljubitelje slovenske pesmi s svojim tradicionalnim letnim koncertom. Ta ni le prepevanje pesmi, temveč se vedno potrudijo, da svoj koncert tematsko obarvajo in s prijetnim veznim tekstom obogatijo pevski večer.

Letos so prijeten pevski nastop naslovili Kje lepše je kot doma ter s čudovitim izborom pesmi o domu, domači vasi in domovini navdušili številne obiskovalce, ki jih radi pridejo poslušat. Pevski večer se je začel s pozdravom Maksa Jerana in pravo himno zbora, ob poslušanju katere smo izvedeli, da so pevci iz dveh vasi in da jim njihovo petje prinaša moč, prinaša slogo in srečo ter prijateljstvo. O letošnji temi sta vezno besedilo 'za dušo', ki se je dotaknilo src prav vseh obiskovalcev, pripravila Milica Tomšič in Herman Berčič ter se v njem spomnila nekdanjih skromnih, morda celo revnih otroštev, na vasi, brezskrbnega veselja, ljubezni, ki je povezovala družine, iskrene pomoči, hrepenenja, prijateljstva, predvsem pa nas spomnila, da je vsakomur najljubša doma-

ča hiša. Bilo nam je lepo, sta povedala, pevci pa so to potrdili s pesmimi: V Šmihelu eno kajžico imam, Pod to goro zeleno, Kjer je sonce, Gozdovi v mesečini. Že po prvih pesmih je bilo jasno, da je mešani pevski zbor Turistično re-kreativnega društva Turnše-Češenik pod vodstvom Aleša Fariča kvalitetno napredoval. Potem smo se sprehodili po domačih vaseh, po domovih, ki sta jih Milica in Herman imenovala kar zibelke sreče, sicer brez izobilja in tehnologije, pač pa z veliko sočutja, spoštovanja in ljubezni. Vse njune lepe misli so pevci potrdili s pesmimi: Kje je moj mili dom, V dolinci prijetni in Tam smo doma. Zadnji del koncerta je bil namenjen domovini, ki jo vsak nosi v srcu, prijaznim mislim o njej pa so pevci pritegnili s pesmimi: Za Slovenijo živim, kjer je ob zboru pela solistka Ana Novak, Ljubim te, Slovenija zelena, Slovenskega naroda sin, Ne pozabi domovine, Slovenija je domovina moja ter Slovenija, od kod lepote tvoje. Obiskovalci so pevcem in pevkam, ki sta jih spremljala kitarista Silvo Prenar in Gašper Novak, ter obema povezovalcema navdušeno zaploskali, s plesom pa je prijeten večer popestrila Country skupina Konjeniškega kluba Pik.

Prijetno druženje po koncertu, kjer so posebej pevke pokazale še svoje kulinarčne sposobnosti, je bilo polno čestitk in pohval zadovoljnih obiskovalcev, ki jih je navdušil tako izbor pesmi kot vezno besedilo, posebej pa kvalitetni napredek zbora.

VERA VOJSKA

Recenzija filmov: Rocketman

Ko je govora o biografskem fantazij-skem musicalu (t. i. biopic) o še živeči pevski legendi Eltonu Johnu, se ne moremo izogniti primerjavi s filmom Bohemian Rhapsody o ravno tako legendarni rock skupini Queen in njihovem nenadkriljivem vodji Freddyju Mercuryju, ki je na zadnjih oskarjih prejel kar štiri zlate kipce, med drugim tudi za naslovno moško vlogo. Zaradi tega zlobni jeziki že opletajo, da bi moral prihodnje leto le-tega prejeti tudi igralec Taron Egerton, saj je za razliko od minulega nagrajenca Ramija Maleka, poleg prepričljive in čustveno udarne upodobitve Eltona Johna, sam pel tudi njegove skladbe. Slednja primerjava sicer ni najbolj poštena, saj naj bi v zgornjem kontekstu vendarle govorili predvsem o umetnosti igre in ne o kakšnih pevskih sposobnostih, čeprav nemara ne škodijo.

Poleg tega gre tudi za rahlo različen žanr, ne glede na to, da sta oba filma opredeljena kot biografski glasbeni drami. Rocketman se namreč poigrava s fantazijskimi elementi v kontekstu glasbenih izvedb, medtem ko Bohemian zadovoljijo bolj klasični posnetki in reprodukcije resničnih glasbenih dogodkov. Glede na slednji kriterij je Rocketman neprimerno bolj kreativen, saj jih – za ponazoritev določenih čustev in doži-

vljanja nekaterih situacij – filmski karakterji enostavno odpojejo, kar deluje zelo efektno. Najbolj tehten adut zakaj je Rocketman enostavno bolj kakovosten film, pa tiči v dejstvu, da imamo pri njem občutek, da v Eltonu Johnu gledamo nekoga, ki je iz mesa in krvi, domala nekoga izmed nas, ki je praktično na-

ključno postal superzvezda. Ves čas se namreč spopada s svojimi notranjimi demoni, ki ga spremljajo vse od otroštva in ponazarjajo njegov kompliciran odnos do svojih staršev. Zelo dobro je v zgodbi tudi jasno, kako človek zaradi lastnega patološkega vzorca, na podlagi katerega se mu je zgodila čustvena zloraba, le-tega pozneje v svojem življenju lahko ves čas reproducira in se na njegovi osnovi obda z osebami, ki ga izkoriščajo na identičen način, kot so

ga včasih starši. Gre za začaran krog, iz katerega posameznik silno težko izstopi, saj mora v odločilni meri spremeniti svoj način življenja, kar ob izdatni dozi alkoholne omame in permanentnega občutka samopomilovanja resnično ni najlažje. Temu segmentu zgodbe pa se je Bohemian Rhapsody praktično v celoti izognil, kot da praktično ne bi obstajal, čeprav vsi vemo, da življenjski slog Freddyja Mercuryja ni bil nič kaj manj razuzdan od Eltonovega. Morda pa olepšave v njegovem primeru niso bile potrebne zato, ker je tudi osebno sodeloval pri nastajanju filma, medtem ko Freddie tega dela v fizični obliki pač ni mogel opraviti. Rezultat je zato pretirano politično korekten filmski izdelek, s katerim 'naj bi bili zadovoljni vsi'. Razen Freddyja samega, najverjetneje. Zato bi moral biti Egerton vsaj nominiran za oskarja, po možnosti pa tudi režiser Dexter Fletcher, ki je silno večje in spretno združil osebno tragedijo z njenim zabavlaškim delom, kar ni tako samoumevno, kot se morda zdi.

Ogled Rocketmana v teh poletnih dneh torej toplo priporočam. Sploh, ker je siceršnja poletna filmska ponudba praviloma bolj skopa.

Film si lahko ogledate tudi v Me-stnem kinu Domžale.

ŽIGA ČAMERNIK

Vino na platnu

V Zgornji Jevnici je 26. maja ob 11. uri na domačiji Pr' Krajer Domžalčan Dušan Klopčič pripravil že drugo samostojno razstavo z naslovom Viničarji.

V čudovitem vremenu nas je pričakal enkrat ambient, saj je avtor razstave pred kozolec postavil štiri klopotce in jih okrasil s polknicami, v katerih je razstavil dela svojih sošolk iz slikarske šole Mojce Vilar. Na travi ob kozolcu je bilo parkirano prav posebno vozilo, 'oldtimer' Ford, last Marka Kvedra, ki je avto sam izdelal. V notranjosti kozolca pa je Dušan Klopčič razstavil svojo zbirko slik v vinski tehniki, ki jo je popestril z vinogradniškimi pripomočki: s 300 let

staro leseno prešo, koši in sodi. V tokratni zbirki slik so portreti belokranjskih viničarjev, domačija, preša, sodi, domače in gozdne živali. Na odprtju so sodelovale tudi Ljudske pevke iz Domžal ter glasbeni trio: Dane Grilc, harmonika, Alenka Trpin, orglice, tamburica, Anže Rusjan, kitara. Vonj posušenega sena, čudovite slike, prijetna glasba in domače dobrote so bile res lepa nagrada za vse, ki so prišli na domačijo Pr' Krajer.

ANDREJA MEŽAN

Prva knjiga Mire Smrkolj: Med ljudmi

Prijeten kulturni dogodek je sredi maja med bralce pospremil prvo knjigo Mire Smrkolj, že šest let članice literarnega krožka pri Univerzi za tretje življenjsko obdobje – društvu Lipa Domžale.

Skoraj prepolna dvorana Knjižnice Domžale je gostila njene zveste prijatelje in prijateljice iz vse Slovenije, domače, ki jim je pisateljica, ki pesni tudi haikuje, posebej hvaležna za njihovo razumevanje, in vse druge, ki radi listajo po straneh novih knjig.

Ljubiteljica vsega lepega, ki v jese-ni življenja v literarnem krožku društva Lipa zori kot pisateljica, Mira Smrkolj je svoj prvenec naslovila Med ljudmi, in nam tudi povedala, zakaj tak naslov: »Rada imam ljudi in rada sem med ljudmi,« je v pogovoru z Zlatko Levstek, vodjo literarnega krožka, povedala tako zavzeto, da ji verjame-mo. Tisti, ki jo poznamo, smo to vedeli že prej, kot vedo junaki 42 kratkih, iskrih, napetih, avtentičnih, tudi humornih in malce mističnih zgodb – navadno s srečnim koncem, saj ima pisateljica rada srečne konce. Med junaki kratkih zgodb je največkrat tudi pisateljica sama, saj obuja spomine: najprej na junake, običaje in zgode ter nezgode, ki jih ji je povedala mama. Te lahko imenujemo tudi ohranjanje naše dediščine. Potem so zgodbe iz njenega otroštva in mladosti, dozorevanja, od koder je tudi spoznanje, da je za srečo treba delati. Pisateljica se nikoli ne preda, ostaja zvesta sebi in ima rada ljudi. V pogovoru z Zlatko je Mira predstavila svoje otro-

štvo, tesno povezano z drevesi in listi, ki so našli odmev tudi v tehnični ure-ditvi knjige (oblikovalka Mojca Pestotnik), pa tesno povezano tudi z željo, da bi nekoč izdala svojo knjigo. Z njo prehodimo pot učenke, dijakinje, študentke z zvestimi prijateljicami, z ljudmi, ki ji še danes veliko pomenijo. Prav vsaka od Mirinih zgodb ima svojo sporočilnost, primerno za vse generacije, ki bodo ob prebiranju zanesljivo našle tudi odtенок svojih spominov, morda celo delček pozitivne energije, ki jo Mira namenja vsem bralcem svoje prve knjige.

Prijeten večer so s svojimi nastopi obogatili: Kaja Kranjc, flavtistka, Lana Komatar, kitaristka in pevka ter Pevski zbor Skrinjca iz Lukovice, pri br-

nju imenitnih zgodb pa sta ob Zlatki Levstek Miri pomagali Marija Dodič in Janka Jerman. S prijazno besedo sta knjigo na pot pospremila Stane Ravninar v imenu Občine Moravče in Marjan Ravninar, predsednik društva Lipa, spremno besedo knjigi pa je namenila Silva Mizerit.

Med ljudmi je knjiga Mire Smrkolj, ki ji pomeni uresničitev želja in sanj iz zgodnjega otroštva. Knjiga je tudi dokaz, da se tovrstne sanje lahko uresničijo tudi po petih desetletjih, če imaš voljo in želja v tebi ne ugasne. Čestitke, spoštovana Mira, in veliko pisa-teljskega navdiha in poljubčkov od vnukov, ki si jim posvetila svojo knjigo, tudi v prihodnje.

VERA VOJSKA

Trinajst luštnih

V soboto, 8. junija 2019, smo v Tomčevi dvorani Kulturnega doma Franca Bernika prisluhnili letnemu koncertu Ženskega zbora Moj spev, ki deluje pod okriljem Kulturnega društva Groblje.

ŽENSKI ZBOR MOJ SPEV Koncert je minil v grenko-sladkih notah, saj se je s tem koncertom poslovil od vodenja zbora dolgoletni zborovodja Peter Pogacar. Zbor je pripeljal na zavidljivo kakovostno raven, ki jo je redno potrjeval tudi na regijskih tekmovanjih odraslih pevskih zborov. Premišljen program, v katerem smo zaman iskali že stokrat prepete evergreene, je bil izdelan zelo precizno, z lepo uravnoteženim zvokom v vseh pevskih skupinah. Moj spev se je v Trinajstih luštnih letih s premišljenim konceptom profiliral v ansambel, ki pokaže 'idejo več', ki svoj program na takšen ali drugačen način zaokroži v smiselno celoto. Vsaka od pevk, ki so ali še prepevajo v zasedbi, je v življenje zbora prinesla pomemben kosček toplote, prijateljstva, kvalitete in nenazadnje, precej specifične hudomušnosti. Simpatični napovedovalki sta iskrivo najvajali posamezne skladbe, kjer sta z veseljem obelodanili kakšno barvito prispodobno, s katero je zborovodja želel iz pevk izvleči bistvo posamezne skladbe. Zelo lep delež je k izvedbi skladb prispeval tudi odlični korepetitor Uroš Pele.

Za uvod smo slišali znamenito Moriconejevo glasbo iz filma Misijon – Nella Fantasia, nato pa še skladbo Razpotje, skladateljice Pustinek Rakarjeve ter Nekaj je v zraku, hit Andre-

ja Makorja. Vse skladbe so zazvenele z res odlično intonacijo, lepimi prehodi in primerno zvočno barvo. V četrti skladbi sta se zboru pridružila mlada pevca, Tevž Kovačič in Svit Mandelj, ki sta nas v skladbi Caresse sur L'océan spomnila na čudoviti film Zboristi. Požela sta ovacije občinstva!

Nadaljevanje koncerta je ponujalo nekaj iz ljudske zakladnice s solistkami Petro Kreč, Klaro Cerar, Jasno Kešnar in Barbaro Vidmar. Izvedbe so bile sveže, vokalne solistke lepo izpostavljene, prav vse z odličnimi glasovi in izrazom. Naslednji sklop se je dotaknil rožic in žuželk, saj smo slišali skladbo Zaljubljeni cvet Gašperja Jereba, Bčelarja Frana Gerbiča in Komarčkov let Bojana Glavine. Precej zahtev-

na, hudomušna in efektna skladba je navdušila polno dvorano poslušalcev in tudi zborovodjo, ki je skladbo izbral kot preizkusni kamen. Z njo je pevke popeljal od začetne nejevolje prek trdega dela do čistega užitka. Res izjemno! Zbor je koncert zaključil s skladbami Čevljarček, Passereaujevo II est bel et bon ter dvema pop komadoma. Ob koncu koncerta so se pevke na njim lasten način zahvalile zborovodji z izvedbo skladbe Moj spev, ki sta ga pripravili Katarina Pirnat in Andreja Pirc, sicer tudi korepetitorici zbora. Ob obveznem dodatku so se pevke skupaj z občinstvom preselile na dvorišče kulturnega doma, kjer smo pokramljali v čudovitem večeru.

TOMAŽ PIRNAT

KD Miran Jarc Škocjan v jubilejnim letu

Prvi tedni 19. kulturnega poletnega festivala navdušili

»Častitljivi jubilej praznujemo v želji in upanju, da kultura ostane magnet, ki privlači, nas plemeniti in nam bogati življenja. Iskrena hvala in čestitke vsem, ki ste soustvarjali bogato in zanimivo pravljico, ki naj se nikoli ne konča,« lahko preberemo v uvodu Lojzeta Stražarja, predsednika KD Miran Jarc Škocjan, v programski knjižici 19. kulturnega poletnega festivala Studenec 2019. V knjižico je nekaj misli strnil tudi Toni Dragar, župan Občine Domžale, ki se vsako leto z veseljem in ponosom udeležuje festivala in tudi letos ne bo manjkal, kakor ne bodo manjkali številni ljubitelji kulture, ki imajo Studenec radi in se v poletno gledališče vračajo že desetletja.

Ob odprtju festivala smo se tradicionalno zbrali v cerkvi sv. Lenarta na Krtni ter prisluhnili Mešanemu pevskega zbora Postojna in Goriškemu oktetu Vrtnica. Večer sta poleg obeh zborov zaznamovali Alda Sokler s povezovaljem, v katerem smo se sprehodili po zgodovini društva, in mag. Renata Kossec, podžupanja Občine Domžale, ki je z izbranimi besedami odprla festival in govorila o vsestranskem pomenu kulture v preteklem in sedanem času, ko je kultura vse bolj živa in se dotakne prav vsakogar, ki spoštujemo delo, ki ga kultura zahteva. Obiskovalci so že sedem desetletij zadovoljni z rezultati ljubiteljske kulture, cenijo in spoštujejo od-

rekanja ter čas, ki ga kulturnemu delovanju namenjajo člani in članice društva, med katerimi vlada zaupanje in ustvarjalnost, pa tudi prijateljske vezi, ki se že desetletja pletejo in krepijo tudi med obiskovalci in kulturnimi delavci. Ob koncu se je zahvalila za opravljeno delo, čestitala ob jubileju, zaželela tudi v prihodnje veliko odločnosti in drznosti, posebej pa izpostavila delo predsednika društva Lojzeta Stražarja in mu v spomin podarila umetniško delo.

Poleg ljubezni do petja ter izjemnih uspehov na domačih in tujih odrih pevce obeh pevskih skupin družijo priznani slovenski zborovodja Matjaž Šček, katerega delo je prepoznavno in cenjeno v številnih državnih in na mednarodnih tekmovanjih, kjer so dosegali najvišje uvrstitve in priznanja. Goriškemu oktetu Vrtnica je bil tudi ob spremljavi orglarke Ane Trošt namenjen prvi del koncerta, v drugem pa se je predstavil Mešani pevski zbor Postojna. Oba sta z izbranim programom dokazala, da pod vodstvom Matjaža Ščeka res spadata med najboljše zборе.

Za zaključek smo slišali eno najbolj znanih slovenskih Kjer so tiste stezice in se lahko še enkrat prepričali, da bo letošnji festival, katerega stezica je vodila v poletno gledališče, kjer so obiskovalci pomagali pri izbiri slovenskega valčka in polke. Prijeten narodno-zab-

bavni večer, namenjen tudi Ivanu Sivcu, se je končal z zmagošnjem ansamblu Vera & Originali, ki so predstavili slovensko polko 2019 Srčen – trčen ter Vražjih muzikantov z nagrado za najboljši valček Misel nate ne zaspi.

Že čez dva dni smo v Poletnem gledališču Studenec lahko pozdravili Profesorja Kuzmana mlajšega, ki se je pohvalil, da pred toliko študenti še ni predaval. Prijeten večer je navdušil prisotne, ki so skupaj s profesorjem obujali spomine na osnovnošolsko, srednješolsko in tudi visokošolsko izobraževanje ter ob koncu pogledal tudi, kako jim bo, če še ne, šla šola za starše. Prijeten, duhovit in sproščen večer s profesorjem, kot bi si ga le želeli – v vseh šolah.

Sledil je dobro obiskani muzikal Briljantina, izvirni slovenski muzikal Cvetje v jeseni pa je zaradi bolezni v ansamblu žal odpadel. Vsi nestrpnost pričakuje mo letošnjo domačo gledališko predstavo – drugi del lanske uspešnice Lepo je biti muzikant – povsem samostojne komične zgodbe, prepletene z melodijami bratov Avsenik v izvedbi ansambla Fantov pet, ki se po nekaj letih premora spet zbere na praznovanju rojstnega dne hčerke enega od članov ansambla. Fantje in njihovi najbližji, ki smo jih spoznali lani, živijo vsak svoje življenje, a ob obvestilu, da se je družina Avsenik namenila ansamblu Fantov pet podeliti posebno priznanje za ohranjanje Avsenikove glasbe, stopijo skupaj in pridno vadijo v Karlovi znameniti gostilni. Med vajami spoznamo življenjske usode nekaterih junakov, zgodba se zaplete in tudi odplete in, kot zapiše Ludvik Kaluža: »K sreči se vse dobro izteče. Karel in vsi z njim spoznajo, da za srečo človek ne potrebuje denarja, temveč razumevajoče in ljubeče ljudi okoli sebe.« Eno ključnih vlog pa tudi v tej ljudski igri nosi Avsenikova glasba, za katero Jožetova zaročenka Nina izjavi: »Ja, ja, France Prešeren, ko bi bil še živ, bi svoje priznanje z veseljem izročil Avsenikom.« Vodja ansambla Miha pa: »Glej, njihova glasba bo živela večno.«

Dobrodošli na Studencu na premieri 12. julija 2019 in na vseh ponovitvah.

VERA VOJSKA

FOTO: UROŠ ZAGOŽEN

Lojzetu Burji in Milici Tomšič certifikat kakovosti na Zlati paleti

V projektu Zlata paleta Zveze likovnih društev Slovenije je bila tretja tematska razstava 'fotografija in kiparstvo' v Starem trgu pri Ložu v organizaciji Zavoda Ars Viva.

Razstava je bila postavljena takoj po izboru del strokovne komisije 11. maja 2019, podelitev priznanj in certifikatov pa je bila 24. maja 2019 ob 18. uri v prostorih Zavoda Ars viva v Podcerkvi; po prireditvi se je razstava zaprla. Predstavnik zavoda Ars viva Benjamin Žnidaršič je skupaj s Polono Škodič, umetnostno zgodovinarico, pozdravil navzoče. V nadaljevanju je župan Občine Loška dolina Janez Komidar v nagovoru poudaril, kako pomembne so take prireditve in dogodki za Loško dolino. Prireditve so popestrile dekleta ženskega pevskega zbora Kr'snice in kitarist Janez Premrov.

Strokovno mnenje je v imenu strokovne komisije podala univ. dipl. umetnostna zgodovinarica Polona Škodič, ki pravi: »Posledica tako široko razpisane teme je bil pester nabor likovnih del, ki jim je komisija težko podelila devet certifikatov v posamezni tehniki, še težje pa izbor treh najboljših, po mnenju komisije očitno presežkov v likovnem ustvarjanju. Likovna dela so se pretakala od figure do interierja, narave in urbane krajine, z načinom podajanja likovne snovi od abstrakcije do približevanja naravi. Za likovne izdelke, ki so izkazovali še posebno dodelanost in premišljenost v kompoziciji, v barvnih harmonijah, v podajanju ploskev ter svetlo-temnih odnosov, smo ugotovili, da je človeška figura še vedno živa in vizualno prepričljiva, celo aktualna v danih razmerah. Med drugim tudi, da je manj in bolje premišljenih elementov boljše kot več. Najboljšo popotnico za prepričljivo, vznemirljivo opazovanje del smo našli v izvirnosti in likovni snovi ali materialu, ki ga še nismo videli in ki nam

je dal vedeti, da se likovne ideje še dolgo ne bodo izčrpale tudi v prihodnosti.«

Za tretji tematski natečaj Zlate palete smo se v likovnem društvu še posebej pripravljali. Pod mentorstvom likovnega pedagoga, slikarja in fotografa Lojzeta Kalinška smo izvedli tečaj oblikovanja glin in oblikovali najrazličnejše reliefe in kipe. Zavzeto delo je bilo uspe-

šno. Kar 11 članov je oddalo svoja dela na razpis za kiparstvo in 14 za fotografijo. Strokovna komisija je opravila izbor, v katerega se je med drugim uvrstila tudi Domžalčanka Binca Lomšek (V dvojje, fotografija, Križanka, fotografija).

Lojze Burja je prejel za svoje kiparsko delo V ateljeju certifikat kakovosti, Milica Tomšič pa je prejela certifikat kakovosti za relief v žgani glini Oglato v simbiozi z okroglim. Vsi ostali so za svoja dela prejeli priznanja za uvrstitev na razstavo. Čestitke vsem ustvarjalcem, prejemnikom priznanj in še posebej prejemnikom certifikata kakovosti.

Zahvale, priznanja in certifikate je podelila podpredsednica Zveze likovnih društev Slovenije Srna Mandič skupaj s predstavnico strokovne komisije Polono Škodič.

BESEDILO IN FOTO: BINCA LOMŠEK

19

kulturni
poletni
festival
Studenec

Kulturno društvo
Miran Jarc
Škocjan pri Domžalah

Premiera:
petek, 12. julij,
ob 21. uri

Krstna izvedba domače gledališke predstave
Andreas Brandstätter

Lepo je biti muzikant
II. del

Igra z glasbo Slavka in Vilka Avsenika

Ponovitve: 14., 18., 19., 20. julij in
3., 4., 8., 9., 11., 15., 16. avgust, ob 21. uri

Poletno gledališče Studenec

poletno.gledalisce.studenec

www.studenec.net
Info: 051 61 61 51 in 051 61 41 41

KULTURA

Razstava likovne sekcije Društva upokojencev Lukovica

V Pungartnikovi hiši v Lukovici so člani društva omenjene sekcije imeli pregledno razstavo likovnih del, nastalih v obdobju jesen 2018/pomlad 2019.

Likovnice in likovniki so se v tem obdobju pod vodstvom akademskega slikarja Vinka Železnikarja ukvarjali s tehniko kolažev, odtiskovanja in ploskovnega slikanja z belim ali črnim robom. Pri delu so razvijali občutek za spontanost in igrivost, ki je tako lastna otrokom, odrasli pa se ju moramo znova priučiti. Razstavljenih je bilo 40 del, ki so bila na ogled od 7. do 9. junija. Na odprtju razstave so obiskovalce pozdravili predsednica Društva upokojencev Marijana Grošelj, predsednik sekcije Silvo Zdovc in mentor Vinko Železnikar, ki je poudaril, da se moramo naučiti ne le gledati, temveč tudi

videti. S svojimi deli so se predstavili Marcela Kopitar, Dominika Vindišar, Irena Gorenc, Miomira Šegina (Domžale), Jožef Anžič, Ciril Porenta, Franc

Smrkolj in Silvester Zdovc. Člani prihajajo iz Lukovice, Mengša in Domžal, kar je dober primer medobčinskega povezovanja na področju kulturne dejavnosti.

Mladinski pevski zbor Ciklamen OŠ Janka Kersnika Brdo je za svoj nastop prejel topel in iskren aplavz številnega občinstva, ki se je udeležilo odprtja in s svojo prisotnostjo oddalo priznanje razstavljavcem. Razstava je bila dobro obiskana tudi med vikendom, ko so članice in člani sekcije lahko podali svoje izkušnje pri nastajanju del. Vsaka slika ima svojo zgodbo, in ko jo spoznaš, lahko že videno doživiš na drugačen, nov način.

MIOMIRA ŠEGINA

Zgodbe iz Kofutnikove domačije – Življenje na Kofutnikovi domačiji (15. del)

V interpretacijskem načrtu z naslovom Kofutnikova domačija kot ekomuzej, ki smo ga v okviru priprav za ohranitev Kofutnikove domačije zasnovali v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale, smo načrtovali tudi, da je treba pojasniti način življenja v času Johana Giovanellija in njegovih prednikov.

V več kot eno leto ste lahko spremljali zgodbe iz Kofutnikove domačije. Skozi spomine in pripovedi Kofutnikove Pepce in Lovra, skozi pisma sorodnikov iz Amerike in zapise Staneta Stražarja smo sledili življenju v majhni, iz brun stesani hiši, od sredine 19. stoletja, ko sta sestra in brat, Marija in Jernej Maček, Kofutnikova, odšla v Trst po dojenčka-rejenčka, ki je v Jaršah ostal in prinesel priimek Giovanelli. Spremljali smo zgodbe o izseljevanju v Ameriko, obdelovanju majhne kmetije in delu v domžalski industriji, prvi in drugi svetovni vojni, pa tudi zgodbe o delovanju za skupno dobro, socialnem in družabnem življenju, družinskih izgubah in povezanosti.

Kofutnikova domačija je obsegala stanovanjsko hišo, ki je bila zgrajena iz tesanih brun z delno zidano vežo, pozneje pozidan lesen hlev, nekdanj pa sta bila na dvorišču še dva objekta – lesen pod in lesena vrtna uta. Domačija je imela polja in travnike na Mengeško-domžalski ravnini, a že vsaj proti koncu 19. stoletja ni delovala kot samozadostna kmetija, saj so se njeni prebivalci zaposlovali v prebujajoči se industriji in se izseljevali v Ameriko. Dendrokronološka analiza lesa hiše je pokazala, da je bil les za gradnjo hiše po vsej verjetnosti posekan po letu 1836. To nam pove, da so se principi gradnje in oblikovanja bivalnega prostora ter način življenja 18. stoletja prenesli še globoko v 19. stoletje. Hiša je v tem času namreč imela vežo z odprtim kuriščem brez dimnika, 'hišo', to je bivalni prostor z lončeno pečjo, ki se je kurila iz veže, in majhno kamro. Streha je bila krita s slamo. Okna so bila 'na smuk' – to so line v steni, vrezane med bruna, ki so se zapirale z drsno deščico. Pozneje so okna 'na smuk' nadomestili z manjšimi okni z zasteklitvijo, vgrajen je bil dimnik, zamnjana strešna kritina.

Hiša nam pripoveduje o kulturnih sestavinah preteklosti. Tako lahko npr. sledimo celotni kulturi kuhanja pri nas – od odprtega ognjišča in kuhanja v peči, do zidanega štedilnika,

Učenci in učitelji OŠ Rodica pred Kofutnikovo domačijo

železnega štedilnika ter poznejših električnih in plinskih štedilnikov.

Iz pripovedovanja Kofutnikovega Lovra izvemo, kako so v teh bivalnih razmerah živeli njeni zadnji prebivalci: »Mama in sestra sta spali v kamri, moški del družine pa v hiši, kjer sta bili dve ali tri postelje. Dve postelji sta bili ob stenah, ena pa pod bogkovim kotom, mizo pa smo postavili bolj na sredino hiše. Pozimi, ko je bilo mrz, smo vsi spali v hiši. Okoli peči smo si naredili zasilna ležišča. Na peči nismo mogli spati, ker je bil strop prenizek.« Ter še: »Kuhali smo predvsem domače jedi: mlečni sok ali močnik, mlečno kašo, ješprenj, več fižola, kašnato repo pozimi in kislo zelje, kar smo pripravili sami. Za nedeljsko kosilo je mama kupila goveja rebra, da smo imeli govejo juho. Vsako zimo smo imeli koline, saj smo zato vzredili prašiče. Kruh smo pekli v peči. V začetku so v peči kuhali, potem pa so dali narediti zidan štedilnik. Zdaj tega ni več, ker so ga podrli in dali zraven drugega, novejšega. Doma smo imeli vedno tudi kravo, da smo imeli mleko.«

Za sodobnega človeka je zanimiva tudi kultura vzdrževanja higijene. Hiša

in zgodbe njenih prebivalcev nam pripovedujejo o časih, ko v objektih ni bilo tekoče vode in stranišč na splakovanje, ko ni bilo pralnih strojev. Predvsem ženske so morale zato velik del svojega časa posvetiti prinašanju in odnašanju vode, kar je bilo tudi zelo težko fizično delo.

Skozi posamezne vidike bivalne kulture nam Kofutnikova domačija pomaga spoznavati življenje naših prednikov na Domžalskem. V zadnjih letih to najbolj od blizu spoznavajo učenci OŠ Rodica, ki so hišo posvojili, jo redno obiskujejo in vključujejo v izobraževalne vsebine.

DELOVNA SKUPINA ZA VSEBINSKI NAČRT KOFUTNIKOVA DOMAČIJA KOT EKOMUZEJ
FOTO: ARHIV KD FB DOMŽALE

Viri:

- Grad, Tea, Moneta, Karmen. Življenje na Kofutnikovi domačiji v Srednjih Jaršah. OŠ Rodica, 2004, str. 24–27.
- Dendrokronološko datiranje lesa iz lesene hiše in prizidka v Spodnjih Jaršah – Poročilo, 2008.

V CENTRU ZA MLADE JULIJA DOGAJA

MED POČITNICAMI DOGAJA
TUDI POPOLDAN!

PILATES V PARKU, TOREK, 2. 7, 19:00

Poletno vreme bomo izkoristili za vadbo pilatesa na prostem v Češminovem parku. Obvezne predhodne prijave. Vodi: Maša Saksida, inštruktorica pilatesa in maserka

CZM V PARKU, TOREK, 2. 7, 18:00-20:00

CZM-jeve aktivnosti se bodo preselile v Češminov park, kjer se boste lahko preizkusili v grafitiranju ali se poigrali s cirkuški rekviziti. Se vidimo v Češmincu!

NARAVNA KOZMETIKA, SREDA, 3. 7., 18:00
DESTILACIJA SIVKE

V juliju bo potekala posebna delavnica naravne kozmetike, na kateri bomo destilirale sivko. S pomočjo destilacije bomo dobile nekaj eteričnega olja ter hidrolat. Hidrolat ima prijeten blag vonj po sivki, pomirja kožo, lahko pa ga uporabimo tudi za navlažitev obraza ali osvežitev telesa.

JOGA, ČETRTEK, 4. 7., 19:00

Joga v Centru za mlade Domžale. Vodi: Maja Maselj, učiteljica joge

MEDNARODNE PRILOŽNOSTI

MLADINSKA IZMENJAVA V NEMČIJI - No bad religion

KDAJ? Mladinska izmenjava bo potekala med 19. in 28. julijem 2019.

KDO? Išče 6 udeležencev in vodjo izmenjave, ki bodo skupaj z vrstniki iz Nemčije, Gruzije, Maroka, Portugalske in Poljske raziskovali religije, stereotipe, povezani z njimi in vlogo religije v današnjem svetu.

STAROST: Starost vodje je minimalno 18 let, zgornje omejitve ni; udeleženci morajo biti stari med 15 in 25 let.

STROŠKI: Povrnjeni bodo potni stroški do višine 275 evrov/osebo; prehrana in prenočišče bosta zagotovljena s strani gostiteljske organizacije

Več informacij o mednarodnih priložnostih najdeš na spletni strani www.czm-domzale.si.

CZM STROKOVNA KNJIŽNICA

Iščete strokovno literaturo, vendar jo težko dobite? Imamo rešitev za vas – MALO STROKOVNO KNJIŽNICO CENTRA ZA MLADE DOMŽALE. Pri nas si lahko izposodite knjige z različnih področij – vzgoja in razumevanje otrok in mladostnikov, spopadanje z odvisnostmi in depresijo pri mladostnikih, psihologija, preživljanje prostega časa...

Seznam literature si lahko ogledate na spletni strani Centra za mlade Domžale.

SVETOVALNICA ZA MLADE

Si se znašel/znašla v dilemi? Bi se rad pogovoril z nekom, a se ti zdi, da ne najdeš pravega sogovornika? Potrebuješ zaupen pogovor?

V Centru za mlade Domžale imamo na voljo tudi svetovalnico za mlade, ki jo izvaja uni. dipl. psihologinja.

Predhodna rezervacija termina je obvezna.

NAPOVEDUJEMO

DELAVNICA ANIMIRANEGA FILMA

Jeseni pričenjamo z novimi delavnicami animiranega filma.

ZA LJUBITELJE FOTOGRAFIJE

Tudi v novem šolskem letu bomo nadaljevali z našimi že tradicionalnimi fotodelavnicami za otroke (8-15 let) in mlade (15-30 let). Delavnice vodi fotograf Klemen Brumec.

ZA USTVARJALNE

Sredine ustvarjalnice so naša stalnica. Potekajo v treh skupinah pod vodstvom Mateje Absec. Pridružite se nam lahko jeseni.

JEZIKALI BOMO PO...

Tudi v novem šolskem letu bodo imeli mladi priložnost učenja tujih jezikov. Letos so potekali tečaji francoščine, nemščine in španščine. Naš prostovoljec Ricardo pa je vodil tudi konverzacije v španskem jeziku.

UČNA POMOČ

V centru za mlade Domžale poteka učna pomoč za osnovnošolce in srednješolce, ki jo izvajajo naši prostovoljci. Prijave za novo šolsko leto bomo začeli zbirati po 15. avgustu. Točen datum bo objavljen na spletni strani www.czm-domzale.si.

Na vse dogodke obvezne predhodne prijave.

Center za mlade Domžale, Ljubljanska cesta 58, Domžale
040/255-568, 01/722-66-00;
www.czm-domzale.si, info@czm-domzale.si

SD / OO DOMŽALE

O posamezniku in skupnosti

Človeštvo se skozi vso zgodovino sooča z usklajevanjem navideznega nasprotja med skupnostjo in interesi skupnosti oziroma skupnega na eni strani ter na drugi strani posameznikom, svobodo posameznika in individualizmom. In problem je v resnici le navidezen, saj je družba, ker človek je družbeno bitje, vedno tvorba, sestavljena iz posameznikov. Socialni demokrati smo ne le najstarejša slovenska stranka, pač pa tudi ena najstarejših evropskih strank, ki skuša krmariti med obema poloma. Verjamemo v svobodo posameznika, verjamemo v človeško potrebo po osebni sreči in verjamemo, da smo si ljudje različni, po drugi plati pa vemo, da posameznik ne more biti ne svoboden ne srečen brez srečne družbe, in vemo, da bi še tako odlične sposobnosti posameznikov izzvenele v prazno, če ne bi bilo nikogar, ki bi nam jih pomagal razviti. Politični motiv socialne demokracije je gradnja stabilne družbe, ki zadovoljuje potrebe skupnosti in gradi močno skupno infrastrukturo jedro, obenem pa pušča dovolj prostora posamezniku, da lahko izživi svoj individuum, ne da bi se ob tem okoriščal z delom in življenji soljudi.

Tudi v Domžalah želimo graditi takšno ravnovesje in krepiti občinsko infrastrukturo. Želimo varen promet čez železniško progo ob železniški postaji, ki jo vsak dan prečkajo šoloobvezni otroci, še preden se zgodi tragedija. Vemo, da volja za takšno ureditev na strani železnice obstaja, pa vendar prehoda še kar ni, čeprav

“ Politični motiv socialne demokracije je gradnja stabilne družbe, ki zadovoljuje potrebe skupnosti in gradi močno skupno infrastrukturo jedro, obenem pa pušča dovolj prostora posamezniku, da lahko izživi svoj individuum, ne da bi se ob tem okoriščal z delom in življenji soljudi.

občina sredstva ima. Zavedamo se, da stotine mladih Domžalčanov dnevno migrirajo v šolo oziroma na fakulteto v Ljubljano, po drugi plati pa smo ena redkih slovenskih občin, ki ne subvencionira vozovnic mladim, čeprav sredstva za to so, le prav jih moramo razporediti. Še bi lahko naštevali naložbe v skupnostno infrastrukturo, ki jo moramo okrepiti, saj bo le takšna omogočala srečnost slehernega v Domžalah, pa naj bo za zdaj dovolj. Za konec pa vabimo vse občane k sodelovanju: kontaktirajte nas na domzalesocialnidemokrati@gmail.com in predlagajte, kaj bi bilo treba narediti za višjo kvaliteto življenja v naši občini.

ZELENI SLOVENIJE / GREGOR HORVATIČ, VODJA SVETNIŠKE SKUPINE

Nova ‘občinska koalicija’ je hitro pozabila, da je v službi ljudstva

Zeleni Slovenije smo ogorčeni nad dejanji nekaterih vodstvenih kadrov občinske uprave Občine Domžale, s katerimi so popolnoma razvrednotili temeljne pojme spoštovanja človeka. A moder mož je nekoč dejal, da zmota ne postane napaka, če si jo pripravljen odpraviti.

Pred volitvami smo v Slamniku lahko prebrali predvolilne obljube, ki so jih z neverjetno lahkotnostjo zapisali vodilni možje ‘strank stalnic’ v Občinskem svetu Občine Domžale.

Obljubljali so ‘raj na zemlji’ in ‘polne denarnice’, zbirali so celo podpise, ter zavoljo znižanja stroškov bivanja v naši občini bili ‘vsí proti enemu, eden proti vsem’.

Seveda po izvolitvi ti isti možje niso potrebovali zelo dolgo, da so na obljube ‘pozabili’, še več, le-te so celo zasukali v obratno smer, pa tu ne gre le za višje cene komunalnih storitev, pač pa tudi za cene v vrtcih, nege na domu. Ob tako sunkovitem dvigu cen (za njih je to ‘le manj kot evro’) se lahko le še vprašamo, kaj nas še čaka.

Imenovanje Projektne skupine za znižanje komunalnih storitev je morda res ‘modra’ odločitev občinske uprave, a žal po vide nem in storjenem prepozna.

Zdajšnje dramatiziranje, da bi smeti zavoljo ne-dviga ‘ostale na naših dvoriščih’, je popolno zavajanje, saj bi se in se bodo v vsakem primeru odvažale v RCERO Ljubljana, le da bi razliko, ki

“ Zeleni Slovenije smo ogorčeni nad dejanji nekaterih vodstvenih kadrov občinske uprave Občine Domžale, s katerimi so popolnoma razvrednotili temeljne pojme spoštovanja človeka. A moder mož je nekoč dejal, da zmota ne postane napaka, če si jo pripravljen odpraviti.

jo bomo zdaj plačali občani in občanke, morala kriti Občina Domžale, kar je tudi pravilno, saj se pred leti očitno sprejeli napačne odločitve.

Po dobre pol leta smo torej prejeli porcijo višjih cen, dva dodatna podžupana in novo komisijo, ki le ‘upa’, da jim bo uspelo.

Sam se kot občinski svetnik zelo dobro zavedam, da je za ‘mirno vladavino’ potrebna večina, a ne pristajam na to, da se le-ta dosega z imenovanji, temveč z volitvami.

S takšnimi dejanji bo Občina Domžale kaj hitro postala ‘prostor nezadovoljnih ljudi’.

Zeleni Slovenije smo v Občini Domžale aktivna in demokratična alternativa obstoječim elitam, saj imamo za razliko od njih trdno hrbtnico tudi po volitvah.

LT D / JANEZ AVSEC

Vprašanje za milijon

Ali kako sestaviti proračun občine, ki bi ustrezal 37.000 občan kam in občanom, ter večkratniku tega števila, ki predstavlja njihove predloge. Za nami je 5. seja sveta občine, kjer se je večina svetnic in svetnikov izrekla proti predlaganemu odloku o proračunu občine Domžale za leti 2020 in 2021 v prvi obravnavi. Proračunu v prvi obravnavi se je prijel o ime ‘tehnični proračun’. To poimenovanje ni unikum naše občine, kajti takšnega poimenovanja se poslužujejo tudi v drugih občinah. Nejeverni Tomaži lahko to preverijo s pomočjo ‘strica’ Googla. Vzroki za ‘tehnični proračun’ deloma tičijo v pridobivanju investicijske dokumentacije (DIP, PIZ, IP), ki jo

potrebuje vsak projekt, ki je vključen v proračun. Del ‘krivde’ za takšno poimenovanje proračuna nosijo tudi finančni odlivi in prilivi, ki se bodo v teh mesecih ‘izkristalizirali’, da vidimo, ali smo v prejšnjem proračunskem letu zaključili vse projekte in potrošili ves predviden denar, ali se bo del finančnih sredstev prenesel v novo proračunsko leto. Navkljub mogoče malce ‘nerodni’ razlagi občinske uprave zgoraj navedenega, se je večina v svetu izrekla proti sprejetju prvega branja proračuna. To ne pomeni, da naša občina za navedeni leti ne bo imela finančnih sredstev, temveč da se bo postopek ponovil. Na osnovi pripomb in izrečenih ‘predlogov’ lahko predvi-

devam, da se bo sprejetje proračuna prestavilo v zadnja meseca tega leta ali začetek prihodnjega leta. S tem se bo doseglo ravno nasprotno, kar je želel z zgodnjo obravnavo proračuna doseči župan z občinsko upravo. Poznejše sprejetje proračuna pomeni poznejši ‘zagon’ vseh predvidenih projektov ter poznejši prilivi finančnih sredstev vsem deležnikom (šole, vrtci, zavodi, društva), ki prejema jo proračunska sredstva za svoje delovanje. Upam, da bo župan s svojo ekipo pripravil ‘popravljen’ proračun, ki bo ‘ustrezal’ večini v svetu, ter da ga ta ne bo ‘minirala’ z ljudem ‘všečnimi’, pogosto nerazumnimi amandmaji, ki ustrezajo samo peščici izbrancev.

“ Poznejše sprejetje proračuna pomeni poznejši ‘zagon’ vseh predvidenih projektov ter poznejši prilivi finančnih sredstev vsem deležnikom (šole, vrtci, zavodi, društva), ki prejema jo proračunska sredstva za svoje delovanje.

NSI / TADEJA ŠUŠTAR

Novim izzivom naproti

Evropske volitve so mimo. Za NSi so se dobro iztekle. Domžalski okraj je dobil svojo evropsko poslanko, s čimer se lahko pohvali le malokatera slovenska občina. Iskreno čestitam Ljudmili Novak za dosežen uspeh in ji želim veliko elana za delo v Bruslju. Ob tej izvolitvi se je izpraznilo njeno poslansko mesto v slovenskem parlamentu, ki je zdaj pripadlo meni. Ponosna sem, da imam zdaj tudi sama priložnost zastopati krščanske vrednote v državi. Delo, ki je pred mano, je zelo odgovorno in zahteva veliko truda in strokovnosti. Potrudila se bom, da ga bom vestno opravljala in se trudila za dobrobit Slovenije.

Po izobrazbi sem magistrica biologije, vendar do zdaj nisem imela priložnosti delati na svojem področju. Ker je delo zame vrednota, sem prvo službo opravljala kot taksistka, drugo pa kot strokovna sodelavka v farmaciji. Po izvolitvi v DZ bi si želela sodelovati v odboru za izobraževanje, znanost, šport in mladino. Pogovorov o razdelitvi odborov znotraj poslanske skupine še nismo imeli, tako da so odprte različne možnosti. V tokratnem sklicu DZ bom najmlajša poslanka, prav tako bo tudi poslanska skupina NSi najmlajša poslanska skupina med vsemi strankami. NSi stavi na mlade, zato nam zaupa tudi pomembnejše naloge, kot so sodelovanje pri pripravi programa in izvedbi različnih dogodkov. Vesela sem, da sem del te ekipe, saj čutim, da je odprta za vse, daje priložnost zagnanim ljudem in podpira ljudi z idejami, predvsem pa pluje v pravo smer – v smer normalnosti, pravičnosti in dela za ljudi. Ob vsem tem

“ Evropske volitve so mimo. Za NSi so se dobro iztekle. Domžalski okraj je dobil svojo evropsko poslanko, s čimer se lahko pohvali le malokatera slovenska občina. Iskreno čestitam Ljudmili Novak za dosežen uspeh in ji želim veliko elana za delo v Bruslju. Ob tej izvolitvi se je izpraznilo njeno poslansko mesto v slovenskem parlamentu, ki je zdaj pripadlo meni.

sem hvaležna tudi Mladi Sloveniji – podmladku Nove Slovenije, katerega podpredsednica sem bila in kjer sem se prvič navdušila in začela uvajati v politiko. Zahvaljujem se tudi vsem, ki spremljate delo Nove Slovenije in nas na volitvah podpirate. Upam, da bom s svojim delom upravičila vaš glas. Če pa želite podati kakšen predlog ali vprašanje, so vam vrata poslanske pisarne odprta vsak ponedeljek od 9. do 10. ure v Domžalskem domu v pisarni NSi.

LISTA REZA / ROK UČAKAR GRAŠIČ, GENERALNI SEKRETAR

Janko in Metka

Vklopiš računalnik. In puščaš sledi po vseh internetnih straneh, ki jih obiščeš. Greš na kavico. Plačaš seveda z bančno kartico, tako da tvoja banka to jasno zabeleži. Vstopiš v trgovski center. Kamere te spremljajo na vsakem koraku. Odideš na dogodek v bližini in se čekiraš na fejsbuku. Poleg tvojih prijateljev izve to še marsikdo drug. V živilski trgovini uporabljaš tamkajšnjo kartico ugodnosti. Ki ne nudi zgolj ugodnosti, ampak tudi sledenje tvojim potrošniškim navadam. Uporabljaš telefon. Zgodovina klicev pa ni vidna zgolj tebi, ampak tudi verigi ljudi, zaposleni pri operaterju. Z navigacijo si pomagaš priti v hotel, v katerem boš dopustoval. Prepričan sem, da ti in tvoja navigacija nista edina, ki veste, kje se nahajaš.

Na Švedskem so ljudem pričeli vgrajevati mikročipe, ki se uporabljajo v nadomestek mnogokaterih kartic in drugih neumnosti, hkrati pa beležijo še zdravstvene podatke čipiranega. Kitajska je zaslovela po sistemu rangiranja ljudi; ljudje, ki se ne vede jo po državi priljubljenim načelom, tako bodisi ne smejo leteti, se prevržati z javnimi prevoznimi sredstvi ali pa njihovi otroci ne smejo obiskovati dobrih šol. Imena teh „slabih državljanov“ pa se javno objavijo, kar spominja na srednjeveški sramotilni steber.

Sodeč po vseh aspektih, smo sila podobni pravljničnima Jankotu in Metki. Razlika med njima in nami je, da sta onadva, da bi našla pot iz gozda, za seboj namensko puščala krušne drobtinice, pri nas pa so sledi stranski produkt, neželena posledica brutalne digitalizacije. Ampak je naš inteligenčni kvocient res nižji od kvocienta

“ Sodeč po vseh aspektih, smo sila podobni pravljničnima Jankotu in Metki. Razlika med njima in nami je, da sta onadva, da bi našla pot iz gozda, za seboj namensko puščala krušne drobtinice, pri nas pa so sledi stranski produkt, neželena posledica brutalne digitalizacije.

pravljčnih likov? Se ne zavedamo pasti instrumentov, kot sta navigacija in bančne kartice? Družba in država nas ne ščitita. Zaščititi se moramo sami.

Človeštvo, dragi moji, z naraščajočo hitrostjo drvi v pogubo. Ne zgolj v naravno izumrtje, ampak tudi v družbeni propad, kjer bo človek nič več od številke, o kateri pa se bo vedelo vse – kako se je gibala, kaj je jedla, kaj je kupila, koliko je zapravila ... Z eno besedo: nezaslišano.

Besedilo na željo avtorja ni jezikovno pregledano.

POLITIKA

LMS / OO DOMŽALE

Hvala za zaupanje!

Spoštovane volivke in volivci, na tokratnih volitvah v Evropski parlament ste naši stranki LMS namenili 15,61 odstotka glasov, kar pomeni dva mandata v novem sklicu parlamenta. Nova evroposlanca stranke LMS sta Irena Joveva in dr. Klemen Grošelj, številne glasove pa ste namenili tudi naši članici iz Domžal, Tini Heferle, za kar se vam iskreno zahvaljujemo. Predsednik stranke Marjan Šarec je ob razglasitvi delnih, še neuradnih izidov glasovanj povedal naslednje: »Zahvaljujem se vsem, ki ste dali glas za stranko LMS, saj smo z vašo pomočjo osvojili dva mandata v Evropskem parlamentu. To je za nas velik uspeh. Irena Joveva in dr. Klemen Grošelj sta popolnoma upravičila naša pričakovanja in lahko sta ponosna nase. Predvsem, da sta zbrala pogum in pokazala, da so predvolilne analize in napovedi eno, dejanski rezultat pa nekaj drugega. Enako velja za vse kandidatke in kandidate na naši listi.« Poudaril je tudi, da je bila kampa-nja LMS evropsko usmerjena in se ni ukvarjala z drugimi, ampak smo se ukvarjali z vsebino, ki smo jo želeli sporočiti ljudem. Rezultat LMS na evropskih volitvah je velik uspeh, saj stranka do zdaj ni imela evroposlanca, odslej pa imamo dva, ki bosta zastopala interese naše države tudi izven naših meja.

Seveda si tudi v prihodnje želimo nadaljnje povezovanja in sodelovanja v lokalnem okolju, zato bomo tudi na tem področju ostali

“**Spoštovane volivke in volivci, na tokratnih volitvah v Evropski parlament ste naši stranki LMS namenili 15,61 odstotka glasov, kar pomeni dva mandata v novem sklicu parlamenta. Nova evroposlanca stranke LMS sta Irena Joveva in dr. Klemen Grošelj, številne glasove pa ste namenili tudi naši članici iz Domžal, Tini Heferle, za kar se vam iskreno zahvaljujemo.**

aktivni. Želimo si, da v naši občini delujemo v dobro in korist vseh občanov, pri čemer nika-kor ne smemo pozabiti tudi na najbolj ranljive skupine, zato smo bili v svetniški skupini LMS pripravljavci odloka o denarnem prispevku za novorojence v občini Domžale, ki je že stopil v veljavo. Prav tako pa bomo vztrajali pri pripravi sprememb in dopolnitev novega odloka o šti-pendiranju, ki ga naša občina še kako potrebuje. Še naprej pa bomo na voljo vsem občankam in občanom, tako za pomoč pri iskanju odgovorov na vaša vprašanja kot tudi za sprejem vaših pre-dlogov in pobud.

LMM / METOD MARČUN

Proračuna za leti 2020 in 2021 brez projektov?

Domžale kot potencialno središče obrti, ino-vativnosti in podjetnosti, ki bodo nudile kruh in zaslužek vsem perspektivnim in ambicioznim prebivalcem ter zagotavljale bivanje, skladno s standardi, skratka prostor zadovoljnih ljudi, je tisto, kar si želimo!

Samo želje in obljube nikakor ne bodo dovolj, če želimo uresničiti zastavljene cilje. Vse kaže, da še vedno izgubljam čas, ko si župan poskuša zagotoviti večino glasov v občinskem svetu, namesto da bi s svojo ekipo pripravil čim več projektov, skladnih z razvojno strategijo in pred-volilnimi obljubami.

Proračun je najpomembnejši finančni akt občine! Torej je osnovna naloga župana in ob-činske uprave, da s pripravo tega akta poskrbita za izkazovanje celotnega finančnega poslovanja občine in neposrednih proračunskih uporabni-kov. Na 5. seji bomo obravnavali odloka o prora-čunu Občine Domžale za leti 2020 in 2021, ki sta ‘težka’ po 31 milijonov evrov.

Žal pa iz leta v leto opažamo, da ni večjih sprememb ne na strani prihodkov in tudi ne na strani odhodkov. Še slabše: na koncu leta ima-mo celo proračunski presežek sredstev! Tudi pri črpanju (evropskih) sredstev nismo uspešni, ker nimamo pravih idej in projektov.

Načrt razvojnih programov je ključni doku-

“**Domžale kot potencialno središče obrti, inovativnosti in podjetnosti, ki bodo nudile kruh in zaslužek vsem perspektivnim in ambicioznim prebivalcem ter zagotavljale bivanje, skladno s standardi, skratka prostor zadovoljnih ljudi, je tisto, kar si želimo!**

ment proračunskega načrtovanja in odraža ra-zvojno politiko občine na področju investicijskih izdatkov občine za naslednja leta. V tem delu pa ni zaslediti potrebnih projektov, kot so ureditev centra s tržnim prostorom in območja nekda-nje tovarne Univerzale, prometne študije, SPB, ureditev železniškega in avtobusnega prometa, dnevnega varstva starejših

Skratka, to pomeni, da se s potrditvijo odloka odrečemo vsem večjim spremembam in začrtanim prioritetam delovanja občine! Še hujše: imamo prijavljenih celo za 14 milijonov evrov odškodnin-skih tožb, zato v stranki LMM ne bomo podprli predlaganega gradiva in tako opozorili, da priča-kujemo spremembe, ki pa jih brez večjih investicij ni mogoče uresničiti oziroma pomenijo posegi v proračun z raznimi akti le krpanje lukenj.

Proračun predstavili na jesen

5. seja Občinska sveta Občine Domžale

Na junijski seji Občinskega sveta Obči-ne Domžale so svetniki sejo začeli s 14 točkami, a na pobudo župana končali s trinajstimi, saj je bila ena od točk umaknjena že ob začetku seje. Župan Toni Dragar je namreč z dnevnega reda umaknil 6. točko, in sicer 2. obravnavo odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za območje D29/1 Brinje 1. Gre za projekt, v okviru katerega so na območju OPPN predvidene naslednje ure-ditve: izgradnja trgovskega poslovnega objek-ta, izgradnja objekta za tehnični pregled mo-tornih vozil in avtopralnice, izgradnja omrežja javnih cest za prometno opremljanje območja, ureditev prometnega priključevanja na lokalne ulice in ceste, rekonstrukcija dela javne poti ter ureditev komunalne in energetske infrastruk-ture območja, peš in kolesarskih poti ter par-kirnih površin za obiskovalce. Svetniki odloka, do katerega sicer nimajo enotnega mnenja, niso obravnavali.

Predlogi za dopolnitve proračuna

Občinski svetniki so v prvo branje tokrat dobili tudi proračun za leti 2020 in 2021, a z njim niso bili zadovoljni, zato so po vsebinski razpravi v smeri pobud, kaj vse vključiti, izglasovali, da se proračuna ustrezno dopolni in se prvo branje ponovno opravi septembra.

Predsednik odbora za komunalo in varstvo okolja **Metod Marčun**, LMM, je v razpravi pove-dal, da proračun ne zajema konkretnih projek-tov, zato so na odboru izglasovali, da gradivo ni primerno za nadaljnjo obravnavo. Dodal je, da v proračunu za leto 2020 ni vključenih večjih globalnih projektov in bi se moralo v proračun vključiti projekte, ki bodo nakazovali smer ra-zvoja občine. Poudaril je še, da so sredstva za pre-novo bazena Domžale prenapihnjena in bi bilo treba zastaviti realnejše številke.

Branko Heferle, LMS, je izpostavil, da bi mo-rale biti v proračunu izražene potrebe posrednih in neposrednih proračunskih uporabnikov, sicer se bo proračun ponovno reševal z amandmaji, kot za leto 2019. Spomnil je na to, da se je pred volitvami govorilo o participativnem proraču-nu, vendar pa v sedanjih predlogih ni izkazanih potreb krajevnih skupnosti (KS), niti njihovih finančnih načrtov. Spodbudil je, da se naredi korak naprej v tej smeri na način, da KS izrazijo potrebe in občinski svet razpravlja o predlaganih investicijah. Prav tako je izpostavil konkretno povečanje sredstev na postavki zimske službe. Podal je tudi vprašanje, zakaj občina Domžale namenja 20.000 evrov za podhod na železniški postaji, ki naj bi ga sicer financiral država.

Majda Pučnik Rudl, SDS, je predlagala, da se v proračunu upošteva prihodek posameznih KS in da so ključne dejanske potrebe krajev.

Dala je pobudo za odkup lokacije Golfarne v Radomljah, kjer bi bil prostor za parkirišča ob avtobusni postaji, izgradnjo pločnika za pešce v Škrjančevem in na poti do Količevega, vzdrže-vanje vodotokov, sanacijo kamnitega mostu čez Mlinščico, ki ima nosilnost le 3,5 tone in čezenj ne more gasilski avto in podobno. Izpostavila je tudi vzdrževanje levega in desnega brega Ka-mniške Bistrice po vsej dolžini v naši občini ter pomen namenjanja sredstev psihosocialnemu zdravljenju.

Tomaž Deželak, SDS, je povedal, da bo skli-can sestanek z vsemi predstavniki KS. Povedal je tudi, da je odbor za finance izglasoval, da je vse-bina proračuna primerna za nadaljnjo obravna-vo, a so nekateri člani izpostavili, da ni projek-tov, zato so bili povabljeni, da projekte predlaga-jo. Dal je tudi pobude za povečanje sredstev na postavkah za zagonska podjetja in mlade. Prav tako je predlagal, da se sredstva, namenjena za gradnjo Osnovne šole Vir, namenijo za nakup Univerzale, kjer naj se vzpostavi dom za staro-stnike kot strateška naložba občine Domžale.

Svetniki želijo dnevno varstveni center za starejše

Ivan Pšag, LMM, je izpostavil na sredstva, ki bi lahko bila potrebna za poplačilo tožb, kot je Mercator, DUTB in podobno, v skupni višini skoraj 15 milijonov evrov, kot posledica spre-minjanja OPN. Opozoril je, da je občina Izola po izgubljeni tožbi že morala plačati 2 milijona evrov odškodnine in podobno se lahko zgodi tudi naši občini. Izpostavil je še, da pogreša pro-jekt vzpostavitve dnevno-varstvenega centra za starejše, povečanje sredstev za pomoč ostarelim

na domu, saj se domžalsko prebivalstvo stara, ureditev oziroma pre-novo Zdravstvenega doma Domžale, obnove cest in kanalizacije.

Peregrin Stegnar, NSi, je izpostavil divja od-lagališča in da naj se postavijo opozorilne table na mestih, kjer se pojavljajo. Prav tako je dal po-budo, da se v širši regiji izvede meritev hrupa, ki ga povzročajo letala, in naj občina Domžale re-zervira sredstva za izvedbo monitoringa. Pouda-ril je tudi, da je treba načrtovati več sredstev za izvedbo evropskih projektov ter ureditev podvo-zov in nadvozov čez železniško progo, nameniti sredstva za obnovo gradov, ki jih imamo v naši občini kar nekaj, zaščito močvirja in podobno.

Urška Kabaj Pleterski, LMS, predsednica odbora za družbene dejavnosti, je povedala, da je odbor podprl zvišanje postavk, ki so bile povi-šane tudi v proračunu 2019, in sicer povečanje sredstev za mlade, programe športa in rekrea-cije, sofinanciranje programov upokojenskih in podobnih društev, pogovarjali pa so se tudi o potrebnih spremembah odloka o štipendiranju.

Matej Oražem, LMM, je izpostavil, da potre-bujemo razširjen zdravstveni dom in kulturni dom, zaprosil je tudi za obrazložitev namena po-rabe 2 milijona evrov sredstev, s katerimi naj bi se obnovil objekt na Ljubljanski 36. Izpostavil je tudi, da sta načrtovani izgradnji dveh površin z umetno travo, a da ena od teh ni v javni uporabi, ampak zasebnika, in dal pobudo, da se obnovi površina, ki bo na voljo vsem.

Bojan Arh, SAB, je dal pobudo, da se tudi v proračunih za leti 2020 in 2021 namenijo sred-stva za dnevni center za varstvo starejših, ki je v našem mestu nujno potreben ne samo za var-stvo, ampak tudi aktivnosti starejših ljudi.

Marija Doroteja Grmek, SDS, je povedala, da je v proračunu premalo sredstev namenje-nih kmetijstvu, gospodarstvu in zapuščenim živalim. Ob tem je dodala, da pri gospodarstvu ni dovolj samo subvencioniranje obrestne mere, ampak bi morala občina nameniti tudi prostore, kot so Univerzale, za razvoj gospodarstva. Kot še pomembneje je izpostavila spodbujanje sodelo-vanja strokovnjakov, ki bi bili na voljo podjetni-kom za razvoj njihovih podjetij. Tudi ona je do-dala, da potrebujemo dnevno-varstveni center za starejše in skrb za brezdomce.

Predstavnica Občine Domžale **Marjeta Pod-peskar Omahen**, vodja oddelka za finance in gospodarstvo, je predstavila, kako nastaja pra-račun in opozorila na morebitne posledice, do katerih lahko pride, če proračun ne bo sprejet v določenem roku.

Na predlog Metoda Marčuna, LMM, so občinski svetniki glasovali o naslednjem sklepu: **Gradivo odloka proračuna za leti 2020 in 2021 ni primer-no za nadaljnjo obravnavo. Zadolži se župana in občinsko upravo, da se pripravi nov odlok o proračunu za leti 2020 in 2021, ki bo vseboval vse podane predloge na današnji seji in nakna-dno prejete predloge s strani vseh svetniških skupin, krajevnih skupnosti in občanov.**

Svetniki so o sklepu glasovali 13 ZA in 8 PRO-TI, s čimer je bil sklep sprejet, proračun v prvem branju pa ne.

Svetniki so na tej seji odločali še o več drugih sklepih, najbolj burna razprava je bila pri spre-jemu letnega programa športa v občini Domžale, ki ga svetniki tudi v drugo niso sprejeli, a o tem več v naslednji številki Slamnika. □

SMO V POLOŽAJU, KO ŽELIMO POSEČI PO NASLOVU PRVAKA

MATEJ ORAŽEM, DIREKTOR NK DOMŽALE

Nogometni klub Domžale je za ljubitelje okroglega usnja v Sloveniji tisti klub, ki v zadnjih letih diha za ovratnik Mariboru in Olimpiji. Ali Olimpiji in Mariboru, kot je komu ljubše.

Domen Jarc
Foto: NK Domzale

Tisti, zaradi katerega sta trepetala tudi angleški West Ham in francoski Marseille ter je pred njim pokleknil nemški Freiburg. V domžalskih koncih ga nekateri vidijo kot družinsko podjete. In lahko jim po eni strani damo prav, saj gre za 'rumeno družino', kot si sami pravijo. Rumeno družino z najboljšo nogometno akademijo na sončni strani Alp, s proračunom, ki je pred desetletjem znašal milijon evrov na sezono, zdaj pa je že presegel številko tri. Klub, ki s številnimi napadalnimi predstavami na zelenici štajersko-ljubljanske dvoboja za prva spreminja v troboj. Pa mu zaenkrat (še) ni uspelo. A direktor kluba Matej Oražem je prepričan, da je iz zivalec zdaj odrasel in je domžalski mozaik skoraj sestavljen. V intervjuju z nami samozavestno napoveduje lov na tretji naslov državnega prvaka.

Matej, po reku: Na mladih svet stoji dajmo pred člansko ekipo prednost mladim nogometašem. Domžalska selekcija U14 se veseli naslova državnega prvaka, prav tako tudi mladinci, ki so s kadeti (na koncu drugi), osvojili prvo mesto na skupni lestvici in se s tem uvrstili v mladinsko ligo prvakov. To je le vrh uspehov številnih mladih nogometašev Domžal, ki so si za svoje predstave na zelenici prislužili tudi vpoklic v reprezentančne selekcije. Dokaz, da je mladinska šola ne le del kluba, ampak del temeljev le-tega.

Zagotovo je mladinska šola in s tem tudi akademija eden naših temeljev. Vsaka selekcija ima dva trenerja, tu sta še kondicijska trenerja, fizioterapevt. Ogromno vlagamo v naš podmladek. S finančnega vidika je to prek pol milijona evrov, kar je zajeten kos celotnega proračuna v primerjavi z ostalimi. In rezultati so posledica tega dela. Niso primarni cilj, a če vlagas toliko časa, energije, denarja, znanja in delaš kakovostno, rezultati pridejo. In ti dokazujejo, da trenutno delamo najbolje v Sloveniji. Letošnje prvenstvo kadetov in mladincev je bilo zanimivo, skupaj z drugouvrščenim Mariborom smo imeli na koncu veliko prednost pred ostalimi (Domžale 121 točk, Maribor 117, Olimpija pa 96). Prednost, ki potrjuje, da dve nogometni šoli v Sloveniji delujeta na višjem nivoju kot ostale. Naši nogometaši, tisti, ki še nosijo domžalski dres, ali pa so že odšli v tujino, to dokazujejo.

Želja mladih nogometašev iz okoliških šol, da se pridružijo tej zgodbi, je ogromna. Testiranje, ki so sito za izbor kandidatov, se udeleži prek sto nadobudnih šolarjev.

Zanimanje je ogromno, tako da na našo žalost zaradi prostorske stiske ne moremo sprejeti vseh. Neprijetno mi je v takšnem primeru govoriti, da gre za testiranje. Tudi kot staršu, saj gre za pritisk na otroke, ki si želijo le igrati nogomet. Naloga vseh nas je, da to omogočimo. A to je možno samo s tem, da se bomo trudili pri izboljšavi infrastrukture in s sodelovanjem z okoliškimi klubi, v prvi

vrsti Dobom in Ihanom, ki sta naša najbližja 'sosesta'. V kooperativi lahko poskrbimo, da vsi otroci, ki bi radi igrali nogomet, kvalitetno preživijo svoj prosti čas. Kaj pa bo prinesla njihova nogometna prihodnost, bo pokazal čas. Najprej jim zagotovimo možnost, nato naj sledi selekcija.

Ko je govora o mladih nogometaših, ne moremo mimo nedavnega prestopa Benjamin Šeška iz Domžal v Red Bull Salzburg. S predstavami na igrišču je dokazoval talent, o katerem priča tudi interes velikega števila evropskih nogometnih velikanih, ki so ga želeli v svojih vrstah. In konec koncev visoka odškodnina 2,5 milijona evrov za 16-letnega nogometaša.

Odkar je Benjamin prišel k nam, je bilo tako rekoč vsem hitro jasno, da je izjemen talent. Odlično se je znašel tako med kadeti kot mladinci, za katere je tudi zaigral. Kar se talenta tiče - pa smo imeli v Domžalah že številne odlične mlade nogometaše - je on zagotovo pri samem vrhu. Seveda je izjemnega pomena, da se je pravilno usmeril in prestop v sredino, kot je Salzburg, mu to omogoča. Pri Benjaminu se je treba zavedati, da gre za to starostno kategorijo za enega največjih prestopov na svetu po finančnem vidiku. To nam pomeni veliko, saj smo kot klub še bolj opazovani. A to pride s kvaliteto, ko imaš kaj pokazati. Benjamin je s tako hitrim odhodom v tujino seveda izjema, saj je naša želja prek članske ekipe fante pripraviti na odhod v tujino. Mlade nogometaše želimo pri nas zadržati dlje, do članov, in jih pripraviti na tujino. Profesionalizem v tujini je zelo neizprosno in mi želimo temu profesionalizmu dodati človeški obraz. Jih navajati na hude stvari, naporne. Jim nuditi podporo, ki včasih izostane. Morda se je naša perspektiva spremenila toliko, da smo prišli iz kvantitete na kvaliteto. Želimo, da tisti, ki pridejo skozi sito, lahko nastopijo v ekipi, ki je iz leta v leto boljša in ima višje cilje.

A na drugi strani se je klub okreplil s 36-letnim Brankom Iličem, ki se

po dvanajstih letih vrača v Domžale. Ne bo zavzel mesta mlajšim nogometašem in jim odvzel igralne minute?

To je stvar filozofije kluba. Veliko bližje je trditev, da jedro igralcev, najizkušenejših, na čelu z Brankom Iličem in Senijedom Ibričičem, delajo ostale okoli sebe boljše. Naš fokus se je spremenil. Želimo, da igrata dva ali trije mladi igralci in ti največje možne kvalitete. Ker nam to omogoča, da razmišljamo o napadu na prvo mesto. To je del rasti kluba in mislim, da so naši mladi igralci to sprejeli. Če se želiš boriti za lovorike, je treba imeti izkušnje. To je kompromis, ki ga je bilo treba skleniti. Čas nas je moral pripeljati do tega, da smo dvignili kvaliteto akademije. Da so fantje sposobni ne le igrati v prvi ligi, ampak se boriti za najvišja mesta.

Domžalski napad na sam vrh je bil v zadnjem obdobju domena športnih novinarjev, ki so ob dobrih predstavah varovancev Simona Rožmana predvideli troboj za naslov prvaka, a se je nato vedno neke zalomilo.

Zelo resno želimo pogledovati proti prvemu mestu, zato smo si pred letošnjo sezono cilje postavili višje kot prej. Imamo vse pogoje, tudi finančne, da smo konkurenčni in samozavestni. O tem razmišljamo in se pogovarjamo. Našo pozornost usmerjamo k temu, da rezultat postane večja prioriteta, kot je bil v preteklosti. A to lahko storimo samo zato, ker smo na drugih področjih že dosegli cilje, ki smo si jih zastavili. Višanje ciljev je tako edina logična posledica. Prišli smo v položaj, ko si to lahko dovolimo. Je pa dejstvo, da če se uvrstimo v evropska tekmovanja in ne osvojimo prvenstva, to ne bo neuspeh. Stremimo pa k cilju, da v naslednjih dveh, treh letih ponovno pridemo na sam vrh.

Finančno bogata prodaja Benjamin Šeška daje mirnost temu cilju?

Vsekakor daje stabilnost skozi naslednjih nekaj let. Uspeli smo dvigniti

ta naš nivo, da nam prestopi lahko pokrijejo lep del proračuna. Trenutno najbolj vroča igralca Adam Gnezda Čerin in Shamar Nicholson sta vredna prek milijon evrov in to je za nas velika številka, saj še vedno delujemo zelo skromno. Ob tem smo s kadrovanjem skušali zgostiti kvaliteto, dodati k tistim 15, 16 igralcem, ki jim najbolj zaupamo, tri ali štiri mlade, ki so se skozi akademijo dokazali s svojim delom.

K mirnosti zagotovo pripomore trener Simon Rožman, ki mu, kot vse kaže, popolnoma zaupate. Konec koncev ste z njim pred mesecem dni podpisali pogodbo za nedoločen čas, kar je v trenerskih vodah zagotovo izjema in prava redkost.

Od prvega dne, ko je Simon Rožman prevzel delo pri nas, smo čutili, da je pravi za ta klub. Skupaj z Luko Elsnerjem smo dobro zastavili stvari, ko je Simon najprej skrbel za strokovni kader, nato bil pomočnik Elsnerja in na koncu prevzel trenersko palico. Takšna pogodba pomeni zaupanje v trenerja, ki je že odbil nekatere ponudbe, druge smo zavrnila. Imamo podobne cilje, a to ne pomeni, da bo kariero zaključil pri nas. Verjamem, da je trenutno najbolj 'vroča roba' med trenerji v slovenskem prvenstvu, a želimo, da bo še nekaj časa del naše zgodbe. Vsaj dokler ne dosežemo ciljev, ki smo si jih zastavili.

Kako z razdalje gledate na sezono 2017/18, ki se na prvi pogled zdi uspešna, a pot do končnega tretjega mesta v prvenstvu je bila sila razburkana. S številnimi padci in spodrsjlaji v jesenskem delu.

Marsikaj se ni izšlo tako, kot smo si zastavili. Na koncu vidiš, da gre za sezono zamujenih priložnosti. Da bi z ugodnejšim razpletom jesenskega dela bili bolj konkurenčni, potem ko smo bili najboljši klub spomladanskega dela. Jeseni nas je presegal evropski poraz in izpad z Ufo, niti ne sama tekma, ampak dogajanje po tem. Imeli smo težave, prešli sedem rdečih kartonov, toliko kot prej v treh sezonah skupaj. Težko razložljivo. To se nam

je dogajalo na tekmah, ki jih je težko dobiti, proti Celju, Aluminiju, Muri ... Liga ne dopušča veliko napak in treba je biti konstanten v doseganju rezultata. Letos se pripravljamo na to, da zunanji faktorji - možni odhodi igralcev, izpad iz Evrope, sodniške odločitve na nas ne bodo imeli takšnega vpliva kot letos. Da bomo ohranili fokus in ravno tu pridejo v središče Izkušenejši igralci, ki morajo potegniti voz naprej.

Sredi julija se znova začenja zares, tako da na vrata že trka sezona 2019/20. Najprej z evropskim preizkusom v kvalifikacijah lige Evropa. V prvem krogu vas čaka predstavnik Malte Balzan, v drugem pa nato verjamemo švedski Malmö, ki je lanski udeleženec lige prvakov in trenutno vodilna ekipa švedskega prvenstva. Ponovno boste pred velikim izzivom.

Z žrebom v prvem krogu smo lahko zadovoljni, a zdaj moramo na igrišču opraviti svoje. Nato pa nas čaka izjemno velik izziv, a verjamemo, da smo se sposobni zoperstaviti tekmeču, ki je v zadnjem obdobju dvakrat igral v ligi prvakov. Da imamo proti Švedom enakovredne možnosti. Jasno je, da nas čaka težka naloga, a gremo počasi korak za korakom, najprej z optimizmom na Malto.

Kakšno pa je sodelovanje občine in Nogometnega kluba Domžale. Ste zadovoljni?

Tudi tu se stvari izboljšujejo. Na eni izmed sej sveta, ko smo sprejemali proračun, smo potrdili objekt na vzhodni strani stadiona. Terminski plan je ambiciozno zastavljen in mislim, da bi v roku nekaj let moral biti končan. Objekt oziroma tribuna bo rešila prostorski oziroma infrastrukturni problem kar nekaj športnim društvom oziroma klubom. Nam zagotovo organizacijo tekem, saj ne bo več potrebna selitev pod cesto iz Doma športnih organizacij, Težkoatletski klub Domžale nujno potrebuje prostore za sam obstoj in treninge, močno si prizadevamo za pokrito atletsko dvorano, ki je tudi v prostorskem načrtu. Vemo, kaj bi to pomenilo ne le za atlete, ampak v zimskem obdobju za večino športnikov, ki bi jim bil omogočen boljši trening.

Kar pa se tiče kluba, se ve, da je naša rak rana pomanjkanje nogometnih igrišč. V zadnjih letih ni absolutno nobenega posluha s strani Zavoda za šport in rekreacijo. Vsi projekti so imeli prednost pred našimi. Medtem pa naši otroci trenirajo na polovici igrišča, kar je absolutno premalo. Trenirajo na umetni travi, s čimer škodujemo tako strokovno kot zdravstveno. Ne pristajamo namreč na tezo, da bi morali izključno samo skrbeti za ta infrastrukturni del, ki je namenjen otrokom. To je dolžnost zavoda in občine. Upamo, da bomo našli skupni jezik in naredili nogometni center, ki si ga Domžale zaslužijo. Tu so Domžale kot mesto, pa Radomlje in Dob ter Ihan, tudi Vir. Ljudje tu se radi ukvarjajo z nogometom in s tem problemom se bo potrebno spoprijeti. Nam pa že pošteno teče voda v grlo, ker je to največji omejitveni faktor, zakaj še ne moremo slediti nogometnim šolam kot na primer zagrebškega Dinama, v neki meri tudi Salzburga, večjim klubom v naši bližini torej. Tega si želimo. □

ŠPORT

Člani znova v pogonu, vseeno odhod Šeška v Salzburg

Le kratek oddih so si lahko privoščili nogometaši Domžal po koncu tekmovalne sezone, potem ko so že 10. junija znova zakorakali na nogometno igrišče in začeli z 'misijo Evropa'.

NK DOMŽALE Vse se torej začena znova. Z evropsko vozovnico v roki, ki bo Domžalčane najprej peljala na Malto k Balzen FC, nato pa sledi nov, veliki evropski izziv na Švedskem. V drugem krogu kvalifikacij za evropsko ligo jih namreč čaka Malmö, najuspešnejši in tudi letos vodilni švedski predstavnik, s številnimi izkušnjami tudi iz lige prvakov in evropske lige.

Benjamin Šeško velja za enega največjih talentov slovenskega nogometa.

Dvakratni državni prvaki so pod vodstvom Simona Rožmana začeli priprave na tekmovalno sezono 2018/19. Tokrat z jasnim ciljem, ki nam ga je v intervjuju razkril tudi direktor nogometnega kluba Domžale Matej Oražem, ne le napasti Maribor in Olimpijo, ampak znova zasedati vrh prve lige! A do 14. julija, ko jih čaka uvodni prvenstveni obračun z Rudarjem, bo v ospredju evropska zgodba, za katero si ob Kamniški Bistrici želijo, da traja čim dlje. Tudi zato se je v Domžale po dvanajstih letih in sezoni 2006/07, ko so se 'rumeni' veselili naslova držav-

nega prvaka, zavoljo izkušenj v klubu vrnil nekdanji reprezentant Bran-ko Ilič. Domžalski dres sta v prestopnem roku oblekla tudi mladi estonski reprezentant Mattias Käit (igral je na Škotskem) in Josip Čorluka, ki je lani Domžalčanom nasproti stal v dresu Širokega Brijega.

A v zadnjih tednih članski pogon kluba vseeno ni bil v ospredju. Udar- no novico nogometnih medijev, ne le v Sloveniji, temveč tudi v tujini, je predstavljal prestop talentiranega Benjamina Šeška iz Domžal v Red Bull Salzburg. Izvenserijski 16-letni napadalec, ki je še lani tresel mreže kot za stavo v dresu Krškega, letos pa napredoval v Domžalah, je bil želja številnih evropskih velikanov (Manchester City, Juventus, Ajax), a se je na koncu odločil za odhod k našim severnim sosedom. Tu se bo po besedah strokovnjakov kalil po prikazanem eden največjih talentov in upov slovenskega nogometa. Za izjemno odškodnino 2,5 milijona evrov, ki je dokaz dobrega dela domžalske nogometne akademije, in seveda prinaša tudi finančno mirnost v klub.

Na radarju tujih klubov sta po dobrih predstavah v lansk sezoni seveda tudi 19-letni Adam Gnezda Čerin in 22-letni jamajški reprezentant Shamar Nicholson, ki pa jih bodo v Domžalah zavoljo visokih ciljev ne glede na vsaj milijonsko odškodnino želeli zadržati. Sta namreč še kako pomemben del mozaika, ki ga gradi trener Rožman s svojimi varovanci.

DOMEN JARC

FOTO: NKDOMZALE.SI

Modri iz Doba doma prvič gostili ekipo Tar Heelsov iz ZDA

Ekipo University of North Carolina je z 0.1 ugnala naše nogometaše, za zmago Ovnov je zadel Lucas del Rosario.

NK ROLTEK DOB Naša članska ekipa NK Roltek Dob se je v mednarodni prijateljski tekmi pomerila z ameriško univerzitetno ekipo University of North Carolina (UNC) in ji po trdem boju čestitala za tesno zmago z 0:1.

Tar Heels, kot imajo vzdevek (izvira še iz časov ameriške državljanske vojne), ekipe Univerze v Severni Karolini, so pokazali zelo odločno nogometno predstavo in pritisk na vrata Modrih iz Doba 'kronali' z golom, edinim sicer na tekmi, ki ga je v 65. minuti tekme dosegel Lucas del Rosario.

Trener UNC Carlos Samoano je imel na voljo številno zasedbo dobro

pripravljenih nogometašev, saj se Ovni (angleško Rams) prav te dni intenzivno pripravljajo v naši regiji. Trener Dobljanov Nenad Toševski je nastopil z malce spremenjeno zasedbo in je po tekmi verjetno že pri nedeljskem derbiju z Radomljani. V vratih Dobljanov je poleg Tadeja Avsca prvič nastopil tudi Ivo Čančar, preizkusil pa je tudi nekatere nove nogometaše, ki se bodo morebiti znašli na seznamu ekipe v prihodnji sezoni.

Čestitke gostom za zmago, našim nogometašem pa za srčno borbo do zadnjega sodnikovega piska.

REGOR HORVATIČ

FOTO: G. H., PRESS NK ROLTEK DOB

Mladi košarkarji znova državni prvaki, zdaj na vrsti reprezentanca

Letošnja klubska košarkarska sezona se je iztekla, za piko na i uspešnemu letu Helios Suns pa je poskrbela ekipa pionirjev letnika 2004 in mlajših, ki se je okronala z naslovom najboljšega moštva v kategoriji U15 v Sloveniji.

KK HELIOS SUNS Ekipa Helios Suns Coris, kakor je uradni naziv mlade domžalske pionirske zasedbe, je ponovila lanski uspeh in se še drugič zapored veseli naslova državnega prvaka. Letos so na zadnji stopnici, v velikem finalu, premagali Košarkarski klub Janče z 79:54. Tekmec je sredi tretje četrtine še vodil s 46:45, a domžalski podmladek je zadnji del srečanja odigral izjemno in povsem razorožil ljubljansko ekipo, ki je tekom sezone dvakrat porazila Helios. A tokrat 'oranžni' na krilih Jana Videta, ki je finale končal s kar 41 doseženimi točkami, proti domžalskemu moštvu niso našli protiorožja in slavje se je že dolgo pred zadnjim piskom sirene lahko začelo. »Vesel sem za svoje fante, ki so uspeli na zadnji skupni tekmi prikazati najboljšo predstavo v sezoni. Držali so se navodil, stopili so skupaj, ko je bilo to najbolj potrebno in na koncu smo zasluženo najboljši v državi,« je svoje varovance pohvalil trener Gašper Papež. Pohvalijo pa se lahko Domžalčani še z eno posebno lovoriko, ki so jo prav tako osvojili drugo leto zapored. Gre za Pokal mladih, ki ga Košarkarska zveza Slovenije podeljuje mladinskim pogonom glede na množičnost, fair play in seveda uspešnost. In znova je prvo mesto pripadlo domžalskim Sunsom pred Petrol Olimpijo!

Konec klubske sezone pa ne pomeni tudi počitnic. Glavni trener članov Dejan Jakara je že zavihal rokave

Mladi domžalski košarkarji še drugič zapored razred zase

in kot selektor slovenske izbrane vrste do 20 let košarkarje pripravlja na evropsko prvenstvo, ki bo sredi julija potekalo v Tel Avivu. Pod njegovim vodstvom si bodo mesto v reprezentanci skušali izboriti tudi trije igralci Heliosa: Adrian Jogan, Nejc Klavžar in Jaka Strel. Z nasveti jim na reprezentančnih zborih kot pomočnik selektorja Jakare pomaga še en domžalski trener Gašper Papež. Reprezentančni

dres v kategoriji mladincev U18 nosita še dva igralca Heliosa, Bine Prepelič in Jan Maček, ki se bosta skušala uvrstiti na seznam potnikov za evropsko prvenstvo divizije A letos konec julija v Grčiji. Omenjene akterje namesto dopusta torej še naprej čaka trdo delo, a ob lovu za uspehom in napredkom so to zagotovo sladke skrbi.

DOMEN JARC

FOTO: HELIOS-SUNS.SI

Četverica do zlate medalje na državnih prvenstvih

Jan Emberšič v metu kladiva ne popušča. Z novo zmago, tokrat v konkurenci starejših mladincev, je niz osvajanja zlatih medalj potegnil že skoraj na leto dni.

AK DOMŽALE Novo mesto je 22. in 23. junija gostilo prvenstvo Slovenije za starejše mladince in mladinke, na katerem sta najvišjo stopničko zasedla dva člana Atletskega kluba Domžale, Jakob Mali in Jan Emberšič. Mali, ki zaradi poškodbe kolka ni nastopal vse od lanskega februarja, se je na atletske steze vrnil z zmago v disciplini 3000 metrov z zaprekami. Udeležene svetovnega prvenstva za mlajše mladince v Keniji pred dvema letoma je slavil s časom 9:47,89 (3. najhitrejši čas v zgodovini kluba) in si s tem zagotovil nastop na julijskem četverboju reprezentanc starejših mladincev v Györu. Zlat je bil znova tudi Jan. Atlet, ki letos prvo leto tekmuje v kategoriji mlajših mladincev, je niz nepremagljivosti začel kot pionir lani septembra na državnem prvenstvu, letos pa ne pozna poraza tako na zimskih prvenstvih v metih kot na ekipnem in zdaj še v Novem mestu med starejšimi mladinci. Šest kilogramov težko kladivo je iz njegovih rok poletelo 57,80 metra daleč. V juliju ga zdaj čakata dve reprezentančni tekmi, na katerih bo videl, kako visoko lahko poseže na mednarodni sceni.

Do medalje je v Novem mestu pri-tekla še Nuša Mali, ki je osvojila bron na 3000 metrov. Pogumno se je podala v lov za osebnim rekordom, a v zadnji tretjini teka popustila in bila na koncu s časom 11:11,04 za dobrih 15 sekund prekratka. A Nuša se najbolje znajde na strmih terenih, kar je dokazala 2. junija na teku na Ratitovec, ki je štel tudi kot prvenstvo Slovenije v gorskih tekih, disciplini gor. Na štiri kilometre dolgi progi s kar 630 metri višinske razlike je v napetem dvoboju za zmago s časom 33:03 za 17 sekund prehitela veliko teknico Špelo Gonza (AD Štajerska). Obe bosta 7. julija slo-

venske barve zastopali na evropskem prvenstvu v gorskih tekih v švicarskem Zermattu.

Medalja pa je v članski konkurenci na Atletskem pokalu Slovenije ušla Luki Maroltu v teku na 100 metrov. S

nirje in pionirke U16, na katerem je bilo zabeleženih malenkost manj kot 450 nastopov. Med njimi so izstopali tudi nekateri domžalski. Tia Emberšič je z dosežkom 41,42 metra slavila v metu kladiva in dokazala, da že uspe-

Jakob Mali se je po letu in pol odsotnosti vrnil z zmago na prvenstvu Slovenije za starejše mladince.

časom 10,95 sekunde je osvojil nehvaležno četrto mesto, bron se mu je izmuznil za vsega pet stotink sekunde. Se je pa s tem uvrstil v reprezentanco, ki Slovenijo zastopa na pravkar končanih 2. evropskih igrah v Minsku. Četrtri je bil Jože Pirnat v suvanju krogle, z rezultatom 12,73 metra je bil bron oddaljen skoraj meter in pol.

Se pa lahko Atletski klub Domžale v juniju pohvali z organizacijo ekipnega prvenstva Slovenije za pio-

šno hodi po stopinjah starejšega brata Jana. Druga je bila Eva Hasanagić v teku na 300 metrov z ovirami in s časom 46,90 sekunde izboljšala tudi pionirski klubski rekord. Z odličnim časom 13,10 sekunde in šestim mestom na 100 metrov se je izkazala tudi Nika Šter. Vse tri bodo septembra lovile odličja na prvenstvu

Slovenije za pionirke. Čaka jih torej naporno poletje.

DOMEN JARC

Veteranski sosedski derbi brez zmagovalca

‘Najmodrejši’ iz Doba z Virjani do remija in točke – NK Roltek Dob:NK Vir 4:4

Naši ‘Najmodrejši’ nogometaši, veterani NK Roltek Dob, so v domačem Športnem parku Dob pri Domžalah gostili sosede, veterane NK Vir in z njimi v napeti tekmi remizirali 4:4.

Pri Dobljanih sta se med strelce vpisala Erik Simonič, ki je zadel dva-krat, in Ivan Todorovič. Pri Virjanih so se med strelce vpisali Damir Kajtazovič, Primož Jere, Primož Marn in Mirhad Kličič, ki je mreži zatresel na obeh straneh.

Pobudo na tekmi so sicer prvi prevzeli Dobljani, saj je za vodstvo z 2:0 z dvema lepima goloma poskrbel Erik Simonič. A to je očitno dalo še več energije Virjanom, ki so prek Damirja Kajtazoviča znižali na 2:1.

Za novo vodstvo Dobljanov s 3:1 je poskrbel kar gostujoči nogometaš Kličič, ki je po dobrem predlošku v kazenski prostor žogo poslal v lastno mrežo in dosegel avtogol.

Virjani so nato uspeli prek Primoža Jereta rezultat znižati na 3:2, a so ‘Najmodrejši’ hitro spet povedli, ko je za 4:2 zadel Ivan Todorovič. Mirhad Kli-

čič, ki je dosegel avtogol, se je soigralcem nato ‘oddolžil’ z golom za znižanje zaostanka Virjanov na 4:3.

Ko je že kazalo, da bodo Dobljani v derbiju iztržili vse 3 točke, je gostujoči trener Franci Stupica - Piko v igro poslal Primoža Marna in prav ‘NeyMarn’ se je izkazal kot ‘joker s klopi’, saj je v samostojnem prodoru uspel rezultat izenačiti na končnih 4:4.

Trener domače ekipe Jani Jeraj je s predstavo ‘Najmodrejših’ zelo zadovoljen, saj je po njegovem mnenju vsaka tekma zahtevna, ker so tekmeči dovolj kvalitetni in tehnično podkovani. »V veteranski ligi MNZ Ljubljana se igra dober nogomet,« v zaključku doda ‘selektor Čajči’.

Čestitke obema ekipama za lepo nogometno predstavo in srčno borbo na dobljanski nogometni ‘sveti travi’.

Ker zaključek sezone ni minil brez slastnih jedi z žara, je na mestu zahvala in pohvala žar-mojstru Lojzetu Kolenku, ki se je za to zelo potrudil.

GREGOR HORVATIČ

FOTO: G. H., PRESS NK ROLTEK DOB

Srečanje Prodnik - Zlato Polje

Dolgoletno nogometno tradicijo in druženja z ekipo domžalskega podjetja Prodnik, oddelek vodovod iz Domžal bomo nadaljevali tudi v prihodnje, je bila obojestranska želja ob nedavnem srečanju in nogometni tekmi sredi maja v Zlatem Polju.

Priložnostno sem pobrskal po arhivih in se ustavil ob zapisku z dne, 10. julija 2003: lepo vreme, 27 stopinj Celzija, prvo nogometno srečanje z ekipo Prodnika. Torej letos osemnajsto leto sodelovanja. V preteklosti je bilo v tej delovni organizaciji zaposlenih kar nekaj Zlatopoljcev, zadnja leta pa sta koordinatorja Viktor in Milan Pogačar, ki skrbita, da je za takšno druženje dobro poskrbljeno. Tudi tokrat je bilo tako. Po končani tekmi smo se imeli zares lepo, k vsemu temu pa je pripomoglo tudi lepo vreme. Za nekaj misli o druženju sem povprašal tudi njihove navijače.

Aleš Stražar, vodja sektorja, je povedal: »To je zame popestritev lepega popoldneva ob zaključku tedna.« Roko Lukaček, vodovodar: »Uživam v dobri družbi.« Sodnik in tehnični delegat Brane Jeraj, ki je tudi tokrat korektno sodil na tekmi, pa je dejal: »Pozdravljam takšna prijateljska športna druženja, poznamo se že dolga desetletja, zelo bom vesel, da se bo to sodelovanje nadaljevalo.«

Pohvala članom društva, ki so sodelovali, čeprav je bilo delovno popoldne, igralcem pa iskrena hvala za prikazano dopadljivo igro.

TONE HABJANIČ

Zaključek namiznoteniške sezone

Letošnja tekmovalna namiznoteniška sezona se zaključuje. Tudi na zadnjih tekmovanjih smo beležili kopico dobrih rezultatov.

NAMIZNI TENIS V Preboldu je potekal 2. TOP turnir RS za kadete in kadetinke, najboljših 24 udeležencev z uradne lestvice NTZS se je pomerilo v treh jakostnih skupinah. Pri kadetinkah je v prvi skupini Gaja Kobetič dosegla peto mesto, v drugi skupini Živa Markič drugo, njena sestra Brina peto in Neža Pogačar Žun šesto mesto. Pri kadetih je v prvi skupini Aljaž Goltnik zasedel drugo in Dejan Jokič peto mesto, v tretji skupini pa David Grad prvo, Adam Rakun tretje in Jan Kromar sedmo mesto.

V Preserjah pod Krimom je potekal TOP turnir RS za mlajše kadete in kadetinke. Neža Pogačar Žun je osvojila tretje mesto pri kadetinkah ter Luka Jokič drugo in Andraž Kramžar 15. pri kadetih.

V Kranju je potekalo 5. odprto prvenstvo Gorenjske, nastopilo je 70 tekmovalcev in tekmovalk. Naš klub (Namiznoteniško sekcijo Mengeš) je zastopalo 25 igralcev in igralcev. Uspeh je bil odličen, na stopničkah smo stali 17-krat, v skupnem seštevku petih tekem pa osemkrat za pokale.

Končalo se je tudi osnovnošolsko tekmovanje v namiznem tenisu. Na finalu v Puconcih je Martin Gerksič med učenci od 1. do 5. razreda osvojil prvo mesto, Urh Trtnik pa tretje. Pri učencih od 6. do 9. razreda je Timotej Jerina osvojil prvo mesto, Andraž

Maček četrto in Nik Lagoja peto mesto. Pri učencih v absolutni kategoriji (s točkami Namiznoteniške zveze Slovenije) je Aljaž Goltnik osvojil tretje, Dejan Jokič pa peto mesto, pri učenkah v enaki kategoriji je bila Brina Markič osma.

Nekaj mednarodnih novic. Na močnem mednarodnem turnirju v Zagrebu (prek 700 tekmovalcev in tekmovalk) je nastopilo tudi 18 tekmovalcev in tekmovalk iz našega kluba. V ekipnem delu je Luka Jokič (s soigralcem Francescom Trevisanom iz Italije) uvrstil med štiri najboljše, Gaja Kobetič

(s soigralko Nušo Kadiž iz Ravenskega Fužinarja) je dosegla enako uvrstitev pri dekletih. V posamični konkurenci je pri mladincih Luka Trtnik prišel med osem najboljših, Tara Kobetič pa med 16 najboljših pri mladinkah. Med 16 najboljših sta se uvrstila tudi Luka Jokič (mlajši kadeti) in Dejan Jokič (kadeti), med 32 najboljših pa Aljaž Goltnik (kadeti), Gaja Kobetič (kadetinke) in Neža Pogačar Žun (mlajše kadetinke).

Julija bo na Češkem potekalo letošnje evropsko mladinsko prvenstvo v namiznem tenisu; v slovensko repre-

zentanco so bili vpoklicani tudi tekmovalci in tekmovalke iz našega kluba. Aljaž Goltnik se bo pomeril z najboljšimi iz Evrope v kadetski konkurenci, Rok Trtnik in Katarina Stražar pa v mladinski konkurenci.

Letošnja sezona je bila polna uspehov na tekmovanjih v vseh kategorijah, tako od tistih najnižjih tekmovanj pa vse do mednarodnih reprezentančnih uspehov. V juliju bo sledilo malo počitka (razen za udeležence evropske mladinskega prvenstva), avgusta pa začnemo novo sezono, že kar tradicionalno, s poletnimi pripravami v Kranjski Gori, nato pa bodo sledili redni treningi za namiznoteniški mi mizami.

Vabimo vse, ki vas zanima igranje namiznega tenisa ali pridobitev naziva namiznoteniškega sodnika, da se nam pridružite – nikoli ni prepozno. Podrobnejše informacije glede treningov dobite pri našem trenerju Davidu (031 502 157), glede sodniške organizacije, sojenja in vodenja tekmovanj pa pri Janezu (031 612 835). Z rednimi treningi za nove člane začnemo septembra, urnik: ponedeljek, torek, sredo in petek od 15.30 do 16.30, potekali bodo v naši telovadnici v Mengšu, Slovenska cesta 39, poleg slaščičarne Flere.

BESEDILO IN FOTO: JANEZ

na kratko

ŠAH

Šesti turnir za Pokal Slovenskih železnic 2019

V okviru že tradicionalnega cikla turnirjev Pokal Slovenskih železnic je potekal šesti turnir, na katerem je sodelovalo 76 udeležencev, zmagal pa je član ŠD Domžale Tajfun Jure Plaskan 8 pred Rusom Piotrom Timaginom 7,5 in Domnom Tisajem 7 iz devetih kol v pospešenem šahu. Dobro se je uvrstil tudi Jože Skok, ŠD Domžale Tajfun na peto mesto, na osmo pa Virjan Boris Skok, zbrala sta po 6,5 točke. V končno razvrstitev šteje sedem najboljših izmed desetih turnirjev. V skupnem seštevku za zdaj vodi Metod Logar iz Kranja pred Zlatkom Jerajem iz Jesenic, odličen tretji pa je Boris Skok, ŠK Komenda, vsi trije so odigrali vseh šest turnirjev. Med Domžalčani je najboljši Jože Skok na 15. mestu, vendar je odigral le štiri turnirje. Dobro se drži tudi Domžalčan, sicer predsednik ŠD Železničar, Jožef Brežan, ki je trenutno na 26. mestu. Odigral je vseh šest turnirjev, na katere se je doslej odzvalo 166 šahistk in šahistov.

Novice

Maribor – Železničarsko šahovsko društvo Maribor je pripravilo že 9. turnir – Memorial Jožeta Antolinca v pospešenem šahu, ki je potekal v Prometni šoli Maribor, nanj se je odzvalo 41 ljubiteljev šaha. Zmagal je Franc Zajšek pred Karlom Cojhtarjem, oba sta Mariborčana, v devetih kolih sta zbrala 7 točk, tretji je bil Domžalčan Jože Skok, ki je osvojil 6,5 točke, četrti pa Franc Pešec iz Celja z enakim številom točk.

Zmagovita trojka Memoriala Jožeta Antolinca – z leve: Jože Skok, Franc Zajšek in Karel Cojhtar.

Maribor – Ob 100-letnici Branika iz Maribora so v društvu pripravili močan mednarodni turnir v triatlonu, kar pomeni, da so imeli igralci kar tri različne vrste časa, odigrali pa so 12 kol. Zmagal je mednarodni mojster Žan Tomazini iz Slovenske Bistrice 10,5, pred Mirom Pandurevičem iz Hrvaške 9,5 in vele mojstrom Markom Tratarjem 9. Na 16. mesto se je uvrstil Jože Skok, Domžale Tajfun, ki je zbral 6,5 točke, sodelovalo je 45 udeležencev.

Trzin – Prizadrevni trzinski šahisti so ob občinskem prazniku tudi tokrat pripravili šahovski turnir v pospešenem šahu. Zmagal je fide mojster Marjan Kastelic iz Novega mesta 7,5 pred Virjanom Borisom Skokom in Igorjem Rojsem iz Trzina, oba sta zbrala 6,5 točke. Sledita Jože Skok Domžale Tajfun in Jukan Nesib, Trzin s 6 točkami, sodelovalo je 34 šahistk in šahistov, odigrali so devet kol.

J. S.

ROK ZA ODDAJO

Naslednja številka Slamnika izide v petek, **26. julija 2019.**

Rok za oddajo prispevkov je v četrtek, **11. julija 2019, do 12. ure.**

Pri vsakem prispevku mora biti jasno razvidno, kdo je avtor prispevka, podpis fotografa in komentar k fotografiji.

Prispevke lahko v času uradnih ur oddate v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale, zunaj uradnih ur v nabiralniku na stavbi ali na naš e-naslov. **urednistvo.slamnik@gmail.com**

ŠPORT

Na odmevnem turnirju Tajfun Challenge zmaga Hrvatu Cvitanu

V prostorih Šahovske zveze Slovenije v Ljubljani je v soboto, 25. maja 2019, potekal veliki turnir v pospešenem šahu Tajfun Challenge (izziv), organiziral ga je Šahovsko društvo Domžale Tajfun.

Pogoj za udeležbo na turnirju je bil najmanj 1800 točk ratinga. Odzvalo se je 42 šahistov, med njimi kar sedem vele mojstrov in pet mednarodnih mojstrov iz Hrvaške, Bosne in Hercegovine ter Slovenije. Zmagal je Hrvat Ognjen Cvitan, v devetih kolih je osvojil 7 točk,

tor podjetja Iztok Špan in član upravnega odbora ŠD Domžale Tajfun Dušan Borštar. Oba sta izrazila veselje, da podjetje podpira šah tudi z organizacijo turnirja na Bravničarjevi 13 v Ljubljani. Vzorno je sodila Špela Orehek. Najboljša ženska je bila Monika Rozman

Zmagovita trojka turnirja – z leve Iztok Špan, Matej Šebenik, Ognjen Cvitan, Luka Lenič, predsednik ŠD Domžale Tajfun Boštjan Grošelj in Dušan Borštar.

pred Luko Leničem in Matejem Šebenikom, ki sta zbrala po 6,5 točke.

Na četrto, peto in šesto mesto so se zvrstili vele mojstri Zoran Jovanovič, Bogdan Lalič in Marin Bosiočić iz Hrvaške, ki so tudi zbrali po šest točk in pol. Domžalčan Luka Lenič je petkrat remiziral, vendar premagal neposrednega tekmeča za vrh Šebenika, oba sta člana ŠK Ljubljana. Presenetljivo je bil šele deveti eden izmed favoritov, hrvaški vele mojster Mladen Palac, 5,5. V zadnjem kolu je izgubil s Cvitanom, tako da se je Ognjen povzpел na prvo mesto. Dober je bil tudi fide mojster Jernej Špalir, 6, ŠD Posočje na osmem, in zanesljivi mednarodni mojster Leon Mazi iz Kranja, 5,5, na desetem mestu.

Uvodoma je udeležence turnirja pozdravil predsednik Šahovske zveze Slovenije in nedavno izvoljeni evropski poslanec dr. Milan Brglez, ki je izrazil veselje, da se v prostorih SZS odvija tako močan turnir z vrsto zvenceh imen, kar je vsekakor podpora šahu in njegovi prepoznavnosti. V imenu glavnega sponzorika turnirja, podjetja Tajfun iz Planine pri Sevnici, sta spregovorila direk-

iz Kranja, ki je s štirim točkami osvojila 30. mesto. Najboljši senior je bil hrvaški mednarodni mojster Milan Mrdja s 5,5 točke na devetem mestu. Najboljši mladinec je bil Jaka Juvan, ŽSK Maribor, s štirimi točkami je osvojil 27. mesto. Med Domžalčani se je pričakovano najbolje uvrstil Jure Plaskan, s petimi točkami je zasedel 15. mesto, vendar pa se je moral pomeriti kar s tremi vele mojstri. Marjan Šemrl, Ivan Bratko in Jože Skok so v močni konkurenci zbrali 4,5 točke, torej polovico možnih, in se zvrstili na 23., 24. in 25. mesto. Ob koncu so bile poleg petih glavnih nagrad podeljene še štiri za posamezne ratinške kategorije, prejeli so jih še najboljša ženska, senior in mladinec, vsi udeleženci pa so dobili praktične darila sponzorja turnirja Tajfuna. Udeležencem je bil na voljo tudi zbornik – Že 70 let šaha na Domžalskem. Predvsem člani upravnega odbora ŠD Domžale Tajfun so se morali zelo potruditi, da je turnir uspel, pri čemer je veliko razumevanja pokazala tudi Šahovska zveza Slovenija.

JOŽE SKOK
FOTO: VILJEM BORŠTAR

Mladinci odlični tretji v kadetski ligi

Fantje iz Šahovskega društva Domžale Tajfun so se tudi letos že tradicionalno odpravili na kadetsko ligo (ekipno državno prvenstvo do 16 let), ki je tokrat potekala med 24. in 26. majem 2019 v Dijaškem domu Nova Gorica.

Na to prizorišče imajo mladinci zlate generacije ŠD Domžale lepe spomine, saj so ravno tukaj osvojili naslov ekipnih mladinskih državnih prvakov. Nostalglja je naredila svoj, saj je Lan Turek, zdaj v vlogi mentorja in spremljevalca, naš podmladek popeljal do odličnega 3. mesta v državi. Fantje so se borili kot levi, s timskim duhom so dvoboje odigrali usklajeno in se zaslužno veselili uspeha. Še posebej se je izkazal 13-letni Aleksander Kosanovič, ki je prvič igral na večdnem tekmo vanju in brez poraza k ekipi prispeval pomembne tri točke (od štirih odigranih partij). Dobro je igral tudi Rudi Olenik Čampa na prvi deski, prav tako je priigral tri točke (sicer od petih partij), vendar je pri njem kljub vsemu še opaziti polno rezerve za boljše izide. Enako velja za Erika Hitija na drugi deski (zbral je 2,5 točke), ki se mu tokratni nastop ni najbolj posrečil, pa vendar gre za ekipno tekmo vanje in prav vsi trije člani so enako pomembni za končni rezultat. Ekipni državni prvaki

do 16 let so sicer postali fantje iz ŠK Celje, 2. mesto pa so osvojili domačini iz ŠK Nova Gorica. Naši fantje so še povedali, da so se imeli super, po koncu pa je sledilo proslavljanje in obvezen postanek v piceriji na poti domov.

Ob tem uspehu velja omeniti še preostala dva mentorja, Jureta Plaskana in Špelo Orehek, ki skupaj z Lanom skrbita za napredek mladincev, ter finančno podporo Šahovskega društva Domžale Tajfun, s katero svojim članom omogoča nastope na tovrstnih tekmovanjih.

ŠPELA OREHEK
FOTO: LAN TUREK

Uspešno tekmo vanje Pirueta 2019

Tradicionalno mednarodno tekmo vanje v umetnostnem kotalkanju že sedemindvajsetič v organizaciji Kotalkarskega kluba Pirueta.

KK PIRUETA Tudi tokrat je bila zasedba pričakovana, in sicer so na tekmo vanju nastopili tekmo valci iz Italije, Avstrije, Hrvaške in Slovenije. Število tekmo valcev smo morali omejiti, saj v nasprotnem primeru ne bi končali tekmo vanja v enem dnevu.

Organizacija je bila brezhibna, čeprav se je odvijalo tekmo vanje po novem sodniškem ocenjevanju, ki je sicer nekoliko podaljšalo trajanje prireditve.

Domači tekmo valci so se kot po navadi ponovno odlično odrezali in zasedli sama dobra mesta. Na zmagovalne stopničke so se povzpele tekmo valke Ela Strohmaier Tavčar, Eva Peterlin, Ana Marija Divovič, Katarina Hribar, Aliana Vutkovič in Taja Cerar.

Vse našteje tekmo valke so si zaslužile svoja mesta na zmagovalnem odru. Na domačem tekmo vanju so nastopile tudi tekmo valke, ki so nedavno začele trenirati umetnostno kotal-

kanje, pokazale pa so, da bo treba v prihodnje na naslednjih tekmovanjih na njih še kako računati. Vse so brezhibno izpeljale svoje programe in tako dokazale, da so svoje delo na treningih več kot uspešno uresničile.

Kotalkarski klub Pirueta je že naslednji teden sodeloval na mednarodnem tekmo vanju v Ljubljani, kjer prav tako ni manjkalo dobrih rezultatov.

BESEDILO IN FOTO: KK PIRUETA

Izpiti za višje pasove

Z začetkom težko pričakovanih šolskih počitnic je nastopil tudi premor pri karateju.

SANKUKAI KARATE KLUB DOMŽALE Nekateri so se ga veselili bolj, drugi manj, vsi pa smo si obljubili, da se septembra spet srečamo.

Preden smo se lahko povsem predali toplim sončnim žarkom in poležavanju na plaži, nas je čakal še velik zaključek sezone – semestrski izpiti za višje pasove.

V soboto, 8. junija 2019, smo se karateisti že v jutranjih urah zbrali v Osnovni šoli Venclja Perka. Tribune so se napolnile s ponosnimi in nekoliko nervoznimi starši, telovadnico pa so preplavile bele kimone otrok, ki so nestrpnost čakali, da pridejo na vrsto. Najprej smo z bučnim aplavzom pozdravili naše najmlajše karateiste, ki so pokazali, da so od januarskega nastopa še napredovali in izboljšali svojo tehniko. Nastopu so sledili izpiti, najprej so se pred komisijo zvrstili beli pasovi, nato pa vse navzgor do zelenih. Tehnika je bila vedno bolj zahtevna, a na koncu se je izplačalo. Ob razglasitvi rezultatov smo trenerji in starši ponosno ploskali, saj smo v Karate klubu Domžale dobili številne nove barvne pasove. V popoldanskem času smo nadaljevali še z izpiti za članske skupine. Tudi oni so se odlično odrezali in dokazali, da so na svoji poti treniranja karateja stopili še korak naprej.

Prvi beli pas, 8. kyu, so pridobili: Simon Berčič, Slavko Šinkovec, Jasmin Ferreira Rode, Matic Gorjanc,

Kian Smlatič, Ermin Tabaković, Anže Železnik, Kenan Kljajič, Jurij Porenta, Jasna Bračko, Zara Debeljak, Sergej Elez Škorc, Arsen Kladnik Doljak, Linus Kladnik Doljak, Tilen Smrekar, Luka Brajer, Gregor Strašek, Yunus Alfaihi, Adriano Aličić, Matic Glivar, Timotej Harb, Luka Jazbec, Ožbej Jemec, Matic Jereb, Brina Jerkič, Izabela Sofija Jurišević, Erik Karner, Aleksej Knez, Aleks Kolar, Mark Kralj, Lara Kvas, Andrej Leva, Bor Levstek, Polona Ložar, Brin Moretti, Ožbej Pipenpaher, Eva Potočnik, Edi Strnišnik, Jakob Šuligoj, Klara Tomazin, Iztok Trškan, Tomaž Velikonja, Brina Zabret, Rožle Habjan Kac, Živa Jarc Vertovec

Nosilci drugega belega pasu, 7. kyu, so od zdaj naprej: Simon Berčič, Slavko Šinkovec, Peter Mehle, Filip Borštnar, Ajda Burja, Anes Mahmutovič, Klara Pevec, Gal Sojer, Ernad Šahinovič Zajc, Rene Marino Vesel

Izpit za tretji beli pas, 6. kyu, so uspešno opravili: Rok Cerar, Nika Marolt, Damira Radovanovič, Milla Ajdnik Matsushige, Nika Čater, Tit Farič, Alekseja Viktorija Geld, Jan Levstek, Ela Pavli, Iris Pogačar, Irinea Potočnik, Julija Redenšek Sadar, Valentina Vodopivec, Amalija Zupan, Gaja Prelec Opalk, Brina Bergelj, Zara Bergelj, Elina Grabljevec, Klemen Juvančič, Jaka Kokalj, Žiga Šubic, Mark Sajovic, Kristian Sever, Tia Teslič, Gal

Zabret, Urban Zupanc, Jaka Barlič, Matevž Bračič, Matic Dekleva, Ožbej Gašperin, Lovro Godec, Lovro Grojdek, Anej Harb, David Kranjc, Tjaša Lukan, Žiga Marcijan, Marcel Pecotič, Zala Pečan, Luka Polc, Filip Pravst

Znanje za rumen pas, 5. kyu, so prikazali: Roman Sušnik, Andrej Kosmač, Tilen Dovžan, Žan Zabret, Matic Požek, Aljaž Buriel Tavčar, Ajda Gradišar, Žiga Jereb, Tian Kepec, Vid Majhenič, Mike Smolnikar

Oranžni pas, 4. kyu, so si prislužili: Boris Antolič, Trina Razboršek, Urban Dovžan, Jan Komat, Matija Frumen, Jure Luštrek, Matic Capuder, Aljaž Čebulj, Sara Jemc, Taja Jemc, Filip Kolenc, Eva Ogrinc, Hana Šeme, Filip Zakrajšek

Zeleni pas, 3. kyu, pa si bodo odslej lahko zavezali: Riena Hribar, Tomaž Zver, Andraž Vodlan, Denis Vodlan, Matej Kolar, Mojca Požek, Tristan Urbanija, Karmen Cajhen, Tadej Kadunc, Jaka Korošec, Janez Lukman, Karin Majcen, Gaj Ravnikar, Ažbe Vidmar

Vsem karateistom iskrene čestitke! Preden se za čas počitnic zares poslovimo, pa se bomo nekateri družili še na Letni karate šoli, tokrat 42. po vrsti. Zagotovo se bomo imeli odlično, več pa bomo poročali v julijski številki Slamnika. Vsem želimo prijetne poletne počitnice in se vidimo 7. julija v Umagu.

TJAŠA Š. SAVŠEK

Savate klub Domžale uspešno iz Avstrije

V soboto, 25. maja 2019, se je Savate klub Domžale v lastni režiji udeležil odprtega prvenstva v Weizu blizu Gradca v Avstriji.

SAVATE KLUB DOMŽALE Klub so zastopali trener Bojan Rusjan, tekmovalci: Nastja Urbanija, Andrej Breznik, Staš Podbevšek, Andraž Rojc, Andrej Burja in spremljevalka Nina Urbania. Prva je v ring stopila Nastja Urbanija v kategoriji do 48 kg in si z neustrašno borbo priskrbelala pot v finale, kjer je morala priznati premoč na-

je domov prinesel eno zlato, tri srebrne in bronasto medaljo. Veselimo se naslednje domače in mednarodne tekme. Hvala organizatorju prvenstva Hrvoju Termopilu, trenerju kluba Fightclub 300, ki je v sodelovanju z avstrijsko Savate zvezo poskrbel za odlično organizirane borbe in dobro počutje tekmovalcev.

sprotnici in osvojila svojo prvo srebrno medaljo na mednarodni tekmi. Drugi se je pogumno boril naš najmlajši tekmovalec Staš Podbevšek na svoji prvi tekmi. Dokazal je, da se s trdim delom marsikaj doseže in si priboril prvo mesto v kategoriji do 60 kg. V ring mu je sledil Andrej Burja v kategoriji do 65 kg. Kljub zagnanosti mu je sreča na koncu obrnila hrbet, zadovoljiti se je moral z bronasto medaljo. Andrej Breznik se je kot priznani mednarodni tekmovalec ponovno odlično izkazal, domov je odnesel srebro. Zadnji je naš klub v kategoriji do 85 kg zastopal Andraž Rojc. Na svoji drugi mednarodni tekmi je dosegel odlično drugo mesto. Savate klub Domžale

Zahvala tudi Občini Domžale za nenehno spodbudo naše športne aktivnosti. Če vas zanima trening francoskega boksa v Savate klubu Domžale, ste vabljeni na trening vsak torek in četrtek od 17.30 do 19.30 v mali telovadnici OŠ Vencija Perka Domžale. Novo sezono borilnega športa Savate začnemo septembra. Vse informacije o naši dejavnosti dobite na facebook in instagram profilu ter spletni strani našega društva, pokličete pa lahko tudi predsednika kluba Bojana Rusjana na telefonsko številko 041 545 109. Lep športni savate pozdrav – Salut!

BESEDILO IN FOTO: SAVATE KLUB DOMŽALE

Poguma in borbenosti nam nikoli ne manjka

Klub borilnih veščin Domžale nadaljuje s svojim pestrim delom in skuša vsem generacijam pogumnih borcev ponuditi čim več novih znanj in izkušenj, s katerimi na različnih tekmovanjih dosega lepe uspehe.

KLUB BORILNIH VEŠČIN DOMŽALE K temu veliko prispeva Marjan Bolhar, predsednik kluba, tudi ugleden trener in športnik Domžal za letošnje leto, ki se lahko pohvali s številnimi mednarodnimi in svetovnimi uspehi, hkrati pa veliko prispeva tudi k promociji tako borilnih kot drugih športov.

V Podčetrtku je v začetku junija potekal šesti krog lige Boks zveze Slovenije. Med 48 tekmovalci iz kategorij pionirjev, school boyjsov, juniorjev in elite konkurence so uspešno nastopali tudi trije tekmovalci domžalskega Kluba borilnih veščin: Žiga Godec, Enej Kornhauzer in Aleksej Tandler ter vsi pokazali odlične borbe.

Na Izlakah je 8. junija 2019 potekalo tekmovanje v kickboxingu – mednarodni open Kickboxing zveze Slovenije za dečke in deklice, ml. kadetinke in kadete, st. kadetinke in kadete ter mladinke in mladince. Med 141 tekmovalci in tekmovalkami iz 14 klubov so bili tudi kickboxarji mlajših selekcij iz Kluba borilnih veščin Domžale, ki so prikazali odlične borbe: Gal Urankar, Žiga Hribar in Mark Patrik Keržan. Vse čestitke, še posebej pa borbenima dekletoma. Drugo mesto je osvojila Žana Hribar, najvišjo stopničko pa je dosegla Gaja Hribar. Gaja Hribar je blestela tudi na tekmovanju za Svetovni kickboxing pokal Best Fighter v Italijanskem Riminiju, ob njej je Klub borilnih veščin Domžale v reprezentanci Kickboxing zveze Slovenije predstavljala še Gaja Šalamun. Gaja Hribar je osvojila prvo mesto med starejšimi kadetinkami +65 kg ter tretje mesto – starejše kadetinke -65 kg; dve medalji pa je osvojila tudi Gaja Šalamun: srebrno med mladinkami -70 kg in bronasto mladinke -65 kg.

**VERA VOJSKA
FOTO: KBV DOMŽALE**

Previdno v gorah!

V Planinskem društvu Domžale bodo tudi poletni meseci dejavni, veliko se bomo morali ukvarjati z osveščanjem in opozarjanjem na nevarnosti v gorah.

PLANINSKO DRUŠTVO DOMŽALE Še posebej letos je v višinah ogromno snega, v senčnih legah ga bo ostalo dovolj tudi med poletjem, zato previdno, o turi se vedno pozanimajte vnaprej. Nesreč je bilo res že več kot dovolj! Mladinci so proti koncu šolskega leta vedno bolj dejavni, za seboj imajo par izletov: izlet na Slivnico, pohod na Belopeška jezera in kočo Zacchi. V juniju pa je čas tudi za skok v morje in seveda težko pričakovani gorniški tabor na Veliki planini. Vodniški odsek nas je v zadnjem mesecu vodil po Slovenskih goricah, po Pohorju od Kop do Rogle prek prekrasnih Lovrenških jezer, bolj zahtevna tura je na Goli vrh nad Jezerskim, družinam z malimi otroki pa sta bila namenjena izleta na Žusem in na Slivnico. Športno ple-

zalni odsek je nadvse uspešno zaključil s sezono. Za naslednjo – vpis bo septembra – pa načrtujejo nekaj zanimivih sprememb. Pričakujemo dober odziv, predvsem mladine. Benkotov memorial sredi junija na Kamniškem sedlu je začinjen z izpitno turo letošnje alpinistične šole, opravi pa se že kar lepo število vzponov. S sodelovanjem na Rožnem dnevu na Veliki planini smo se zavezali k varovanju gorske narave, sodelovali pa smo tudi pri Pohodu ob reki, kjer smo se najbrž srečali na naši stojnici. Za več vsebin nas spremljajte na www.pdd.si. Srečno v gorah in ne pozabite: v gore pojdite pripravljeni!

**ALEŠ KERMAUNER
PLANINSKO DRUŠTVO DOMŽALE**

Pohodniki med Slovenskimi goricami Foto: naključni mimoidoči

Zavod za šport in rekreacijo Domžale
Plavalno društvo Domžale

TEDEN PLAVANJA ZA SENIORJE

15. 7.–19. 7. 2019 vsak dan od 9:00 do 10:00
Kopališče Domžale

Sprostitev v vodi, druženje in zabava! Premagovanje strahu v vodi, prilagajanje na vodo in učenje plavanja za neplavalce. Učenje plavalnih tehnik za plavalce.

Cena: 30 €

Več info in prijava:
Plavalno društvo Domžale:
info@plavalnodrustvo-domzale.si
040 836 218 (Gaja)

**ZAVOD ZA ŠPORT
IN REKREACIJO
DOMŽALE**

OBJAVE

Tu ljubljena si bila iz vsega srca,
bodi ljubljena še tam, kjer zdaj si doma.

ZAHVALA

Vera Penko
roj. Martinc

Izgubili smo našo drago ženo in mamico, ki smo jo 28. maja 2019 pospremili k zadnjemu večnemu počitku. Strahovita bolečina, ki naju prevzema, pa nama ob slovesu z Vero narekuje veliko hvaležnost vsem, ki so bili ob nama, da v tej bolečini nisva bila sama.

Zahvaliti se želiva g. župniku za lep opravljen obred, pevcem za lepe žalostinke, Pogrebni službi Vrbančič, darovalcem cvetja in Matjažu Brojanu za lepe besede ob slovesu. Hvala vsem, ki ste nama izrekli sožalje.

Vsem in vsakomur velika in iskrena hvala.

Mož Lojze in hčerka Daja

Nihče ne sliši, kadar jokam,
nihče mi solze ne otre,
nihče me nežno ne poboža
in vse molči, odkar te ni.
Le komu naj svoj bol izlijem,
le komu dušo naj odkrijem,
le komu naslonim naj glavo
in komu naj podam roko.

ZAHVALA

V 65. letu nas je zapustil ljubljeni dobri mož, ati, dedi, brat, tast in stric

Marko Kavčič
po domače Pecmanov Marko iz Gabrja pod Špilkom

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečena pisna in ustna sožalja, podarjeno cvetje, sveče in darovane maše. Prav tako se zahvaljujemo vsem, ki ste kakorkoli pomagali v teh težkih trenutkih in ga na zadnji poti pospremili v tako velikem številu. Zahvala tudi župniku Dragu Markušu za lepo opravljen pogrebni obred, gasilcem in osebju Pogrebne službe Vrbančič. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala.

Vsi njegovi

V šumenju vetra
slišim vajin glas,
v šopku cvetja vidim
vajin obraz,
senca spomina in
bolečina,
oboje se v dušo
zajeda

V SPOMIN

8. julija bo minilo eno leto, 29. junija pa dvanajsto, odkar sta nas zapustila naša draga starša

Angela in Janez Malin
iz Male Loke pri Domžalah

Hvala vsem, ki ju ohranjate v lepem spominu in postojite na njunem grobu.

Hči Urška z družino

Življenje niso dnevi,
ki so minili, temveč dnevi,
ki smo si jih zapomnili. (P. A. Pavlenov)

ZAHVALA

V 100. letu je tiho zaspala naša

Feni Dimc
roj. Herle

Iskrena hvala vsem, ki ste nam stali ob strani ob njenem slovesu, sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem in jo spremili na njeni zadnji poti.

Zahvaljujemo se za darovano cvetje, sveče in svete maše. Srčna hvala gospodu Tonetu Štruklju za lepo opravljen obred. Hvala Društvu upokojencev Domžale in Zvezi borcev Domžale.

Pogrešali jo bomo!

Vsi njeni

Kogar imaš rad, nikoli ne umre, le daleč, daleč je.

Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče,
ni več tvojega smehljaja,
le delo tvojih pridnih rok ostaja.

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 70. letu starosti sklenila naša ljuba žena, mami, babica, sestra in teta

Pavli Opara
s Homca

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, podarjene sveče, cvetje in svete maše.

Zahvaljujemo se gospodu župniku Gašperju Mauku za lepo opravljen pogrebni obred in sveto mašo.

Hvala vsem, ki ste bili del njenega življenja in jo boste skupaj z nami nosili v svojih srcih.

Vsi njeni

Luč je izginila v temi
in z njo sta ugasnili
življenji,
ki smo jih spoštovali,
ljubili ...

V SPOMIN

7. maja je minilo 30 let in 31. maja sta minili dve leti, odkar sta naju zapustila oče, mami, dedek in babica

Stane in Mimi Lončar

Hvala vsem, ki se ju spominjate in ju v mislih ohranjate v lepem spominu.

Hči Mira in vnuk Sebastian

Samo to še opravi,
samo to še postorim,
potem se spočijem
in umirim. (Tone Kuntner)

ZAHVALA

V 85. letu nas je zapustil dragi mož, oče, dedek in stric

Anton Raspotnik
z Vira pri Domžalah

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjene sveče in ostale darove. Zahvaljujemo se tudi župniku Pavletu Okolišu, čebelarjem ČD Lukovica in g. Mitji za lep poslovilni govor. Zahvala gre tudi Zvezi borcev NOB Lukovica, pevcem in harmonikarju ter Pogrebni službi Vrbančič za lepo opravljen pogrebni obred.

Vsi njegovi

V SPOMIN

Frančiška (Fani) Dimc
(30. 3. 1920–30. 5. 2019)

Na prvi junijski ponedeljek smo se številni družinski člani, prijatelji in sosedje poslovlili od Frančiške (Fani) Dimc, ki smo jo starejši Domžalčani poznali in klicali kot ‘našo Feni’. Kljub številnim težkim življenjskim preizkušnjam bi naslednjo pomlad dočakala 100 let.

Rodila se je 30. marca 1920 na Duplici v številni družini Herletovih v hiši, kjer je bila gostilna nasproti vhoda v tovarno pohištva Remec, pozneje Stol Duplica. Družina Herletovih se je pozneje preselila v Domžale v Novo ulico.

Fani je obiskovala osnovno šolo pri sestrah Uršulinkah v Mekinjah in potem meščansko šolo v Kamniku. Kmalu se je zaposlila na takratni Občini Kamnik. V času nemške okupacije je ves čas delala na takratnem Landratu ali okraju na občutljivem delovnem mestu pri izdaji živilskih kart. Tako je lahko pomagala ne samo številnim drugim ljudem, temveč tudi organizacijam Osvobodilne fronte za preskrbo partizanov in sorodnikov tistih, katerih moške in očetje so bili v partizanih. Danes pravzaprav težko dojamemo, da je to delo opravljala do konca vojne, čeprav se je koncem leta 1943 poročila z Ivanom Orehkom z Vira pri Domžalah, po domače Dragonarjevim, ki pa je kmalu po poroki januarja 1944 odšel v partizane v Kamniški bataljon, v februarju 1944 pa v sestavo takrat ustanovljenega Kamniško-zasavskega odreda kot radiotelegrafist. Ivan je pred vojno končal pomorsko akademijo nekdanje Kraljeve mornarice v Šibeniku. Septembra 1944 se jima je rodil sin Janez, ki ga oče Ivan ni nikoli videl. Sin Janez je pozneje zvedel od Ivanovih soborcev samo to, da je oče vrغل puško v zrak in zavriskal, ko je izvedel, da se je rodil sin Janez.

Ivan je potem padel 29. decembra 1944 v hudi zimski ofenzivi nemških sil na območju Zasavja, in sicer na Vačah. Nemci so ujete in ranjene partizane na mestu postrelili in jih v gozdu zagrebli v skupinski grob.

Po koncu vojne leta 1946 so sicer Ivana in soborce prekopali na pokopališče na Vačah, vendar še danes nima nihče od njih na skupinskem grobu svojega imena.

Fani se je takoj po končani vojni zaposlila na takratnem Trškem ljudskem odboru Domžale in pozneje na Občini Domžale. Skupaj z Miro Povževu sta več desetletij vzorno vodili vso občinsko administracijo. Vedno prijazni do vsakega državljana, pripravljeni pomagati pri urejanju vsakodnevnih nujnih ‘uradnih zadev’. Še danes se številni starejši Domžalčani in drugi prebivalci nekdanje domžalske občine spomnijo Mire in Fani, kako sta znali prijazno pomagati napisati vlogo ali preskrbeti kakšne druge papirje. Vrata njune pisarne so bila vedno odprta za vse občane.

Fani se je leta 1952 potem poročila s Francem Dimcem iz Depale vasi, ko je ta prevzel vodenje krajevne krojaške delavnice v tedanji Turkovi hiši nasproti bivše kavarne Slokar. Hčerki Marti se je pozneje pridružil še drugi sin Gašper. Njeni trije otroci so jo nato ‘obdarili’ z devetimi vnuki in vnukinjami, ti pa z 10 pravnuki in pravnukinjami.

Ob slovesu so se ji zahvalili za vso prijaznost in neponovljiva ‘babičina leta’, ki so jih preživeli skupaj!

Z našo Fani odhaja še ena zadnjih prič in aktivnih udeleženk burnih časov 20. stoletja, še posebno nemške okupacije. Odhaja kot ena tistih, ki je imela vedno odprto srce ne samo za svoje najbližje, temveč tudi za ožjo in širšo skupnost.

Ostala je do kraja zvesta svojim prepričanjem kot verna, toda zavedna Slovenka.

FRANCI GERBEC

ZAHVALA

V 95. letu nas je za vedno zapustila draga mama, tašča, babica in prababica

Ana Pernuš
1925–2019

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam stali ob strani, nas tolažili, izrekli sožalje in mamo pospremili na zadnji poti. Hvala sorodnikom, znancem in prijateljem, patronažnima sestrama Poloni in Dragici za dolgoletno nego, sosedom za nesebično pomoč in g. župniku Klemenu Svetelju za lepo opravljen pogrebni obred.

Vsi njeni

OBJAVE | NAGRADNA KRIŽANKA

Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal ...

ZAHVALA

V 68. letu je svojo pot sklenil
dragi brat, stric in svak

Jože Hribar

iz Doba

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem,
ki ste se 6. junija 2019 poslovili od njega.

Vsi njegovi

Moje srce je prostor,
ki minevanju časa
prižiga luči moje večnosti.

V SPOMIN

V teh dneh so minila tri leta,
odkar je odšel naš

Branko Moder

Spomini živijo v nas in ti si del njih.
Hvala vsem, ki te spomine ohranjate z nami.

Tvoji domači

SPREJEM ZAHVAL

Zahvale in v spomin sprejemamo vsak delavnik med 10. in 12. uro, v
sredo 10. 7. in 14. 8. 2019 pa tudi med 15. in 17. uro osebno v uredništvu (Kulturni dom Franca Bernika Domžale) ali pisno v nabiralnik pri
vhodu z zadnje strani oziroma po e-pošti slamnik@kd-domzale.si.

MALI OGLASI

Taxi Domžale - prevozi oseb -
spremstva starejših – najce-
neje.
t: 040 608 421

Instrukcije, najcenejše: angle-
ščina, fizika, matematika.
t: 051 775 200

Odkup vozil od letnik 1998 na-
prej, cela, lepa, karambolirana
ali v okvari.
t: 041 774 816

Brezplačen odvoz vseh kovin-
skih predmetov, pralnih stro-
jev, odsluženih koles, plinskih
jeklenk in akumulatorjev.
t: 040 780 078

Oddam apartma na Lošnju –
Nerezine.
t: 041 610 783

Nudimo vam razrez cistem za
kurilno olje
t: 040 872 078

Bistro Kiwi, Depala vas nudi
prostor za zaključene družbe.
Možen najem samega pro-
stora.
t: 040 872 078

V pizzeriji Kapra v Dobu re-
dno zaposlimo pomočnika v
kuhiji.
t: 041 711 507, Andrej Gliha

Instrukcije matematike in fizi-
ke v centru Domžal.
t: 031 504 357

V okolici Ihana iščem pomoč
za delo na vrtu in okoli hiše
julija in avgusta.
t: 041 579 711

Male oglase sprejemamo vsak delavnik med 10. in 12. uro, v sredo 10. 7. in
14. 8. 2019 pa tudi 15. in 17. uro osebno v uredništvu (Kulturni dom Franca
Bernika Domžale) ali pisno v nabiralnik pri vhodu z zadnje strani oziroma
po e-pošti: slamnik@kd-domzale.si

SIMAX

Domžale Masljeva 11, 1230 Domžale Kamnik Ljubljanska c. 21A (Duplica)
tel. 01 724 16 56 tel. 01 831 17 96

PRENOVLJENA SPLETNA TRGOVINA: www.simax-slo.com

AVTODELI - AVTOMEHANIKA - VULKANIZERSTVO

ZAHVALA GASILCEM PGD RADOMLJE

V četrtek, 20. junija 2019, je zaradi izredno močnega de-
ževja v popoldanskih urah meteorna voda zalila kletne
prostore, garderobe in učilnice na OŠ Venclja Perka.
V času naravnih nesreč se velikokrat izkaže, da za gasilce
ni pomembno, kje in komu pomagajo. Namreč, Prosto-
voljno gasilsko društvo Domžale - mesto, s katerim naša
šola dobro sodeluje, je črpalo vodo na drugih lokacijah,
zato so nam na pomoč priskočili prostovoljci iz Radomelj.

Gasilcem Prostovoljnega gasilskega društva Radomlje
se iskreno zahvaljujemo za nesebično strokovno pomoč
pri črpanju vode in odpravljanju posledic zalitja OŠ Ven-
clja Perka v Domžalah.

Pohvala gre tudi vsem poklicnim in prostovoljnim gasilcem
za plemenito delo, varovanje in reševanje ob nesrečah.

Dobrota je zlata veriga, ki povezuje človeštvo.
– Johann Wolfgang Goethe

PETRA KOROŠEC, RAVNATELJICA OŠ VENCLJA PERKA

POIŠČITE NAS TUDI
NA FACEBOOKU

SLAMNIK

GLASILO OBČINE DOMŽALE

ROK ZA ODDAJO

Naslednja številka Slamnika izide v petek, 26. julija 2019.
Rok za oddajo prispevkov je v četrtek, 11. julija 2019, do 12. ure.
Pri vsakem prispevku mora biti jasno razvidno, kdo je avtor prispevka,
podpis fotografa in komentar k fotografiji.
Prispevke lahko v času uradnih ur oddate v Kulturnem domu Franca
Bernika Domžale, zunaj uradnih ur v nabiralniku na stavbi ali na naš
e-naslov. urednistvo.slamnik@gmail.com

NAGRADNA KRIŽANKA 5

Nagrajenci, ki so pravilno rešili
križanko v glasilu Slamnik
št. 5-2019:

Helena Juvan iz Domžal (2 vstopnici za
ogled filma v Kulturnem domu Franca
Bernika za sezono 2019/2020)

Marjan Kovič iz Domžal (2 vstopnici
za ogled filma v Kulturnem domu
Franca Bernika za sezono 2019/2020)

Žiga Guzelj iz Medvod (2 vstopnici za
ogled filma v Kulturnem domu Franca
Bernika za sezono 2019/2020)

Nagrade podarja:
Kulturni dom Franca Bernika
Domžale, Ljubljanska cesta 61,
1230 Domžale

Rešitev križanke je:
REALISTI

NAGRADNA KRIŽANKA 6
Nagrajuje Kulturni dom
Franca Bernika Domžale

Nagrade:

Trikrat po dve vstopnici za
ogled filma v Kulturnem domu
Franca Bernika Domžale
za sezono 2019/2020

Pravilno geslo križanke nam lahko
pošljete do ponedeljka, 15. 7. 2019,
na naslov: Uredništvo Slamnika,
Ljubljanska c. 61, 1230 Domžale.
Izžrebani dobitniki nagrad bodo
objavljeni v naslednji številki.

NAGRADNA
KRIŽANKA

6

Kulturni dom
Franca Bernika, p. p. 2
1230 Domžale

AVTOR: GREGA RIHTAR	LONDON- SKA GALERIJA	ODTIS STOPAL, STOPINJ	NAUK O USTROJU AVTOMO- BILOV	VARILSKI SPOJ	SLOVENSKI ZDRAVNIK SPLOŠNE MEDICINE, ŠPORTNIK IN SOKOLSKI STAREŠINA (IVAN)	ZAČETEK NAGRAD- NEGA GESLA KRIŽANKE	SREBRNINA	TAJVANSKI REŽISER LEE	NEMŠKI FIZIK, IZUMITELJ TELEFONA (PHILIPP)	PLATNEN PRTIČ, KI POKRIVA PRI MAŠI DUHOV NIKOV VRAT IN RAMENA	AMERIŠKI IGRALEC PACINO	STRUPENA SREDO- ZEMSKA RASTLINA	ZIMSKI POJAV NA DREVJU, INJE	NEKDANJI NIZOZEM- SKI NOGO- METAŠ (RUUD)	DENARNA ENOTA V BANGLA- DEŠU
NAJVEČJI NARODNI PARK V KENJI					GOJITELJ PSOV										
FINSKI ARHITEKT AALTO					REKA IN DEPARTMA V SEVERNI FRANCIJI OPRSJE					PRAVO- SLAVNI SAMOSTAN BREZ- VETRIJE					
TETRA- PLEGIČNI BOLNIK											PRIMORSKI SVALJEK GOVOREČI SLOG GLASBE				
ARHITEKT MIHEVC				ŽREBANJE DAVEK NA ŽITNINO V STARI TURČIJI				MAJHNA MORSKA RIBA OVALNI KROŽNIK							
VOZILO IZ MED SEBOJ POVEZANIH VAGONOV, KI JIH VLEČE LOKOMOTIVA	NASLOV ZA SKLA- DATELJA IZDELOVA- LEC CELAD								RIMSKI HIŠNI BOG REKA V JUŽNEM PERUJU				GUMICA ZA BRISANJE NAPISA- NEGA	NAŠA PESNICA (MAJDA)	ITALI- JANSKI IGRALEC TOGNAZZI
KONEC NAGRAD- NEGA GESLA KRIŽANKE															
DEL NJIVE MED DVEMA RAZORO- MA, OGON					MARTA ZORE	SLIKARKA KOBILCA					RAZBOJ- NIŠKA TOLPA RAČJI MLADIČ				
ZVOČNI ZNAK ZA NEVAR- NOST						HRBTNI DEL PRI RIBAH VSADITEV				KAVBOJ. TEKMA V ZDA STRUPENI IGLAVEC					
GLIVIČNA BOLEZEN NA VINU				POŠKODBA SKLEPNIH VEZI TOYOTIN DZIP				ŽIVČNI PRETRES	DATELJ- NOVO ŽGANJE ULKUS, RAZJEDA					NAJVEČJI PTIČ, KI PA NE LETA	PRVI PROGRAM NEMŠKE NACIONAL. TELEVIZIJE
POVRŠINA CESTE IZ POVALJA- NIH PLASTI KAMNA IN PESKA, NEASFAL- TIRANA CESTA	HITER KONJSKI TEK MIDORI ITO				GOSTINSKI LOKAL S SLASČICAMI DON AMECHE			DESNI PRITOK SENE V FRANCIJI				DVIGNJENI DEL CERKVE ZA ORGLJE IN PEVCE			
NAJDALJŠA REKA V MJANMARU								ŽABJA OKONČINA				MITOLOŠKI VELIKAN			

POMOČ: AŠAR-davek na žitnino v stari Turčiji, GANG-razbojniška tolpa, KALMA-brezvetrje, LAVRA-pravoslavni samostan, LEHA-ogon, MANDRAGORA-strupena sredozemska rastlina, ORNE-francoski departma, TARI-dateljnovno žganje

POGLED NA DOMŽALSKO PRETEKLOST | OKOLJE

Zabavni ansambli na Domžalskem (5)

Berači – ansambel iz domačih logov

Pripped Tomaža Habeta v prejšnjih nadaljevanjih o zabavnih ansamblih na Domžalskem dopolnjuje kitarist Miro Sršen. »V Festivalni dvorani v Ljubljani so se The Players preimenovali v The Eight Players. Tako je predlagal plesni vodja Adolf Jenko, ki je bil zelo strog tudi glede oblačenja, glasbeniki smo morali skoraj obvezno nositi kravato, saj je izhajal iz dobre stare šole.

Izjemno sposoben je bil pevec Tomo Lajevce - Tom, ki je pozneje postal priznani športni novinar na Televiziji Slovenija. Poleg tega, da je znal urediti kakšen 'špil' (igranje), pa nam je zagotovil tudi električne kitare in celo ozvočenje v tovarni glasbil v Mengšu. Ta se je začela ukvarjati tudi s tem in z vodstvom podjetja se je dogovoril, da je to reklama predstavitev njihovih izdelkov v Festivalni dvorani, kjer se je tedaj, pa tudi leta pozneje, odvijal priljubljeni in odmevni ples. Z nami je pel tudi Frenk Centa, vendar le kake pol leta.«

The Beggars, izrazito domače obarvani ansambel

Berači so začeli z igranjem leta 1964 v Domžalah, njihovo nadaljevanje pa je bil ansambel Studio 6. Oba nista bila toliko povezana z glasbeniki, ki so prihajali predvsem iz Ljubljane. V njem so bili ustanovitelj bobnar Frenk Nardin, bas kitarist Matija Verčnik, pevec in kitarist Frenk Centa, nesporni vodja zasedbe, ter kitarist Fredl Pichler. Skupina je delovala dobra tri leta. Matija se je v domžalski glasbeni šoli učil kitare, Centa in Fredl, oba že pokojna, pa sta bila samouka, vendar z velikim

Ansambel The Beggars blizu Gasilskega doma Stob – z leve: Matija Verčnik, Frenk Nardin, Frenk Centa in Fredl Pichler.

talentom za glasbo. Besedila pesmi je pridobil pevec Frenk, medtem ko so akorde in podobno prepisali s plošč ali kaset. Marsikdaj jim je pomagalo tudi poslušanje džu boxa v gostilni Januš v centru Domžal, te zdaj ni več, s precej bogato ponudbo, kjer so preživeli veliko prostega časa. Plošče z najpopularnejšo tujo glasbo so dobivali predvsem

Jaguarji v Tehnikumu leta 1968 – z leve: Jože Skok, Ivo Gudlin, Jože Vidmar in Marjan Gregorič

iz Italije, Nemčije ali Avstrije, saj jih doma skorajda ni bilo mogoče kupiti. Igrali so večidel v Zadržnem domu v Grobljah, kjer so ob nedeljah potekali plesi od 18. do 22. ure. »Običajno so na eni strani dvorane sedela dekleta, na drugi pa fantje, ki so jih vabili na ples,« se spominjajo 'berači'. Nastopali so tudi zunaj Domžal, na Vrhnikih, v dvorani krajevne skupnosti na Viru, v Izlakah, pa tudi v Ljubljani.

Vadili so v kleti glasbene šole v Domžalah

Pri tem jim je veliko pomagal tedanji učitelj glasbe Tomaž Habe, ki je Matijo učil kitaro. Ker v tistih časih mladi niso imeli avtomobilov, so morali instrumente, bobne in ojačevalce iz Grobelj prepeljati v glasbeno šolo kar na kolesih ali vozičkih. Kadar je ansambel gostoval zunaj Domžal, so opremo prepeljali s kombiji, vozniki so bili nji-

hovi prijatelji. Posebnega repertoarja niso imeli, igrali so tisto, kar je bilo v tistih časih najbolj popularno v tujini ali v drugih delih Jugoslavije pa seveda v Sloveniji.

Prodaja bobnov in nastanek Jaguarjev

Ko so The Beggars okoli leta 1968 prenehali igrati, je Frenk Nardin prodal bobne sosedu Jožetu Vidmarju - Kobušonov ob Kamniški Bistrici v Domžalah. In to potem, ko so že nastajali zametki za nov ansambel Jaguarji, ki je bil ustanovljen leta 1968, nastopal je dobri dve leti. V zasedbi so igrali kitaristi Janez Grad, Ivo Gudlin in Marjan Gregorič - Mare. Bobnar je bil Jože, vadili so pri njem doma v garaži blizu nogometnega stadiona, pozneje pa na neki kmetiji v Ihanu. Glavni pobudnik za nastanek ansambla pa je bil Janez iz Sela pri Ihanu, ki se je že ukvarjal s kitaro, najprej je navdušil za zamisel Iva in Marjana, vsi skupaj so v zasedbo pritegnili še Jožeta, ki se je zatem tudi odločil za nakup bobnov. Frenk Nardin je Jožeta učil bobnati, ni pa vedel, da je levičar, zato je imel ta spočetka nemalo težav. Potlej je vse steklo mnogo lažje.

Jaguarji so sprva igrali predvsem instrumentalno glasbo, blues ali divji rock, zatem so povabili še Domžalčana Jožeta Skoka, ki je pri njih pel kakšno leto. Izvajali so tudi njegovo pesem Joči, potem ga je zamenjal Peter Kunaver - Pero iz Kamnika, tedaj že znani pevec. Pozneje je posnel s Prahom (Miha Kralj) hit – Halo, Nataša. Vendar pri Jaguarjih ni zdržal dolgo, zato so se morali zanesti na svoje glasovne spo-

sobnosti, največ je pel Vidmar. V skupino se je vključil tudi kamniški kitarist Silvo Vegelj - Sivec, vendar za krajše obdobje. Takrat je bilo značilno, da so ansambli pogosto menjavali člane zaradi šolskih in študijskih obveznosti, pa tudi zaradi odhodov na služenje vojaškega roka v JLA.

Ceprav so tudi Jaguarji imeli težave s prevozi, so igrali denimo v Tehnikumu, (nekdanji dijaški dom v Domžalah), povečini pa v kulturnih domovih v Dol-skem, Moravčah, Šentjakobu, Šentvidu, Vodica in še kje. Morali so se precej potruditi, da so si lahko kupili ustrezne instrumente in ojačevalce, in se pri tem odreči denarju, ki bi ga lahko porabili za druge namene. Uspeh je bil tedaj odvisen tudi od tega, koliko so imeli člani zasedb pod palcem. Zanimanje za njihovo igranje pa je vendarle obstajalo, saj so električni instrumenti, posebno kitare, izjemno privabljali mlade.

Igrali so izvedbe The Credence Clearwater Revival, (Bad Moon Rising, Proud Mary), The Bee Gees (Saved by the Bell, To Love Somebody), The Animals, (The House of the Rising Sun), kakšno od Pro arte (Lola, Elena), pa celo Jimija Hendrixa (Hey Joe), pri čemer je v solo vložkih zlasti užival žal že pokojni Janez Grad. Zanimivo je, da je občasno z Jaguarji vadil oziroma zapel kakšno pesem na odru tedaj še povsem neznan Boris Kopitar, saj je bila večina članov tako kot on iz Ihana. Jože Vidmar, Ivo in Marjan so ostali dobri prijatelji vse do danes in tudi v tem primeru se potrjuje ljudsko izročilo, da glasba povezuje.

JOŽE SKOK

KOLUMNA • KAM GREŠ, ČLOVEK?

DIH SMRTI GOREČE PLASTIKE

Skorajda ne mine mesec, da ne bi v Sloveniji izbruhnil požar v kemični tovarni ali deponiji.

Iz požarišč se kilometre naokrog valijo stebri črnega dima, in ko pogumni gasilci opravijo svoje delo, se oglasijo skrbniki javnega zdravja, ki zagotavljajo, da testi odvzetih vzorcev niso pokazali kontaminacije prsti, vode in zraka. Kmalu pa zaskrbljenost ljudstva preženejo druge skrbi in življenje gre dalje. Ko čez leta začnejo ljudje obolevati, je vzrok pozabljen. Vzrok je dioksin, najhujši strup, kar ga pozna znanost.

Pisalo se je leto 1970, ko je biolog Mike Gilbertson s čolnom pristal na peščinah otoka Near Island v jezeru Ontario. Njegovo delo pri Canadian Wildlife Service je bil tudi vsakoletni pregled galebov v času gnezdenja. Vsakič je bil priča enakim prizorom: tisoči valečih parov, kriki ptic, polna gnezda lačnih mladičev in preletavanja staršev v skrbi, da jih nahranijo. Tokrat pa je vladala grobna tišina, in prizor, ki ga je ugledal, ga je pretresel. Vsenaokrog so bila opuščena gnezda, polna jajc in mrtvih mladičev. Ptica ni bilo, zapustile so to mesto smrti. Mrtvi mladiči so bili strahotno iznakaženi, nekateri so imeli noge brez prstov, drugi čudno povite kljune, videl je mladiče brez razvitih oči in trupelca brez peruti ali nog. Mike se je zgrozil, saj česa takega v naravi še ni videl. Mrzlično je premišljeval in se nenadoma spomnil, da so imeli mrtvi galebji mladiči take znake kakor piščeta, ki so bila v laboratorijskem poskusu že kot zarodki izpostavljena dioksinu. »Edematozno obolenje piščet, torej je jezero Ontario kontaminirano z dioksinom,« je sklepal. Gilbertsonovi

kolegi in nadrejeni mu niso verjeli, še posebej, ker analize galebjih jajc niso pokazale prisotnosti dioksina. Toda Mike je vztrajal pri svoji trditvi in kot pozoren opazovalec življenja zaslutil, da bodo usodo ptic kmalu delili tudi ljudje. Poznejše raziskave so dokazale, da je imel še kako prav. Dih smrti, ki je moril ptice jezera Ontario, je bil prepoznan, bil je dioksin.

V svetu sintetičnih kemikalij uživa dioksin sloves izmuzljive kemične pošasti s popolnoma nepredvidljivim učinkovanjem. Dioksin, ki ga kemiki označujejo s formulo 2,3,7,8 TCDD, je le najbolj strupen član svoje družine, ki sicer šteje 74 članov. Toksikologi vedo, da je tisočkrat bolj strupen od zloglasnega arzenika. Dioksin nastaja kot stranski produkt, kemična smet, pri številnih procesih v kemični industriji, predvsem pri proizvodnji pesticidov. Dioksin se sprošča v papirni industriji, prisoten je v odpadnih motornih oljih in nastaja pri sežiganju odpadkov, predvsem plastike. Zelo obstojen je in se kot senca smrti širi po prehranjevalnem spletu. Skupaj s svojjo strupeno družino, s PCB in DDT, ima sposobnost vezave v maščobno tkivo organizmov in prav neverjetno stopnjo biomagnifikacije v prehranjevalni verigi. Meritve so pokazale, da v prehranjevalni verigi sediment-fito-plankton-zooplankton-nižji raki-male ribe-večje ribe-človek njegova stopnja biomagnifikacije doseže tudi večmilijske vrednosti. Zaradi te svoje lastnosti se lahko pojavi kjerkoli in kadarkoli, in to v kakršnihkoli koncentracijah. Dioksin postavlja s svojim

učinkovanjem na glavo toksikološki aksiom, ki govori, da je učinek strupa premo sorazmeren s prejeto količino tega strupa. Toksikologi so le strmeli, ko so ugotovili, da visoke koncentracije dioksina v organizmih ne povzročajo vedno opaznih zdravstvenih težav, nasprotno pa lahko izjemno nizke koncentracije dioksina v določenem času povzročijo pravo razdejanje in smrt osebkov. Dioksin učinkuje prikrito in zahrbtno, njegovih učinkov sprva sploh ni zaznati, kajti zanj je značilno zapoznelo delovanje. Ko udari, udari nepričakovano in dokončno in takrat ne pomaga nobeno zdravilo.

Druga lastnost njegovega učinkovanja je transgeneracijski učinek. Kontaminirane nosečnice, ki sicer nimajo opaznih zdravstvenih težav, lahko strup po placenti prenesejo na otroka, ki ga nosijo, ali pa s svojim mlekom zastrupijo dojenčka. Dioksin je 'popoln' strup, saj učinkuje na več načinov in na številne organe, povzroča razvojne napake zarodkov, zastrepnja centralni živčni sistem v fazi njegovega razvoja ter povzroča mentalne in psihomotorne motnje otrok in odraslih. Kot hormonski motilec ruši občutljivo hormonsko ravnovesje, kot strup imunskega sistema povzroča njegov razpad; je poglavitni krivec za skokovit porast endometrioz pri ženskah. Povzroča slabšanje plodilne sposobnosti moških in povzroča rakava obolenja. Kar zajeten dosje množičnega morilca!

Spoznali smo že, da se strup prenaša po placenti na plod ali pa z materinim mlekom na dojenčka. V prvem primeru se pojavljajo razvojne ano-

“ Kupujmo sonaravno pridelano hrano znanega porekla, ki izvira iz kratkih prehranjevalnih verig, ter na najmanjšo mero zmanjšajmo stik med hrano in plastiko. Ter nikoli in nikjer ne sežigajte plastike!

malije in abortusi, v drugem pa zastrepnja otrok z vsemi posledicami. Razvojne anomalije se pokažejo pri dečkih kot nespušteni testisi, izjemno majhni penisi, kot hipospadija (uretra v razvoju ne doseže vrha penisa) ali pa kot mentalna retardacija. Mleko doječih mater je lahko močno kontaminirano, zato se že pri otrocih pojavijo poškodbe višjih možganskih funkcij ali psihomotorne motnje (nezbranst, motnje kratkoročnega spomina, izguba fine motorike). Zapronele posledice pri odraslih pa kot neozdravljive poškodbe imunskega, endokrinega in živčnega sistema.

Dioksin učinkuje tudi kot tipičen hormonski motilec. Pri moškem spolu povzročajo sindrom TDS (Testicular Disgenesys Syndrome), za katerega je značilen padec števila spermijev, pradeč titra testosterona in rak mod. Pri ženskah pa raka rodil in dojk ter endometriozo. Endometrijoza je obolenje žensk, ko maternična sluznica prerašča površine drugih organov v medenici. Do leta 1921 je bilo v vsej svetovni medicinski literaturi opisanih le 20 bolnic z endometriozo, danes z njo oboleva že več kot 20 odstotkov rodne

ženske populacije! Poskusi na opicah Rhesus so pokazali, da se je bolezen razvila šele 10 let po tem, ko so bile poskusne živali izpostavljene dioksinu. Raziskave na ljudeh so nedvomno dokazale korelacijo pojavnosti endometrioz s povečano koncentracijo dioksina v krvi obolelih. Naj dodam še podatek, da je dioksin najhujši kancerogen, kar jih znanost pozna.

Zapomnite si: dioksin je popoln strup, ki učinkuje že v koncentracijah, tisočkrat nižjih od meje zaznavanja najsodobnejše analitske kemije. Zato ga v vzorcih meritve pogosto ne zaznajo. Edina primerna metoda je biomonitoring, ki se pri nas ne izvaja. Dioksin je mogoče najti kjerkoli in kadarkoli, ker se kopiči v organizmih, ki iz neznanih okolij končajo kot naša hrana. Predvsem pa: za dioksin ni nikakršnih varnih odmerkov.

Kako se obvarovati tega peklenskega zvarka, je težavno vprašanje, saj smo spoznali, da je vsepovsod in nikjer. Nekaj pa le lahko storimo. Predvsem rodne ženske in otroci naj pazijo, da ne jedo rib, živalskih maščob in mesa ter sira in masla iz območij industrijskega kmetovanja. Kupujmo sonaravno pridelano hrano znanega porekla, ki izvira iz kratkih prehranjevalnih verig, ter na najmanjšo mero zmanjšajmo stik med hrano in plastiko. Nikoli in nikjer ne sežigajte plastike! Opozorilo, ki ga polagava na srce vsake ženske, pa je: od rojstva do konca rodne obdobja pazite na svojo prehrano in rojevajte svoje otroke čim prej, saj tako lahko storite največ za njihovo zdravje! □

ANTON KOMAT

